Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

35

A. 378.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

NALEGAUTA

5

JESUSIB KRISTUSIB

ANNAURSIRSIVTA

SULLIRSEI

OKAUTSINNIK TUSSARNERSUNNIK AGLENG-

NIARTUT SISSAMÆT PISSITAUSIMAPUT

ATTAUTSIMUT.

Neue Ausgabe 1804.
völlig gleich.

BARBIME, 1778.

Innurſutſivit pinniurſineranik tamannik
Guna! aſſarſok Naleganga, Tængekartittigut!

TAMERSSA NALEGAUTA

JESUSIB KRISTUSIB

ANNAURSIRSIVTA SULLIRSEI.

Agleket ſiudleet.

Jeſuſib Kriſtuſib ſiudliællo Johanneſib innungorſuſiængnik merdlertoſuſiængniglo.

I. Okautſinnik tusſarnerſunnik aglektub Johanneſim okauſeeſa tusſarnerſut aulakautæt. Joh. 1, 1-18.
II. Okautſinnik tusſarnerſunnik Lukaſib aglegei Teofiluſemut. Luk. 1, 1-4.
III. Jeſuſib Kriſtuſib ſiudleenik, Davib næchovianit, angutiſiæt Joſeſim angæjokeinik. Matth. 1, 1-17.
IV. Jeſuſib Kriſtuſib ſiudleenik, arngnæt Mariam angæjokeinik. Luk. 3, 23-38.

****

§. 1. Johanneſe koirſirſok innungusſammet, Zachariaſe okaunekarpok. Luk. 1, 5-25.
§. 2. Jeſuſe Kriſtuſe innungusſammet, Maria okaunekarpok. Luk. 1, 26-38.

§. 3. Jeſuſe Kriſtuſe innungusſammet, Joſeſe okaunekarpok. Matth. 1, 18-25.

§. 4. Eliſabete Mariab tikkerarpa, usſornautalo. Luk. 1, 39-56.

§. 5. Johanneſe koirſirſok innungortok, Zachariaſiblo usſornauta. Luk. 1, 57-80.

§. 6. Kriſtuſim innungorſuſia Betlehemme, kippineralo akkalo. Luk. 2, 1-21. Matth. 1, 21.

§. 7. Illisſimarſut pauanga tikkiutut; nunamut Egiptenmut Jeſuſe kemmárſok, utterdlunelo Nazaremmut. Matth. 2, 1-23.

§. 8. Egdlarſungoak Jeſuſe pisſipæt nálegbingmut Jeruſalemmétomut. Luk. 2, 22-40.

§. 9. Nukakpiarangub Jeſuſib ſakkommerſuſia nálegbingme Jeruſalemmétome. Luk. 2, 41-52.

Agleket ardlait.

Johanneſib koirſirſum ajokærſuteiſa aulakautænnik, Nalekablo Jeſuſib koirſutanik, ajokærſoillerame kingorna annivikſiorbiæt nelliutinnago.

§. 10. Johanneſe ajokærſoillerpok. Matth. 3, 1-12. Mark. 1, 1-8. Luk. 3, 1-18.

§. 11. Jeſuſib koirſuta. Matth. 3, 13-17. Mark. 1, 9-11. Luk. 3, 21. 22.

§. 12. Jeſuſe urſerſimagame, ajugaurſok. Matth. 4, 1-11. Mark. 1, 12. 13. Luk. 4, 1-14.

§. 13. Jeſuſe Kriſtuſe Johanneſim okautiga. Joh. 1, 19-28.

§. 14. Jeſuſe ajokærſugartârpok ſiudlernik. Joh. 1, 29-51.

§. 15.

§. 15. Jesuse usornartullekärpok Kaname Galilæamétome. Joh. 2, 1-11.

Agleket pingajueet.

Siudlermik annivikſiormetta, aipekſa nelliutinnago.

§. 16. Jesuse ajokærſoillerame, nálegbingmit annisſikei illueitſulliartut. Joh. 2, 12-25.

§. 17. Nikodemuſe okallugbiga. Joh. 3, 1-21.

§. 18. Kriſtuſe Johanneſim okautiga kingudlerpamik. Joh. 3, 22-36.

§. 19. Judæamit aularame, Samaria arvkotiga Galilæamut. Joh. 4, 1-42.

§. 20. Aipekſanik usornartulliok Galilæame Nálegaunerub kivgarſoæt kivganut. Joh. 4, 43-54.

§. 21. Udlok, Fingſtenmik attelik, nelliumet, Jerusalemmut aularpok; okkiut ungnirſut arberſanek pingaſullo napparſimarſok kaitſorſarpa. Joh. 5, 1-47.

§. 22. Jeſuſe ajokærſoiok Galilæame, Nazaremmelo Kapernaummelo. Luk. 3, 19. 20. Matth. 4, 12-17. Mark. 1, 14. 21. 22. Luk. 4, 14-32.

§. 23. Umiarſoarme, immame Galilæamétome. Matth. 4, 18-22. Mark. 1, 16-20. Luk. 5, 1-11.

§. 24. Nunnenne tamanne. Matth. 4, 23. 24. Mark. 3, 7-12. Luk. 6, 17-19.

§. 25. Kakkamelo. Kakkame ajokærſoiok. Matth. 5, 6. 7. Mark. 3, 13-19. Luk. 6, 12-17. 20-49.

§. 26. Usornartulliok pupikſomut. Matth. 8, 1-4. Mark. 1, 40-45. Luk. 5, 12-16.

§. 27. Sorsſuktukſet nálegætta kivganut. Matth. 8, 5-13. Luk. 7, 1-10.

§. 28. Annernepillungmik illumiulingmut. Mark. 1, 21-28. Luk. 4, 31-37.

§. 29. Petrufib nulliæt arngnanut, kabſerſoarnullo napparſimarſunnut annernepillungniglo illumiulingnut. Matth. 8, 14-17. Mark. 1, 29-34. Luk. 4, 38-41.

§. 30. Jeſuſe uſornartulliok annoremut immauvingmullo. Mark. 1, 35-39. Luk. 4, 42-44. Matth. 8, 18-27. Mark. 4, 35-41. Luk. 8, 22-25. Luk. 9, 57-60.

§. 31. Marlungnut tornarſulingnut. Matth. 8, 28-34. Mark. 5, 1-20. Luk. 8, 26-39.

§. 32. Tumartorſimarſok kaitſorſarpa. Matth. 9, 1-9. Mark. 5, 21. 2, 1-12. Luk. 8, 40. 5, 17-25.

§. 33. Matthæuſe kãkoa malliktuinnarkollune: ajokærſugei agleromangimetta, apperſormænne, akiei. Matth. 9, 9-17. Mark. 2, 13-22. Luk. 5, 27-39.

§. 34. Uſornartullia arngnamut aunartotokamut Jairuſiblo panningoanut. Matth. 9, 18-26. Mark. 5, 22-43. Luk. 8, 41-56.

§. 35. Marlungnut tekpeetſungnut annernepillukartomullo. Matth. 9, 27-34. Luk. 11, 14. 15.

§. 36. Aulartitekſet aulartipei. Matth. 9, 35-38. 10. 11, 1. Mark. 6, 6-13. Luk. 8, 1-3. 9, 1-6.

§. 37. Nainmiomut nukakpirſamut uſornartulliok. Luk. 7, 11-18.

§. 38. Ajokærſukængne Johanneſim aulartipek, Johanneſelo Jeſuſim okautiga innungnut. Matth. 11, 2-30. Luk. 7, 18-35.

§. 39. Arngnak ajortulik ferniga Fariſæermit. Luk. 7, 36-50.

§. 40.

§. 40. Ajokærſukenne ſernigei, mullingoennik nutſuimetta Sabbateme. Matth. 12, 1-8. Mark. 2, 23-28. Luk. 6, 1-5.

§. 41. Usſornartullia angumut uingæroſimarſomik arkſalingmut. Matth. 12, 9-21. Mark. 3, 1-6. Luk. 6, 6-11.

§. 42. Usſornartulliok tornarſulingmut. Matth. 12, 22-50. Mark. 3, 20-35. Luk. 11, 16-32. 8, 19-21.

§. 43. Arsſerſutinnik Jeſuſe okallukpok. Matth. 13, 1-58. Mark. 4, 1-34. 6, 1-6. Luk. 8, 4-18.

§. 44. Ajokærſukenne uttermetta, illagællugit Jeſuſe innukajuitſomut kemmãvok, Johanneſe niakoærmarsſuk, tusſarame: innuierkſuillo 5000. nerdlerpei timmiurſennik tedlimainarnik, kattibium aipekſa, ſernakangitſunnik timmiurſartusſammetta, nelliutinnago. Matth. 14, 1-21. Mark. 6, 14-44. Luk. 9, 7-17. Joh. 6, 1-14.

§. 45. Usſornartullivlune immak pisſukpa. Matth. 14, 22-36. Mark. 6, 45-56. Joh. 6, 15-21.

§. 46. Kapernaummiut illinniartarbiænne Jeſuſe ajokærſoiok nunguſuitſomik nekkikſamik. Joh. 6, 22-71.

Agleket ſisſamait.

Aipekſanik annivikſiormetta, kingorna ajokærſuteinik, anniarbikſa nelliutinnago.

§. 47. Innungmik maujungnartitſirſok Jeſuſib nevſuiarpa. Matth. 15, 1-20. Mark. 7, 1-23.

§. 48. Arngnab, Kanaanittit illætta, pannianut usſornartulliok. Matth. 15, 21-28. Mark. 7, 24-30.

§. 49. Tusſillartomut okajuitſomut. Matth. 15, 29-31. Mark. 7, 31-37.

§. 50. Innuierkſuit, 4000. angutit, uſornartullia-minik nerriſipei. Matth. 15, 32-39. Mark. 8, 1-10.

§. 51. Killangmit nællunærkutſerkommænne, akiei: Fariſæerillo Sadduzæerillo timmiurſekſætta ſernartukſænnut misſikſorkoei. Tekpeetſok uſornartullibiga. Matth. 16, 1-12. Mark. 8, 11-26.

§. 52. Tuppiormetta aualekutinnik pillulingnik, Jeſuſe Jeruſalemmut aularpok, nálegbingmelo ajokærſoick. Joh. 7, 1-53.

§. 53. Nálegbingme-éname, Judit okallugbigei. Joh. 8, 1-59.

§. 54. Angut, innuvingminit tekpeetſok, uſornartullibiga. Párſirſomik ajungitſomik okallukpok. Joh. 9, 1-41. 10, 1-21.

§. 55. Sullirſei, nelliumet, nálegbikſik attorkãramiko, tængekartillugolo. Joh. 10, 22-42.

§. 56. Jeſuſe Kriſtuſe Petruſim okautiga; anniaminiglo tokkominiglo umarſuſiminiglo Jeſuſe okallullerpok. Matth. 16, 13-28. Mark. 8, 27-38. 9, 1. Luk. 9, 18-27.

§. 57. Kakkame adlangordlunelo uſornarſinekarpok. Matth. 17, 1-13. Mark. 9, 2-13. Luk. 9, 28-36.

§. 58. Nukakpiarkamut okallungnek ajortomut, kaumettillo nungullugit nappartartomut uſornartulliok. Matth. 17, 14-21. Mark. 9, 14-29. Luk. 9, 37-43.

§. 59. Jeſuſe ama anniaminik tokkominiglo umarſuſiminiglo okallukiok: uſornartomik ammurſab auliſekab karnanit anningaurſamik akillerkoa nálegbingmut tunnirſutikſartik. Matth. 17, 22-27. Mark. 9, 30-32. Luk. 9, 43-45.

§. 60.

§. 60. Ajokærſuket apperſormænne: Kina akkornauvtine adlennit angnerusſennerpa? akiei, tennertertardlugillo ningekſarniakkonnagit, isſumakærkollugille illamik ajorteit. Matth. 18, 1-35. Mark. 9, 33-50. Luk. 9, 46-50.

§. 61. Kingudlermik Jeſuſe Jeruſalemmut aulallerpok. Luk. 9, 51-56. 61, 62.

§. 62. Ajokærſuket pingaſunnik ungnirſakattartut kollillo aulartipei: taukkoa tipeitſuklutik ama utterput. Luk. 10, 1-24.

§. 63. Aglekennik illisſimarſok okallugbiga, kannog illivlugolo pisſirſok, innurſũt nãkſaungitſok kingorngurſariomavlugo. Luk. 10, 25-37.

§. 64. Martalo Marialo pullarpek. Luk. 10, 38-41.

§. 65. Ajokærſuket tukſiarnermik Jeſuſim illinniartipei. Luk. 11, 1-13.

§. 66. Udlub kekkane nerrigamik, auokarei Fariſæerillo aglekenniglo illisſimarſut. Luk. 11, 37-54.

§. 67. Ajokærſukkennelo innuierkſuillo okallugbigei. Luk. 12, 1-59.

§. 68. Adlamik isſumakarkoei. Luk. 13, 1-9.

§. 69. Usſornartulliok arngnamut okkiut arberſanek pingaſut napparſimarſomut. Luk. 13, 10-21.

§. 70. Kabſingoennik pidluartitekſennik apperſormænne, akiei. Luk. 13, 22-30.

§. 71. Herodeſe Jeſuſim okaukoa piomarſaminik. Luk. 13, 31-35.

§. 72. Immermik puialiktiſimarſomut usſornartulliok; ajokærſuket Jeſuſim ajokærſorpei mingnengornermik. Luk. 14, 1-24.

§. 73. Ajokærſukennelo malliktinnelo kannog-efirſut ajokærſorpei. Luk. 14, 25-35.

§. 74. Arsserſutit nevſuiarpei ſauamik tammarſimarſomik, anningaurſamiglo tammarſimarſomik, ernermiglo tammarſimarſomik, illuartomiglo pinniartum unnerſok, ajortulliartut illæsserangamigit. Luk. 15.

§. 75. Arsserſumik okallukpok pãrſirſomik illuangitſomik, angumiglo pisſõmik Lazaruſemiglo. Luk. 16, 1-31.

§. 76. Ajokærſukenne tennerterpei. Luk. 17, 1-10.

§. 77. Kollinnut pupikſunnut usſornartulliok. Gub nalegauvia kakkugo pisſirſok, apperſormænne, akiei. Luk. 17, 11-37.

§. 78. Arsserſumik okallukpok ekkartoirſomik illuangitſomik, Fariſæermiglo tunnirſutinniglo katterſoirſomik. Luk. 18, 1-14.

§. 79. Nulliareet auirſuſiænnik apperſormænne, akiei. Matth. 19, 1-12. Mark. 10, 1-12.

§. 80. Merdlertut Jeſuſib tængekartipei. Matth. 19, 13-15. Mark. 10, 13-16. Luk. 18, 15-17.

§. 81. Judit nálegætta pisſorſub apperſormane, akia. Petruſelo akigia. Matth. 19, 16-30. 20, 1-16. Mark. 10, 17-31. Luk. 18, 18-29.

§. 82. Lazaruſe umartipa. Joh. 11, 1-57.

§. 83. Pingajukſanik nevſuerpok anniaminik, tokkominiglo umarſuſiminiglo. Zebedæuſim ernækit tukſiarbigæk. Matth. 20, 17-28. Mark. 10, 32-45. Luk. 18, 31-34.

§. 84. Zachæuſemut isserpok. Luk. 19, 1-27.

§. 85. Tekpeetſungnullo marlungnut usſornartulliok. Matth. 20, 29-34. Mark. 10, 46-52. Luk. 18, 35-43.

Agle-

Agleket tedlimait.

Anniarbiæt udloee (kattibiæt pingajuæt nelliumet annivikſiormetta kingorna) Jeſuſib Kriſtuſim umarbialo killælliarbialo nelliutinnatik.

§. 86. Jeſuſe Mariab tennipa. Matth. 26, 6-13. Mark. 14, 3-9. Joh. 12, 1-8.

§. 87. Lazaruſe umartimmago, pellesſiunerit tokkonniarpæt. Joh. 12, 9-11.

Sullirſei Sabbateme, Sonntag.

§. 88. Jeruſalemmut isſerpok. Matth. 21, 1-11. 14-17. Mark. 11, 1-11. Luk. 19, 29-46. Joh. 12, 12-19.

§. 89. Nelliutukſamik tokkukſame tængekautikſanik okallukpok. Joh. 12, 20-50.

§. 90. Jeruſalemmit Jeſuſe aularpok Betanienmut. Matth. 21, 17. Mark. 11, 11.

Sullirſei udlorme ſiudlerme, Montag.

§. 91. Orpingmik Feigelikſamik tokkolerſomik: Nálegbik ivlernarſarpa. Matth. 21, 18. 19. Mark. 11, 12-19. Luk. 19, 47. 48.

Sullirſei udlut aipænne, Dienſtag.

§. 92. Opernerub pirsſaunera Jeſuſim okautiga ajokærſukaminut. Matth. 21, 20-22. Mark. 11, 20-26.

§. 93. Kia ajokærſorkoa, Fariſæerit, apperſormænne, Jeſuſim apperſoriei. Matth. 21, 23-27. Mark. 11, 27-33. Luk. 20, 1-8.

§. 94.

§. 94. Arsersumik ernengnik marlungnik nelligeengitsunnik. Matth. 21, 28-32. Mark. 12, 11.

§. 95. Nautsévilliortunnik Weinelikfamik. Matth. 21, 33-46. Mark. 12, 1-12. Luk. 20, 9-19.

§. 96. Nálegaunerublo niarnæt nulliarneranik okallukpok. Matth. 22, 1-14.

§. 97. Kaiserib pirsekfanik Farisæerit appersorpæt. Matth. 22, 15-22. Mark. 12, 13-17. Luk. 20, 20-26.

§. 98. Sadduzæerit appersorpæt tokkorsut umarbiænnik. Matth. 22, 23-33. Mark. 12, 18-27. Luk. 20, 27-38.

§. 99. Inneitsimik angnermik aglekennik illisimarsut illætta appersormane, Jesusib appersoriei Mesiamik, Davib náleganik niarnaniglo. Matth. 22, 34-46. Mark. 12, 28-37. Luk. 20, 40-44.

§. 100. Farisæerinnut aglekkenniglo illisimarsunnut misikforkoei. Ivkolo Jerusalemmiullo okautigei innungnut. Matth. 23, 1-39. Mark. 12, 38-40. Luk. 20, 45-47.

§. 101. Uiglernerum anningaursængoængnik tunnirsutingoængnik okallukpok. Mark. 12, 41-44. Luk. 21, 1-4.

§. 102. Nálegbium asserorsusianik, iglorperksuillo Jerusalemmim asserorsusiænnik, Nalekablo tikkiubiksanik. Matth. 24, 1-51. Mark. 13, 1-37. Luk. 21, 5-36.

§. 103. Arsersumik okallukpok niviarsiennik illisimarsunnik illisimangitsunniglo, sillarsublo naggatiksanik, tamarsoarmik ekkartonekaisapetta. Matth. 25, 1-46.

Sul-

Sullirſei udlut pingajuænne, Mittwoch.

§. 104. Ajokærſukame isſigeit Nálekam ubbarpei. Joh. 13, 1-30.

§. 105. Judaſib pisſinniællerpa tokkomut. Matth. 26, 14-16. Mark. 14, 10. 11. Luk. 22, 3-6.

Sullirſei udlut ſisſamænne, Donnerſtag.

§. 106. Annivikſiutikſamik ſauarkamik Jeſuſim arkikſorkopek. Matth. 26, 17-19. Mark. 14, 12-16. Luk. 22, 7-13.

§. 107. Usſornarſuſiminik okallukpok, ajokærſukennelo tupedlerſarpei. Joh. 13, 31-38. 14, 1-31.

§. 108. Annivikſioramik nerrinerlo ſoraramik, timiminiglo aungminiglo illuartuinnartomik nerrekoei immekkollugillo, nungullugit erkaikollune. Matth. 26, 20-29. Mark. 14, 17-25. Luk. 22, 15-20.

§. 109. Angnerusſennerſomik akkerartóllermetta, ſorarkoei Petrolo tennerterpa. Luk. 22, 24-38.

§. 110. Ajokærſukaminut okallukpok ſorarutikſamik, Nálekablo tukſiauta pirsſarialik. Matth. 26, 30. Mark. 14, 26. Joh. 15, 16. 17.

§. 111. Ajokærſukenne illagællugit orkſurſalikſamut kakkamut piok. Matth. 26, 30-35. Mark. 14, 26-31. Luk. 22, 39. Joh. 18, 1.

§. 112. Tersſane pingaſunnik tukſiartarpok, tokkublo kaglillermane, auktun-étomik kiægukpok. Matth. 26, 36-45. Mark. 14, 32-42. Luk. 22, 40-46. Joh. 18, 1. 2.

§. 113. Kunningmik Judaſib pisſipa, tigunniarpæt tava. Matth. 26, 47-56. Mark. 14, 43-52. Luk. 22, 47-54. Joh. 18, 3-12.

§. 114.

§. 114. Kellerſordlugolo pellesſiunermut aularupæt; Judillo ekkartoirſeiſa apperſormænne, Kriſtuſiurſum unnerpok. Matth. 26, 57-68. Mark. 14, 53-65. Luk. 22, 54. 55. 63-65. Joh. 18, 12-24.

§. 115. Pingaſunnik Petruſib misſiutigirſaramiuk, kejangãrpok. Matth. 26, 69-75. Mark. 14, 66-72. Luk. 22, 56-62. Joh. 18, 17. 26. 27.

Sullirſei udlut tedlimænne, Freytag.

§. 116. Jeſuſe ama ekkartoirſut tamarmik kiglisſiorpæt, nunablo náleganut pisſipæt. Matth. 27, 1. 2. Mark. 15, 1. Luk. 22, 66-71. 23, 1.

§. 117. Judaſe ingminik nivingarpok. Matth. 27, 3-10.

§. 118. Jeſuſe unnerlutigæt ſorlo ajortulliartok. Joh. 18, 28-32.

§. 119. Nálegaunerogame misſiangilak. Pilatuſib pingitſok unnerpa, Herodeſemullo aularukoa. Matth. 27, 11-14. Mark. 15, 2-5. Luk. 23, 3-12. Joh. 18, 33-38.

§. 120. Jeſuſe Pilatuſim aulakkorſaralloarpa pingaſunnik. Matth. 27, 15-23. Mark. 15, 6-14. Luk. 23, 13-23. Joh. 18, 38-40.

§. 121. Barrabaſele aulakkogamiuk, Jeſuſe ipperartorkoa akklunarſennik; Sorsſuktukſet kadlerpæt annoramik aukpallarikſomik, niakorumiglo orpingnik kenarikſunnik niakoroſerdlugo. Matth. 27, 24-30. Mark. 15, 15-19. Luk. 23, 24. 25.

§. 122. Jeſuſe ama Pilatuſim aulakkonniaralloarpa, keſale innænniarſinnarmænne, tunniupa taukkonunga kikkiektorkollugo ſenningarſomut. Joh. 19, 4-15.

§. 123.

§. 123. Jesuse aularupæt kikkiektorbiksanut Golgatamut, tersanelo ajortulliartuk akkornængnut kikkiektormænne, okarpok: Atãtak, issumakærbigigit! Matth. 27, 31-34. Mark. 15, 20-23. Luk. 23, 26-34. Joh. 19, 16-18.

§. 124. Adlello Jesusim okausee kingudleet tokkoalo. Matth. 27, 37. 39-50. Mark. 15, 24-26. 29-37. Luk. 23, 34-46. Joh. 19, 19-30.

§. 125. Tokkolermet, usornartut pisimarsut, Nalegangajaublo okautigirsa. Matth. 27, 51-56. Mark. 15, 38-40. Luk. 23, 47-49.

§. 126. Jesusib sennera angmarpæt. Joh. 19, 31-37.

§. 127. Jesuse illiæt. Matth. 27, 57-61. Mark. 15, 42-47. Luk. 23, 50-56. Joh. 19, 30-42.

§. 128. Illerva pãrirsaræt. Matth. 27, 62-66.

Nálekam umarsusia killangmullo kollarsusia.

§. 129. Jesuse makkisimamet, arngnet okarbigine-karput. Matth. 28, 1-8. Mark. 16, 1-8. Luk. 24, 1-9. Joh. 20, 1-10.

§. 130. Jesuse tokkorsunnik makkisimagame, sakkommerpok siudlermik. Mark. 16, 9. Joh. 20, 11-17.

§. 131. Aipeksanik sakkommerpok. Matth. 28, 8-10.

§. 132. Anningaurset tunniupeit pársirsunnut. Matth. 28, 11-15.

§. 133. Pingajuksanik sakkommerpok. Mark. 16, 10. 11. Luk. 24, 9-11. Joh. 20, 18.

§. 134. Sisameksanik sakkommerpok. Mark. 16, 12. Luk. 24, 13-35.

§. 135. Tedlimeksanik sakkommerpok. Mark. 16, 14. Luk. 24, 36-48. Joh. 20, 19-25.

§. 136.

§. 136. Arbenikſanik ſakkommerpok. Joh. 20, 26-29.

§. 137. Arbenæt aipekſanik ſakkommerpok. Joh. 21, 1-23.

§. 138. Arbenæt pingajukſanik kollit illoænniglo ſakkommerſarpok. Matth. 28, 16-20. Mark. 16, 15-18.

§. 139. Kollikſanik ſakkommerpok killælliardlunelo. Act. 1, 3-12. Mark. 16, 19. 20. Luk. 24, 40-53.

I. Ta-

I.

Tamersſa Johanneſim okauſeeſa tusſarnerſut aulakautæt.

Joh. 1, 1-18.

Tamarluinnarſoarmik isſoænne Okauſekétok, Okauſerlo Gudimétok, Gudelo Okauſiurſok. Tamarluinnarſoarmik isſoænne ivna Gudimétok. Tamarluinnarſoarmik taurſomanga pingortitauput: tamarmik pingortiſimarſut adlamik pingortitſirſokangilet, tauna kisſiet (pingortitſirſigæt). Innurſut taurſoma illuanẽtok, innurſullo tamanna innuit kaumarſoræt. Kaumarſok tãrtome kaumagalloartok, tãrtuble illæsſiaringika. Innuk Gum aulartika Johanneſemik attelik. Taivna okaurſiartortok, kaumarſomik okalluklune, tamaſalo opertinniardlugit: Nangminek tauna kaumarſoungitſok, kaumarſomigle okalluktukſainnaurſok. Kaumarſorle opernartok mattomunga nunamut pirsſok, innuit tamaſa kaumarſaruklugit. Kaumarſok opernartok ſillarſoamẽtok, ſillarſoarlo pingortiſimarſok taurſomanga, ſillarſoarmiulle illisſaringikæt. Innuktaminut pigalloartok, innukteiſale illæsſiaringikæt: taurſomingale

illæsſirſut, atterminullo opertut kittornaſiaritipei Gudimut: aungmit pingitſut, uingublo pekkorſanit pingitſut, angutib pekkorſanilloneet pingitſut, Gudimille erniuſimarſut. Okauſerlo ivna uinningorpok innukattigællutalo, tekkogikpullo usſornartua, ſorlo Atãtam Ernetuæt usſornartua, ſaimarſorſovlunilo ſegloſuitſorſourſok. Johanneſim okautigangamiuk, tòrklulavlunilo okarpok: Tersſaivna okautigirſara imænna: Kingunevkut pisſirſok ſiunemnẽtok, pingikallarama, taunaẽtok. Taurſomalo pekkangarneranit pirsſarparput ſaimaunek ſaimaunermik. Inneitſisſit Moſeſekut tunninekartut, ſaimaunerlo ſeglosſuirſullo pingorpuk Jeſuſe Kriſtuſekut. Gudemik tekkunniktokangiſainnartok: Ernetuable Atátab sãnétub mattominga nælloiungnærſikatigut.

II.

Lukaſim aglegei Teoſiluſemut.

Luk. 1, 1-4.

Kapſerſuit aglekikſarniarmattigik illomut ſullirſet uautine, ima unnibkaumattigut tamakkoninga nangminek isſuanit tekkunniktut, kingornalo okautſinnut kivgartortungortut: tava tamannalo ajungitſugara, tamaſa isſuanit kiglisſiutigekkikſarallaraukit, illingnut aglekikſaruklugit, asſarſara Teoſiluſea, okautſinnut tusſaumarſarnut kollarungnærkollutit.

III.

III.

Jesusib Kristusib siudleenik Davib nækhovianit, angutisiæt Josefim angæjokeinik.

Matth. 1, 1-17.

Agleket tamersa Jesusib Kristusib siudleenik, tauna Davib niarna, tauna Abrahab niarna. Abrahab ernertariga Isaak. Isaab ernartariga Jako. Jakob ernertariga Juda kattenguteilo. Judab ernertariga Farez Zaralo Tamarmit. Farezib ernertariga Hezro. Hezrub ernertariga Rame. Ramib ernertariga Aminada. Aminadab ernertariga Nahasso. Nahasub ernertariga Salmo. Salmub ernertariga Boase Rahabemit. Boasib ernertariga Obede Rutemit. Obedib ernertariga Jesse. Jesib ernertariga nalegaunek David. Nalegaunerub Davib ernertariga Salomo Uriaugalloab kinguanit. Salomub ernertariga Roboa. Roboab ernertariga Abia. Abiab ernertariga Asa. Asab ernertariga Josapha. Josaphab ernertariga Jora. Jorab ernertariga Osia. Osiab ernertariga Jechonia kattenguteilo, taimane Babilonemut aularusimatillutik. Babilonemit utteramik kingorna Jechoniab ernertariga Sealtiel. Sealtielib ernertariga Zorobabel. Zorobabelib ernertariga Abiud. Abiudib ernertariga Eliachi. Eliachib ernertariga Asor. Asorib ernertariga Zadok. Zadob ernertariga Achi.

Achib ernertariga Eliud. Eliub ernertariga Eleasar. Eleasarib ernertariga Matha. Mathab ernertariga Jako. Jakob ernertariga Josefe, Mariam uviksa. Taursoma Mariam erniara Jesuse, Kristusemik attelik. Ima tava: Ernerit Abrahamit Davimmut arkanek sisamauput: Davimillo Babilonemut aularutinnatik ernerit arkanek sisamauput. Babilonemittog utteramik, Kristusemut, ernerit arkanek sisamauput.

IV.

Agleket tamersa Jesusib Kristusib siudleenik, arngnæt Mariam angæjokeinik.

Luk. 3, 23-38.

Jesuse ernerisugæt Josefemut, Eli taursoma sekkiga, tauna Mattatib niarnariga, tauna Levib niarnariga, tauna Melchib niarnariga, tauna Jannab niarnariga, tauna Josefib niarnariga, tauna Mattatiasib niarnariga, tauna Amosib niarnariga, tauna Nahub niarnariga, tauna Eslib niarnariga, tauna Nangib niarnariga, tauna Maatib niarnariga, tauna Mattatiasib niarnariga, tauna Semeib niarnariga, tauna Josefib niarnariga, tauna Judab niarnariga, tauna Johannab niarnariga, tauna Resab niarnariga, tauna Zorobabelib niarnariga, tauna Salatielib niarnariga, tauna Nerib niarnariga, tauna Melchib niarnariga,

tauna

tauna Addib niarnariga, tauna Kosab niarnariga, tauna Elmodab niarnariga, tauna Herib niarnariga, tauna Jesob niarnariga, tauna Eliezerib niarnariga, tauna Joreb niarnariga, tauna Mattab niarnariga, tauna Levib niarnariga, tauna Simeub niarnariga, tauna Judab niarnariga, tauna Josefib niarnariga, tauna Jonab niarnariga, tauna Eliakib niarnariga, tauna Meleab niarnariga, tauna Mainab niarnariga, tauna Mattatab niarnariga, tauna Nathab niarnariga, tauna Davib niarnariga, tauna Jesfib niarnariga, tauna Obedib niarnariga, tauna Boasib niarnariga, tauna Salmub niarnariga, tauna Nahassub niarnariga, tauna Aminadab niarnariga, tauna Arab niarnariga, tauna Esrob niarnariga, tauna Faresib niarnariga, tauna Judab niarnariga, tauna Jakob niarnariga, tauna Isaab niarnariga, tauna Abrahab niarnariga, tauna Tarab niarnariga, tauna Nachorib niarnariga, tauna Saruchib niarnariga, tauna Ragahub niarnariga, tauna Falegib niarnariga, tauna Eberib niarnariga, tauna Salab niarnariga, (tauna Kainab niarnariga), tauna Arfachsadib niarnariga, tauna Semmib niarnariga, tauna Noab niarnariga, tauna Lamechib niarnariga, tauna Matusalab niarnariga, tauna Enochib niarnariga, tauna Jaredib niarnariga, tauna Maleleelib niarnariga, tauna Kainab niarnariga, tauna Enosib niarnariga, tauna Setib niarnariga, tauna Adab niarnariga, tauna Gudibpia.

§. 1.

Luk. 1, 5-25.

Nuname Judæame Herodeſe nálegaunerotillugo, pellesſekartok Abiab ſimnerſeiſa illænnik, Zachariaſemik attelingmik, taurſoma nullia Aarub kingueiſa illæt, Eliſabemmik attelik. Tamangmigle illuartuk Gudmut, Nalekablo inneitſisſei pekkorſeilo tamaſa illomordlutik nálegluarpakik. Kittornakaratiglo, Eliſabet erneſuinname, uttokavlutiglo tamangmik. Illane Zachariaſib ſimnevikſe nelliumet, pellesſisſut adlettut ſullisfægame Gudimut, immerautim erkormane pellesſiurſutſib illerkoanik, Nálekam igloanut (ivlernartomut) isſisſevlunilo pyusfægame: Innuierkſuillo tamarmik ſillatanétut (ungalut illuænne) tukſiardlutiglo pyortillugo. Nálekable Engeleeſa illæt tekkotipok taurſomunga, Altarib (illirſiviub) pyortitſiviub tellerpiæt tungane kikkartok. Taunalo Zachariaſib tekkogamiuk, annilardlunelo erkſillerpok. Engelible okarbiga: Zachariaſea! erkſekennek, illomut kénugauit, Gudib tusſarpátit: nulliello Eliſabet ernisſavok ernertãkſarnik, taunalo Johanneſemik aitſisſauet. Tipeitſutigællugolo irsſutigisſauet, amerdlaſuttog innuit tipeitſutigisſauæt innúpet, Nálekamut angisſam-

ſammet. Weinmik adlamigloneet pikkunartomik immisſengilak, arngnamelo timæt illuanétillune Annernermik ajunginermik illumiulernekaisſavok. Iſraeliblo kinguei amerdlaſut ſâtinniaisſauei Gudimut Nálegænnut. Nalekablo ſiudlerisſaua Eliaſim annernerane pirsſauneranelo, angæjokait umætteit, kittornettik illagællugit, ſâtinniaisſauei Nalekamut, opingitſullo pisſisſauei illuartut illisſimarſuſiænnut, taimalo Nálegak innukſarſivlugo piginnãngortukſennik. Tava Engele Zachariaſim okarbiga: Suna nællunærkutarisſauara? innutokagama, nulliaratog uttokagiok. Engelib akia okallugbigællugo: Gabrieliovunga Gudimétuartok, aulartitavlungalo okallugbigekkollutit, tamattomingalo okaukollutit. Attalo, okautſikka illingnut erkusſirſut operinginnaukit, okaisſæromarpotit okallungnerlo ajusſautit, okautſima erkorbikſætta udlukſæt nelliutinnago. Zachariaſelo nálegbingme mullomet, innuit ſillatanétut errinnigæt usſorukkutiglo. Annigame, okallugbiginek ajormattik, mallugæt tava tekkorſakartok nálegbingme. Arkſængminiglo urſerarſinnardlugit, okaisſærluinnarpok. Sullirſamelo ſorarbiæt nelliumet angerdlarpok iglominut. Udlulle taukoa námetta, taurſoma nullia Eliſabete nãrtulerpok, kaumettillo tedlimæt irſſertordlunelo okarpok: Taima Nálekab piãnga, udlut tauko etillugit, irſſigangaminga, kangufutigalo uamnit pærdlugo innungne.

§. 2.

Luk. 1, 26-38.

Kaumetillo arbengænne Engele, Gabrielemik attelik, Gudim aulartika iglorperkſoarnut Galilæamétunnut, Nazaremmik attelingnut, niviarſiamut angerſimarſomut Davib kingueiſa illænnut, Joſefemik attelingmut, niviarſiarlo Mariamik attekartok. Engélib tava isſerbiga okalluklune: Tipeitſukorſavotit ſaimaurſaurſotit! Nalekab neijorpãtit, usſornakersſotit arngnennit tamannit! Engele Mariab tekkogamiuk, okauſeelo tusſaramigit, annilarpok isſumallerdlunelo: Una kannongétomik okauſekarpa? Engelible okarbiga: Maria! erkſekennek, Gudib ſaimaummattit. Atta! nãrtulisſautit ernertaromardlutillo, Jeſuſemiglo aitſisſauet. Tauna angisſavok, Kotſingnerublo niarnanik tairſausſavok. Gudiblo Nálekab tunniomarpa angutæt Davim ivkſiauvianik: Jakublo igloanut nálegaunerotomarpok isſukangitſomut, nálegauvialo nãnauieisſengilak. Engele Mariab tava apperſorpa: Kannog-elisſaunga uvekanginnama? Engelim akia okallugbigællugo: Annernerum ajunginerub kollikut talutſeromarpãtit, Pirkſomalo pirsſauneræt ulligomarpãtit, taimaitomiktog ajunginek erniekſet Gudib Niarnanik taiornekaisſavok. Attalo! Eliſabettog idlut nãrtuleriok ernertarſamik uttokaunermine, kaumetillo arbenillerpei, tauna nãrtuſuitſok tamarmik unnerpæt, Gudime ajornartokangimmet. Mariale okarpok: Atta,

Nále-

Nálekab kivgarãnga, okarauit taimaiſerlanga. Engelib tava kemmekpa.

§. 3.

Matth. 1, 18-25.

Kriſtuſim arngna, Maria, Joſefemut angerame, mallungnarſirſok nãrtulerdſune Annernermit ajunginermit, ſulle kattitinnatik. Joſefele uvikſa illuartogame piueilunelo, kanguſuktitſomangila innungnut, okaranelo iſſumakæromagalloarpa. Taimale iſſumallermet, atta, Nálekam Engeliæt ſakkomerbiga ſinnektortillugo, okalluklune: Joſefea, Davib niarna! ſioranek Maria nulliekſet illingnut piſſillugo, illumia Annernermit ajunginermit pimmet. Ernertaromarpoktog, Jeſuſemiglo aitſisſauet, innunne annausſammagit ajorteinnit. Tersſale tamat taimaiſerpok, Nálekam okauſee Profetekut erkokollugit, ima okartok: Areina! niviarſiak nãrtusſavok ernertaromardlunilo, Immanuelemiglo aitſisſauæt, akkæt iſſuma imaipok: Gude illagarput. Joſefible ſinnikame itterame, Nalekam Engeliæt okaumane, nálekpa, nulliekſelo aivlugo; aktungilale, ernertártinnago perngautigællugo.

§. 4.

Luk. 1, 39-56.

Udlut teivko Maria pillerillerpok aularæſſuardlunilo kakkenut iglorperkſoarnut Judab nunanétunnut, Zachariaſiblo igloanut is-

ſerdlune Eliſabemmut okarpok: Ullapiſautekarit. Mariam okauſia tamanna Eliſabetib tusſarmago, timime illumiua piglerpok, tersſangainnarlo Eliſabetim illumiugillerpa Annernek ajunginek, niblerdlunilo okarpok Mariamut: Pidluakautit arngnennit tammannit, timivitſog illumiua pidluariok. Kannorlo okaisſaunga, Nalekama arngnæt orningmánga? Atta, ullapiſautekarit unnerauit, tusſaraukit, illumiuga tipeitſungnermik piglertalerpok timima illuane. Pidluakautit, operauit, illingnut Nálekam okauſee tamarmik erkorluinnaisſammetta.

Tava Maria okarpok: Nálegak tarnima usſoringãrpa, Gudelo annaurſirſiga annernerma tipeitſutiga, ſaimaunerminik kivgarojungoe irsſigangago. Atta, tersſanga innuit tamarmik usſoringaisſauãnga, usſornartorſoarmik pimmanga, ajugakangitſub, ajunginermiglo attiglub. Nákinnirſuſiminiglo nálektiminétuarpok ſorarane. Arktorſajuipok tellerminik, ſiamartillugillo umamingne makkitarſunnik ekkarſautiglit. Pirsſarſuit ivkſiauvingmit ajegarei, asſiginnakello kollartillugit. Kãktut tunningãrpei pikſeinnik, pisſorſuille aulartipei ſũnagit. Kivge Iſraele Gudib illekſia isſukangitſomut, nakinirſutſelo erkaivlugo, okarame ſiudlivtinut Abrahamut kingueinullo tammannut. Kaumetit pingaſut nãngajeklugit, Eliſabete Mariab neijortuaramiuk, angerdlariok ama igłominut.

§. 5.

§. 5.

Luk. 1, 57-80.

Elisabetiblo ernivikse nelliumet, ernertãrpok, Nalekablo nákingãrmago, idluisa tusaumagamiko, tipeitsukkattigæt. Udlullo arbenek pingasungormetta, kippivlugo ornikpæt, angutanullo Zachariasemik atteritipæt. Arngnælle sápei okalluklune: Naggale, Johannese atterisaua. Tava okarbigæt: Ekkardlereekangilatit taimaitomik attelingnik. Anguta Zachariase tava urserarpæt, kannongétomik aitsekusæsugællugo? Aglegeksamik tava kákorsiok agleklune imænna: Johannese attera. Tamarmik tava aijeisorput. Tersangainnarlo Zachariasib karna angmarsimavlunelo okka kellerursærpok, okalluklunelo Gude usforekka. Numakatteisalo tamarmik annilarutigæt, tamakkolo tamasa tusaumalerpeit kakkamiut tamarmik Judæame, tamannalo umamiugillerpæt, okalluklutik: Kannong-elisæsugaiuk egdlarsungoak una, Nálekam arksaminik neijormane? Angutalo Zachariase Annernermik ajunginermik illumiukallerpok erkotuksenniglo ima okalluklune: Usfornakau Nálegak, Israelib Gudia! innunne tikkerardlugillo annaummagit, annaursirsiksamiglo nekkoarsoarmik pimmattigut kivgame Davim igloane: itsarsoak taima okarame illuartut Profetit karnesigut: annautsomavluta uautinut kingarsartunnit tamarmiglo umitsairsivta arksseinnit, angæjokauvullo nãkallugit, unnersúnelo

ajung-

ajungitſok erkaivlugo, Abrahamut atátauvtinut illomortomik okarame: annaunekarkolluta kingarſartivta arkſeinnit, nálekollune innutilluta erkſiungnærdluta, ivlernarnermiglo illuarnermiglo nuænnerirſængnik. Ivlitſog, egdlarſungoak tainekaisſautit Kotſingnerub Profetianik: Nálekab fiudlerſortigisſauãtit, arvkotikſe illuarſakkollugo, innunnelo nælloiungnærſillugit pidluautikſamik, ajortimingnik isſumakærbigirſaiomarmetta, Gudivta umættæt nákinirſuſianik, taurſomanga nuirſub kotſingnermit tikkerarpátigut; kaumarſaruklugit tãrmiurſut tokkublo tachanétut, isſikauvullo pisſillugit arvkomut erkikſiviunnartomut. Egdlarſungoarlo Johanneſe agdliartorpok, nekkurſektillunelo annernerme, innukajuitſomélunilo, ſakkommerbikſe Iſraelib kingueinut nautſorſordlugo.

§. 6.

Luk. 2, 1-21. Matth. 1, 21.

Taimane Kaiſerib Auguſtuſib nálegauvime innuee tamaſa nællunærſorkoei. Tamersſa agleket fiudliurſut, Zireniuſe nálegautillugo Siriame. Tamarmik tava iglorperkſoarmingnut aularput aglekkollutik. Tava Joſefeſog aulariok Galilæamit, iglorperkſoarnit Nazaremmit, Judæamut Davim iglorpeinut, Bethlehemmik attelingnut, Davim igloanit pigame, kinguaranganelo, aglekkollune Maria nulliekſe aiparællugo, tauna nãrturſok. Terſanétillutiglo, erniſullerſok,

Per-

Pernauminiglo ernertãrpok, immullugolo annoraminernut, nersſutillo nerriviænnut illia, ſinniktarbingme innikſæronnamik adlamik. Taurſomalo erkkáne pãrſirſun-étut, nárkſame nersſutittik ungalolingmétut párinniardlugit pigãrput. Attalo, Nálekam Engeliæt tikkipei, Nálekablo kaumarſuſiæt kaumarſarmattik, erkſingálerput. Engelible okarbigei: Erkſekennaſe! atta, tipeitſungárnartomik okallugbigauſe, innuit tammarluinnarſoarmik pikſænnik: Pivluſe mãna annaurſirſok, Nalegak Kriſtuſe, Davim iglorpeine erniuſimammet. Terſalo nællunærkutarisſiuk: Egdlarſuk annoraminernut immuſimarſok, nersſutillo nerriviænnut illiſimarſok naipitſomarparſe. Tavainnarlo Engeleme killangmiorperkſuin-étut, Gudelo usſoræt okalluklutik: Gude kotſingnermétok usſornarſile! erkikſinerlo nuname! innungnelo nuennarnek pille! Engelillo kemmengmattik, killangmullo ama pimmetta, párſirſut ingmingnut okallukput: Mãna Bethlehemmut pisſa, usſornartorlo tekkoiartortigo Nálekam okautigekkorſa uautinut! Tuoviorlutiglo tersſunga piput, Marialo Joſefelo tikkipagik, eglarſuglo nersſutit nerriviænne innengarſok tekkogamiko, okautigiartorpæt tammannut Engelillo okauſeet unnibkautigeit egdlarſungoak pivlugo. Tusſartullo tamarmik pãrſirſut okauſeet aijeiſorutigeit. Mariable tusſakenne tamaſa puigornauærdlugillo umamine ekkarſautiginniarpei. Párſirſut tava utteriput, Gude usſorællugo nerſoræt tusſakettik tekkor-

korſettiglo pivlugit, taima okarbigangattik. Udlut arbenek pingaſungormetta, egdlarſungoak kippisſammet, tava aitſerpæt Jeſuſemik, Engelib taima taiormago, naulingikallarmet arngname timæt illuane.

§. 7.

Matth. 2, 1-23.

Jeſuſe erniummet Bethlehemme Judæamétome, Herodeſe nálegaunerotillugo, atta, illisſimarſut pauanga (nællurſut nunnænnit) Jeruſalemmut piput, okalluklutik: Annerdlãk Judit nálegauneræt ſumépa? Ulloria pauane tekkogautigo, nálegiartordlugolo tukſiarbigiartorparput. Nálegaunerub Herodeſib tamanna tusſaramiuk, annilárpok Jeruſalemmiullo tamarmik: pelleſſiunerillo agleknniglo illisſimarſut innungnétut tamaſa kattilerkogamigit, kiglisſiorpei Kriſtuſim innungorbikſanik. Ivkoalo okarbigæt: Bethlehemme Judæamétome: Taima aglekſimammet Profetekut: Bethlehemea, mingnerungilatit adlennit iglorperkſoarnit Judæamétunnit: illingnit pisſammet Nálegak, innumnut, Iſraelib kingueinut nálegaukollugo. Illisſimarſut tava Herodeſib ingmikut kãkoei angiortomik, apperſorkikſarniardlugillo ullorirſamik kanga tekkotitomik, Bethlehemmullo unnerſõpei, okalluklune: Aularitſe, egdlarſuglo apperkotigekkikſarlugolo, nennigusſiuglo, okaukisſinga, uangatõg nálegiartoromariara. Nálegaunek Herodeſe tusſaramiko,

miko, aularput. Attalo, ulloriak pauane tekkorſartik ſiudleræt, egdlarſungublo innæt kollanut pigame, unnikpok. Ulloriak tekkulermigamiko, tipeitſungálerput, iglomullo iſerlutik, egdlarſungoarlo arngnalo Maria naipipagik, pællordlutiglo egdlarſungoak nálekpæt, iklerbisſiktõg makperamikik, tunniæt akkekangitſomik anningaurſekſamik aukpallartomik, tippegikſaumiglo tarnutikſamiglo (kutſortun-étomik). Sinniktillutigle, Gudib okaummattik Herodeſemut utterkonnatik, arvkotikut adlakut nunamingnut angerdlarput.

Aularmettale, atta, Nálekam Engeliæt Joſefe ſakkommerbiga, ſinnektortillugo, okalluklune: Makkitit, egdlarſungoarlo arngnalo pikik, nunamullo Egiptenmut kemmait, terſanétuardlutillo uamnut okarbigitſerdlutit, egdlarſungoak Herodeſib tokkonniaromeiſammago. Makkipok tava, egdlarſungoarlo arngnalo unnuame ingminut pipek, nunamut Egiptenmut aularpok, terſſanétuardlunelo, Herodeſe tokkotſerdlugo: Nálekam okauſia erkorluakkollugo, Profetekut ima okartok: Ernera kãkogiga nunamit Egiptenmit. Herodeſe misſilikame, illisſimarſut ſeglokittarmænne, kammaktorſoængorpok, egdlarſungoello tamaſa Bethlehemmétut erkanétullo okkiuk marlungnik nelliutut innortullo tokkutſartorkoei, illisſimarſut kiglisſioramigit kingorna. Tava Profetib Jeremiaſim okauſee erkoſimauput, ima

ima okartok: Kakkenne nipperſoak tuſſarfaurſok, okallungnerlungãrnerlo, kejanerlo, opinerlo: Rahelib kejauei kittornenne, tupedlerſekſaunnanelo, nungumetta. Herodeſele tokkomet, atta, Nálekam Engelia Joſefemut tekkotipok ſinnektortillugo, nuname Egiptenme, okalluklune: Makkitit, egdlarſungoarlo arngnalo illingnut pikik, Iſraeliblo nunanut utterniarit, tokkommetta egdlarſungmik tokkotſinniartut. Makkipok tava, egdlarſungoarlo arngnalo nekſardlugik, Iſraeliblo nunanut pivlune. Tuſſaumagamiugle Archelauſe nálegaunerurſok Judæame, angume Herodeſib nálegauvia kingorngurſarangago, taikkunga pinek ſioralerpok. Sinnektortillunele, Gudim innæmmane, Galilæam erkanut aularpok, iglorperkſoarnullo Nazaremmik attelingnut pivlune, tersſanétuardlunelo, Profetit okauſeet erkokollugit, ima okartut: Nazaremiomik attekaisſavok.

§. 8.

Luk. 2, 22-40.

Udlut nelliumetta, Maria ubbaisſævlune, Moſeſib inneitſisſei malliklugit; egdlarſungoak Jeſuſe tekpauunga Jeruſalemmut aularupæt, Nálekamut pisſillugo, (agleket pivlugit Nálekam inneitſisſeine: angutingoet tamaſa arngnamingnit perngautit ſiudlerpait Nálekamut tunnisſaueit) tunnirſutikſettiglo tunniullugit, ſorlo Nálekam inneitſisſeine aglek-

aglekſimavok; Tingmirſæg-og Taubik piarkægloneet marluk, akkékſiurſæk (tunniullugit). Atta, taimane angut Jeruſalemmẽtok, Simeomik attelik; Innuk taivna illuartourſok Gudelo nálengniarpa, Iſraeliblo tupedlerſautikſanik nerriukiok, Annernerublo ajunginerub innigiuarpa. Annernerubtõg ajunginerub okauka, tokkuſengitſok unnera, Nálekab Kriſtuſea tekkotinnago. Tauna Annernerub kajumikſarmane, Nálegbingmut piok: egdlarſungoak Jeſuſe angæjokækit piſſimmekko, inneitſiſit nálengniarlugit, aglekello malliklugit, egdlarſungoartik pivlugo, Simeob tava tigua, pernermiklugolo, Gude uſorekka, okalluklune: Nálegak, mãna erkikſinnartomut kivget angerdlarle, ſorlo okartotit, irſſimnik annautikſarekorſet tekkogauko, tauna innuit tamarluinnarſoarmik kéneinnut piginnãngorſarauko ſakkommerſillugolo, kaumarſok nællurſunnut kaumarſautikſak, innuktauvillo Iſraelittit uſornautikſæt. Egdlarſuglo pivlugo tuſakettik tamaſa Joſefim angutiſiæt arngnællo aijeiſorutigaikik. Tava Simeob tængekartipek, arngnanullo Mariamut okalluklune: Areit, una orlurſutikſængoromarpok, makkirſutikſængoromardlunilo amerdlaſũnne Iſraelib kingueine, nællunærkotekſaiomardlunilo akkerartugekſak (tarngnikullo (Maria pia) pænnab piſauãtit) kabſerſuit umætteiſa ekkarſauteit ſakkommekkollugit.

Arngnaktõg erkotukſennik okalluktok terſanéniok, Hannamik attelik, Fanuelib

pannia, Asserib kingueisa illæt, arngnakoeksaursok, uvekartok okkiut arbenek marlungnik, niviarsiogame kingorna, mãnale uiglernerourſok, okkiueelo sisamannik ungnirsakattartouput sisamællo, nálegbingmetuinnarame, tuksiarnermiglo nerringinermiglo Gude nálengniarpa udllullo unnursello nungullugit. Taursomatõg taimane ornikia, Nálegarlo usforekka, okautigællugolo annaursutikſamik nerriuktunnut tammannut Jerusalemmiunnut.

Tamasalo namaksigamikik Nálekam inneitsisei pivlugit, ama Galilæamut utteriput iglorperksoamingnut Nazaremmut. Egdlarsugle agdliok nekkursektillunilo annernerme, illisimarsorsoængolerdlunilo, Gudiblo saimauneræt neijorpa.

§. 9.

Luk. 2, 41-52.

Angæjokæglo opernet nungullugit Jerusalemmut pirsartuk, anniviub kattisimauvia nelliutaranget. Egdlarsublo okkiuee arkanek marlungormetta, illagællugo tekpauunga Jerusalemmut aularpuk, illerkortik attordlugo. Udlut taukko nágamikik, angerdlarmennik, Nukakpiarak Jesuse Jerusalemmétuarpok, Josefiblo arngnællo ariutsiæk. Ingiakamingnulle adlennut illagisæsugangamiko, udlok attausek ingerdlagamik ujariartorpæk apperkotigællugolo idlungming-

mingnullo ekkardlimingnullo. Nenninginnamiko, ama Jerusalemmut utterpuk ujarniardlugolo. Udlullo pingasungormetta, naipipæk Nálegbingme ivkliarsok ajokærsoirsut akkornænne, tauko náleklugillo appersorpei. Nálektullo tamarmik usserutigæt illissimarsusiagullo akilluarsusiagullo. Angæjokækit tekkogamiko, annilárpuk, arngnællo okarbiga: Ernera, saog annilártipautiguk? Atta, angutisiauvit uangalo ujarpautikit kappiasuklunuk. Akipek tava: Saog ujarpissinga? illissimangilikko Atátama pee pinniaisfægikka? Nau taima okallugbigangattik, tamanna siunersingilæk. Illagællugik tava tessamunga Nazaremmut piok nálegluarlugiglo. Okausеelo makko tamasa arngnæt torkorpei umamine. Jesusele illissimaleriartorpok, okkiueelo amilliartordlutik, asfænnarsiartordlunilo Gudimelo innungnelo.

§. 10.

Matth. 3, 1-12. Mark. 1, 1-8. Luk. 3, 1-18.

Okkiut tedlimangormetta, Kaisere Tiberiuse Nálegauniartillugo; Pontiuse Pilatuse Nalegaukattaumet Judæame; Herodesselo nunamut illainnarmut nálegaumet Galilæame; nukkalo Filippuse nunamut illainnarmut nálegaumet Iduræame Trachonitisiblo erkãne; Lisaniasselo nunamut illainnarmut nálegaumet Abileneme; Hannasselo Kaifasselo pellessiunerotillugik; Johannese, Zachariasib niarna, Gudib kãkoa innukajuitsome. Tava Jorda-

nim erkãnut tamannut piok ajokærſoivlunelo koirſumik ajortoærotikſamik, ima okallukklune: Adlamik isſumakaritſe, killaub nalegauvia pallikſimamet. Terſa tusſarnerſut okautſit aulakautæt Jeſuſemik Kriſtuſemik, Gudib niarnanik, ſorlo Profetit makperſegeinne aglekſimavok: Areit, Engeliga (aulartitara) aulartipara ſiunernut, arvkoſiokkollutit. Terſaivna Profetim Iſaiaſim okautigirſa, okallukame: Ajokærſoirſub nippa innukajuitſome ima piok: Nálekam arvkotikſa illuarſarſiuk, arvkoſerneelo nardlorſarſigik. Korkut tamarmik nellimækternekaisſaput, kakello kakkangoello tamarmik nakkiglisſarnekaisſaput, niungarſullo arvkoſerngit tamarmik nardlungnekaisſaput, arvkoſerngillo manneetſut mannikſisſaput, uingillo (innuit) tamarmik annaurſirſok Gudimit pirſok tekkusſauæt.

Johanneſele annorakartok nersſurſub Kameelib merkoeenik ketterutekardlunilo amiminermik, piglertello nersſutingoet egitſeillo poroſinguit tungoſungnitſut nekkigei. Jeruſalemmiut tava annivigæt, Judæamiullo Jordaniblo erkanétut tamarſoarmik koekkollutiglo taurſomunga Jordanme kookſoarme, ajortittiglo niptardlugit. Fariſæerit kabſerſuit Sadduzæerillo koirſivingminut ornikænne, Johanneſib tekkogamigit, okaupei: Pullateriarſuit iveit! kia kemmakoáſe kammaumit nelliutukſamit? Atta, illomut ſainiardluſelo adlamik isſumakaritſe. Illuvſigut isſumaisſarunnaſe, ima okallugomavluſe: Abraha

atá-

atátagarput. Okaupauſe: Ujarkennit makkonanga Abraha Gudib kittornekſarſiginnaua. Ullimaut orpiub tungauvianélerpok. Orpik ajungitſunnik paumakangitſok kippisſavok, ingnermullo egisſavok. Innuit tava apperſorpæt okalluklutik: Kannog-illivluta pisſaugut? Akiei okallugbigællugit: Marlungnik annoraglub aipa tunniusſaua pekkangitſomut, nekkikſaliktõg taimailiusſavok. Tunnirſutinniktõg katterſoirſut ornikiæt koekkollutik, apperſordlugolo: Ajokærſoirſok, uagumme kannok pisſaugut? Akiei: Sualungmik piomanniarkennaſe (Naleket tairſæt kisſiet pisſauarſe) Sorsſuktukſettog tava apperſoriæt okalluklutik: Uagumme ſüllisſaugut? Sápei: Innuit pejarniarkennasſigik pekkoſerſovluſeloneet pidlariaurnasſigik, pirsſekſésſele namagisſauesſe. Innuille nerriungmetta, tamarmiglo umættimingne Johanneſe Kriſtuſioſugangarsſuk, Johanneſib ſápei, tamaſalo okallugbigællugit: Immermik koirſarauſe, adlamik isſumakarkolluſe; kingunevkulle tikkiutukſak nekkonerrovok uamnit, tauna kingakkobigekkara, isſigamæk ſingærdlugik, ſiudlerællugolo tigumiullugo. Taurſoma koiomarpáſe annernermik ajunginermik ingnermiglo. Taurſoma nivaut tigumiarpa, koimelo netta ſellisſaua, nautſejekſarikſullo kakkortut koime kallianut koisſauei, kallipaille ousſauei ingnermik kammitſuitſomik. Adlenniglo amerdlaſunnik okautſinnik innuit tennerterpei okallugbigællugillo okautſinnik tusſarnerſunnik.

§. 11.

Matth. 3, 13-17. Mark. 1, 9-11. Luk. 3, 21. 22.

Taimane, innuit tamarmik koekkommetta, Jesusesõg Galilæamit Nazaremmit Jordanmut Johannesemut piok koekkollune taursomunga. Johannesible tennerterpa okalluklune: Koisitariakaralloarpunga illingnut, ivlille ornikparma. Jesusible sãpa, okallugbigællugo: Mãna taimaiserdlanga: taima illuarnerit tamasa namaksisauauvuk. Akkoara tava. Jesuse koissinname, erngerdlune immermit kakkivok tuksiardlunilo. Attalo, killæk kolláne angmarpok. Gudiblo Annernera Johannesib tekkoa tingmiatut, Taubesut, akkartok, kollánullo pirsok. Attalo, nippe killangmit tusartitok okalluklune: Tersa ernera asærsara, tauna nuennerekkara. Jesusiblo okkiuee ungnigamik kollingulermetta, ajokærsoinniællerdlunilo pinniællerpok.

§. 12.

Matth. 4, 1-11. Mark. 1, 12. 13. Luk. 4, 1-14.

Jesuselo Annernermik ajunginermik illumiulik, ama Jordanmit utteriok, Annernerublo pisipa innukajuitsomut, ursserkollugo tornarsungmut. Udlullo marlungnik ungnirsakattartut tersane nersutit nyuartut akkornænnétok; udlullo marlungnik ungnirsakattartut tornarsub ursserarpa; udlullo taukkoa-étillugit, nerringiniok. Udlullo un-

unnurſello marlungnik ungnirſakattartut nerringinname, kãlerpok kéſa. Urſeirſartublo, tornarſub, ornikpa, okarbigællugolo: Gudim erneripattit, ujarket okko okauniakkit timmiurſængokkollugit. Jeſuſible akia okallukklune: Agleket imaiput: Timmiurſainnak innub innutigingila, Gudible okauſee tamaſa karnanit annirſut innutigirſarei. Tornarſub tava aularupa iglorperkſoarnut ivlernartunnut, piſtillugolo nálegbiub karbianut, okallugbigællugo: Gudim erneripattit, illingnik nakkarkeet, aglegſimammet: Pi:lutit Engelinne pekkusſauei, kirsſumiakkollutit ſernigællutillo, iſſikettit apõkkonnagit ujarkennut. Jeſuſib tava okarbiga: Taimatõg aglekſimaugiok: Gude Náleket urſiſiſengilet. Kingorna tornarſub piſſipa kakkarſoarmut kingiktorſoarmut, ſillarſublo nálegauvee tamaſa pinnerſuſeello taurſomunga kemmerlortipei uiſoreinak, okallugbigællugo: Makko nálegauveet tamaſa pinnerſuſeello illingnut tunniutſomarpakka, uamnut tunniuſimammetta, isſumamniglo tunniupakka piomarſamnut. Mãna pællorbigiomagungma, tukſiarbigællungalo; tava makko tamaſa tunniutſomarpakka illingnut; tamaſalo piſauettit. Jeſuſib tava okarbiga: Tornarſunga, uamnit aularit, agleket imaiput: Gude Náleket tukſiarbigællugolo kisſiet nalengnieisſauet. Tornarſub tava urſerſutſinne tamaſa nágamigit, kemmedlekpa kemmavlunilo. Attalo, Engelit ornikpæt kivgartutſartordlugolo.

§. 13.

Joh. 1, 19-28.

Tersſávorle Johanneſib nakkiuta, Judit Jeruſalemmiut aulartimmattigik pelleſſillo ikkiorteillo Levitit Johanneſemut, ima apperſokkollugo: Kiovit? Tava angejárpok miſiaranilo okarpok: Kriſtuſiungilanga. Apperſormænne: Kiovimme? Eliaſionerpit? Sápei: Nagga, taunaungilanga. Profetiovit tikkitſukſavlutit? akiei: Nagga. Ama apperſóllermænne: Kiovimme? uautinik aulartitſirſut kannog akiſſauauvut? Illingnik kannog okarpit? Sapei: Okalluktovunga nippilik innukajuitſome, ſorlo Profete Iſaias okartok: Nalekam arvkotikſa illuarſarſiuk. Aulartitelle Fariſæerinnit pirſut. Taukkoa apperſorpæt okallugbigællugo: Saogme koirſivit, Kriſtuſiunginnauit, Eliaſiunegloneet Profetiunegloneet? Tava Johanneſim akiei, okalluklune: immermik koirſigalloarpunga, illiſſaringitſarſele akkornauvſinépok. Tersſaivnávok kingunevkut piſſirſok, ſiunemnétok, taurſoma iſſigamæk kellerutejarnerængnik kingakkotekaunga. Tersſa tamat taimailiok Betabarame, Jordanim igdloane, Johanneſib koirſiviane.

§. 14.

Joh. 1, 29-51.

Kaumet, Jeſuſim ornikane Johanneſib tekkoa, okalluklune: Areina, Gudib ſauara, innuit ajorteinnik kakkaktok. Tersſa okau-

okautigirſara: Angut kingunevkut pisſirſok, ſiunemnétok, pingikallarama, tauna-étok. Illisſaringikigalo; Iſraelible kingueinut illisſarnarſekollugo, immermik koirſiartorpunga. Johanneſe ama unnibkallerpok okalluklune: Annernek tingmiatut, Taubeſut, killangmit akkartok, taurſomalo kollanétuartillugo tekkogiga. Illisſarisſengikalloariga, immermigle koirſiartorkorſima ima okarbigãnga: Tekkunnilleruit Annernerub akkarbigirſanik kollangerſimauarbianiglo, taunausſavok koirſirſok Annernermik ajunginermik. Tekkogigalo okautigællugolo, tauna Gudim ernerangago.

Akkagómet, ama Johanneſe ajokærſukængne illagællugik tersſanéniok. Jeſuſelo ingerdlarſok tekkogamiuk, okarpok: Areit, tersſa Gudib Sauarangoa, Ajokærſukæglo marluk taukkoa taima okalluktok tusſarpæk Jeſuſelo mallikpæk. Jeſuſele keviarpok, mallikængne tekkogamigik, apperſorpek: Kina ujarpikko? Akiæk: Rabbi, imaitok, ajokærſoirſok, kikunépit? Sápek: tekkoiartukko. Tava inna tekkoiartorpæk, udlorlo taivna unnigbigæk, udlok uellilermet. Mattominga Johanneſemit tusſartuk, Jeſuſemiglo mallingniktuk, aipa Andreaſiurſok, Simob Petruſib kattenguta. Kattengune Andreaſib tikkekãrpa, okallugbigællugolo: Mesſiase kanningarparput, imaipok, Kriſtuſe, imaloneet, Tennitak, Jeſuſemullo pisſipa. Jeſuſible tekkogamiuk, okarbiga: Simonovotit, Jonab niarna, Kefaſemik attekaisſautit, imai-

 pok,

pok, Petruſemik, imaloneet Kárſomik. Kaumimet, Jeſuſe ama Galilæamut ingerdlaiomagame, Filippuſe naipipa, okallugbigællugo: Mallinga. Filippuſele Betſaidamiurſok, Andreaſiblo Petruſiblo iglorperkſoarmiokattæk. Natanaele Filippuſib kanningarpa, okallugbigællugolo: Kanningarparput Moſeſim inneitſisſinne, Profetillo aglekamingne okautigirſæt, Jeſuſe, Joſefib niarna, Nazaremio. Tava Natanielim akia okalluklune: Nazaremmit illuartokaisſennerpa? Filippuſib ſápa: Tekkoiartoruk. Natanaelim ornikane Jeſuſib tekkogamiuk, okautiga: Areit, tersſa Iſraelitivik pekkoſerlungitſok. Natanaelib tava apperſorpa: Sumit illisſarainga? Jeſuſim akia okarbigællugolo: Filippuſib kãkotinnatit, orpiub Feigelikſab attanétillutit, tekkogivkit. Natanaelim akia okarbigællugolo: Rabbi, ajokærſoirſok, illomut Gudim ernerátit, Iſraelimiullo nãlegaunerátit. Jeſuſib tava akia okallugbigællugo: Orpiub Feigelikſab attanétillutit tekkogivkit, okarbigangaukit, operpotit; tamattoma uſornakeinik tekkoiomarpotit: Okallugbigællugolo: Illomut, illomut okaupauſe: Mattoma kingorna killæk angmarſok tekkoiomarparſe, Gudiblo Engelee kangattartut akkartullo Innub Niarnanut.

§. 15.

Joh. 2, 1-11.

Udlut pingaſungormetta, nulliartokartok Kaname Galilæamétome, Jeſuſiblo arngna terſanétok. Jeſuſele ajokærſugeilo kãkog-

kogieittog nulliareengortungnut. Tungofungnitfomiglo immikfamik ajorfalermetta, Jefufib arngnæt okallugbiga: Tungofungnitfomik immikfæroput. Tava Jefufim akia: Arngnanga, fugaukit? Piomauviga nelliungikallarpok fulle. Arngnæt tava kivget okarbigei: Sumigloneet taurfoma taippasfe, nálekfiuk. Tersfanétitaurfulle arbenneglit nappartet ujarket, Judit ubbarbeefa illerkuinnik, nungullutiglo taukkoa marlugloneet pingafulloneet ursferfutit immeinnik ullibkararaut. Kivgennut Jefufe ima okarpok: Nappartet okko immermik immerfigik. Taukkoalo immerpeit ullibkardlugit. Tava okarbigei: Kallurfidlufe nerdlerfomut aitfifitfe. Aitfibigæt tava. Nerdlerfublo immek tungofungnitfungortok ɔ̃kamiuk, fumillo pirsfok nællogamiuk, kivgelle immermik kallortut nællungikæt, uvikfak nerdlerfub kã̃koa okarbigællugolo: Immek tungofungnitfok mammarnek tamarmik fiudliutitaræt, immerofugungnærangettale mammainek pirfaræt: Ivlille immek tungofungnitfok mammarnek kingudliutipet. Taima Jefufe fiudlermik ufornartullirfok Kaname Galilæamétome, ajugakangirfutfelo niptarpa, ajokærfugeifalo operbigæt

§. 16.

Joh. 2, 12-25.

Mattoma kingorna fammunga Kapernaummut piok, arngnelo kattengutinnelo ajokærfukennelo illagællugit, tersfanele emerfungilet, Judit annivikfiorbiætta kattisfimauvikfæt

uvikfæt nelliutillermet. Taimaitomik Jeſu-feſõg tekpauunga Jeruſalemmut aulariok. Nálegbingmullo iſerame, umingmængnik, ſauenniglo tingmirſenniglo Taubinnik niokotiglit naipipei, anningaurſenniglo tauſẽrſut. Tava akklunarſennik ipperauſiorpok, tamaſalo anniſipei nálegbingmit, ſauello umingmaillo illengullugit, anningaurſenniglo tauſẽrſut anningaurſauteit ſercharpei, nakkartillugillo, illirſiveello orlotillugit, tingmirſenniglo Taubinnik niokotiglit okaupei: Tamakko annitſigik, Atátamalo igloa niuverbingortitſarunnasſiuk. Ajokærſugeiſa tava erkaiæt, agleket imaitut attuaramikik: Iglut pivlugo illungerſornerub nungutekajarkãnga. Judit tava akiæt okarbigællugolo: Kannongétomik usſornartulliomauvit, irsſigitilluta taimailiorſinnaurſotit? Jeſuſim akiei, okallugbigællugit: Nálegbing-una aſerorſiuk, udlullo pingaſut ama napparkigomauara. Judit tava okarput: Nálegbik una okkiut marlungnik ungnirſakattartut arbenneglo ſennauæt, ivlille udlut pingaſut napparkigomagit unnerpet? Timiminigle okallukpok taiorlugo nâlegbingmik. Tokkorſunnit makkiſimammet, ajokærſugeiſa tava erkaiæt, taima okallugbigangattik, aglekello Jeſuſiblo okauſee opereit. Annivikſiorbiuble kattibiane Jeruſalemmétillugo, kabſerſuit operbigillerpæt, usſornartullee tekkogamikik. Jeſuſible tettigingikei, tamaſa illisſimagamigit, innungmiglo nællunæjarbigirſariakangitſok, innuit tamarmik illuit illisſimalluaramigit.

§. 17.

§. 17.

Joh. 3, 1-21.

Fariſæerinnele angutekartok, Nikodemuſemik attelingmik, Judinne nálegaurſomik. Unnuame taurſoma Jeſuſe ornikpa, okallugbigællugo: Ajokærſoirſok, ajokærſoirſovlutillo Gudimit pirſotit, illisſimauautigit, illiktut uſornartullirſokarſinnaungilak, Gudim aiparingippane. Jeſuſib ſãpa okallugbigællugo: Illomut, illomut okaupaukit, nutamik ernioſimangitſub Gub nálegauvia tekkonauiengila. Nikodemuſib tava okarbiga: Innuk kannog ernioginnaua uttokaugune? Ama arngname timanut pullaginnaua erniokiklunilo? Jeſuſib ſapa: Illomut, illomut okaupaukit: Immermik annernermiglo ernioſimangitſok Gub nálegauvianut pinnauiengilak. Uinningmit ernioſimarſok uinnióvok; annernermille ernioſimarſok annerneróvok. Nutamik ernioſimaisſirſoſe okaunnaukit, aijeiſorutigisſengilet. Annore isſumaminik ſumit annordlerpet, ſiorſuſia tusſaralloarpet; ſumille pirſok, ſumulloneet pisſirſok, illisſimangilet. Taimainiputtõg tamarmik annernermit ernioſimarſut. Tava Nikodemuſib ſapa okallugbigællugo: Kannongme tamanna pisſaua? Jeſuſim akivlugo apperſorpa: Iſraelib kingueiſa ajokærſortigãtit, tamannalo nælloviuk? Illomut, illomut okaupaukit: Illisſimarſauvtinik okallukpogut, tekkorſarpullo okautigarput, unnibkarirſauvulle operiomangileſſe. Nunab peenik okallugbigangauſe, ope-

operingikusſinga: Kannongme operisſægikſe, killaub peenik okallugbigisſægauſe? Killangmullo kangattartokangilak, killangmit akkartok kisſime, tersſa innub Niarna killangmétok. Sorlolo pullateriak innukajuitſome Moſeſib nappartika, taimatõg innub Niarna nappartitausſagiok: taurſomunga opertut tamarmik tammakkonnagit, nãkſaungitſomigle innurſutekarkollugit. Sillarſoarmiut Gudib taima asſagei, Ernetue tunniullugo taukkonunga, tamarmik taurſomunga opertut tammakkonnagit, nãkſaungitſomigle innurſutekarkollugit: Gudim erne nunamut aularting-ika, innuit ekkartóniakkollugit, innuille taurſomunga annaukollugit. Taurſomunga opertok ekkartobingmut pisſengilak: Opingitſorle ekkartotiſimavok, Gudim Ernetuæt akkanut opinginname. Tersſávogle ekkartút, kaumarſok nunamut pigalloartok, innuille tãrſoak asſænneroæt kaumarſomit, ſullirſettik ajormetta. Kaumarſok ajortulliartub umigirſara, kaumarſomullo piomangilak, illiukenne ſakkomerkonnagit. Illuartulliartorle kaumarſomut pirsſarau, ſullirſenne ſakkommerkollugit, Gude aiparællugo nãgamigit.

§. 18.

Joh. 3, 22-36.

Mattoma kingorna Jeſuſe ajokærſukenne illagællugit Judæamut piok, tersſanelo emerſorpok koirſivlunilo (ajokærſukamigut). Johanneſeſõg koirſiok Enonme, Salim erkáne,

ne, tersſaivna immelikſómet: tersſungalo pirsſartut koekkovlutiglo (Johanneſemut). Taimane Johanneſe ſulle parnarſimauvingmut pisſimangitſok. Tava Johanneſim ajokærſugeilo Judillo ingmingnut apperſortarput ubbaumik (koirſumik) Johanneſemullo piput okallugbigællugolo: Ajokærſoirſok, atta, angut, Jordanim igdloane neijuket, okautigirſet koirſiok, tamarmiglo ornikpæt. Johanneſib tava akiei okalluklune: Innuk ingminik piginnaungilak, ſumik tunninekangikune killangmit. Illivſe nangminek tusſarpauſinga, okarama: Kriſtuſiungilanga, ſiornagulle aulartisſimarſunga. Nulliekſalik uvikſávok, uvikſable ikkingutæt nálegluarſinnarpa, uvikſablo nippa tipeitſutigingárdlugo. Mãnakullo tipeitſugbiga tammanna tikkiſimavok. Tauna agdliartusſavok, uangale mikliartusſaunga: Pauanga pirsſok tammannut nálegávok: irvſomit pirsſok irvſoinnávok, irvſomiglo okallugarau. Killangmille pirsſok tammannit angnerovok, tekkorſaminiglo tusſakaminiglo okallugarau, okauſeelo nálengnekangilet. Okauſeenigle opertub Gude illomortok unnerara. Gudim aulartitæt Gudim okauſee okautigei, Gudim annernermik tunningãrmane. Erne Atátam asſaua, tamaſalo tunniupei arkſeinut. Niarnanut opertok nãkſaungitſomik innurſutekarpok: Niarnanulle opingitſub innurſut tekkusſengila, Gudible ningautuinneisſaua.

§. 19.

§. 19.

Joh. 4, 1-42.

Nálegak Jesuse tusaumagame, Farisæerit kallerchimetta, Jesusemik amerdlakainik ajokærsugartártartomik Johannesemit, koirsirsomiglo, nau Jesuse nangminek koirsingitsok, ajokærsugeile kisimik: Tava nuna Judæa kemmekpa, amalo Galilæamut aulariok. Nunale Samaria mersa arvkotigisæga. Samariab iglorpeisa illeit tava tikkipei, Sicharmik attiglit, nunangub taursoma erkáne, Jakub tunniursa, ernerminut, Josefemut. Jakuble puillersoa tersanétok. Jesusele ingerdlanermik kassugame, puillersub kiglinganut ingipok, udlok ketterarmet. Tava Samariamio arngnak immertartok. Jesusim okarbiga: imminga. Ajokærsugei mersa iglorpængnut nekkikssarsinniariartortut. Samariamiub arngnab tava okarbiga: Saog uamnut immekkovit, Judiogauit, uangale Samarittit arnartarigãnga? Samarittit Judit illagingimmattigik. Jesusible akia, okallugbigællugo: Gudib tunnirsuta illisimagalloaruko, kinaursorlo illingnut immekkorsok illisarigalloaruko, tuksiarbigekajarpet tava, immermiglo innursutelingmik tunnisægalloarãtit. Arngnab tava okarbiga: Ermusekarneglo, puillersok una itterssorsóvok, sumimme immekarpit innursutelingmik? Atatauvtinit Jakomit angnerovit? Taursoma tunnigátigut puillersomik mattominga, nangminerlo tamattomanga immertok, kittorneilo nersuteilo. Jesusib tava

akia,

akia, okallugbigællugo: Ominga immermik immertok kingorna ama immerofulleromariok: immermigle tunniutfomarfamnik immertok immerofusfengilak isfukangitfomut, immerlo tunniutfomarfara illuagut puillerfungoromarpok, tokkoviungitfomut puillauartukfavlune. Arngnab tava fápa: Nálegak, immermik taimaitomik tunninga, ama immerofukkonnanga, tersfungalo immeriartarkonnanga. Jefufim okarbiga: uvit piartorallauk, uamnullo kaimina. Arngnab ama akia, okallugbigællugo: uvekangilanga. Jefufib tava fápa: okarluarpotit, uvekangitfotit unnerauit. Tedlimannik uvekaralloartotit, mãnalo pigirfet uvigingilet. Taimaitomik okarluarpotit. Arngnab tava okarbiga: Nálegak, Profetiurfotit mallugaukit. Siudlivut tersfane kakkame tukfiartut Gudimut, illivfele okarpofe: Jerufalem kisfime tukfiartarbióvok. Jefufib fápa: Arngnak, operinga, nelliutfomarpok, tersfane kakkameloneet, Jerufalemmeloneet Atátak tukfiarbigisfengilarfe. Tukfiarbigirfarfe illisfimangilarfe, uagulle tukfiarbigirfarput illisfimauarput, annautikfak Judinnit pimmet. Nelliutfomarpogle, mãnalo nelliufimavok, opernartut tukfiartut annernermik illungerfuinnartomiglo Atátak tukfiarbigisfauæt, taimaitullo nálegluartut Atátab piomauei. Gude annerneróvok, taurfomungalo nálektut annernermik illomordlutik tukfiarbigisfauæt. Arngnab tava okarbiga: Mesfiafe, Kriftufemik attelik, tikkisfirfok illisfimauara, taurfoma nevfuiarbigiomarpá-

tigut tamannik, tikkikune. Arngnab Jeſuſib tava okarbiga: Terſaivna uangaurſunga okallugbigirſit. Taima okalluktillugo, ajokærſugeiſa tikkipæt, aijeiſorbigællugolo, arngnak una okallugbigangago. Imale okarbigingilæt: ſaog apperſorpiuk, ſumigloneet okallugbigaiuk? Tava arngnab immertaune terſſunga kemmekpa, iglorpaille innuinnut okariartoræſſuarpok, imænna: Innuk tekkoiartorſiuk, illiortikka tamaſa taurſoma taivlugit okallugbigãnga, Kriſtuſiunginerpa una? Tava iglorpait innuiſa annivigællugo orningniarpæt. Tikkiſinnago ajokærſugeiſa innælerpæt okalluklutik: Rabbi, (ajokærſoirſok) nercheet. Akieile: Nekkikſakarpunga illisſimangiſauvſinik. Tava ajokærſuket ingmingnut okallukput: Nekkikſamik pæjungnekarnerpa? Jeſuſible ſápei: Terſſa nekkigara, aulartitſirſima pekkorſei malliklugillo pinniagekſei nániaraukit. (Ama okarbigigiei) Illivſe nangminek okangilaſe, kaumetit ſisſamæt nápetta, katterſoivik nelliusſavok? Atta, okaupauſe: Uiſitſe, narkſalo irſſiginniarſiuk, naurſut kakkortiput katterſoekſainnangorlutiglo. Katterſoirſorlo akikſarſiok, takkoartarlunilo innurſutikſamik nãkſaungitſomik: Siaroarterirſorlo katterſoirſorlo tipeitſukkattigeengniardlutik. Terſſane okauſek una opernartok: Una ſiaroarterirſovok, ingale katterſoirſóvok. Sennachvingiſesſe katterſoriartorkollugit aulartikivſe: adlet ſennachvirſut, illivſele ſennachvirſeit tikkipesſe. Samarittille amerdlaſút iglorpængnit teivkonanga

nanga operbigillerpæt arngnam okauſee pivlugit, ima okallugbigangattik: Illiortikka tamaſa taivlugit okarbigãnga. Samarittit tava tikkinnamiko, tukſiarbigæt neijortuakkollutik, tava udluk marluk unnigbigei. Okauſeelo pivlugit amerdlakait opillerput, arngnamullo okalluklutik: Okautſisfit paitſiſiginnagit opillerpogut, nangminerle tusſarautigo, nælloiungnærlugolo, illomut una Kriſtuſiurſok, ſillarſub innuiſa annaurſirſæt.

§. 20.

Joh. 4, 43-54.

Udluk marluk námennik, tersſanga aularpok, Galilæamut pivlune: Jeſuſe nangminek ima okallukame: Proféte nunamine nálengnekaraingilak. Galilæamulle pimmet, Galilæamiut illæsſiaræt, usſornartullee tamaſa tekkogamikik, Jeruſalemme kattiſimauvingmétillugo, taukkoalo nangminek kattiſimauvingménamik. Jeſuſelo ama Kanamut Galilæametomut immermik Weiningortitſivingminut piok. Nálegaunerublo kivgarſoa ernelik napparſimarſomik Kapernaumme tersſanétok. Taurſoma tusſaumagamiuk, Jeſuſe Judæamit Galilæamut pimmet, tukſiarbigiartorpa, erne kaitſorſariartorkollugo, tokkungajengmet. Jeſuſib tava okarbiga: Usſornartullo nællunærkutillo tekkungikusſigik, operomangilaſe tava. Nálegaunerub kivgarſoæt okarbiga: Nálegak, ernera tokkotinnago, tesſammungnarit. Jeſuſib tava ſápa:

Aularſinnait, ernerit innúvok. Jeſuſim okaufia angutib taurſoma opera, aulardlunilo. Teſſammungnartillugo, kivgeiſa nellaupæt, okallugbigællugolo: Erningoet innúvok. Tava taukkonunga udlub nællunærkuta apperkotiga, kannong-elimet piungnærſomik. Akiæt: Ipekſak, udlub nællunærkuta arbennek marlungormet, kannimanartub kemmekpa. Anguta tava erkaiok taimane piungnærſomik, Jeſuſim okarbigangane: Ernerit innúvok. Tava opillerpok iglokattinnelo tamarmik. Terſſa Jeſuſib uſornartulliæt aipekſa, Judæamit pigame Galilæamut.

§. 21.

Joh. 5, 1-47.

Mattoma kingorna Judit kattiſimauviæt nelliumet, Jeſuſe tekpauunga Jeruſalemmut aularpok. Jeruſalemmelo ſauet iſſertarbiæt kiglingane teſſekartok, Ebræit tairſaræt Betesdamik, tedlimannik innelingmik. Taukkonane amerdlaſút napparſimarſut nellarſut, tekpeetſullo, tusſiatullo, uingæroſimarſullo, immek aulaterſeniardlugo. Kakkutigut Engele akkararau, teſſerlo aulaterniardlugo. Immek aulaterangago kingorna, ſiudliovlune ikkirſok piungnærarau nellinginnarnik nappautelik. Terſſanele innuk napparſimarſongetok okkiut ungnirſut arbarſaneglillo pingaſut. Tauna Jeſuſim innængarſok tekkogamiuk, napparſimamerſortorlo illiſſimagamiuk, okarbiga: Piungnæromauvit? Napparſimarſub

marſub tava ſápa: Nálegak, immek aulaternekaranget, innungmik ikkiortikſakaraingilanga, tetſimut ikkititſirſukſamik, ikkiartorniaralloartillungalo, adlab tava ingiararãnga. Jeſuſib tava okarbiga: Makkitit, innarbeet tiguvlugolo aularit. Tersſangainnak innuk tauna piungnærpok, innarbinelo tiguvlugo aularpok. Udlok mersſa ſabbatiúrſok. Piungnærſok Judit tava okarbigæt: Udlome Sabbatiomet, illuangilak, innarbeet nangmagauko. Akieile: Piungnærſitſirſima ima okarbigãnga: innarbeet piuk, aularlutillo. Tava apperſorpæt: Kina-una innuk illingnut okartok: innarbeet piuk aularlutillo? Piungnærſimarſuble illisſimangika kinaurſok, Jeſuſe asſimut aularmet, innuierkſuit tersſanémetta. Mattoma kingorna nãlegbingme Jeſuſib naipinnamiuk, okallugbiga: Atta, piungnærſotit, ajortulliariaurnek kingorna, ſualugæſugællutit. Innuk tauna Judinnut okariartorpok, Jeſuſib piungnærſikane. Taimaitomik Jeſuſe Judit pinniælerpæt tokkotſuklugo, taimailiormago Sabbatiómet. Jeſuſible ſápei: Atátaga udlut tamaſa pinniartarpok, uangatõg pinniariunga. Tammanna pivlugo Judit ſualullerput tokkonniardlugo; Sabbate isſumagingimmago, Gudelo Atátagingne unnermet, Gudelo nelleromavlugo. Tava Jeſuſib ſápei okallukłune: Illomut, illomut okaupauſe: Ernek isſumaminik ſumik pinniarſinnaungilak, Atâtamele pinniægei pinniarſinnarpei: Tauna ſumik pinniarranget, Niarnatõg pinniariok. Erne Atâtæt asſaga-

miuk, pinniakennelo tamaſa tekkotitarei taurſomunga, angekaillo ſulle ſakkommerſisſauei, usſorukkolluſe. Sorlo Atátab tokkungarſut itterſararei umartillugillo; taimatõg Niarnæt umartitarigiei piomarſenne. Attauſerloneet Atátab ekkartõngila, Niarnele ekkartoirſungortika tammannut; Niarna tamarmik nálekkollugo, ſorlo Atátak nálegaræt. Ernermik nálengitſub Atátaktõg nalenginia, taurſominga aulartitſirſok. Illomut, illomut okaupauſe: Okautſimnik tusſartok, aulartitſirſimnullo operdlune innurſutekarpok nãkſaungitſomik, ekkartobingmullo pisſengilak, tokkomille pirsſok tokkoviungitſomut. Illomut, illomut okaupauſe: Udlub nællunærkutikſa nelliutſomarpok, mersſalo nelliuſimavok, tokkungarſut tusſaromarpæt Gudib Niarnæt nippa, mattomingalo tusſartut innusſaput. Sorlo Atátak innurſutekarpok illumine; taimatõg Ernermut tunniupa, innurſutekarkollugo illumine, innungniglo ekkartoirſungortika, innub ernerangago. Tammanna annilarutigisſarunnasſiuk; udlub nællunærkutikſa nelliusſammet, illivernétut tamarmik taurſoma nippa tusſaisſauæt, anniomarpullo, ajungitſulliartut makkisſaput innurſumut nãkſaungitſomut, ajortulliartulle ekkartotekſavlutik. Isſumamnik ſumik pinniarſinnaungilanga. Tusſakamnik ekkartoirſaraunga, ekkartoirſutigalo illuarpok. Pekkorſara mallingniængilara, Atatable aulartitſirſima pekkorſa. Uamnik (kisſima) okallukſinnaruma, okauſera tava opernaisſengilak. Adlable

okau-

okautigãnga, okauſialo opernartourſok illisſimauara, uamnik okallugaranget. Illæsſe Johanneſemut aulartipesſe, opernartomiglo tauna okalluktok. Uangale innungnut okautigirſariakangilanga, (Gudim okautigangánga) taimaitomigle okarpunga tipeitſukkolluſe. Tauna Johanneſe ikkomavlune kaumavlunilo nennerutaurſok, illivſelo taurſoma nenneruta tipeitſutigidlegomagikſe. Uangale angekainik okautiginekarpunga Johanneſemit. Atátama pinniakorſei uamnut nãniarpakka, ivkoa usſornartulliama okautigãnga, Atátab aulartikãnga. Atátablo, uamnik aulartitſirſub, okautigigiãnga. Taurſoma nippa tussſængiſainnarparſe, tautualoneet tekkungikikſe, okauſialo illumiugingilarſe, taurſoma aulartita operinginnauſiuk. Aglekenne (Gudim okauſeene) ujarniarpoſe, taukkonane innurſutekaisſæſugælluſe, makkoalo illomut okautigãnga: ornigomangilauſingale, innurſutekarkonnaſe. Innungnut nálekkotõngilanga: illisſimauauſele, Gudimut asſærſuſekangitſoſe illuvſine. Atátama akkane tikkiutunga, nálengilauſingale. Adlale tikkiusſapet attermine, tauna nálekajarparſe. Kannog-operſinnaisſirſoſe, nálekkotõkattigeekauſe, Nálengnartorle Gudimit kisſiennit pirsſok ujarnago? Atátamut unnerlutigisſægivſe isſumaisſarunnaſe: Adlab unnerlutigãſe tettigirſauvſe Moſeſib. Moſeſe operigusſiuk, operekajarpauſingatõg, uamnik aglengmet. Taurſomale aglegei operinginnauſigik, kannongme operiomarpisſigik okautſikka?

§. 22.

Luk. 3, 19. 20. Matth. 4, 12-17. Mark. 1, 14. 21. 22. Luk. 4, 14-32.

Taimane Herodesib, Náleket sisamæt illætta, Johannese parnãrsimauvingmut pisika, auokarangane nukkæt Filippusib nullia, Herodiase pivlugo, ajortulleelo tamasa pivlugit. Tava ajortullienne illauei tamattominga ajortulliamik, Johannese parnãrsimauvingmut pisillugo.

Johannese pisitaursok parnãrsimauvingmut, Jesusib tusaramiuk, Annernerub pirssaunerane ama Galilæamut utterpok, taursomalo erkanétut tamarmik tusaumauæt. Illinniartarbeennelo ajokærsoiok, innuillo tamarmik usoræt. Nazaremmullo piok agdliartorbingminut. Illerkominiglo Sabbatiomet, illinniartarbingmut isserpok. Nækkoimet, aglekello attuaromammagit, tunnilerpæt Profétim Isaiasim aglegeinik, makperamigillo, okautsit okko erkorpei, ima aglekssimarsut: Nálekam Annernera kollimnépok, taimaitomik tennipãnga, okautsit tusarnersut okautigekkollugit peetsunnut, kaitsorsaiartorkoãngalo asserorsimarsunnik umættelingnik, annivekangitsométunnullo annivikssæt okautigekkollugo, tekpeetsullo tekpikssekkollugit, nagliuktisimarsullo nagliugungnærkollugit kivgaiungnærsillugillo, Nálekablo udloa nuennersok okautigekkollugo. Makpersekello mattugamigit, kivgamullo tunniunnamigit,

ing-

ingipok, illinniartarbingmétullo tamarmik irsſigiuarpæt. Tava okallugbigillerpei: Udlome agleket okkoa tusſartilluſe erkoſimauput. Tamarmik tava nerſoræt, okauſeelo tusſarnerſut karnanit annirſut usſoreit, okalluklutik: Tauna Joſefim erneringilau? Okarbigeile: Illomut, mattominga piomarpauſinga: Kaitſorſairſok, illingnik annauniarit! Usſornartut angiſút tusſarivut Kapernaumme! Taimailiorittõg tamãne nunængne. Okarbigei tava: Illomut, okaupauſe: Proféte kursſagingilæt nunakatteiſa. Illomulle okaupauſe: Iſraelittinne uiglernerit amerdlakerſut, Eliaſe innutillugo, killæk parnãrſimatillugo okkiut pingaſut kaumetillo arbenek attauſek, kãngnerlo angekanget nunarſoarme tammanne, taukoale illainnænnut, uiglernermut Sareptamiomut, Sidonib nunanétomut, Eliaſe aulartitaurſok. Puppikſullo amerdlakerſut Iſraelittinne, Eliaſe Proféte innutillugo, adlamiglo puppæroſimarſokangilak, Naeman Siriamio kisſime. Illinniartarbingmétullo tamarmik, tammanna tusſaramiko, kammaktorſoængorput. Nækkoillutiglo iglorperkſoarnit anniſipæt, kakkab karbianullo piſſillugo iglorperkſoakarbingmingnut, tersſanga nakkartitſomavlugo: akkornættigulle aularpok.

Tava iglorpait, Nazaremmik attiglit, kemmekpei, Kapernaummut immauviub ſinanétomut piok, Zabuloniblo Naftaliblo erkængne; tersſanélerdlunilo: Sabbatiurſa-

ranget, illinniartarbingmut isserpok, ajokærfordlugillo: Ajokærsuteilo annilarutigeit, pikkunartomik okallungmet. Taimaitomik Profetim Isaiasim okausee erkosimauput, ima okartok: Zabulonib Naftaliblo nunægik, immauvingmut sengmirsuk, Jordanim igdloane, Galilæalo nællursulik, innuit tãrmiugaloet kaumarsorsoak tekkoæt, tokkublo erkæt tachanétunnut kaumarsok nuisimavok. Tersfanga Jesuse ajokærsoilerdlunilo okautsinnik tusfarnersunnik Gub nalegauvianik, ima okallulerlune: Nelliumet, Gudiblo nalegauvia kaglimet, sainiardluselo, okautsit tusfarnersut operisfigik.

§. 23.

Matth. 4, 18-22. Mark. 1, 16-20. Luk. 5, 1-11.

Jesuse Galilæab immauviæt sinane pisfukame, angutik kattengutigeek tekkopek, Simon, Petrusemik attekosselik, kattengutalo Andrease; karksutittik nellukpakik immanut, aulisartógamik. Tersfanga siueitsiællerame, adlæk nukkareek tekkogipek, Jako, Zebedæusib niarna, kattengutalo Johannese, angursik illagællugo, umiarsoarmétut, karksutittiglo illãrtordlugit. Innuierksuillo tettortimmænne, Gum okausee tusfarniardlugit; tava umiarsoarmut ikkivok Simob pianut, taunalo innællerpa aualegmitsiakkollugo. Ingillune tava innuit ajokærsorpei umiarsoarmit. Okallukame sorarame, Simonmut okarpok: Aualegit itteſomut, karksutisselo nellukſigik

kark-

karktorniardluſe. Simob tava akia okallugbigællugo: Ajokærſoirſok, unnuak náulugo pinniaralloarpogut, angeluktordlutalo: okautlille náleklugo, karktoromarpunga. Karktoramik, auliſegarperkſuit pieit, karkſuteillo alliktorlugit. Tava umiarſoarmiut ardlættik kãkoeit, ammuarkattigællugit ikkiorkollutik. Orningmattik, umiarſoægtik uſſillerſorpagik kivingajektillugik. Tamanna Simob Petruſib tekkogamiuk, Jeſuſim iſigeinut pællorpok, okalluklune: Nálegak, kemmenga, innúvunga ajortolik: Annilárame, ingiakatteilo tamarmik, auliſeket amerdlænáramikik illageeklutik: taimatõg Jakolo Johanneſelo, Zébedeuſib ernæk, Simob ingiakattik anniláripuk. Jeſuſe tava Simonmut ima okarpok: Annilárkennek, mattoma kingorna innungnik pinniaiſautit. Ama taurſomunga Andreaſemullo okarpok: Malliktinga, innungnik auliſartungortitſomarpautik. Jakolo Johanneſelo kákogipek. Umiarſoæk tava nunaliſillugiglo, piſſik tamaſa kemmekpeit malliklugolo. Zebedæuſiblo ernækit angurſik umiarſoarmut kemmekpæk, kivgeilo udlut ingmikotardlugit akikſarſiortut illagællugit, Jeſuſelo mallikiæk.

§. 24.

Matth. 4, 23. 24. Mark. 3, 7-12. Luk. 6, 17-19.

Mattoma kingorna Jeſuſib Galilæab nuna tamat ſakkia, illinniartarbeennelo ajokærſordlugit, nálegauvingmiglo okautſinnik tus-

tusſarnerſunnik okallugbigei, pérdluillo nappautillo nellinginnait innungnétut pẽjardlugit. Usſornartulleelo tusſaumaueit Siriamiut tamarmik, ajulerſullo tammannik anniaglit, tornarſuglillo, kaumetillo nungullugit napparſimarſut ãpeit taurſomunga, tamaſalo kaitſorſarpei. Jeſuſele ajokærſukenne illagællugit immab ſinanut kemmávok. Innuierkſuitſõg mallikpæt Galilæamit, iglorperkſoarnit kollinnit, Judæamillo, Jeruſalemmillo, Idumæamillo, Jordanim igdloanillo; Tiruſiblo Sidoniblo erkængnétut, innuierkſuit, usſornartulleenik tusſartut, ornikpæt. Ajokærſukennelo okarbigei, umiarſoak piginnãngorſarkollugo, innungnut tettorkonnane. Kabſerſuit kaitſorſarmagit, anniartut nungullutik tamarmik tikkinniarpæt aktoromavlugo: Pikkunnartok taurſomanga annimet, tamaſalo piungnærſipei. Annernerniglo maujungnartunnik nagliuktiſimarſut piungnæriput. Annernerit maujungnartut tekkurſarangamiko, pællorbigæt, niblerlutiglo okallukput: Gudim ernerâtit. Innertengãrpeile okautigekkonnane.

§. 25.

Matth. 5, 6. 7. Mark. 3, 13-19. Luk. 6, 12-17. 20-49.

Innuierkſuille tekkogamigit, kakkamut majoarpok, tukſiariartordlune: Unnuarlo naua, Gudimut tukſiardlune. Kaumet, ajokærſukenne kãkoei piomarſenne, kãkorſeiſalo

ſalo ornikpæt. Taukkonanga arkanek marluk kennerpei, neijortuakkollune, tailerlugillo aulartitennik, okallugiartortitſomavlugillo nækkurſektitſomavlugit, nappautit pejakkollugit, tornarſuillo anniſekkollugit. Tamersſa akkit: Simon, Petruſemik tairſak, kattengutalo Andreaſe; Jakolo Zebedæuſib niarna, kattengutalo Johanneſe, taukko marluk aitſerpek Boanergesmik, imaipok, kadliub kittornæk (kimiktomik okalluktungnik) Filippuſelo, Bartolomæuſelo, Tomaſelo Matthæuſelo, tunnirſutinnik katterſoirſok; Jakolo, Alfæuſib niarna, Simonlo Zeloteſemik attelik (umitſektartok) Judaſe Taddæuſelo, Jakum kattenguta, Judaſe Iſchariotelo, piſitſirſok (Jeſuſemik). Taivko illagællugit atterpok, narkſam illanut pivlune, ajokærſugarperkſoee innuierkſuillo tersſane kattiſimarſut tusſaromavlugo, kaitſorſarkollutiglo taurſomunga nappaumingnit. Ingipok tava, ajokærſukame orningmænne, irsſigei, okallulerlunilo ajokærſorpei, ima okalluklune:

Usſornakaut peetſut annernerme; killaub nalegauvia pigangarsſuk. Usſornakaut allieiſuktut: tupedlerſinekaisſametta. Usſornakaut piuangitſut: nuna pigisſammarsſuk. Usſornakaut kãktut immeroſuktullo, (Gudim) illuarneranut: karſillaisſammetta. Usſornakaut nákinniktut: nákinekaisſammetta. Usſornakaut ivlernartunnik umættiglit: Gude tekkusſammarsſuk. Usſornakaut ullapiſairſut: Gudib kittorneinik taiornekaisſammetta. Us-

Usfornakaut nagliuktitaurfut illuarnek persfakotigællugo: killaub nalegauvia pigangarsfuk. Usfornakaufe, innuit umigippasfe, auikfardlufelo auokarippasfe, attisfelo tainerlukpattigik forlo ajortut, Innub Niarna pivlugo; uangalo pivlunga mittautigippasfe nagliuktillufelo, tammanniglo okallugbiginerlukpasfe feglovlutik: Irsfuklufelo tupedleritfe, tipeitfuklufelo kikferitfe: akikfautisfe angekanget killangme. Taimatõg Profetit fiudlisfe nagliuktitarigieit. Kiglormulle, erkanak pisforfofe; tupedlerfautæronnaufe. Erkanak tammannik arkfirforfovofe: kãleromaraufe. Erkanak mattomanétilluſe iglartofe; kejavlufelo oppitfomaraufe. Erkanak okkorfe, innuit tamarmik okautigilluarpasfe. Taimatõg fiudleefa pirsfarigieit Profetiokoferfut.

Nunab tarrajorãfe. Tarrajok tængæropet, fumik ama pikkunartinekaisfaua? Attugekfaiungnærpok, egitekfavlunilo innungnut tungmarekfainnávok. Nunab kaumarforãfe. Iglorpait kakkak kãnétut irsfertukfaungitfaraut. Nenneruttõg ikkitarainginiæt, nappartam attanut illivlugo, nenneruferbingmulle: tava iglométut tamafa kaumarfarei. Taimatõg nennerurfe kaumale innungnut, ajungitfulliekesfe tekkokollugit, Atátarfelo killangmétok usforekolluſe. Pæriartoræfugisfengilaufinga inneitfisfinnik, Profetilloneet aglegeinnik. Pæriartungilakka, namakfinniardlugille pinniarpakka. Illomut okaupaufe: Killæglo nunalo nungutinnagik,

in-

inneitſisſit arſſilliæt mingnek, nágatikſængoarloneet, nungusſengilak, tamakkoa tamarmik pingikallarpetta. Mãna inneitſisſit okkoa illænnik mingnermik nálengitſok, innuit taima ajokærſordlugit, tauna mingnermik tainekaisſavok killaub nálegauviane. Okaupauſele: Illuarnerungikuſe aglekennik illisſimarſunnit Fariſæerinnillo, killaub nalegauvianut pinnauieisſengilaſe. Uttokait imænma okaunekarmetta, tusſartoſe: Tokkotſisſarunnek: tokkotſirſorle kiglisſiorbingmut pisſitausſavok. Uangale okaupauſe: Kattenguminut kammaktok pisſitekſávok kiglisſiorbingmut: Kattenguminulle Rakka, imaipok, unarſoakaiſik! unnerſok, pisſitekſainnávok kiglisſioirſoarmut: Sinnerſorſoarmigle unnerſok egitekſainnávok korkomut ingnelingmut oukollugo. Taimaitomik tunnirſutikſet illiomaguko nálegbium illirſivianut, terſsanelo erkaiguit, kattengupit paitſisſigãtit; tunnirſutikſet tava illirſiviub ſanétikallauk, kattengutillo ſaimarſariartordlugo; tunnirſutikſet tava tunniutſartordlugo piuk. Illingnut arkſoardlerſok ſaimaunniaruk aiparitillutit arvkoſinerme (ekkartoirſomut) arkſoardlerſub piſekkonnatit kiglisſioirſomut, kiglisſioirſublo piſekkonnatit kivgaminut, taurſoma parnãrſimauvingmut egisſæſugællutit. Illomut okaupaukit: terſsanga annisſengilatit, anningaurſet nágatikſæt akillerſinnago.

Uttokait imænna okaunekarmetta, tusſartoſe: Arngnaunekaisſengilatit angunune-

kais-

kaisfennatillo. Okaupausele: Arngnamut irsfigirsub arngnaunerisuklugo arngnaunerisimaga umamine. Tellerpikpit irsfæt asserorniarpattit, pæruk egillugolo. Illuarnerau illingnut, naugursauvit illæt asserorpet, timit tamat pekkonnago anniartitsivingmut. Tellerpikpilloneet arksfeisa asserorniarpattit, kippikit egillugillo. Illuarnerau illingnut, auættivit illæt asserorpet, timit tamat pekkonnago anniartitsivingmut. Taimatõg okarsimaugiok: Nulliaminik auitub tunnisfaua aglekennik aurvsutiksfennik. Okaupausele: Nulliaminik auitub, (angunu-nekangipet) arngnaunekartipa, avtamiglo nulliartok arngnaunekariok. Ama tusfarmiose, uttokait imænna okaunekarmetta: Angernerlusfengilatit, Gudimulle angeruit, mallisfauettit okautsisit. Uangale okaupause: Angernerlungilluinneisfause, (Gum akka taivlugo) killangmigloneet, Gudim ivksiautarangago; nunamigloneet, isfigeisa tungmagarangarsfuk; Jerusalemmigloneet, Nálegaunerub iglorperksoarangagit: Niakorniktõg angernerlusfengilatit, nyak attauserloneet kakkorsarsinnaunginnauko kernertungortisinnaunnagolo. Imale okausekaisfause: Ap, ap; Nagga, nagga: tappiket ajortomit piput.

Tusfartose okaunekartomik: Irsse irssemik, kigut kigumik akinekaisfavok. Uangale okaupause: Ajortulliarbigippasse, arksoarekkennasfigik. Ullursekkulle tellerpikkut erksarnekaruit, igdloaniktõg mannilerbigimig-

imigiuk. Annorarniglo arkſarniktokaruit, ſakkitſerlutit, kalliparſettõg pigilliuk. Kannetungoamik Meilemik attautſemik aiparſærſokaruit, marlungnik aiparuk. Illingnut ſumik kénurſok tunniuk; allariaurnagolo attartoromarſit.

Tusſartoſe okaunekartomik: Innukattit tuglit asſaisſauet, kingarirſille umigisſauet. Uangale okaupauſe: Kingarſartisſe asſænniarſigik, illivſinut umitſairſut ajungitſulliarbigisſigik: illivſinik allieiſuktitſirſut nagliuktitſirſullo tukſiunniarſigik Gudimut, kittornarekkolluſe Atátauvſe killangmétub. Taurſoma auagirſareitſõg kujangitſut arkſoarnartullo, ſekkinelo nuekkorſara ajortunnullo ajungitſunnullo, ſiedlekkorſigioktõg illuartunnullo illuangitſunnullo. Illivſenik asſænniktut kisſéſa asſagusſigik, kannongétomik akikſakaisſauviſe? Tunnirſutinnik katterſoirſut taimaitarainginipet? Ajortulliartuttõg asſærſittik asſagieit. Kattengutisſelo kisſéſa illekſigusſigik, ſumik tava pirsſariakartomik piviſe? Tunnirſutinnik katterſoirſut taimaitarainginipet? Angæjokauginnaruſe illivſenut angæjokaurſunnut, kannongétomik kujaginekaisſauviſe? Ajortulliartuttõg taimaitaraigiput. Illivſenut uttertitſiginnaurſut kisſéſa attukikusſigik, kannongétomik tava kutſauviginekarpiſe? Ajortulliartuttõg attukekattigeekſarmimetta, nellerlugit uttertitſivigekkollutik. Taimaitomik kingarſartisſe asſænniarſigik, angæjokavluſelo, attukenniaritſe uttertitſivigisſæſuginnaſe?

akikſarſe tava angisſavok, kotſingnerublo kittornarisſauãſe. Taimaitomik illuarſisſauſe, ſorlo Atátarſe killangmétog illuartuinnarpok: nákinniktovluſelo, ſorlo Atátarſe nákinniktorſõvok.

Misſikſorniarſigik tunnirſutikſesſe, tunniutſarunnasſigik, innungnut usſorekkolluſe. Taimaipet, akikſarſisſengilaſe Atátauvſinit killangmétomit. Taimaitomik tunnirſiguit tunnirſutinnik, karlortarbigekkusſengilatit ſiunerne, illungerſungitſuttut illinniartarbingne iglullo akkornænne, usſorekkollutik innungnut. Illomut okaupauſe: Akikſaralloartik piarærpæt. Tunnirſutinnigle tunnirſiguit, ſaumeet ariutſile tellerpikpit tunnirſutanik: tunnirſutittit ariutſirſaukollugit, Atátauvillo ariutſivekangitſub akillisſauãtit tamarmik tekkoænne.

Tukſiaruillo, illungerſungitſuttut-eſengilatit, taukkoa tukſiaromagajudlararaut illinniartarbingne iglullo ſæinne, irsſigekkollutik innungnut. Illomut okaupauſe: Akikſaralloartik piarærpæt. Ivlille tukſiaromaguit, inningoarnut isſerna, mattoalo parnárſardlugo, Atátello irsſertortome tukſiarbiguuk, Atátauvillo irsſertortomut irsſigirſub akillisſauãtit irsſertorane.

Tukſiaruſelo, okautſisſe amerdlænárkennasſigik nællurſuttut: taukkoa tusſaræſugirſaraut okauſekarangamik amerdlaſunnik. Taimaitomik ivkoatut illiusſengilaſe: Atatauvſe pirs-

pirsfariakarfuferfe illisfimaua tukfiarbigitinnauvfine. Taimaitomik ima tukfiaisfaufe: Atatarput killangmiurfotit! akkit usfornarfile, nálegauveet tikkiule, pekkorfet killangmefut nunametfõg taimaikile, udlome pikfauvtinik tunnisfigut, akeetfukauvtiniglo isfumakærbigittigut, forlo akeetfortivut isfumakærbigauvut akeetfugeinnik, ursfernartomullo pisfitfarunnata, ajortomille annautigut: Nálegauvik, pirsfaunerlo, usfornartorlo pigangaukit isfukangitfomut. Illomut. Innuit tammarnerinnik isfumakærbigigusfigik, Atátauvfefõg killangmétub isfumakærbigisfaugiãfe tammarnivfinik: Innuille tammarnerinnik isfumakærbigingikusfigik, Atátauvfefõg tava isfumakærbigisfenginiãfe tammarnivfinik. Nerringitfarangaufe, kingorlusfengilafe illungerfungitfuttut, kénattik tautorluktitareit, nerringirfufimingnik innugnut tekkokollutik. Illomut okaupaufe: Akikfaralloartik piarærpæt. Nerringitfariguille, niakut tennirfuk ermiklutillo, nerringirfufernik tekkokonnek innungnut, Atátængnulle angiortométomut: Atátauville, angiortomut irsfigirfub, akillisfauátit angiorfinnane.

Isfumagirfekfauvfinik pekkutikfauvfinik katterfoinniaisfengilafe nuname, okkungoello mangertornerublo asferogekfeinnik, tiglikkullo ujagekfeinnik tigliklugit. Isfumagirfekfauvfinigle peennik katterfoifitfe killangme, okkungoello mangertornerublo asferojuifekfeinnik tiglikajuktullo arkfartojuitek-

ſeinnik, tiglingnerlo ajordlugit: pekkutiſe neijormattigik umættiviſe. Irſietimibkaumarſora. Irſigikuit, timit tamarme kaumaginnaromarpok: Irſilukuille, timit tamarme tãrſinnaromarpok. Kaumarſorle illungnetok tárſõpet, tãrſoak mersſa kannog aktigisſaua? Nálekængnut marlungnut kivgartortokarſinnaungilak: Ardlæk umigiguniuk, aipa asſaisſaua, ardlægloneet ungægiguniuk, aipa asſiginnaisſaua. Gudelo nunablo pee attautſikut kivgartorbigiginnaungilesſe. Taimaitomik okaupauſe: innunerſe allieiſutigisſarunnasſiuk, nekkikſauvſinigloneet, immikſauvſinigloneet, timivſeloneet attirſekſeinnik isſumanerlusſengilaſe. Innunerſe ajunginerungila nekkikſennit? timisſelo ajunginerungilet annorarſennit? Tingmirſet killaum attanétut irſigisſigik, ſiaroarterisſennatiglo, nautſejekſennik katterſoiſennatiglo, koinnulloneet kemmatullingilet: Atátauvſele killangmétub nerriſitarei. Taukkonanga ajunginerungilaſe? Kina ardlarſe ingminik tekliitſiginnaua telliſut tekkitikſomik, nau allieiſutigigalloara? Saogme annorakſet allieiſutigigaisſigik? Arſorutit, nunab merkoee, nauiartortut, taguſarſigik illinniarbigællugillo, ſennachvinniængilet, perdlaisſennatiglo. Okaupauſele: Salomoloneet arſoarlartok annorarikſimangitſok taukkoa illættut. Ivgit nunamétut udlome aulangitſut, akkagole kirſærſúmut egitekſainnaurſut, Gudib taima arſoartinnamigit; annortartisſengikãſe angnerurſomik, tautokko opernekitſut! Taimaitomik

isſu-

isſumanerlugaſelo ima okaisſengilaſe: Suna nerrisſauarput? ſunalo immisſauarput? ſumigloneet attirſekſakaisſaugut? Tamaſa makko nællurſut isſumagællugillo pinniarareit: Atátauvſele killangmétub illisſimauaſe taimaitomik ajorſartoſe. Gudib nálegauvia illuarneralo pinniarallarſigik, tava tunninekaromarpoſe tamakkoninga tamannik. Taimaimet, kaukſak isſumagisſarunnasſiuk, kaukſak pikſaminik pinniaisſammet. Namakpok, udlut nungullutik ingmikut pinniarbiurſarangetta erdlokinártomik.

Pasſikleriaurnaſe, pasſiklernekaisſengilaſeſõg tava. Ekkartoiſidlariaurnaſe, ekkartotinekaisſengilaſeſõg tava. Isſumakærbiginnigitſe, isſumakærbiginekaisſauſeſõg tava. Tunnirſiſitſe, tava tunninekaisſauſe. Kannongétomik pasſiklernikpoſe, pasſiklernekaisſauſeſõg. Ouktutivſinik ouktorbiginekaisſaugioſe: Ouktomik nennerſimarſomik aulatikamik ullibkangãrtomik ſãvſinut tunnisſauãſe. Arsſerſumiglo okarbigei: Tekpeetſok tekpeetſub arvkotikſanik unnerſorſinnauau? Tamangmik nakkaisſengilek itterſamut? Ajokærſugak ajokærſortiminit angnerungilak: namakſimavogle, ajokærſugak ajokærſortimiſut-ékune. Kattengupille irſæt irſiuta ſaogme tekkunniarpiuk, paukarulle irſingnétok malługingiliuk? Kannorle kattengutit ima okarbigiginnauviuk: Voitje, kattengutiga, irſiutit irſingnit péjaromarpara, paukarut merſa irſingnépok? Illungerſung-

itſotina! paukarut irſingnit péjarallauk: kingorna kattengupit irſiuta pærniarlugo piuk.

Ivlernartok tunniutſarunnaſſiuk kemminnut, ſappangesſelo nellugiarunnaſſigik polekinnut, iſſikamingnik tungmararisſæſugællugit, ſábigælluſelo alliktoræſugælluſe. Kenutitſe, tunninekaisſauſe tava. Ujarleritſe, nennirſiomarpoſe tava. Kasſingortaritſe, mattuærbiginekaisſauſe tava. Kénurſok pisſirſarau: ujarlerſorlo nennirſirſarau: kasſingortartorlo mattuærbiginekararau. Innub kia ardlauvſe, niarnæt tukſiarbigippane, timmiurſamik, ujarkamik tunnisſennerpau? Aulisſegamigloneet tukſiarbigippane, pullaterirſamik tunnisſennerpau? Illivſe, nau ajortoſe, kittornesſe tunniginnagusſigik tunnirſutinnik ajungitſunnik: angnerurſomigle Atátauvſe killangmétub tukſiarbigirſinne tunnisſægei ajungitſunnik? Taimaimet, innuit kannongétomik pinniarkogusſigik illivſinut, taimatõg pigisſigik. Tamersſa inneitſisſit Profetillo aglegeit.

Isſertarbekitſokut isſerniaritſe: isſertarbik nerrotokanget, arvkoſinerlo ſillekanget, nagliuktitſivingmut ſengmirſok, kabſerſuillo tamanna attuarpæt. Isſertarbigle nerrokipok, arvkoſinerlo ammekau, innurſumut ſengmirſok, kabſingoello nervſaræt. Misſikſoritſe Profetiokoſerſunnut, taukkoa ſauet ameenik annorakardlutik ornikalloarpãſe, illumikulle kéſortorſóput ſorlo ammarkut. Sullirſeinnit illis-

illisfarisfauesse. Paumet Weiniglit Dornennit péjarsinnauattigik? Feigilloneet Distelnit katterforsinnauattigik? (Imaipok: Paumet kakkidlernekuttinnit, kigutarnelloneet padlerfoarnit augoarsinnauattigik?) Taimatõg orpigiksut tamarmik paumakarput ajungitsunnik: orpigle ajortok paumakarpok ajortunnik. Orpik ajungitsok ajortunnik paumakarsinnaungilak, orpiglo ajortok paumakarsinnaunginiok ajungitsunnik. Orpeet tamarmik nællunæitsaraut paurnamingnit. Orpeet tamasa ajortunnik paumakartut kippissaueit, ingnermullo egillugit. Taimaitomik naursuinnit illisfarisfauesse. Innub ajungitsub ajungitsut sakkomersitarei umame pianit ajungitsomit, innublo ajortub ajortut sakkomersitarei umame pianit ajortomit. Umættim ullibkarneranik kannek okallugarau.

Saogme Nalekamik tairsarpisfinga, nálengnagillo okautsikka? Tamarmik isfisfengilet killaub nálegauvianut uamnut okalluktut: Nálegak, Nálegak! Atátamale killangmétub pekkorseinik nálektut kisfimik. Udlukfame nelliutsomartome kabserfuit ima okarbigissauãnga: Nálegak, Nálegak, atterne erkotukfennik okallungitsogut? Annernepillurksuillo atternik annisingikivut? kabserfoarniglo usfornartullingitsogut atternik? Tava akiomarpakka: Sulle illisfaringisainnarpause, tamause kemmekfinga, ajortulliartosea! Taimaitomik okautsimnik makkoninga tusfartok mallingniktorlo arserfutsomarpara angumut

illisſimarſomut igdulliortomut, taurſoma nuna itterſelliordlugolo itteſomik, tungauvilera kãrſomik. Siedlerſorſoængormet, kookſoængormello immek, iglo tava kookſub ſuppunnia, aulatiſinnaunnagolo: annorerſuillo pittorardlutik fækkangmænne, iglo orlonauiengilak, kãrſomik tungauvilerame. Makkoningale okautſimnik tusſartub mallingningitſublo arsſiga angut ſiunekangitſok iglulliortok ſiorkennut, neitſiſikſarane. Siellurkſoakanget, kookſoængormello immek, annorerſuillo pittoraramik fækkangmænne, iglo tava orlokau ſerkorpalluklune. Okautſillo tamakko Jeſuſib naſimammagit, innuit ojokærſutei annikârutigeit, pikkunartomik okallungmet, aglekenniglo illisſimarſuttun ajokærſoingimmet.

§. 26.

Matth. 8, 1-4. Mark. 1, 40-45. Luk. 5, 12-16.

Kakkamille attermet, innuierkſuit mallikpæt. Attalo, angut puppikſorſoak aggerſok, Jeſuſelo tekkogamiuk, ſerkomigarbiga, pællorbigællugolo tukſiarbiga okalluklune: Nálegak, piomaguit, puppærotiſinnauârma. Jeſuſiblo nãkingãrpa, arkſenne isſæktorpei, aktordlugolo okalluklune: piomavunga, puppærotit! tersſangainnak tava puppæroluinnaſerpok. Jeſuſiblo innertingãrpa, erngerdlugolo aulartipa, okallugbigællugo: Miannerſorit, adlennut tamanna okautigisſengilet, pellesſemulle peet, tekkotillutillo taurſomunga,

munga, tunnirſutikſalo, Moſeſib tunniukorſa, tunniuvlugo, puppæronnauit, nælloiungnærkollugit. Taunale annigame, okallukpallalerpok, tamannalo okautigingārpa, kingorna Jeſuſe ſappillerſok iglorperkſoarnut iſſernek tekkukſavlune. Innuierkſuille tuſſaromavlugo ornikpæt, kaitſorſakkollutiglo nappaumingnit taurſomunga. Jeſuſele irſigitinnagit innukajuitſomut aularpok tukſiardlunilo. Tersſungale ornikpæt tammannit,

§. 27.

Matth. 8, 5-13. Luk. 7, 1-10.

Mattoma kingorna Jeſuſe Kapernaummut aularpok. Tersſane ſorsſuktukſet nálegætta kivga asſærſa napparſimarſok tokkungajeklune, tumaktorſimagame, anniængárpok. Nálegak tauna Jeſuſemik tusſaumagame, Judit uttokaunerit tukſiariartorkoei Jeſuſemut, kivge kaitſorſariartorkollugo. Ivkkoa Jeſuſe ornikamiko, kenubigingārpæt okalluklutik: Tamattominga pirsſariakarpok, ekkardlivut asſammagit, ajokærſorbikpullo ſennatimmago. Jeſuſe okarpok: Kaitſorſariartoromauara, tersſungalo illagæt. Igloa pallilermarsſuk, ſorsſuktukſet nálegætta asſærſenne illeit okariartorkoei Jeſuſemut imænna: Nálegak, pirsſarirſerſornek, kingakotekaunga illingnik iſſertitſinek iglumnut. Taimaitomik kingakonniunga illingnut pinnek. Okarſinnaille okautſemik attautſemik, kivgara tava piungnaisſavok. Uangatōg innú-

vunga nálegalik, kivgakardlungalo forsfuktukfennik. Illænnut okaruma: aularit, tava aularpok: ama illænnut: kacheit, kaichiok tava: kivgamnullo: Sennauk, fennaua tava. Tamanna Jefufib tusfaramiuk, aijeiforutiga, keviardlunilo innuit malliktinne okallugbigei: Taima aktikfomik opernermik nervfangitfunga Ifraelittinne. Okaupaufele: Amerdlafarfuit pauangalo, fammangalo pisfaput, Abrahalo Ifaalo Jakolo ingekattigisfaueit killaub nálegauviane: Nálegauviuble kittornei ajektugausfaput tãrnerurfomut, tersfane oppillutiglo korsfakotaisfaput. Sorsfuktukfet nálegætta Jefufe orningmane, tava Jefufim okarbiga: Aularfinnait, operirfarnik pisfavok. Kivgalo erngerdlune piungnærpok. Aulartitello igloanut tikkinnamik, kivgak napparfimagalloak piungnærfok tikkipæt.

§. 28.

Mark. 1, 21-28. Luk. 4, 31-37.

Kapernaummétillune, Sabbatiurfaranget, illinniartarbingmut isferarau; ajokærfutetilo taukkoa annilárutigeit: aglekennik illisfimarfuttut ajokærfoingimmet, pikkunartomigle okallungmet. Tersfane innuk illinniartarbingmétok annernepillungmik illumiulik, tauna niblidlãrpok okalluklune: Omá, fugautigit Jefufe Nazaremio? asferoriartorpautigut? kinaurfotit illisfimauaukit, Gudib ajungitforátit. Jefufible fiorarfárpa okalluklune: Okaifærit, omanga innungmit anneet!

An-

Annernerub maujungnartub tava isfivterpa, orlotillugolo akkornænnut, niblingárdlunilo anniok taurfomanga, akkonarnagolo. Tamarmik tava erkfillerput, ingmingnullo okalluklutik; ima apperfortarput: Suna tersfa? Suna-una ajokærfutitãk? annernerit maujungnartut fukkanerfomik okaummattik, nálekpæt annivlutiglo. Tersfangainnarlo fullirfei tusfaumaueit Galilæam erkanétut tamarmik.

§. 29.

Matth. 8, 14-17. Mark. 1, 29-34. Luk. 4, 38-41.

Erngerdlune illinniartarbingmit anniok, Simob Petrufiblo Andreafiblo igloængnut piok. Jako Johannefelo illagællugik: Simoblo fekkiá innængarfok, kannimanartomik napparfimavlune. Taurfomingalo erngerdlutik okarbigæt, ivnalo pivlugo innænniarpæt. Jefufib tava ornikpa, arkfeifigullo tigua, makkitillugolo kannimarungnærkoa. Tersfangainnak kannimanartub kemmengmane, makkipok kivgartorbigællugillo.

Unnulermet, fekkenek tachifimamet, tammannik nappautiglit tornarfuglillo pisfipeit taurfomunga. Tava iglorperkfuit innuit tamarmik mattub fillatanut kattilerput. Annernepilluit kabferfuit okaufénarmik annifimmattik, niblerput okalluklutik: Kriftufiovotit, Gudib Niarna. Innerterpeile, okallukkongilei, Kriftufiogame nællungimmænne.

Nap-

Napparſimarſullo kabſerſuit piungnærſipei tammannik nappautiglit; arkſængminiglo tamaſa pattikpei, kaitſorſardlugillo: Profétim Iſaiaſim okauſee erkokollugit, ima okartok: Ajulerſuſerput ingminut pisſillugolo, nappautivut kakkakpei.

§. 30.

Mark. 1, 35-39. Luk. 4, 42-44. Matth. 8, 18-27. Mark. 4, 35-41. Luk. 8, 22-25.

Akkagómet, ſulle tãrtillugo, makkiardlune anniok, innukajuitſomuſſo aulardlune, tersſanelo tukſiarpok. Petruſible neijorteiſalo malligæsſuarpæt. Nennigamiko, okarbigæt: Tamarmik ujarpátit. Innuillo ujarpæt, tikkinamiko, unniktinniarpæt, kemmekkonnatik. Okarbigeile: Iglorpængnut kanninerurſunnut aularta, tersſanétſõg okautſit tusſarnerſut okautigisſægikka innungnut, Gudib nálegauvianik okalluklunga; tammanna pivlugo tamaunga pirsſunga. Galilæamelo tammanne illinniartarbeenne ajokærſorlugillo, annernepilluit anniſipei.

Udlok tamanna unnukut Jeſuſim, innuierkſuit illuſimagænne, tekkogamigit, ajokærſukenne okarbigei: Immab igdloanut ikkarta! Aglekennik illiſimarſub tava ornikpa, okallugbigællugo: Ajokærſoirſok, malligomarpágit aularbikſarnut tammannut. Jeſuſible ſãpa: Terriænniet pullatarbekaralloarput,

put, tingmirſello killaum attanétut uvlokaral-loarput, Innuble Niarna nangminerminik innærtarbekangilarloneet. Adlablo, ajokær-ſukame illætta, okarbiga: Nálegak, angutiga illiartorkogallauk uamnut. Jeſuſible okar-biga: Mallikſinnænga, tokkungarſullo tok-korſuttik illiartorliſigik, ivlille Gudib náleg-auvianik okallugiartorit. Taukkoalo innuit aulartinnamikik, umiarſoarmut ikkitipæt, ad-lettõg umiarſuit mingnerit illagigieit. Atta, annorerſub tikkikei, maglillo umiarſoak kad-larlugo piæt, nauiennaurſakãllutiglo. Jeſu-ſele umiarſum akkoane akeſikſame ſinniktok. Ajokærſugeiſa tava ornikpæt, itterſardlugolo okarbigæt: Nálegak, annautigut! isſumag-ingilautigut umiulerauta? Tava okarbigei: Opernekitſuna! ſaog nangiakauſe? Makkipok tava, annorelo innerterpa, immauviglo okar-biga: Nippagleet, ſiurſusſærit! nippagliok tava ikkullarſorſoængordlune. Innuille erk-ſidlárput, usſoruklutiglo okarput: Kina-una angut? Innertermattik, annoreblo immauvi-ublo nálekpæk.

§. 31.

Matth. 8, 28-34. Mark. 5, 1-20. Luk. 8, 26-39.

Umiarſoakut ingerdlaput tava, immablo igdloanut, Gergeſenerit Gadarenerillo erkængnut piput, Galilæam akianétungnut. Umiarſoarmit niummet, tornarſungnik pig-læk nellaupæk, illivernit annirſuk: erkſinar-

tor-

torſommennik, arvkot tamanna attuardlugo ſappernartok. Taukkoa ardlæk annernepillungnik illumiulikſomerſortok, kellerſornerlo ajoriæt kellimnerſoarnigloneet ſauikſoarnik. Kabſeenik kellerſoaralloarangænne parnárutinnik kellimnerſoarniglo, taurſoma kellimnerſuit ſauikſuit kiktorarei, parnarutiglo aggiardlugit aſerortarpei, arktorſartinekajuillunilo. Annortængilak, iglomelo iſerſimauangilak, udlullo unnurſello nungullugit kakkennélunilo illivernétok, niblingárpok, ujarkenniglo ingminik tigluktárpok. Jeſuſele taukkoa tekkogamiko ungeſikſomit, akpallutik pællorbigiartorpæk, niblidlarlutiglo okallukpuk: Sugautikit Jeſuſe, Gudib kotſingnerub Niarna? Nelliungikallarmet, anniartitſartorpautiguk? Kenubigaukit, mersſame okaupaukit Gudime, nagliuktekkonnanga: annernerit maujungnartut annekkommattik taukkonanga. Taukkoa illæt tava Jeſuſim apperſorpa: Kina ivlit? Akia: Legionemik attekkarpunga, amerdlakangauta. Tava tukſiarbigingálerpæt, aulartekkonnatik mattoma erkánit, itteſomulloneet, nettekangitſomut aulartekkonnatik, Mattomale erkane polekerperkſuin-étut nerrirſut kakkame. Annernepillurkſuit tamarmik tava tukſiarbigæt, okalluklutik: Annilitſomagutigut, polekerperkſoarnut taukkonunga pullakkottigut. Jeſuſib tava pekkoei okallugbigællugit: Aularitſe! Annernepillurkſuit tava innungnit anniput, polekerperkſoarnullo pullauput. Attalo, polekerperkſuit tamarmik kakkam innar-

narſoanit tinginæsſuarput immanut, taukkoalo perperkſourſut, 2000diungajektut, ippivlutiglo immane. Polekennigle pãrſirſut tamanna tekkogamiko, kemmauput, iglorpængnullo pivlutik, tamannalo okautigiartorpæt, iglorperkſoarmiunnut iglorpængoarmiunnullo, kannorlo tornarſuglæk illirsſuk. Attalo, iglorperkſoarmiut tamarmik tamanna tekkoiartordlugo annivigæt, Jeſuſelo ornikkugo; innuglo tornarſoærotuk naipipakik, tornarſukperkſoakaralloarlo Legionemik annorarſimarſok ſillakardlunilo ivkſiarſok Jeſuſim isſigeiſa ſænne tekkoæt annilárdlutiglo. Tamakkoningalo tekkunniktut okalluktupeit, annernepillungnik illumioligalloængnik kannog illirſungnik polekenniglo. Tava innuierkſuit Gadarenerit tamarſoarmik tamattomalo erkanétut Jeſuſe innælerpæt kemmekkollutik, erkamingnillo aularkollugo, erkſingáleramik. Umiarſoarmulle ikkiomammet, angutib, annernepillurkſoarnit annekſimarſub, kénuviga, neijoromagalloardlugo unnerpok. Jeſuſible aulakkoa, okarbigælkugo: Angerdlarit iglungnut illengoarnullo, okautigællugolo, Nálekab Gudib kannongétorſoarmik pimmattit, nákallutillo. Aularpok tava, iglorpængnelo iglorperkſoarnelo kollinne innungnut okallulerpok, kannongétomik illuartomik pirsſariakartomik Jeſuſib pimmane; tamattomingalo tusſartut tamarmik usſorungárput.

§. 32.

§. 32.

Matth. 9, 1-9. Mark. 5, 21. 2, 1-12. Luk. 8, 40. 5, 17-25.

Umiarſoarmut tava ikkivok, ama uttimut ikkarlune, innuillo tipeitſungnermik niobiorpæt: tammarmik uttakigamiko. Kapernaummullo, iglorperkſoarminut ama pigiok. Iglométok tuſſaumagamiko, erngerdlutik innuierkſuit kattilerput, innikfærollutik pãnelo aglæt. Tava ajokærſorpei. Ajokærſoiſillunelo, Fariſæerit aglekenniglo illiſimarſut iglorpængnit tammannit Galilæamétunnit Judæametunnillo Jeruſalemmillo pirsſut tersſane ivkſiaumetta; Nálekab pikkunartua taurſomanga anniok, tamaſalo ajulerſut kaitſorſardlugit. Taurſomungalo pirsſut innuit illeit aitſivlutik tumaktortomik innængarſomik ſiſamæt akkiarpæt: taunalo iſertinniarpæt ſãnut illiſuklugo; iſerbikſarſinginnamiko innungnit, iglub kãnut kakkiput, angmarſokullo ningipæt, innængauvialo aglæt, innuit akkornænnut Jeſuſib ſãnut. Operſuſiæt Jeſuſim illiſimagamiuk, tumaktorſimarſok okarbiga: Ernera, tupedlerſinnait, ajortittit iſſumakærnekarput. Aglekennigle illiſimarſut illeit illumikut ima okallulerput: Una kannongétunnik okauſekarpa arkſoardlerſunnik Gudimut? Kina ajortoærotitſiginnaurſok, Gude kiſſime? Erngerdlunilo Jeſuſim ekkarſauteit annernermine illiſimagamigit, apperſorpei: Saogme iſſumanerlukpiſe umættivſine? Tumaktorſimarſomut ſumik

mik okallungnek ajornænginerova: Ajortittit isſumakærnekarput? imaloneet okarnek: Makkitit, innængauveet piuk, angerdlarlutillo? Nælloiungnærkollusſiugle, Innub Niarna nuname ajortoærotitſiginnaurſok, tumaktorſimarſomut ima okarpok: Okaupaukit, makkitit, innængauveello piuk angerdlarlutillo. Irsſigitillugit erngerdlune makkipok, innængauvigigalloelo nekſardlugo iglominut angerdlarpok, Gudelo usſorekka. Innuit tamanna tekkogamiko, usſorukput, Gudelo usſoræt, innuit taima aktikſomik nekkurſektinmagit: erkſillerlutiglo okallukput: Udlome usſornartorſoarnik tekkokaugut.

§. 33.

Matth. 9, 9-17. Mark. 2, 13-22. Luk. 5, 27-39.

Ama tava annigiok immab erkánut, innuillo tamarmik orniktinne ajokærſorpei. Tamannalo kemmekamiuk, innuk tekkoa tunnirſartarbingme ivkſiarſok, Matthæuſemik attelik, Levismigloneet attelik, Alfæuſib niarna. Mallinga, okarbigangane, nækkoipok, tamaſalo kemmeklugit mallikpa. Leviſib tava iglomine nekkikſiorpa amerdlaſunnik. Nerrivingme ivkſiatillugo, tunnirſutinnik katterſoirſut ajortulliartullo kabſerſuit ornikpæt, Jeſuſelo ajokærſugeilo ingekkattigællugit nerrivingmut: taurſomunga mallingniktut amerdlametta. Aglekennik ilisſimarſut Fariſæerillo tekkogamiko, tunnirſutinnik katterſoirſut ajortulliartullo nerre-

kattigangagit, ajokærſugei okallorojugbigillerpeit, okalluklutik: Saog ajokærſortivſe tunnirſutinnik katterſoirſut ajortulliartullo nerrekattigællugillo immerkattigaigit? Tamanna Jeſuſib tuſaramiuk, okarbigei: Napparſimangitſut kaitſorſariakangilet, napparſimarſulle kisſimik. Tamattomale isſuma illinniariartorſiuk: Nákinningnek illuarara, tunnirſutille illuarinnagit. Illuartut kãkoiartungikikka, adlamik isſumakarkollugit, ajortuglille kisſéſa.

Johanneſiblo Fariſæerillo ajokærſugeit kabſeenik nerringiniararaut. Tava illeiſa ornikpæt okalluklutik: Saog Johanneſim ajokærſugei kabſeenik nerringiniararaut, tukſiartardlutiglo amerdlaſunnik, taimatõg Fariſæerit ajokærſugeit, ajokærſukettillo agleratik nerrirſardlutiglo immeraraut? Jeſuſible akiei: Nulliartomut tikkeræt nerringiſinnaupet allieiſukſinnavlutiglo uvikſab neijortuarmattik? Uvikſab taukko neijortillugit, neritſeilinek ajorpeſe. Nelliutſomarpogle, uvikſamik arkſarnekaisſaput, tava agleromarput nérriſennatiglo. Arſerſumigle okallugbigei: Annoratokkák illártoraraingilæt nutamik annoraminermik: nutab allisſammago piſokak, allingnerlo ajuvſærpok. Illaktárlo illuanginiok piſokkamut. Weinelo (immek tungoſungnitſok) nuták poroſiſokkænnut immeraraingilæt, ermub tungoſungnitſub nutab alliktusſammagit poroſiſokkæt, Weinelo koilukſinnaisſavok, poroſillo aſeroraraut: Weinemigle

nemigle nutamik porosisæt immiutareit, tamarmik tava asserornauærkattigeekput. Weinemiglo pisokkamik immertok erngerdlune nutamik piomarsaraingilak, okararame: Pissokkak mammarnerau.

§. 34.

Matth. 9, 18-26. Mark. 5, 22-43. Luk. 8, 41-56.

Taima okallugbigangagit, angut, Jairusemik attelik, illiniartarbiub nálega, Jesusim issigeinut pælloriartorpok, tuksiarbigællugolo iglominut isserkoa: pannisuakarame, taursoma okkiuee arkanek marlúrsut, tauna tokkoiamet. Tuksiarbigællugolo okarpok: Nálegak, panniga tokkoiakau: arksarnigle aktoriartoruk, kaitsokkollugo innukollugolo. Jesuse tava nækkoipok malliklugolo ajokærsukenne illagællugit. Innuierksuillo Jesuse mallikpæt nimniortillugo. Arngnaktõg tersfanéniok, tauna okkiut arkanek marluk aunarsinnartòk, nagliungnardlunilo pekkutinne tamasa nungukei kaitsorsairsunnut, illuarsiginnaunanilo, nengniksinnarpogle. Tauna Jesusemik tusarame, innuit akkornættigut annoræt killungauta aktoriartorpa tunnuanit, illumigut okarame: Annoraloneet aktorsinnaguko, piungnæisfaunga. Tersfangainnarlo aua kigipok, timiminelo misigillerpok, piungnærame nagliungnartomit. Jesuselo illumigut misigilleriok erngerdlune, pikkunartok ingminit annimet. Innuit tava keviarpei, okalluklune: Annorarsekka kia aktorpágit?

Tamarmiglo misiarmetta, Petrusib neijorteisalo okarbigæt: Ajokærsoirsok, innuit mersa tettortillutillo nimniortipãtit, ivlille okarpotit: kia aktorpãnga? Jesusele okarpok: Mersame aktornekarpunga, misigangauko, pikkunartok uamnit annimet. Tava aktortine kevîarpa tekkonniardlugo. Tammannale arngnab angigiginnaunginnamiuk, kannongétomiglo pigame illisimagamiuk; seiuklunilo pællorbigiartorpa, segloſuitsomiglo okallugbigilluinnarpa, innuillo tusartillugit unnibkara, suna pivlugo aktorne, erngerdlunilo piungnærame. Jesusible okarbiga: Panniga, tipeitsugit, opernerpit piungnærsipátit, pidluarlutillo aularit, nagliugungnærlutillo. Arngnak tauna tersangainnak piungnærpok.

Sulle taima okalluktillugo, illinniartarbiub nálegæt kivgeisa illeit tikkiuput okalluklutik: Panneet tokkovok, saog ajokærsoirsok pirsarirserſorpiuk? Tammanna Jesusib tusaramiuk, illinniartarbiub nálegánut okarpok: Annilárkennek, opersinnait, annegomarpok tava. Nálegarle igloanut isserame, adlet isserkongilei, Petrusele, Jakolo, Johannesselo, Jakob kattenguta, niviarsiakablo anguta arngnalo, tauko kisséſa isserkoei. Innuille karlortartut perkpalluktullo kejangártullo oppitorsuillo tekkogamigit, okallugbigei: Saog perkpallukluselo kejangárpisse? aularitse, niviarsiarak una tokkungilak, sinnikssinnarpogle. Iglautigæt tava, niviar-

viarſiarkamik tokkorſomik illisſimagamik. Adlet tamaſa tava anniſipei, niviarſiarangnble anguta arngnalo illænnelo illagællugit isſerpok, niviarſiakab nellauvianut. Niviarſiarak tava arkſeiſigut tigua, okarbigællugolo: Talita kumi! imaipok: niviarſiarak, okaupaukit, makkitit. Annerneræt tava utterbiga, erngerdlunilo makkipok ſakkillerdlunilo. Angæjokæk tava annilangãrpuk. Innertingarpegle, tammanna unnibkarekkonnago innungnut. Tamannale tusſaumaſaulerſok nuname taivrſomane tamanne.

§. 35.

Matth. 9, 27-34. Luk. 11, 14. 15.

Tamanna Jeſuſib kemmengmago, tekpeetſuk mallikpæk, torklulavlutiglo okallukpuk: Jeſuſea, Davib Niarna, nãkittiguk. Iglomut isſermet, tekpeetſuk ornikpæk. Jeſuſiblo okarbigipek: Taimailiorſinnauautik, operaikko? Akiæk: Ap, Nálegak. Irſſikikut tava aktorpek okallugbigællugik: Operautik, taimaikiſik! Tekpikſillerpuk tava. Jeſuſible unnibkarkongilluinnarpek tamattominga, okalluklune: Mianerſoritik, illauvtingnut mallugekkonnatik. Taukkoale unnibkariartorpæk nuname taivrſomane tamanne. Taukkoa annimmennik, innuk tornarſulik okajuitſok taurſomunga piſſipæt. Tornarſuglo anniſimamet, okajuitſok okallulerpok. Innuillo usſorukput okalluklutik: Taimaitomik tekkungiſainnarpogut Iſraelittinne.

Fariſæerille okarput: Tornarſuit anniſitarei tornarſuit nálegætta pirsſauneranik.

§. 36.

Matth. 9, 35-38. 10. 11, 1. Mark. 6, 6-13. Luk. 8, 1-3. 9, 1-6.

Jeſuſelo ſakkiok iglorperkſoarne niuverbingnelo tammattigut, ajokærſoivlune illinniartarbeenne, okautſillo tusſarnerſut nálegauvingmik okautigællugit: innungnelo perdluit náppautillo nellinginait péjarpei. Ivkoalo árkanek marluk neijortuinnarpæt, arngnello kabſeet piungnærſitei annernepillungnit nappautipillungnillo: tersſa Maria, Magdalenamik tairſak, annernepilluæroſimarſok arbenek marlungnik, Johannalo, Kuſab, Herodeſib párſirſæt, nullia, Suſannalo, adlello kabſerſuit, pekkutimingnik taukkoa tunnirſarpæt. Innuierkſuillo tekkogamigit, nãkingárpei, tumangulermetta ſiamardlutiglo, ſorlo ſauet párſirſokangitſut. Ajokærſukenne tava okarbigei: Katterſoivik angigalloarpok, ſennachvirſukſelle ikkekaut. Taimaitomik katterſoiviub nálega tukſiarbigisſiuk, ſennachvirſukſet aulartekkollugit katterſoivingminut.

Ajokærſukenne arkanek marluk tava kãkoei, annernernullo maujungnartunnut nálegangortipei anniſekkollugit, anniartullo tamaſa napparſimarſullo tamaſa kaitſorſakkollugit. Arkanek marluk aulartitet akkit tamersſa: Siudlek Simon, Petruſemik tairſak, kat-

kattengutalo Andreas, Jakolo, Zebedæuſib niarna, kattengutalo Johannes, Filippuſelo, Bartolomæuſelo, Tomaſelo, Mattheuſelo, tunnirſutinnik katterſoirſogalloak, Jakolo, Alfæuſib niarna, Judaſelo Lebbæus, Taddeuſemik attelik, Simonlo Kanamio, Judaſelo Iſchariote, Jeſuſib piſſitſirſa.

Taukko arkanek marluk marlotardlugit, Jeſuſib aulartipei, innerterlugillo okallugbigei: Nællurſut arvkoſernginnut piſſarunnaſe, Samarittillo iglorperkſuinnut iſſeriaurnaſe. Aularitſele ſauennut tammarſimarſumnut Iſraelim igloanit pirsſunnut. Ajokærſoiartordluſele ima okallugitſe: Killaub nálegauvia kannekau. Napparſimarſut kaitſorſarſigik, puppikſullo puppæjariſſigik, tokkorſullo umartikisſigik, annernerillo ajortut anniſikisſigik. Akillernago pigausſiuk, akillernagolo tunnisſiuk. Erdlingnartut anningaurſet kakkortut aukpallartulloneet, kanguſarloneet ketterumiugisſengilesſe, ajaupirſarſinnaisſaufe ingerdlatilluſe, adlamiglo ſungoamik nekſaisſengilaſe, kaurſarbekaisſengilaſe, timmiurſirſaisſennaſelo iſſigamalirſaisſengilaſe, attukesſe kisſéſa; annorarſæk marluk attisſengilægſeſõg: Sennachvirſok nekkikſaminik pirsſariakarmet. Iglorperkſoarnulle iglorpængnulloneet iſſeromaguſe, ſiunerſinniaritſe tersſane iſſerbigirſariakartomik: taurſomanétuaritſelo aulartinnaſe. Iglomut iſſeruſe, iglub tamattoma innuit okaukikſarſigik imænna: Ullapiſautekaritſe! Tamattomalo iglub innuee

kingakonnængipetta, ullapiſautiſſe taukkonunga piſſavok. Kingakonnapettale, ullapiſautivſe utterbigiomarpãſe. Illeiſalo illæſſiariomangippaſſe, okautſiſſelo tuſſaromannagit, anniſitſe tava terſſanga iglomit iglorpængnilloneet, iſſikesſelo karſſejarſigik nælloiungnærotikſænnik. Illomut okaupauſe: Sodomiblo Gomorrablo nunæk pingaiſſengilak ekkartobium udlukſane iglorpængnit okkonanga.

Atta, ſauettut aulartipauſe ammarkut akkornænnut. Taimaitomik ſillakarniaritſe pullaterirſettut, pekkoſerlugaſelo Taubisſut (akkekſengajektuttut.) Innungnulle misſikſorniaritſe, kiglisſiorbingmingnut taukkoa pisſisſammasſe, ipperartordluſelo illinniartarbingmingne. Nálegarſoarnullo nálegaunernullo pisſitſomarpãſe pivlunga, taukoa nælluruſullo nælloiungnærotikſænnik. Pisſippaſſele kiglisſioirſunnut, isſumalukkennaſe, kannongétomik, ſumigloneet okallusſirſoſe: erngerdluſele tunninekaisſauſe akirſutikſauvſinik. Illivſenik okallungitſoſe, Atátauvſele annerneræt okalluktigãſe. Kattengunele kattengutæt tokkokusſaua, ernelo angutæt: angæjokættiglo kittorneiſa peblingárniaisſaueit, tokkokollugillo, tamarmiglo umigisſauãſe attera pivlugo. Aulæiængerſorle (operdlune) nagatikſamut pidluartitekſængorpok. Iglorpængnele ardlænne nagliuktippaſe, adlennut tava kemmatitſe. Illomut okaupauſe: Iſraelittit iglorpeit tammakisſengileſe, Innub Niarna tik-

tikkiſinnago. Illinniartok illiniartitſirſiminit ajunginerungilak, kivgarloneet nálekaminit angnerunginiok. Ajokærſugak ajokærſortimiſun-ékune, kivgarlo nálekamiſun-ekune, namakpok. Iglum ittua Beelzebummik tairſarangamiko, iglokatteilo taima tainauiakeit. Taimaitomik erkſigisſarunnaſſigik. Irſertuket tamarmik ſakkommeromarput, angigirſaurſullo tamarmik nællunaiſengilet. Tãrtome uamnit tuſakeſe okautigiſſigik kaumarſome, iſirvſútillo tuſakeſe okautigiſſigik iglute-kæinne. Erkſigisſarunnaſſigik timinnik tokkotſirſut, tarninnigle tokkotſinek ajormetta, Angnerurſomigle tauna erkſigisſiuk, timinniglo tarninniglo aſerortitſiginnaurſok anniartitſivingme. Annærangoæk marluk anningaurſengoamik akkekaraingilæk? ardlægloneet okkoa nunamut nakkarnauiengilak, Átátauvſe pekkungippane. Nutſiſele tamarmik kiſiſimauput. Taimaitomik erkſekkennaſe, annærangoarperkſoarnit ajunginerogauſe. Taimaitomik uamnik okautigirſok innungnut, okautigiſaugiara Atátamnut killangmiomut. Uamnigle miſerratiginniktok innungnut miſerratigiſaugiara Atátamnut killangmétomut. Erkikſiſaiartoræſugiſengilauſinga nunamut. Erkikſiſaiartungitſunga, pænnamigle piſitſivlunga: tikkiunnama, ernek arkſoardlerſitſartorlugo angutanut, panniglo arngnanut, okkoarlo ſekkianut, innuglo kingariſauæt iglokatteiſa. Anguminik arngnaminigloneet uamnit aſſænniktok kingakonnakau uamne.

Ernerminiglo panniminiglo uamnit asſænniktok kingakonnakau uamne. Senningarſukſaminik (nagliugutikſaminigloneet) nangmagomangitſok, uamniglo mallingnigomangitſok kingakonnakau uamne. Innuniartok innuiungnæisſavok; innuniængitſorle uanga pivlunga innusſavok. Illivſinik illæsſiarinniktub illæsſiarigiãnga: uamnigle illæsſiarinniktub aulartitſirſorlo uamnik illæsſiarigia. Profetemik illæsſiarinniktok Profeteſut akikſarſisſavok: Illuartomiglo illæsſiarinniktok, illuartómet, illuartotut akikſarſisſavok. Mingnengoet makkoa illænnik immitſirſok ermutſib immanik niglertomik, ajokærſugaumet, illomut okaupauſe, akillernekanginauieisſengilak.

Okautſinne pekkorſenne Jeſuſib nãgamigit ajokærſukaminut arkanek marlungnut; tersſanga ſiuarpok, ajokærſoiniardlunelo okallugiartorpok iglorperkſuinnut. Taukkoale aularput iglorpaittigulio ingerdlarſardlutik ima okallukput: Adlamik isſumakaritſe! Okautſillo tusſarnerſut okautigeit innungnut, tornarſuillo kabſerſuit anniſipeit, napparſimarſullo kabſerſuit tarnutikſamik tennipeit, kaitſorſardlugillo tammanne.

§. 37.

Luk. 7, 11-18.

Mattoma kingorna iglorpængnut, Nainmik attelingnut aularpok, ajokærſukenne kabſerſuit innuierkſuillo illagællugit. Iglorperk-

perkſuit iſertarbiæt tikkimmago, atta, tokkorſok akkiardlugo annikæt (illiartoromavlugo). Tauna arngnæt ernetuariga uiglernerovlunilo; innuierkſuitſõg illagæt iglorpængnit. Nálekable tekkogamiuk, nãkiga, okallugbigællugo: Arngnak, kejakennek! Iklerbik tàva orniklugolo aktorpa, akkiartullo unnikput. Jeſuſelo okarpok: Nukakpiak, okaupaukit, makkitit! Tokkorſok tava makkipok okallulerlunelo; arngnanullo tunniupa. Tamarmik tava erkſillerput, Gudelo uſoræt, okalluklutik: Profeterſub tikkiſimauátigut, Gudiblo innunne tikkerarpei. Okauſerlo tamanna (Jeſuſe pivlugo) tuſaumarſaulerſok Judæame tammanne, erkanétunnelo nunnænne tammanne.

§. 38.

Matth. 11, 2-30. Luk. 7, 18-35.

Tamakkolo tamaſa Johanneſemut ajokærſugeiſa unnibkareit. Kriſtuſible ſullirſeinik Johanneſe tuſarame parnárſimauvingme, ajokærſukængne marluk kãkopek, taukkolo Jeſuſemut aulartipek, ima apperſoriartorkollugo taukkonunga: Tikkitſukſauvit? adlamigloneet nerriuſaugut? Angutiktaukkoa Jeſuſe tikkinnamiko, okarbigæk: Johanneſib koirſirſub aulartipátiguk illingnut, imalo apperſokkollutit uautingnut: Tikkitſukſauvit? adlamigloneet nerriuſaugut? Taimane merſa napparſimarſut anniartullo amerdlaforſuit kaitforſarpei, annernerillo ajortut anniſikei,

tek-

tekpeetſullo kabſerſuit tekpikſillugit. Jeſuſible akipek, okallugbigællugik: Johanneſe ama okautſartukko tekkorſauvtingnik tusſakauvtingniglo: Tekpeetſut tekpikſiput, tusſiatut piſukput, puppikſut puppæroput, tusſillartut tusſarput, tokkungarſut umarput, peetſullo okaurſauput okautſinnik tusſarnerſunnik. Usſornakaulo mammiæitſengitſok uamnut. Johanneſim aulartitæk uttermennik, Jeſuſe okallulerpok innungnut Johanneſemik, okalluklune: Innukajuitſomut ſuna tekkoiartorpiſſiuk? Ivikſoak annorim aulata tammannut? Sunaloneet tekkoiartorpiſſiuk? Innuk annorarikſok? Atta, annorarikſut nerrilluartullo nálegaunerit igloinnétaraut. Sunaloneet annivluſe tekkoiartorpiſſiuk? Profete, erkotukſennik okalluktok tekkoiomauviſſiuk? Ap, okaupauſe: Profetemit angnerurſok? Taivnávok agleket okautigirſæt: Areit, Engeliga ſiunernut aulartipara, arvkotikſet ſiornit illuarſakkollugo. Illomut okaupauſe: Arngnennit erniurſokangilak Johanneſemit angnerurſomik, Johanneſemillo koirſirſomit Profetekangilak angnermik: mingnerle Gudib nálegauviane angnerovok taurſomanga. Johanneſible udluiſa kingornæt ſulle tamersſa, killaub nálegauvia nuinniariartudlárpok, taurſomingale pinniartut nusſugaræt. Inneitſisſillo Profetillo tamarmik erkotukſennik okallukalloartut Johanneſe tikkiſinnago, tamannalo operiomagusſiuk: Tersſa Eliaſe tikkitſukſak. Tusſartukſennik ſiutelik tusſarle. Innuillo, nálekteiſa tamarmik,

mik, tunnirſutinniglo katterſoirſut Gude usſoringãrpæt, koekkollutiglo Johanneſib koirſutanik: Fariſæerillo aglekenniglo illisſimarſut Gudib pekkorſa nachogæt ingmingnut, koekkonnatiglo taurſomunga. Nálegak tava okarpok: Innuit okko kimut arsſerſusſauakka? Kinaloneet arsſigársſuk? Merdlertut arsſigeit niuverbingme ivkſiarſut, ingmingnullo torklularſut okalluklutik: Karlortarbigigalloarivſe, tapparomangitſoſele: allianartomiglo ivngerbigigalloarivſe, kejaiomannaſele. Johanneſe tikkitſok, timmiurſartoranilo, Weinemik, immermik tungoſungnitſomik immingimmet, annernepillurkſoakartok unnerparſe. Innub Niarna tamaugnartok; nerrivlunilo immermet, okararauſe tava: Innunguna nerrirſorſoak, Weinemiglo immertorſoak, tunnirſutinnik katterſoirſut ajortulliartullo asſærſæt. Guble illisſimarſuſia illuartitaromarpok kittornaminit tammannit.

Iglorperkſuit (innuit piei) tava auokarillerpei usſornartulliorbigingarkenne, ajorungnængimettalo. Erkanak Korazina! Erkanak Betſaida! Tiruſemelo Sidonmelo taimaitut usſornartut pippetta, ſorlo illivtingne pirſut; perkikſiminermik pookkammerungnærſigalloartut akſamiunniardlutik. Okaupauſele: Tiruſelo Sidonlo pidlarnekangaisſengilek illivtingnit auikſarbium udlukſane. Ivlillo, Kapernauma! kangattarſimarſotit killæk tikkillugo, ittinerurſomut ſammunga ajektornekaisſautit. Sodomame taima aktikſut usſornartut

nartut pippetta, ſorlo illingne pirſut: ſulle tamersſa udlome aulæiængerſimaisſirſok. Okaupauſele: Sodomab nuna pidlarnekangaisſengilak illingnit auikſarbium udlukſane. Taimane Jeſuſe ima okallullerpok: Atátak, killaublo nunablo Nálegæk, usſoraukit, illisſimarſunnut ſillalingnullo tamanna angigangauko, merdlertunnulle nevſuiarauko. Illomut, Atátak, taima illuarigit illingne. Tamaſa Atátab tunniupei uamnut, Ernermiglo illisſarſirſokangilak, Atátab kisſime illisſara. Atátamiglo illisſarſirſokanginiok, Ernerub kisſime, Ernerublo nælloiungnærſitſomarſeiſa illisſaræt. Ornikſinga tamauſe ajulerſoſe nagliuktullo, tupedlerſitſomauauſe. Nangmautara illivſinut pigisſiuk, illinniarbigælluſingalo: piuanginnama, umættimnetſõg kannilangãrama: tava kasſuerbikſamik nervſaromarpoſe tarnivſinut: nangmautara illuarangет, nangmagaralo okkekau.

§. 39.

Luk. 7, 36-50.

Fariſæerille illætta innæppa nerrekattigekkollune. Fariſæerim igloanut tava isſerpok, nerrivingmullo ingipok. Attalo, arngnak tersſane iglorperkſoarnétok, ajortulliartorſoak. Fariſæerim igloane Jeſuſe nerrivingmut ivkſiaumet, tusſarame, ermuſek tarnutikſamik immalik tikkiupa, isſigeiſalo tunnuænnut piok, kejavlunilo; kodliminiglo isſigei meitſektillerpei, nutſaminiglo ſellumarfard-

ſardlugit, isfigeilo kunnikpei tenillugillo tarnummik. Fariſæerible nerriartorkorſirſæt tamanna tekkogamiuk, illumigut ima okallullerpok: Una Profetiógune, arngnak una aktortine illisſimalluaisſægalloara, ajortulliartorſómet. Jeſuſib tava ſãpa okallugbigællugo: Simona! okauſikſakarpunga illingnut. Taunale okarpok: Ajokærſoirſok, okarit. (Jeſuſib tava okallugbiga) Anningaurſenniktaurſẽrſok marlungnik akeetſortekarpok: ardlæk akeetſortok anningaurſennik ungnirſunnik tellimænniglo ungnirſakattartunnik, aipale akeetſortok marlungnik ungnirſakattartunnik kollinniglo. Akikſakangimmennik, akillerkoiungnærpek. Kæ, okarit, ardlakit kia asſænnerusſauau? Simob akia okallukklune: Uanga isſumavunga: Amerdlænernik akillerkungiſæt asſænnerusſaua. Jeſuſible ſãpa: Isſumalluarpotit. Arngnamullo ſádlune Simonmut okarpok: Arngnak una tekkoviuk? Iglungnut mersſa isſertunga, immermiglo isſikkama ubbautikſænnik tunningilãrma. Unale isſerame, ſoraingilak, isſikakka meitſektiſinnarpei kodliminik, nutſaminiglo ſellumarſardlugit. Ivlit kunningikingma: unale isſerame, ſoraingilak isſikkakka kunnikſardlugit. Ivlitſõg niakora orpium orkſuanik tenninginiet: omale isſikakka tennikei tarnutikſamik. Taimaitomik okaupaukit: Amerdlaſunnik ajortoærotinekarpok, asſængãrame: ingmamigle ajortoærotinekartok, ingmamiglo asſænnikiok. Arngnamullo okarpok: Ajortoæronekarpotit. Nerrekattei tava illumikut

ima

ima okallullerput: Kina-una, ajortunniktõg isſumakærbiginniktok? Arngnamulle okarpok: Operauit, annauſimauvotit. Pidluarlutillo aularit.

§. 40.

Matth. 12 1-8. Mark. 2, 23-28. Luk. 6, 1-5.

Taimane naurſut timmiurſekſet Jeſuſim arvkotigei, Sabbatingoet illænne: ajokærſugeile káleramik, mullingoet nutſulerpeit, arkſamingniglo kallipæjárdlugit nerrieit. Fariſæerille illeiſa tekkogamikik, okarbigæt: Areit, ajokærſukettit Sabbateme pirſekſaungitſomik pinniarput. Okarbigeile: Attuaingilaſe, kannok David illiortok, kãlerame, illænnelo? Gudim igloanut iſerame, Abjatar pellesſiunerotillugo; timmiurſekſet nerrigei, illaminullo tunniullugit illeit, tamakko pellesſit kisſimik nerrinek ſappingileit? Inneitſisſinneloneet attuangitſoſe, kannok pellesſit Sabbatiogalloakut nálegbingme Sabbate isſumagingilæt, pirſotitaunnatiglo? Okaupauſele: Tamanẽpok nálegbingmit angnerurſok. Tamannale illisſimagusſiuk: Nákinningnek illuarara, tunnirſutille isſumaginnagit: Pingitſút tava pasſiklengikajarpeſe. Tava okarbigei: Innuk pivlugo Sabbate pingortiſimavok, Sabbatele pivlugo innuk pingortiſimangilak. Innub Niarna Sabbatemuttõg nálegávok.

§. 41.

§. 41.

Matth. 12, 9-21. Mark. 3, 1-6. Luk. 6, 6-11.

Tersfangale fiuarame, adlame Sabbateme illinniartarbingmut isferpok ajokærfoivlunilo. Atta, innuk tersfanétok, taurfoma arkfeifa idloee tokkungarfut. Aglekennigle illisfimarfut Farifæerillo allapernarforpæt, Sabbateme illuarfisfæfugællugo. Tava apperforpæt okalluklutik: Sabbatiómet, kaitforfainek illuarpa? Paitfifikfarfiordlutik taurfomunga, taima apperforpæt. Ekkarfauteille Jefufim illisfimagamigit, innungmut tokkungarfunnik arkfalingmut okallukpok: Nækkoillutillo tamaunga peet. Tauna nækkoillunilo tersfunga pimmet, Jefufim okarbigei: Mãna apperforpaufe, Sabbateme fullisfaugut? ajungitfulliaisfaugulloneet ajortulliaisfaugulloneet? innuk annaullugoloneet tokkollugoloneet? Taukkoale niblingilet. Okarbigeile: Kia ardlauvfe fauatuamik piglub, itterfamut nakkarpet, Sabbateme kakkinnæsfuaisfenginerpau? Kannog aktikfomik innuk ajunginerova fauamit? Taimaitomik ajungitfulliarnek fappernængilak Sabbateme. Kammaklune tava fieklugit irsfigei, umætteillo mangertorfómetta, allieifutigei, innuglo tauna okarbiga: Arkfettit isfuikit! Isfuipei tava, arkfeilo piungnærput idluifun-élerlutik.

Farifæerit tava anniput, pebleroiarfunnik isfumakallerlutik, okallukkattigeelerlutiglo pinniaromavlugo kiglisfiokattigeelerlutiglo

Herodesib innuktei illagællugit, kannog innuæromagalloaræt. Jesusible illisimaleramigit, tamanna kemmekpa, inuierksuillo mallingniarmænne, tamasa kaitsorsarpei. Innertingārpeile okautigekkonnane innungnut: erkokollugit Profetim Isaiasim okausee, ima okartok: Areit tersa kivgara, kennigara, asfænnerursara, tauna tarngnima nuennærirsa. Annernemnik illirsivigiomarpara, nællursullo unnibkautsomarpei illuarnermik: Sakkitsaissennanilo niblieisfengilak, nippalo tusarsaussengilak iglut akkornænne. Ivikfoak nævlorsimarsok nævlorkisfengila, nuisarnerlo aumalik kammisfenginia, illuarnek ajugautitinnago. Akkalo nællursut tunnarisfauæt.

§. 42.

Matth. 12, 22-50. Mark. 3, 20-25. Luk. 11, 16-32. 8, 19-21.

Iglomullo angerdlarmimetta, innuiekfuit kattilleriput, nerrinerlo ajulersillugit. Neijorteisale tamanna tusaramiko, annivigæt innerteromavlugo: sualukkersok unnerdlugo. Taimane tornarsulik okallungnerlo ajortok taursomunga pisfipæt: piungnærsimane, tekpeetsok okallungnerlo ajortok okallullerlune tekpikfiok. Innuit tava tamarmik usforukput okalluklutik: Tauna Davib erneringilau? Farisæerille aglekenniglo illisimarsut, Jerusalemmit pirsut tammanna tusaramiko, okallukput: Beelzebukarpok, taursomingalo, annernepillurksuit nálegæmik, annisitarei anner-

nernepilluit. Ekkarſauteit Jeſuſim illisſimagamigit, attautſimut kãkoei, arsſerſutikſamiglo okallugbigællugit: Kannog-illivlune tornarſub tornarſukane anniſiſinnauau? Nalegauvium innuee tamarmik, ingmingnut illageegungnærſut, nungunauiakaut; iglorpaillo iglulloneet tamarmik arkſoardlerunik; emerſuſſengilet. Tornarſuble tornarſukane anniſikuniuk, ingminut tava akkerartorpok, kannongme tava nálegauvia emerſuſſaua? Uangalo tornarſuit anniſikukit Beelzebumik: kimik kittornauvſe annernepilluit anniſitaratigik? Taimaitomik taukkoa arkſoarisſauãſe. Annerne pilluille Gudim arkſeinik annerneraniglo anniſikukit, Gub nálegauviæt tava tikkiſimauãſe. Kannorloneet nekkoarſum igloanut iſſertokarſinnaua, perkuteiniglo arkſardlugo? Nekkoarſoak kellerſorkãruniuk, igloa tava péjarſinnaua. Nekkoarſub ſekkuglub iglorſoe ſernigippago, perkotei tava pinnekaiſſengilet. Nekkonerurſuble pãiartoruniuk, arktungikuniuglo, ſekkuteinik tettigirſeinik tamannik arkſarara, péjakkennelo tunniorardlugit. Uamnik illagiomangitſub akkerartorpãnga, katterſoikattigingiſaralo ſerchaiok. Taimaitomik okaupauſe: Innuit ajortunnik tammanik iſſumakærbiginekarput, Gudimut mittengnerniglo aglæt: annernermulle mittengnernik innuit iſſumakærbiginekaiſſengilet. Innublo Niarnanut arkſoarnartomik ollalluktok iſſumakærnekarpok: Annernermulle ajunginermik arkſoarnartomik okalluktok iſſumakærnekarnauiengilak, tamattomane nu-

nameloneet, ſillameloneet tikkitſukſame, pidlagekſainnaiſavogle nãkſaungitſomut: maujungnartok annernekartok unnermænne. Orpik ajungitſok ikkurſorusſiuk, paumakaiſavok tava ajungitſunnik. Orpigle ajortok ikkurſorusſiuk, paumakaiſavok tava ajortunnik. Paurnaminit orpik nællunængitſarau. Okkorſea! pullaterirſet iveit, kannog illivluſe ajungitſunnik okallukſinnauviſe, ajorauſe? Umættim ullibkarutanik kannek okallugarau. Innub ajungitſub anniſitarei ajungitſut umame pekkoteinik ajungitſunnit: innuble ajortub anniſitarei ajortut umame pillurſoeenit ajortunnit. Okaupauſele: Ekkartoivium udlukſa nelliupet, innuit akinekaiſaput okautſiſik piungitſut tamaſa pivlugit. Okautſivit pingitſotiſauãtit, okautſivitſok pirſotiſſaugiãtit. Tava aglekennik illiſimarſut Fariſæerillo illeiſa ſápæt okalluklutik: Ajokærſoirſok, uſornartomik killangmit tekkoiomakaugut illingnit. Akieile okallugbigællugit: Okkokulluit uerſairſut, nællunærkotarſiomauput, adlamigle nællunærkumik tunninekaiſengilet, Profetib Jonab nællunærkutainnanik. Sorlo Jonaſe udlut pingaſut unnurſello pingaſut arberub nãnétok; taimatõg Innub Niarna udlut pingaſut unnurfello pingaſut nunam illuanéſavok. Ninivemiut ekkartoivium udlukſane ekkardlereet okko illagællugit ſakkomiſſaput ekkartótillugillo: Jonab ajokærſormattik, adlamik iſſumakalleramik. Areit, mãnétok Jonaſemit angnerurſok. Ekkartoivium udlukſane ekkard-

lereet

lereet okko illagællugit Nálegaunerub nullia; kauanga pirsſok, ſakkommisſavok, ekkartotillugillo: nunamit ungeſikſométomit pigame, Salomob illisſimarſuſia tusſariartordlugo. Areille, tamanétok Salomonemit angnerurſok. Annernek maujungnartok innungmit annirſarangame, ingerdlarſarau ſókangitſokut, kasſuerbikſarſiordlunilo. Kasſuerbikſamik nervſangikune, tava okararau: Iglumnut utteromarpunga annivigigalloamnut. Tikkitſarangamiuk, péjarſimarſok ſellikſimarſorlo pinnerſarſimarſorlo nennirſara. Tava aulararau, annernernik adlennik ingminit ajornerurſunnik arbenek marlungnik illætalerdlune, isſerangamiglo tersſanétuarput; kingorna innuk tauna ajornerurſarau ſiudlermit. Taimatõg etſomariput makkokulluit ekkardlereet.

Jeſuſe taima okalluktillugo innungnut, arngnak torklulavok innuit akkornænne, okallugbigællugo: Pidluarpok illingnik nãrturſok, illingniglo milluktitſirſok! Akiale: Ap, pidluarput Gudim okauſeenik tusſartut torkorlugillo umamingne.

Sulle taima okalluktillugo, arngnællo kattenguteiſalo angutit, ſillatanut pivlutik, kãkolerpæt, innuille ivkſiarſut illummarſuk, innuierkſoarnit ornikſinnaungilæt. Tava illætta okarbiga: Atta, arngnauvit kattengutivillo kammanétut okallugbigiomauãtit. Tamattomingale okarbigirſene akia: Kina arng-

 narara,

narara, kikullo kattengutigakka? Auamine ivkliarfut taya irsfigei, arkfennelo isfuillugit ajokærfukaminut, okalluklune: Areit, tersfa arngnara kattengutikkalo, Gudim okaufeenik tusfartut malliklugillo. Atátama killangmétub pekkorfanik mallingniktok nukkarara, nejagaralo arngnararalo.

§. 43.

Matth. 13, 1-55. Mark. 4, 1-34. 6, 1-6. Luk, 8, 4-18.

Udlok tauna Jefufe iglomit annigame, immab finnanut ingitfartorpok, ama ajokærfoilerdlune. Innuierkfuille kattillermetta, iglorpængnillo tammannit ornigæsfuarmænne, umiarfoarmut ikkivok ingillunilo: innuierkfuille tamarmik immab finnanétut. Tamanniglo okallugbigillerpei arsferfutinnik, okalluklune: Nálegitfe! Atta, fiaroarterirfok fiaroarteriartordlune pirfok nautfejekfaminik. Siaroarterifillugo, arvkofinermut illeit tuput, tungmagavlutiglo, tingmirfello killaum attanétut pukkulugiartordlugit pieit. Illeillo kãrfomut irvfokaivfængitfomut tuput, nauiartoræsfuardlutiglo irvfokaivfænginnamik. Sekkinerle nuimmet, tokkolerput, fordlekanginnamiglo ivfekaratiglo pennilerput. Illeillo tuput orpeet kénarikfut akkornænnut. Orpeelle kénarikfut naugamik, tokkopeit naurfukfakarkonnagit. Illeille tuput irvforikfomut nunamut. Naulerput tava,

agdli-

agdliartorlutiglo nautſejekſakallerput, illeit ungnirſunnik kollinniglo, illeille pingaſunnik ungnirſakattartunnik, illeillo tedlimannik ungnirſakattartunnik. Tava okarbigei: Tusſarſinnaurſunnik ſiutilik tusſarle.

Kisſingormet, illinniarteiſa neijorteiſa, arkanek marluk illagællugit, apperſorpæt arsſerſutib tamattoma isſumanik, okalluklutik: Saog arsſerſutinnik okallugbigaigit? Akieile okallugbigællugit: Illivſe tunninekarſinnarpoſe, killaub nálegauviæt nællunærtua illisſimakollusſiuk; taukkoale, uautine-éngitſut, tunninekangilet tamattominga. Pekkartok ſumik tunninekaisſavok, pekkangárkollune: pekkangitſorle arkſarnekaisſavok (pianik). Taimaitomik arsſerſutinnik okallugbigakka, irsſinnik uisſimagalloartunnik tekkunningimetta, ſiutinniglo angmaralloartunnik tusſængimetta, okauſera ſiunerſingimmarsſuk: ſainiaromannatiglo, ajortimingnik isſumakærbiginekarkonnatik uamnut. Taukkonunga Iſaiaſim okauſee erkusſaput, imaitut: Siutivſinik tusſaisſauarſe, ſiunerſisſennagolo, irsſivſiniglo uisſimarſunnik tekkusſauarſe, illisſarisſennagolo. Innuit okkoa umætteit mangertiſimauput, tutſarluklutiglo ſiutimingnik, ſikkornerlutiglo tekkunnigomannatik irsſimingnik, tusſaratiglo ſiutimingnik, ſiunerſisſennagolo umamingnik; ſainiaromannatiglo, annaunekarkonnatik uamnut. Usſornakaulle irsſisſe tekkunniktut, ſiutisſeio tusſārſut. Illomut okaupauſe: Profetillo illuar-

tullo innuit kabſerſuit tekkorſarſe tekkoiomagalloaræt tekkonnagolo; tusſagarſelo tusſaromagalloaræt tusſarnagolo.

Tava okarbigei: Arsſerſut tamanna tusſaunek ajorusſiuk, kannog illivluſe adlet tamaſa illisſimaisſauvisſigik? Mãna arsſerſut tamanna tusſarſiuk ſiaroarterirſomik. Okauſek ſiaroarterirſub ſiaroartera. Gum okauſee nautſejekſauput. Nálegauvingmik okautſinnik tusſartokarpet, ſiunerſinnagolo: tava tõrnarſub okautſit péjariartorpei umættanut ſiaroarterſimarſut, operkonnago pidluartitekſængorkonnagolo. Tersſávok arvkoſernut ſennianut ſiaroarterſimarſok. Siaroarterſimarſorle ujaraktomut okautſinnik tusſartóvok, tipeitſungnermiglo erngerdlune piomadlára. Sordlekanginnamele illumine, aulaiatuinnarpok. Killamik opilleralloarpok, nagliuktitarangænnele mallidlárangænneloneet okauſek pivlugo; erngerdlune tava perkikſimirſarau, ningellerdlunilo operungnærpok utterlunilo. Orpeennulle kénarikſunnut ſiaroarterſimarſok okautſinnik tusſartóvok: pisſorſóiomagamele, nunablo mattoma peenut kajungerangame, okautſit ippititarei illumine, naulerſukſærollunilo. Irvſorikſomulle ſiaroarterſimarſok okautſinnik tusſartóvok, ſiunerſillugillo, torkorlugillo umamine illuartome, naurſunnik kinguakſiortillugillo tava kammajuillune: illæt tellimannik ungnirſakattartunnik, ama illæt pingaſunnik ungnirſakattartunnik, amalo illæt ungnirſunnik

nik kolliniglo. Okarbigigieitſõg: Nennerut ikkinekararau, nappartab nerriviubloneet attanut illiſuklugo? Naggale, nenneruble tungauvianut illirſaræt, iſertut tamarmik tekkokollugo nennerut. Iſertorſimarſokangilak ſakkomingiſengitſomik; angigirſakaranilo niptagaungiſengitſomik, kaumarſomullo pingikangiſengitſomik. Tusſartukſennik ſiutelik tusſarle. Tava okarbigei: Tusſagekſeſe nálegluarſigik; kannongétomik naubaraumik innuit naubararpeſe, naubararomariáſeſõg, tappernekaromarluſelo, mattominga tusſartoſëa!

Adlamiktõg arſerſumik okauniei okalluklune: Killaub nálegauvia ſorlo innuk nautſejekſarikſunnik ſiaroarterirſok nautſévingminut. Innuille ſinniktillugit, kingarirſa ſiaroarteriartorpok nautſejekſapillungnik nautſejekſarikſut akkornænnut aulardlunilo. Nautſejekſarikſulle nauiartormetta nekkikſakallerlutiglo, nautſejekſapilluitſõg tekkotiniput. Kivget tava ittumingnut okariartorput: Nálegak, ſiaroarteringitſotit nautſejekſarikſunnik nautſevingnut? Sumit nautſejekſapillukarnerpa? Akiei: Kingarſartum ãſit tamanna pia. Tava kivgeiſa okarbigæt: Uautinut tamakko nutſugiartorkovigit? Akiei: Nagga, naurſorikſut nutſugæsſugællugit, naurſopilluit nutſukusſigik. Tamarmik naukattigeekillit, katterſoivik nelliutinnago: katterſoivigle nelliutillerpet, kibloirſut okautſomarpakka: Naurſopilluit katterſor allarſigik, erketerlugillo

ingmikortillugit, ingnermik oukollugit; naurforikſulle kakkortut katterſorſigik koimnut.

Ama okariok: Gudib nálegauvia imaipok, ſorlo innuk nautſejekſarikſunnik ſiaroarterirſok nunamut, ſinniklunilo unnuganget, makkillunilo kauleranget: nautſejekſarikſut tava naulerput ariutſivlugit. Nunab ingminik ivgit naulerſikārpei, kingorna mullingoet, kéſalo mullingoet nautſejekſakariput inneriſimarſunnik kakkortunnik. Naurſulle nunab inneritilerangagit; innuætta tersſangainnak kibloriartorkorſarei, katterſoivik nelliumet.

Kingorna okarpok: Kimut Gudib nálegauvia arsſerſutſomarparput? kannongétomigloneet arsſerſumik nællunæiaromarparput? Killaub nálegauvia Senfkorneſut, nautſejab kasſilitſub koarangoatunépok. Tauna innub tigua, nautſevingminullo ekkardlugo. Unangoak mingnerovok adlennit nautſejekſennit tammannit: naulerangamele, angnerolerarau adlennit nautſejennit, Kohlnit; aualekutitardlunilo angiſunnik, tingmirſet killaum attanétut innitariartorſinnavlutik aualekuteiſa attænne.

Adlamik arsſerſumik okallugbigei: Killaub nálegauvia ſorlo timmiurſekſet ſernartukſæt. Arngnab tauna pia akkullugolo oktutinnut pingaſunnut akſaurſennik immalingnut, timmiurſekſet tamaſa ſernartillugit. Tamakkoninga tamannik Jeſuſe okallukpok innung-

nungnut arsserſutinnik, arsserſutaungitſomigle okallugbigingilei: angnerurſomigle ajokærſukaminut tamaſa makko okautigilluinnarpei nevſuiardlugit, Profetim okauſee erkokollugit, okartok: Arsserſutinnik okalluleromarpunga, ſillablo isſuanit nællunartut unnibkarutigællugit nevſuiaromarpakka. Innuit tava Jeſuſim aulakkoei angerdlardlunilo. Ajokærſugeiſale ornïkpæt okalluklutik: Arsserſumik mattominga nevſuiarbigittigut nautſejekſapilluit pivlugit nautſevingme. Akiei okallugbigællugit: Innub Niarna nautſejekſárikſunnik ſiaroarterirſóvok. Sillarſoak nautſevióvok. Nálegauviub kittornei nautſejekſarikſauput. Ajortuble kittornei nautſejekſapillouput. Kingarſartok, okkoninga ſiaroarterirſok, tõrnarſóvok. Sillarſuble mattoma nágatikſa katterſoivióvok. Katterſoirſulle Engeliouput. Sorlo mãna naurſopilluit nutſugareit, ingnermullo egitareit õllugillo: taimatõg etſomariok ſillab mattoma nágatikſane. Innub Niarnæt Engelinne aulartitſomarpei, taukkoalo arkſoarnartut tamaſa ajortulliartullo nálegauvianétut katterſoromarpeit, ingnelingmullo kirsſærſumut egisſaueit: tersſane oppillutiglo korsſakortaisſaput. Illuartut tava ſekkinertut keblertigisſaput Atátamik nálegauviane. Tusſarſinnaurſunnik ſiutelik tusſarle.

Ama killaub nálegauvia ſorlo pekkot erdlingnartok, nautſevingme irsſerſimarſok. Tamanna innub nervſarangamiuk, imangiupa, tipeit-

tipeitſungnermiglo pekkotinne tamaſa tunniartorpei, nautſeviglo taivna pisſiarællugo.

Ama killaub nálegauvia ſorlo karkſutit immanut nellukſimarſut tamannik pinniutikſet. Tettorkitſarangettale (auliſekennik), ſirkſamut kakkitareit, ingillutiglo ajungitſut ikſorarareit nappartamut, ajortulle ekkarareit. Taimatõg etſomariok ſillarſub nagatikſane. Engelit auikſariartusſaueit ajortut illuartunnit, egillugillo pisſaueit kirsſærſumut ingnelingmut, tersſane opillutiglo korsſakortaisſaput. Jeſuſib tava apperſorpei: Tamaſa makko tusſauviſigik? Akiæt; Ap, Nálegak. Tava okarbigei: Taimaitomik aglekennik illisſimarſok, killaub nalegauvianik illisſimarſok, angutetun-epok. Taurſoma ſakkomerſitarei peet nutaillo pisſokello pekkotiminit.

Arsſerſutillo tamakkō Jeſuſib nãgamigit, tersſanga aularpok, innungorbingminullo pivlune, ajokærſugeiſalo mallikpæt. Sabbate nelliutillermet, illinniartarbingme ajokærſormattik, kabſerſuit tusſaramiko, ajokærſutei aijeiſorutigeit, okalluklutik: Sumit oma illisſimarſutſe piau, taimaitomik usſornartulliarſinnavlune? Sennarſõngitſok? ſennarſublo una erneringiſa? Arngnæt Maria atteringika? Kattenguteilo Jako, Joſeſelo, Simonlo, Judaſelo, neijeitſõg tamarmik uautinétuangilet? Sumimme tersſa tamat piau? Mammiaſautigæt tava. Jeſuſible okarbigei: Proféte nunakatteiſa iglokatteiſalo aſſiginnarnerurſaræt

ad-

adlennit tamannit. Tersſanelo usſornartulliginnaungilak opingimetta, kabſingoinnaille napparſimarſut arkſaminik aktorpei piungnærſillugillo. Opingirſuſiællo aijeiſorutiga.

§. 44.

Matth. 14, 1-21. Mark. 6, 14-44. Luk. 9, 7-17. Joh. 6, 1-14.

Taimane Jeſuſemik ſullirſeiniglo Herodeſe, nunamut illainarmut Nálegak, tusſaumalerpok. Mersſa akka tammanne illisſimauæt. Isſumane Herodeſib nekkimartipa nællovlugolo, Johanneſe tokkorſunnit makkiſimarſok illeiſa unnermarsſuk; illeiſale Eliaſe tekkotitok unnerpæt; ama illeiſa Profetitokkarſuit illæt umartok unnerpæt. Kivgenne Herodeſib tava okarbigei: Johanneſe niakoærſikiga; taivnale kinaunerpa, tusſaumarſara taimaitomik? Johanneſionerpok, koirſirſok, tokkorſunnit makkiſimagame, taimaitomik usſornartulliartarpok. Tamanna pivlugo tekkoiomadlára.

Innuit Herodeſim aulartikei; taukkonunga Johanneſe tiguiartorkogamiuk kellerſorkollugolo, parnarſimauvingmullo isſertekkoa, Herodiaſe, nukkame Filippuſib nullia pivlugo, tauna nulliarangamiuk: Herodeſe Johanneſim okarbigangane: Illuangilak, nukkauvit nullia pigangaukko. Herodiaſib Johanneſe tokkonniaralloaramiuk, ajorpale. Johanneſe Herodeſim iktora, illisſimagamiuk, illu-

illuartovlunilo isſumagikſorſomet. Taimaitomik ſernigiga, kakkutigullo nãlekpa, tusſaromadlardlugolo. Tokkutſomagalloaruniuk, innut tava erkſigei, Profetioſugangarsſuk. Udlorle Herodeſim innuvine nelliumet, taurſoma nálegarſuit ſorsſuktukſello nálegeit Galilæamétullo náleket nerdlermagit: Herodiaſib pannia tava iſerpok tappardlunilo. Tamanna Herodeſib nerrekatteiſalo nuenneræt. Nálegaunerub Herodeſib tava niviarſiak okarbiga: Iſumangnik tukſiarbiginga, piomarſarnik tunniomarpaukit. Ama illomut okaupa okalluklune: Sumik tukſiarbigigungma, illomut tunniomarpaukit, nálegauvimaloneet illanik. Annivlune tava arngne ima apperſorpa: Sumik tukſiaiſaunga? Akia: Johanneſib koirſirſub niakoanik. Arngname taima ajokærſormane, iſeræsſuarpok nálegaunermut, tukſiardlunilo okarpok: Tersſangainnak tunnekkovunga illingnut Johanneſib koirſirſub niakoanik pogutamut illiſimavlugo. Nálegaunek allieiſulerpok. Okautſinnele illomortut pivlugit, nerrekattinnelo pivlugit, tukſiarlukſinnartitſomangila, taurſomingale tunnekkoa. Erngerdlune tava kivgame illænnut nalegaunerub piartorkoa niakoa. Taurſoma parnarſimauvingmut niakoæriartorpa, niakoalo pogutamut illiſimarſok tikkiupa, niviarſiamullo tunniullugo, niviarſiable arngnaminut piſſipa. Tamanna Johanneſim ajokærſugeiſa tusſaramiko, tima illivermut illiartorpæt, kingorna tamanna okautigiartorpæt Jeſuſemut.

Tai-

Taimane aulartitet tamarmik utterlutik, Jesusemut tikkiput, taursomungalo tamasa okautigeit, usfornartulliettiglo ajokærsutittiglo.

Jesusib tusaramiuk, sullirsenne Herodesemut tusaumarsaulermetta, ajokærsukenne okarbigei: Kisivsa innukajuitsomut pisa, kasuersarlengoardluselo: Sakkirsut amerdlametta, nerrinerloneet ajulersillutik. Kisimik tava umiarsoarmik aularput, ikkardlutiglo Galilæam immæt igdloanut, Tiberiasim erkanut. Tava taukko illagællugit aularpok innukajuitsomut, iglorpait Betsaidamik attiglit erkænnut. Aualektut innuit tekkoeit, kabserssuillo illisaræt, pisuinnardlutiglo mallikpæt illageeklutik iglorperkfoarnit tamannit akpallutik, tersunga ingiarlugillo. Napparsimarsunnulle usfornartullee tekkogamikik, mallikpæt. Jesuse niugame, kakkamut majoarpok, ingillunilo ajokærsukkenne illagællugit. Annivik mersa nelliutillersok, Judit kattisimauvikfoæt. Jesusele uillerame, innuierksuit ornikænne tekkogamigit, nãkillerpei, sauettut párssirsokangitsuttun-émetta. Tava kãkollugillo tekkisomik okallugbigei, Gudib nálegauvianiglo ajokærfordlugit, napparsimarsorteillo kaitsorsarpei. Udlok nangajengmet, ajokærsugeisa arkanek marluk ornikpæt okallugbigællugo: Tamanna innukajuitsómet, uellillermello, innuit makko aularlit, mattoma erkæt iglorpeinut, iglorpængoennullo, sinniktarbikfarsiorlutiglo nekkik-

kikſarſinniakkollutik, nekkikſakanginnamik. Jeſuſible okallugbigei: Aulariakangilet, illivſe nekkikſeinnik tunnisſigik. Filippuſemullo okarpok: Sumit timmiurſekſarſisſaugut makkoa nekkikſeinnik? Taimale okallukpok urſſeromavlugo, ſulligekſenne nangminek illisſimagalloaramigit. Filippuſib tava akia: Timmiurſet, kollinnik ungnirſakattartunnik akillikſet, ammigarisſægalloarpeit, imangoamigloneet nungullutik illengerniaisſægalloarunikik. Okarbigeile: Kabſinnik timmiurſautekarpisſe tamãne? tekkoiartorſigik. Misſilikamikik, ajokærſugeiſa illæt, Andreas, Simob Petruſib kattenguta, okarpok: Nukakpiarak terſanépok, tellimannik ſuaurſennik timmiurſautilik, auliſakængniglo marlungnik: innuierkſoarnulle ſuglunnakaut. Okarbigeile: Uamnut kaitſigik. Tava Jeſuſib ajokærſukenne okaupei; innuit ingitekkollugit tunnulereekſillugit igvingnut tunniortunnut, taimaitut ivgit terſane amerdlametta. Taimailiorput tava, ingekonniardlugit tamaſa ingmikotartillugit, tellimannik ungnirſakattartut, ingmikulle ama marlungnik ungnirſakattartut kollillo. Tava timmiurſautit okko tedlimæt auliſakæglo ivko marluk tiguei, killangmullo ardlorpok, kujavlunilo timmiurſet augorpei, ajokærſukaminullo tunniullugit, taukkoninga innuit nerdlerkollugit: taimatõg auliſakængnik namagirſeinnik tunnigiei. Tamarmik tava nerriput, namakſivlutiglo. Ajokærſukenne tava okarbigei: Sorarurſet auakkungoet katterſorſigik aſerorkonnagit. Tava kat-

katterſorpeit, nuerſekello arkanek marluk immerpeit ſorarurſennik auakunnik, timmiurſet taukkoa tedlimæt illeinnik, auliſakæglo illeinnik. Nerirſut anguteinnait 5000.diurſut, arngnello kittorneillo kisſinnagit. Taima aktikſomik Jeſuſe usſornartullirſok innuit tekkogamiko, okarput: Illomut tauna Profetióvok, nunamut tikkitſukſak.

§. 45.

Matth. 14, 22-36. Mark. 6, 45-56. Joh. 6, 15-21.

Ajokærſukenne tava Jeſuſim erngerdlugit umiarſoarmut ikkolerpei, ſiudleriomagamigit igdloanut, Betſaidamut, innuit aulartinnagit. Innuille aulartinnamigit, illisſimagamigillo, utterbigisſægænne tiguiartusſægænnelo, aularutſomammænnelo, nálegaunengortitſomammænne, kisſingordlune ama kakkamut kemmávok, tukſiariartordlune. Unnulermet, ajokærſugei atterput, immab ſinanut, umiarſoarmullo ikkivlutik, Kapernaummullo ikkaromavlutik. Tãrtok mersſa umiarſuit immauviub kekkanéput, Jeſuſele kisſime nunamétok, ſulle tikkiſimangikei. Annorelo nektillermet, immauvik madlerſorſoængorpok. Maglit pivlugit epunermik nagliukangetta, annore arkſormarsſuk, Jeſuſib tekkogamigit; pigárbiætta ſisſamænne tikkilerpei, ungeſikſoeitſiamut epuniarmetta, immab kágullo pisſuklune, kángeromarſurſardlugit. Immak pisſungmago, umiarſuillo pal-

lilerlugit, ajokærſugeiſa tekkogamiko, alliortugauſugæt, erkſinermiglo niblillerput. Tamarmik irſigangamiko, annilãrput. Tersſangainnak okallugbigillerpei okarbigællugit: Tupedleritſe, uangávunga, erkſekennaſe. Petruſible akia okalluklune: Nálegak, ivlioguit, okaunga ornekkollutit immab kãgut. Okarpok: Kailutimme. Petruſe tava umiarſoarmit akkarpok, immarlo pisſukpa, Jeſuſe orningniardlugo. Annorerſoarle pittorartok tekkogamiuk, nãngiællerpok, kivillerdlunilo niblillerpok, okalluklune: Nálegak ikkiunga! Jeſuſible erngerdlune arkſaminik isſækpa, tiguvlugolo okarbiga: Tauto-una opernekitſok, ſaog nekkimauvit? Umiarſoarmut ikkimmennik, kaitſomiok. Umiarſoarmétulle annilangárdlutiglo uſorungárput; timmiurſennik uſornartullimet, ſillatorſimangilet, umættittik mangermetta. Umiarſoarmétulle tamarmik pælſorbigiartorpæt okalluklutik: Illomut, Gudib ernerátit. Tava Genezaremiut nunæt torardlugo ingerdlauput nunalillutiglo.

Umiarſoarmit niuſimammetta, innuit tersſanétut erngerdlutik illisſaræt: tersſangalo nunamit tammannut aulartitſiput, napparſimarſullo ſinnigbingmingne nellarſut pisſilerpeit Jeſuſim innanut tusſaumarſamingnut. Niuvertarbingnut, iglorperkſoarnulloneet, iglorpængnulloneet iſeranget, napparſimarſuttik tava illieit niuvertarbingnut, tukſiarbigællugolo, annorame killungauta aktorkol-

kollugo taukkonunga. Taurſomingalo aktoirſut tamarmik piungnærput.

§. 46.

Joh. 6, 22-71.

Akkagómet, innuit immab tunganétut illisſimagalloarpeit, adlet umiarſuit terſanẽngitſut, ajokærſugeiſale attugæt kisſiet; Jeſuſelo ajokærſukenne illagællugit irvſomunga umiarſoarmut ikkingitſok, ajokærſugeile kisſimik ikkártut. Umiarſuille illeit tikkiput Tiberiaſemit, timmiurſartorbiætta erkánit, Nálekab kujaneranik nerrigamik. Jeſuſe terſanẽngitſok, ajokærſugeiloneet, innuit misſilikamikik, umiarſoarnuttõg ikkigiput, Kapernaummullo piput, Jeſuſelo ujarpæt. Immam igdloane naipinnamiko, okarbigæt: Rabbi, (ajokærſoirſok) kanga tamaunga pivit? Jeſuſib ſápei okallugbigællugit: Illomut, illomut okaupauſe: Uſſornartullirſunga tekkogauſſinga, ujangilauſinga: timmiurſartorauſele, kãrſſilardluſilo ujarpauſinga. Nekkikſamik nungurſartomik pinniangaiſſengilaſe, aſſerojuitſomigle nekkikſarſinniaritſe, innurſumut nãkſaungitſomut étuartomik, tamattominga Innub Niarnæt tunnisſauãſe: tauna Atátab Gudib nællunærmane. Tava apperſorpæt: Sullisſaugut, Gudib ſullirſei pinniakollutigik? Jeſuſib ſápei okallugbigællugit: Terſa Gudib ſullirſa, aulartita operbigekkollusſiuk. Tava apperſorpæt: Kannongétomik uſſornartullivit, tekkokollutigo ope-

rællutillo? Sumik pinniarpit? Angæjokauvut Mannatorput innukajuitſome, ſorlo aglekſimavok: Timmiurſamik, killangmit pirſomik, tunniei, nerriſillugillo. Jeſuſib tava okarbigei: Illomut, illomut, okaupauſe: Moſeſib timmiurſamik killangmit pirſomik tunningikãſe, Atátamale tunniãſe timmiurſaumik illuartomik killangmit. Terſa Gudib timmiurſauta, killangmit pirſok, taurſoma ſillarſum innuee tunnirſarei innurſumik. Tava okarbigæt: Nálegak, timmiurſaumik taimaitomik tunnitſuinnartigut! Jeſuſible ſãpei: Innurſutavlunga timmiurſautavunga. Uamnut pirſok kãliſſengilak, uamnullo opertok immeroſungilluinnaiſſavok. Tamattominga okaukalloariveſe: irſigællungalo operingilauſingale. Atátama tunniurſeiſa uamnut tamarmik ornikpãnga, uamnullo pirſok anniſinnagolo ajektuſſengilara. Iſumamnik pinniardlunga killangmit pingilanga, aulartitſirſima pekkorſa kiſſiet mallikpara. Terſale Atátam aulartitſirſima pekkorſa, tamaſa tunniurſenne uamnut tammakkonnagit, udlulle nágatikſænne itterſardlugit piſſægikka. Terſa aulartitſirſima pekkorſa: Ernermik tekkuniktok, operdlunilo taurſomunga, innurſutekarpok nãkſaungitſomik, udlullo nágatikſænne tauna itterſaromarpara. Judit tava okallorojugbigillerpæt ima okarmet: Timmiurſautavunga killangmit pirſunga. Okariput ama: Jeſuſe una Joſeſim erneringilau? Angutalo arngnalo illiſſaringilauvuk? kannongme ima okarſinnaua: killangmit pirſunga?

ſunga? Jeſuſible akiei okallugbigællugit: okallorojukkennaſe. Uamnut piginnaurſokangilak, Atátab aulartitſirſima kajumikſængippane: taunalo udlut nágatikſænne umartitſomariara. Profetit makperſegeinne ima aglekſimavok: Tamarmik Gudimit ajokærſorſimaisſaput. Tamattominga mãna Atátamit tusſardlunilo illinniartub ornigarãnga. Atátamik tekkunniktokangilak, Gudemit pirsſub kisſime tekkoa Atátak. Illomut, illomut okaupauſe: Uamnut opertok innurſutekarpok nãkſaungitſomik. Innurſutavlunga timmiurſautavunga. Angæjokesſe ſiudliſſe Mannatorput innukajuitſome tokkovlutiglo. Tamersſa timmiurſaut killangmit pirsſok, tamattominga nerrirſut tokkonauærkollugit. Innurſutavlunga timmiurſautavunga killangmit pirsſunga. Mattominga timmiurſamik nerrirſok innusſavok isſukangitſomut. Timmiurſarlo, taurſomunga tunniutſomarſara, uinnigara, tersſa tunniutſomarpara, ſillarſum innuee innukollugit. Judit tava ingmingnut ſakkitſautillerput okalluklutik: Kannog oma illivlune tunniginnauátigut uinningminik nerrekollutigo? Jeſuſib tava okarbigei: Illomut, illomut okaupauſe: Innub Niarnæt uingna nerringikusſiuk, aualo immingikusſiuk, innurſutekaisſengilaſe illuvſine. Uinnimnik nerrirſok aumniglo immertok innurſutekarpok nãkſaungitſomik, udlullo nágatikſænne umartitſomarpara: uinniga illomut nekkikſaumet, augalo illomut immikſávok. Uinnimnik nerrirſok aumniglo immertok illum-

nétuarpok, uangalo taurſomanétuariunga. Sorlo Atátab tokkoſuitſub aulartikãnga, Atátarlo pivlugo innuvunga: Taimatõg uamnik nerrirſok innusſaugiok pivlunga. Tersſa timmiurſaut killangmit pirsſok, Mannatut, angæjokauvſe nerrirſættut-éngitſok, tauna nerrigæt tokkovlutiglo. Timmiurſamik tamattominga nerrirſok innuluinnaisſavok isſukangitſomut. Taima okallukpok ajokærſoiſillune illiniartarbingme, Kapernauinme. Ajokærſugeiſa kabſerſuit tamanna tusſaramiko, okallukput: Okautſit okkoa mammianakaut, kia koiegágit? Ajokærſukennele tamanna pivlugo okallorojuktut, Jeſuſib illumigut illisſimagamigit, okarbigei: Tamanna mammiægaisſiuk? Imakka Innub Niarna innigigalloaminut pauungnartok irsſigisſægusſiuk? Annernek umartitſirſóvok, uinnik piungilak. Okautſikka annernerovlutiglo innurſutauput. Illæsſele opingilet, kiglinganit Jeſuſim illisſimagamigit operomaisſengitſut, pisſitſirſikſelo nællungimia. Ama okariok: Taimaitomik okaukivſe, uamnut piginnaurſokangilak, Atátama kajungerſingippane. Mattoma kingorna ajokærſugeiſa kabſerſuit kemmekpæt, ingerdlakattigiungnærlugolo. Tava arkanek marluk Jeſuſim okarbigei: Illivſeſõg aularomauviſe? Simob Petruſib tava akia: Nálegak, kina ornisſauarput? okauſekarauit nãkſaungitſomik innurſutelingnik. Operællutillo illisſimauautigit Kriſtuſiurſotit, Gudib tokkoſuitſub Niarna. Jeſuſib tava ſãpei: Arkanek

mar-

marlurſoſe kennigaringikivſe? illærſele tornarſóvok. Taimale okarpok Judaſe Iſchariote, Simob niarna pivlugo. Taurſoma kingorna pisſipa tokkomut, arkaneglo marluk taukkoa illagæt.

§. 47.

Matth. 15, 1-20. Mark. 7, 1-23.

Fariſæerillo aglekenniglo illisſimarſut illeiſa Jeruſalemmit pirsſut ornikpæt. Ajokærſugeiſalo illeit tekkogamikik timmiurſartortut, ubbarſimannagit arkſettik, illuaringilæt. Fariſæerillo Judillo tamarmik nerrirſaringilet, arkſettik ubbarſimatinnagit, uttokaillo illerkuit attordlugit pieit. Niuverbingmit tikkitſarangamik, nerrirſaringilet ubbaratik, adlello kabſeet taimaitut illerkoirſareit, ermutſillo, immertautillo, igaillo, machaillo, poguttello keblerikſarareit, nerreveello arſeklugit pieit. Tava Fariſæerit aglekenniglo illisſimarſut apperſorpæt: Saog ajokærſukauvit mallingilátigik uttokait illerkuit? Saogme timmiurſartorpet arkſennik ubbarſimangitſunnik? Akieile okallugbigællugit: Illivſeme ſaog Gudim inneitſisſei nálengipisſigik illerkuvſinit? Gudim inneitſisſei isſumakærpeſe, innuillo illerkuit malliklugit pieſe, kattello ermutſillo keblerikſardlugit, amerdlaſullo taimaitut attorpeſe. Ama okallugbigigiei: Mersſame Gudib pekkorſei isſumagingiluinnarpeſe, illerkuſe malligomavlugit. Gude Moſeſekut ima okartok: Angutillo arngnello

náleisfauækkit: Anguminulle arngnaminullo okarniktok tokkusfavok. Okararaufele: Anguminut arngnaminulloneet okalluktok: Korbanióvok, imaipok, tunnirfutávok, pirsfekfaralloet uamnit tunniukiga tunnirfirfarbingmut, ivna ajungitfulliartok unnerparfe; taimaitomik kingorna anguminut arngnaminulloneet ajungitfulliarteilliarfe nálekteillivlugolo. Taima Gudim okaufee pirsfariakarungnærfipesfe illerkusfe pivlugit, taimailiorarauſelo kabferfoarnik. Illungerfungitfut tautokko! Ifaiafim okautigilluarpáfe, ima okarame: Innuit okkoa kannermingnik ornigarãnga, kardlumingniglo nerforãnga, umætteifale ungefikpãnga. Nálengnerlukfinnarpãngale, innuit inneitfisfeinneit ajokærfutigangamikik.

Innuierkfuit tava kãkoei, okallugbigællugit: Tamaufe nálekfinga umamiugisfiuglo! Kannermut pirsfartub innuk minguktitaringila: kannermillo annirfub innuk minguktitara. Tusfartukfennik fiutelik tusfarle! Innuille kemmekamigit, iglomullo pimmet, ajokærfugeifa ornikpæt okarbigællugo: illisfimauviuk, okaufek tamanna Farifæerit tusfaramiko, mammiafutigangarsfuk? Akiei okallukfune: Naurfut tamarmik, Atátama killangmiub ikkurfugaringifei, nutfungnekaisfaput. Allarfigik, tekpeetfóput, tekpeetfullo taukko tesfiortigeit. Tekpeetfokanele tekpeetfub tesfioruniuk, tamangmik tava itterfamut nakkarpuk. Petrufib tava fãpa okallugbigællugo: Arsferfumik mattominga nevfuiarbig-

bigittigut. Jesusible okarbigei: Illivsesõg sulle siunekangilase? sulle tammanna nællovisiuk? Innub karnanut pirsartut tamarmik innuk minguktingilæt, umættanut pinginnamik, nersængnulle pirsaraut, tersangalo ama sammóna annirsaraut. Innuble karnagut annirsut, umamit pirsaraut, tamakkoalo innuk minguktitaræt. Kammanga, innuit umætteinnit ekkarsautepilluit annirsaraut, tokkotsinerlo, arngnaunekarnerlo, angununekarnerlo, uersainerlo, tiglingnerlo, piomangárnerlo, kammangnerlo, pekkoserlungnerlo, ikdliukpillungnerlo, unnerlutiginerlo illaminut, kakkejarternerlo, makkitanerlo, sillakanginerlo. Tamakkoa tamarmik illuanit annirsaraut, innuglo minguktitaræt. Arksennigle ubbarsimangitsunnik innuk nerrigalloarpet, tamattoma minguktitaringila.

§. 48.

Matth. 15, 21-28. Mark. 7, 24-30.

Jesuse taya tersanga aularpok, Tirusiblo Sidoniblo erkængnut piok: iglomullo issersdlune, innuit ariutsisarniaralloarmattik, ariutsingilælle. Arngnab Kananittit illætta, Sirofenizemiub tusaumagamiuk, taursoma pannia annernepillukartok, Irvsoma erkanit arngnab ornikpa, torklulavlugolo okarbiga: Nálegak, Davib Niarna, nãkinga; panniga annernepillurksub anniartingãrpa. Akingilluinnarpale okautsemik attautsemigloneet. Ajokærsugeisa taya ornikpæt, innællerlugolo

okalluklutik: Ikkiorung-una, torklulammattigut. Akieile, okalluklune: aulartisſimaginnartunga ſauennut tammarſimarſunnut Iſraelib igloanit pirsſunnut. Taurſomale pællorbigiartorpa okalluklune: Nálegak, ikkiunga. Jeſuſible okarbiga: Kittornet kãrſillarallarlit. Illuangilak, merdlertut timmiurſartugeinnik arkſardlugit, kemmingoennullo ekkardlugit. Arngnab tava ſápa: Ap, Nálegak, taimaikalloarpok. Kemmingoelle nerrivium attanétut nerrirſaraut merdlertut karnalennikuinnik, nálekamik nerriviænnit nakkartunnik. Jeſuſib tava akia, okallugbigællugo: Arngnanga, operſutſit angekau! Okautſit tamanna pivlugo aularit, piomarſarnik piſſautit, panningnit annernepilluk anniſimavok. Pannialo erngerdlune piungnærpok. Iglominullo pigame, annernek ajortok anniſimarſok kingorarpa, pannelo ſinnigbingme nellarſok naipipa.

§. 49.

Matth. 15, 29-31. Mark. 7, 31-37.

Tiruſiblo Sidoniblo erkængnit annigame, Galilæam immanut piok, iglorperkſuit kollit erkænnut. Tuſſilartok okallungnerlo ajortok tava piſſipæt taurſomunga, Jeſuſe innællerpæt, arkſaminik aktorkollugo. Innuit tava kemmedlitſiardlugit ingmikut piſſipa, arkſennelo ſiutingnut mangukpei, kesſerdlunilo okka aktorpa, killangmullo ardlorpok, annerſamivlunilo okarbiga: Hefata!

imai-

imaipok, angmarit. Siutik tava erngerdlutik angmalerpuk, okkalo nokarotajarpok, okallukluarlunilo. Tava innerterpei, tamanna okautigekkonnago innungnut. Mersa innertengoaralloarmattik, nengnikfinnarput okautigællugo, usforungárdlutiglo okallukput: Tamafa illuarfarei. Tusfartut tusfartillugillo, okallungnerlo ajortut okalluktipei. Kakkamut tava majoarpok, tersimgalo ingillune, innuierkfuitfõg ornikiæt, taukkoa illakartut tusfiatunnik, tekpeetfunniglo, okajuitfunniglo, ajulerfunniglo, kabferfoarniglo adlennik. Taukko illieit Jefufim isfigeifa fænnut, taurfomalo kaitforfarpei. Taimaitomik innuit usforukput, tekkogamikik, okajuitfut okallulerfut, ajulerfullo ajorungnærfut, tusfiatullo pitforikfillerfut, tekpeetfullo tekpikfillerfut, Ifraeliblo Gudia usforingãrpæt.

§. 50.

Matth. 15, 32-39. Mark. 8, 1-10.

Udlut taukkoa innuit nekkikfakangitfut amerdlafút tersfanémetta, ajokærfukenne Jefufib kãkoei, okallugbigællugit: Innuit okko nãkigakka, nekkikfakaratik udlut pingafut neijormãnga, ẽfifinnagillo aulakkusfengilakka, tumangukonnagit ingerdlatillutik arvkofinerme, taukkoa illeit ungefikfomit pimmetta. Tava ajokærfugeifa okarbigæt: Sumit timmiurfekfarfinniaisfaugut tamãne innukajuitfome, innuierkfuit okkoa kãrfillautikfeinnik? Jefufible apperforpei: Kabfinnik timmiur-

urſautekarpiſe? Sápæt: arbenek marlungnik, auliſegangoenniglo kabſingoennik. Innuierkſuit tava ingekkoei nunamut. Timmiurſello okko arbenek marluk tiguei, kujavlunilo augorpei, ajokærſukaminullo tunniullugit, ajokærſugeiſale tunniupeit innungnut: auliſekello tængekartipei ſervſarkollugillo innungnut. Tamarmik tava nerriput, kãrſillarlutiglo, ſorarurſello katterſorpeit, nuerſekello arbenek marluk immerdlugit torkorpeit. Nerrirſulle amerdlaſuſeet 4000. diuput, anguteinnait, arngnello merdlertullo kisſinnagit. Innuit aulartinnamigit, umiarſoarmut ikkivok, Magdalablo Talmanutablo erkængnut pivlune.

§. 51.

Matth. 16, 1-12. Mark. 8, 11-26.

Tava Fariſæerillo Sadduzæerillo ornikpæt, apperſolerdlugolo ursſerpæt, nællunærkumiglo killangmit tekkotisſægattik unnerput. Akieile okallugbigællugit: Unnuganget okararauſe: Akkago ſillagikſisſavok, killæk aukpallekanget: Kaurſarangelle, okararauſe: Udlome kevſerlusſavok ſiedlerlunilo, killæk aukpallarlunilo nuillermet. Illungerſúngitſut tautokko! killæk kannongétaranget, illisſimauarſe, ſilla kannongétſomartok. Saogme udlut taukkoa nællunærkuteit illisſimanek ajorpisſigik? Annernermine tava annerſamivlune okallukpok: Ekkardlereet okkoa ajortut arngnarerſut, ſaog nællunærkut tekkoiomauársſuk? Illomut okaupauſe: Ekkardlereet

lereet okkoa nællunærkumik adlamik tunninekaisfengilet, Profetib Jonab nællunærkutainnanik tunninekaisfaput. Tava kemmekpei, umiarfoarmullo ama ikkivok, ikkardlunilo uttimut.

Ajokærfugeile igdloanut ikkaramik, timmiurfautit nekfangileit puigordlugit, umiarfoarmelo attaufénarmik timmiurfautekarput. Tava ima okarbigei: Nálegitfe, Farifæerit, Sadduzæerillo Herodefiblo timmiurfekfeifa fernartukfæt allarfiuk miannerfordlufelo. Tava isfumalliorput ingmingnullo okalluklutik: Tamanna pinnerpa, timmiurfamik nekfanginnauta. Jefufible illisfimaleramigit, okallugbigei: Tautokko opernekitfut! faog isfumakiupisfiuk timmiurfirfangirfuferfe? Sulle fiunekangilafe fillatorafilo? fullilo illuvfine umættekarpife irkforarfimarfunnik? irfekardlufelo, tekkunningnek ajorpife? fiutekardlufelo, tusfarnek ajorpife? erkainerloneet ajorpisfiuk ivna? Timmiurfet tedlimæt augoraukit innuierkfoarnut 5000. dinnut, nuerfeket kabfit forarurfeinnik immerpisfigik torkorlugillo? Sãpæt: Arkanek marluk. Timmiurfelle arbenek marluk augoraukit innuierkfoarnut 4000. dinnut, nuerfeket kabfit immerpisfigik forarurfeinnik? Akiæt: arbenek marluk. Tava okarbigei: Saogme fiunerfiginnaungipisfiuk, timmiurfamik okarbigingikivfe, okarama: Farifæerillo Sadduzæerillo timmiurfekfeifa fernartukfæt allarfiuk miannerfordlufe? Tava tusfauæt, timmiurfekfet fernartukfænnut

nut miannerſorkongimmattik, Fariſæerillo Sadduzæerillo ajokærſuteit pivlugit tennertermattik.

Tava Betſaidamut piok, tekpeetſorlo taurſomunga pisſipæt, aktorkollugolo tukſiarbigæt. Tekpeetſok tava arkſeiligut tigua, teſſiordlugolo iglorpait auatænnut, irſſiglo kesſerardlugit, arkſaminiglo aktordlugo apperſorpa: Sumik tekkunnikpit? Uillune tava okarpok: innuit pisſuktut tekkoakka ſorlo orpeet. Irſſik ama aktoripek arkſaminik, amalo uekkommane. Tava illuarſiok, tamaſalo irſſigilluarpei. Tava angerdlarkoa okalluklune: Iglorpængnut pisſarunnek, iglorpængnetunnulloneet tamanna okautigisſengilet.

§. 52.

Joh. 7, 1-53.

Mattoma kingorna Jeſuſe ſakkiok Galilæame, Judæame ſakkiomanginname, Judit tokkoniaromammænne. Judillo kattibiæt, pillutennik iklerbiurſarbiæt, nelliutillermet, tava kattenguteiſa okarbigæt: tamanna kemmeguk, Judæamullo peet, uſornartulliettit ajokærſukauvit tekkokollugit. Tammannut tekkokorſirſok irſſertordlune uſornartulliorraingilak. Taimailiguit, ſakkomerdlutit peet innungnut. Kattenguteiſaloneet operbigingikæt. Tava Jeſuſim okarbigei: Nellerſigara nelliungikallarpok. Illivſele tamannut aularſin-

ſinnauvoſe. Sillam innuiſa umiginek ajoralloarpãſe, uangale umigãnga, ſullirſettik ajortut unneraukit. Illivíe kattibingmut tamattomunga tekpauungnaritſe. Kattibingmut tamattomunga piſengikallarpunga, nellerſigara nelliungikallarmet. Taimale okarbigangamigit, Galilæamétuarpok ſulle.

Kattenguteile tekpauunga kattibingmut aularmetta, tava kattibingmut tekpauungnariok, ſakkomeranilo, irſertorſimarſorle. Judit tava kattibingme ujarpæt okalluklutik: Angut tauna ſuménerpa? Taunalo innuit ingmingnut okadliſigingãrpæt. Illeiſa ajungnerarpæt, illeille okarput: Naggale, innuit ſeglokittarei unnerpæt. Judille tusſartillugit okautigilluinnængilæt, erkſigangamikik. Sullile kattiſimatillugit, Jeſuſe tekpauunga nálegbingmut piok ajokærſoivlune. Tava Judit aijeiſorput okalluklutik: Gudim okauſee oma kannog-illiſimauágit illinniænginnamigit? Jeſuſib tava ſãpei, okalluklune: Ajokærſutikka pigingiſakka, aulartitſirſimale pigei. Taurſoma pekkorſeinik pinniartub miſigisſauei, ajokærſutit okkoa Gudemit pimmetta, iſumamnigloneet okallukama. Isſumaminik okalluktok uſorſitſararau. Aulartitſirſimele uſornartuanik pinniartok ſegloſuitſovlunilo illueinekangilak illumine. Inneitſisſinnik Moſeſib tunningikãſe? Inneitſisſinnigle mallingniktokangilaſe. Saog tokkonniarpiſſinga? Innuit tava akiæt, okalluklutik: Unarſoak! annernepillukarpotit, kin

tok-

tokkonniarpátit? Jesusible akiei, okallugbigællugit: Attausẽnarmik usfornartulliunga, tamausselo aijeisorposse. Mosesib kippirsumik tunnigalloarpãse, (nau Mosesemit pingilak, angæjokauvsinille pimmet), angullo Sabbatemesõg kippirsararse. Angut Sabbateme kippigausiuk, Mosesim inneitsisei nálegungnængikussigik, saog ningaupíssinga, innuk tamat Sabbateme piungnærsinnauko? Nellegeengitsunnik ekkartosinniakkennase, illuartomigle ekkartosisitse. Tava Jerusalemmiut illeit ima okarput: Tersa tokkonniægaringisæt? Areit, tusartillugit iktorane okallukalloarame, innerternekaranilo okarbiginekangilak. Nálekauta mãna illissimalluarnerpæt, Kristusiursok-una? Taunale sumit pirsok illissimauarput; Kristusele tikkipet, sumit pirssomik illissimarsokaisengilak. Jesusele okallugbingme torklulavlunilo ajokærsoiok okalluklune: illisarilluarpausingame, sumillo pirssunga, illissimauausinga. Issumamnigle terssunga pingitsunga; uamnigle aulartitsirsok illomordlunilo opernartóvok. Tauna illisfaringisarse uanga illisfarara, taursomanga pigama, taursomalo aulartikãnga. Tava tigunniarpæt aktornagolo, pivikfa nelliungikallarmet. Innuille amerdlasút operbigillerpæt, okalluklutik: Kristuse tikkikune, omanga amerdlakainnik usfornartulliaisfennerpa? Innuit taima okautigangarsuk, Farisæerit tussaumauæt. Tava Farisæerit pellesiunerillo kivgettik aulartipeit, tiguiartorkollugo taukkonunga. Jesuse tava innungnut okarpok:

Sulle

Sulle neijudlegomarpause, âmalo aulartitsirsimnut pisaunga. Ujaromarpausinga, nennisennangalo. Neijugaralo tikkinek ajussauarse. Tava Judit ingmingnut okarput: Sumut una pisaua, nennisenginnautigo? Grækinnut, tamannut siamarsimarsunnut piomarnerpa ajokærsordlugillo? Suna pinnerpau okautsemik mattominga, okarame: ujaromarpausinga, nennisennangalo, neijugaralo tikkinek ajussauarse?

Kattibiuble udluisa kingudlerpænne usornarnerme Jesuse nakkoilluniło torklulavok, okalluklune: Immerosuktub ornikillinga, immerdlunilo: Uamnut opertub timanit, sorlo aglekssimavok, koit innursutiglit koleromarput. Taimale okarpok ânnernek pivlugo, taursomunga opertut pirssekssæt: Sulle Annernerub ajunginerub tunnirsuta pingikæt, Jesuse sulle usornarsissimamet. Innuille kabserssuit, okautsinnik okkoninga tussartut, okallukput: Illomut una profetiovok: Illeisale Kristusiursok unnerpæt: Illeille okarput: Kristuse Galilæamit pisennerpa? Agleket imaingilet: Kristuse Davib kingueinit pisavok, iglorpængnit, Bethlehemmik atteling-nit, Davib neijuganit? Tamanna pivlugo innuit ingmingnut sakkitsautillerput. Illeisa tigutsomagalloaræt, aktornagolo. Kivget tava utterdlutik, pellessiunernut Farisæerinnullo tikkiput. Ivkoa ima appersormattik: saog nekfangipisiuk? kivgeisa akieit: Sulle innuk okallungisainnartok omatut innuktut.

Fariſæerit tava akieit: Illivſeſõg ſeglokittarſimauviſe? Náleket illætta Fariſæerilloneet illætta operbigau? Innukpillungoele kisſimik inneitſisſinnik ſiunekangitſut, uminartouput auikſagekſainnavlutik. Tava taukkoa illætta, Nikodemuſib, Jeſuſemut pirsſub unnuame, apperſóllerpei: Innuk inneitſiſivta ekkartotipársſuk, kiglisſiungikallarautigo, ſullirſeilo illisſimangikallarautigik? Tava akiæt, okallugbigællugo: Galilæamióvitſõg? Attegole, ſiunerſinniaruk, Galilæamit erkotukſennik okalluktokangiſainnartok, tersſangalo pirſokangilak. Tamarmik tava taima angerdlarput

§. 53.

Joh. 8, 1-59.

Jeſuſele orkſurſalikſamut kakkamut piok. Kaulermet, ama nálegbingmut utteriok, innuillo tamarmik orningmænne, ingipok ajokærſordlugillo. Aglekennigle illisſimarſut Fariſæerillo arngnak angununekartillugo naipinnamiko, taurſomunga pisſipæt, akkunermilliullugolo okarbigæt: Ajokærſoirſok, arngnak tauna angununekartillugo kanningárparput. Moſeſible inneitſisſinne pekkoátigut, ujarkennik millorkollugit taimailiortut. Ivlimme, kannog okarpit? Taimale okallukput urſerniardlugo, paitſiſikſarſiordlutik. Jeſuſele ſikkillune, arkſaminik nunamut aglekpok. Apperſorkigomammænne, makkilerlunilo okallugbigei: Ajortokangitſub illauvſe millorkãrliuk ujarkamik. Ama tava ſikkillune,

nú-

nunamullo aglekiok. Tamannale tusſaramiko, isſumamikut erkóſimarſut kingudlereekſardlutik anniput uttokait innuſuktullo aglæt: Jeſuſelo kisſingordlugo arngnarlo milliurſaralloartik kemmekpeit. Jeſuſe ama makinname, arngnarlo kisſiet tekkogamiuk, apperſorpa: Arngnak, pasſiklerſisſit ſumépet? Ekkartotinekarpit? Akiale: Nagga, Nálegak. Tava Jeſuſim okarbiga: Taimaitomik ekkartótſomangilaukitſõg, aularſinnait, mattomalo kingorna ajortulliariaurnek.

Innuit tava Jeſuſim ama okallugbigillerpei okalluklune: Sillarſum innuinnut kaumarſukſavunga. Uamnik mallingniktok tãrſiusſengilak, kaumarſorle innurlutaurſok pigisſaua. Tava Fariſæerit okarbigæt: Illingnik okallukpotit, okautſisſit opernængilet. Jeſuſible ſápei okallugbigællugit: Nau uamnik okauſekaisſirſunga, okauſera ſegloſuitſusſavok: Sumit pirsſunga, ſumullo pisſaunga, illisſimagama. Illivſele, ſumit pirsſunga, ſumulloneet pisſaunga, illisſimangilarſe. Uingub pekkorſanik ekkartoirſarauſe: Uangale attauſerloneet ekkartóngilara. Ekkartoisſægalloarama, tava ekkartoſuſera illuartuinnaisſavok: kisſimẽnginnama, uangale Atátagalo aulartitſirſiga (attautſemépoguk). Taimatõg inneitſisſivſine ima aglekſimagiok: Innuk marluk okautigirſæk opernartourſok. Uangaurſunga, uamnik okautigaunga, Atátablo aulartitſirſima okautigigiãnga. Tava apperſorpæt: Nau Atátet? Jeſuſib ſápei: Uangaloneet, Atátag-

aloneet, tamaunuk illisfaringilautiguk. Illisfarigusfinga, Atátagatõg illisfarisfaugiarfe. Taima Jefufe okallukpok, Gudim iklerbiæt fenniane okallugbingme ajokærfoifillune, tigunekaranilo, pibikfe nelliungikallarmet.

Jefufib tava ama okarbigigiei: Tersfanga aularomarpunga, ujaromarpaufingalo, ajortivfinelo tokkusfaufe: Ornigekfara pallikfinnaunginnaufiuk. Judit tava ingmingnut okarput: Ingminut tokkotfomanerpa, ima okarmet: ornigekfara pallikfinnaungilarfe? Tava okarbigei: Sammanga pirsfofe, uangale pauanga pirsfunga. Illivfe mattomanga fillamit pirsfofe, uangale fillamit mattomanga pingitfunga. Taimaitomik okaukivfe, ajortivfine tokkusfirfofe. Uangaurfunga operingikusfinga, ajortivfine tokkusfaufe. Tava apperforpæt: Kiovimme? Jefufible akiei: Sumik okallugbigigivfe isfuanit, tamattominga fulle okallukpunga, fullilo illivfe pivlufe okaufikfakangãrdlungalo ekkartofutikfakarpunga. Uamnigle aulartitfirfok opernartóvok, taurfomangalo tusfækakka okautigakka innungnut. Atátamik mersfa okallugbigangattik, illisfimangilæt. Jefufib tava okarbigei: Innub Niarna nappartifimagusfiuk, illisfimaisfauaufinga, uangaurfunga, isfumamniglo pinniængitfunga, Atátamale ajokærfuteinik okallugaraunga. Aulartitfirfimalo nungullugit aiparãnga. Atátab kisfimékongilãnga, piomarfei nungullugit pinniarpakka. Taima okallungmet, amerdlafut operbigillerpæt.

Judit

Judit tava operbigirſinne Jeſuſim okarbigei: Okautſikka malliktuinnarusſigik, tava ajokærſugarilluarpauſe, ſegloſuirſullo illisſarisſauarſe, ſegloſuirſutiblo kivgaiungnærſisſauãſe. Judit tava akiæt: Abrahab kittornarátigut, ſullilo kivgartortinekangiſainnartogut, kannongme okarpit: Kivgaiungnaisſirſoſe? Jeſuſible akiei okalluklune: Illomut, illomut okaupauſe: Ajortulliartok ajortub kivgarirſara. Kivgak nungullugit iglométuaraingilak, ernerle iſukangitſomut-étuaisſavok. Gudib Niarnæt kivgaiungnærſippasſe, kivgaiungnærluinnaisſauſe. Abrahab kittornarangasſe, nællungilauſe: mãnale tokkonniarpauſinga, okauſera illuaringinnauſuk. Atátamne tekkurſekka okautigakka, illivſele átátauvſine tekkorſesſe malliktuinnarpesſe. Tava akiæt okallugbigællugo: Abraha atátagarput. Jeſuſim okarbigei: Abrahab kittornarippasſe, Abrahablo ſullirſei mallisſægalloarisſe. Mãnale tokkonniarpauſinga, ſegloſuitſomik okaunnauſe, tusſakamnik Gudimit. Abraha taimailiungitſok. Atátauvſe ſullirſei pinniarpesſe. Tava ſápæt: Uerſegaungitſogut, tamautale attauſẽnarmik Atátakarpogut, Gudimik. Jeſuſib tava okarbigei: Gude Atátagigusſiuk, asſaisſægalloarpauſinga, Gudimit annivlungalo taurſomanga pigama. Isſumamnik tersſunga pingitſunga, taurſomale aulartikãnga. Saogme okauſera illisſaringipisſiuk? Okautſikka tusſarnek ajorpesſe. Torngnarſuk atátagarſe, atátauvſelo pekkorſei mallingniaromauesſe. Isſuanit tauna in-

nungnik tokkotfirſourſok, ſegloſuirſullo aulaiængiutingila: ſegloſuirſutekanginname illumine. Segluvlune okallugarangame, pinne okautigirſarei: ſeglutógame, ſeglotullo atátagæt. Uangale ſegloſuitſomik okallukama, operingilauſinga. Ardlauvſe kia attautſemik ajortokartunga okarbigiginnauãnga? Seglosuitſomigle okallugbigangauſe, ſaog operingipíisſinga? Gudimit pirsſub Gudim okauſia nálengniarpa. Nálegomangilarſele, Gudimit pinginnauſe. Tava Judit ſápæt okallugbigællugo: Samariamiurſomik annernepillurkſoakartomiglo tairſarangautigit, okarluængilagut? Jeſuſim akiei: Annernepillukangilanga, Atátagale nálekpara, illivſele nachogauſinga. Uanga nálekkotõngilanga, attautſible nálengnartipãnga, ekkartoiſirſovlunilo. Illomut, illomut okaupauſe: okautſimnik mallingniktub tokko misſigilluinnaisſengila. Tava Judit okarbigæt: Aitſeit illisſimalluarpautigit annernepillukartotit. Abraha tokkorſok, Profetitſõg, ivlille okarpotit: okautſimnik mallingniktub tokko misſigilluinnaisſengila. Atátauvtinit Abrahamit angnerovit? tauna tokkorſok, Profetillo tokkogiput, kannongétinniarpit illingnik? Jeſuſim akiei: Nangminek nálengnartinniaruma, nálengnarſuſera tava piungilak. Atátamale nálengnarſiãnga, tauna Gudigigikſe unnerpoſe, illisſarinnagolo: Uangale illisſarara. Illisſarinnago unneruma, ſeglotokajakkaunga, ſorlo illivſe. Illisſararale, okauſeelo mallikpakka. Udlora Atátauvſe Abrahab tekkusſægamiuk, irsſukpok, tek-

tekkovlugolo irsſutiga. Judit tava okarbigæt: Marlungnik ungnirſakattartunnik kollinniglo, okkiokangilatit ſulle, Abrahalo tekkovlugo unnerpit? Jeſuſib ſápei: Illomut okaupauſe: Abraha pingikallarmet, uanga-étunga. Tava ujarkennik tiguſiput, milloromavlugo. Jeſuſele irsſertordlune nálegbingmit akkornættigut anniok. Tava tammaviæt.

§. 54.

Joh. 9, 1-41. 10, 1-21.

Aularamelo, innuk tekkoa, tekpeedlune erniurſok. Tava ajokærſugeiſa apperſorpæt, okalluklutik: Ajokærſoirſok, kina ajortulliarpa, taunaloneet, angæjokægloneet, tekpeedlune erniomet? Jeſuſim akiei: Taunaloneet, angæjokægloneet ajortulliangilet, Gudible uſornartullee ſakkomerkollugit taurſomunga. Aulartitſirſima uſornartullee nániaisfauakka, udlokartillugo. Unnuak nelliutſomarpok, ſullinek tava ajornaisſavok. Nunamétillunga ſillarſoamut kaumarſautavunga. Taima okarame, nunamut oriarpok, nuæglo irvſomik akkupa, taurſomingalo tekpeetſum irsſik allerterpek, okallugbigællugo: Siloab teſſianut ermigiartorit! (okauſek una imaipok: aulartinek). Tava ermigiartorpok, tekpikſivluniło ama utteriok.

Tava ekkardleeſa adlello tekpeetſotillugo tekkorſarangamiko, okarput: Taunaungila kénurſartartok ivkſigvarme? Illeiſa taunaur-

ſok unnerpæt; illeiſale: arſigiginnara unnerpæt. Nangminerle okarpok: Taunavunga. Taya taukkoa apperſorpæt: Kannog illivlutit tekpikſivit? Akiei okalluklune: Innub, Jeſuſemik attiglub, nuæk irvſomik akkupa, taurſomingalo irſikka tennipek, imalo okallugbigãnga: Siloab teſſianut ermigiartorit: tersſungalo ermigiartorama, tekpikſiunga. Tava okarbigæt: nau innuk tauna? Sápei: nælloara. Tekpeetſogalloak tava Fariſæerinnut piſipæt. (Mersſa ſabbatiurſok, Jeſuſim irvſok tarnutikſængortimmago tekpikſitſillugolo). Tava Fariſæeritſõg apperſoriæt, kannog illivlune tekpikſirſok? Sápei: Nuæk irvſomik akkullugo irſimnut illia, ermikamalo tekpikſiunga. Tava Fariſæerit illeit okarput: Innuk una Gudimit pingilak, Sabbate isſumaginginnamiuk. Illeille okarput: Innuk ajortolik kannog illivlune taima aktikſomik uſornartulliginnaua? Ingmingnullo arkſoartauput. Tekpeetſogalloak ama apperſoriæt; okalluklutik: Ivlimme kinauſugaiuk, irſikit uiſſimmagik? Akieile: Profetióvok. Judit tekpeetſurſok tekpikſimmello operingilæt. Tekpikſirſum angæjokæk tava kãkoagik, imalo apperſorpagik, okalluklutik; Tauna erneraiko, tekpeedlune erniurſok okautigirſartik? Kannongme mãna illivlune tekpikſia? Angæjokækit akiakik, okalluklutik; Terſſa ernerangautiko, tekpeetſorlo erniurſok illisſimalluarparpuk. Kannorle illivlune tekpikſirſok, nælloarpuk: kialoneet tekpikſitſinerpa, nællogiarpuktõg. Merdlertoiungnærpok, apper-

apperſorſiuk, ingminik akivlunilo okallugle. Angæjokæk taima okallukpuk, Judit erkſigangamikik: Judit ingmingnut ima nakkikammermetta, taurſoma anga Kriſtuſiotinniktok anniſitſuklugo kattiſimauvingmingnit. Taimaitomik angæjokæk okarpuk: Merdlertoiungnærpok, apperſorſiuk. Innuk tekpeetſogalloak tava aipekſanik kákoæt, okallugbigællugo: Gude kisſiet náleguk! innuk tauna ajortómet, illisſimauarput. Akiei okallukſune: Ajortónerſok nælloara: tamannale nællungilara, tekpeetſourſunga, mãnale tekpikſiunga. Tava ama apperſoriæt: Kannok piãtit? kannorlo illivlune tekpikſitſikátit? Sápei: tersſa tava okarbigigivſe, tusſængiliſſiuk? ſaog tusſarkigomauviſſiuk? illivſeſõg taurſomunga ajokærſugaiomauviſe? Tava kammakſlutik okalorojugbigæt, ima okalluklutik: Ivlit taurſoma ajokærſugarãtit, Moſeſiblo ajokærſugarãtigut. Moſeſe Gudim okallugbigiga, illisſimauarput. Taunale ſumit pirsſok nælloarput. Tekpeetſogalloab ſápei okallugbigællugit: Suna ubba! tauna ſumit pirsſok nællovisſiuk, mersſa irsſikka uisſikik. Ajortulliartulle Gudib tusſængikei, illisſimauarput, Gudimigle nálektok pekkorſeiniglo mallingniktok kisſiet Gudib tusſarara. Sillarſum isſuanit tusſartokangiſainnartok tekpeedlune erniurſum irsſingnik uiſitængnik. Tauna Gudimit pingikune, taimaitomik ajusſægalloartok. Akiæt tava okallugbigællugo: Ajorluinnardlutit innurſotit, ajokærſoromauviſſigut? Ajeklugolo anniſipæt tava. Ajek-

lugo annisikæt, Jesuse tussaumalerpok. Tikkinnamiuk, ima appersorpa: Gudib Niarnanut operpit? Akia okalluklune: Nálegak, operbigirsekssara nau? Jesusib tava okarbiga: Tekkogit, mãnalo okallugbigirsit taunávok. Okarpok tava: Nálegak, operpunga, pællorlunilo tuksiarbiga. Jesuse tava okarpok: Ekkartoinerovlunga mattomunga nunamut pirssunga, tekpeetsut tekpiksekkollugit, tekpiksullo tekpeelekkollugit. Farisæerille neijortut illeisa tamanna tussaramiko, appersorpæt: Uagumme tekpeeniogut? Jesusib sãpei: Tekpeekuse, ajortokangekkajaisause. Mãnale tekpiksose unnerause, ajortoæronekarsinnaungilase.

Illomut, illomut okaupause: Sauet innænnut isertarbikut isingitsok, adlakulle isertok, tauna tigliktovlunilo tokkotsirsôvok. Isertarbikulle isertok sauet párssirsigæt. Tauna iserkoa isertitsirsub, nippalo sauet tussarpæt, sauennelo kákorsarei akkit taivlugit, annisillugillo. Sauet annisitarangattik, siudleræt, sauello malligaræt, erinna illisarangamiko. Tekkornartarle malligomangilæt, kemmarattigællugole, tekkornartam erinna illisaringinnamiko. Arserssumik mattominga Jesusim okallugbigigalloarpei; taukkoale, sumik okallugbigangattik, siunerssingilet. Taimaitomik Jesusim ama okarbigigiei: Illomut, illomut okaupause: isertarbiôvunga sauennut. Tikkingikallarama, tikkitsut tamarmik tigliktovlutiglo innarærsorsoursut. Ivkole

sauet

ſauet nálengikeit. Isſertarbióvunga. Uaukut isſertok pidluaisſavok, isſerdlunilo annivlunilo pikſakaisſavok. Tigliktok tigligiartorſinnararau, tokkotſiartordlunilo aſseroriartorarau. Uanga pirsſunga, innurſumik namaktuinnartomiglo pikſakarkollugit.

Illuartok párſirſóvunga, Párſirſub illuartub ſauenne tokkotigirſarei. Kivgable attartukab ſauet piginginnamigit, ammarok aggerſok tekkoguniuk, ſauet kemmekpei, kemmávlunelo. Ammarkub tava ſauet illeit pirsſarei, illeille auikſardlugit pirsſarei. Kivgarle attartugak kemmarſarau, attartugaugame, ſauello isſumaginginnamigit. Illuartovlunga párſirſóvunga, pikkalo illisſarakka, pimmalo illisſarigiãnga. Sorlo Atátama illisſarilluarpãnga, taimatõg illisſarilluariara, ſauello tokkotigakka. Adlenniglo ſauakariunga, innemit tamattomanga pingitſut, ivkolo tamaunga pisſitſomarpakka, nippigalo náleisſauæt, taukkoalo tamarmik attautſimélisſaput, párſirſorlo attauſẽnnaisſavok. Innurſutiga ipperarauko, ama pigekkollugo, Atátama asſakãnga. Mattominga arkſarnekangilanga, isſumamnigle ipperarpara. Mattoma ipperarſinnauara, amalo piginnaugiara. Taima Atátama pekkoãnga.

Okautſit okko pivlugit ama Judit ingmingnut akkerartóllerput. Taukkoa kabſerſuit okarput: Annernepillulikſóvok, peblerordlunilo, ſaog nálekpisſiuk? Adlelle okarput: Tõrnarſuglub okko okauſeringikei: Tekpeetſut torngnarſub tekpikfitſiginnauágit?

§. 55.

§. 55.

Joh. 10, 22-42.

Taimanele nálegbiub Jeruſalemmétub illuarſarbia nelliumet, (mersſa okkiúrſok) Jeſuſelo tersſunga pirsſok, Salomub innane nálegbingmétome ſakkillermet; Tava Judit illuæt okallugbigællugo: Akkunikiak tarngnivut nekkimatinnauettit? Kriſtuſioguit, okauluinnartigut. Jeſuſim akiei: Nau okaukalloarivſe, operingilauſinga. Atátama akkane usſornartulliama okautigingãrpãnga: operingilesſele, ſatiaginginnauſe, ſorlo okaukivſe. Sauama nippiga tusſarpæt, uangalo illisſarakka, taukkoalo malligarãnga, innurſumiglo nãkſaungitſomik tunnirſarakka, asſerorluinnaisſengilettõg, arkſarnekaisſennangalo taukkoninga. Atátaga, taukkoninga uamnut tunniurſirſok, tamannit angnerovok, Atátamalo arkſeinit arkſarnekarſinnaungilet. Uangalo Atátarlo attauſióvoguk. Tamanna pivlugo Judit ama ujarkennik tiguſiput milloromavlugo. Jeſuſim tava apperſorpei: Amerdlaſunnik ajungitſulliarbigigivſe, Atátama pekkorſeinik; taukkoa illæt ſuna paitſiſægællugo milloromauvisſinga ujarkennik? Tava Judit akiæt okalluklutik: Ajungitſulliettit pivlugit millorniængilautigit; Gudele mittautigangauko, innuinnávlutillo Gudiotinnauit. Jeſulible akiei: inneitſiſivſine ima aglekſimangila: Gudiurſoſe unnerivſe? Gudim okauſeenik tunninekartut Gudinnik tairſarangagit, aglekello ſeglotinekarſinnaungilet; ſaogme Atátab tennita-

nitanut nunamullo aulartitanut okarpiſe: Gude mittekpet, Gudim ernerigãnga unnerama? Atátama pinniakorſei pinniængikukit, operisſengilauſinga: pinniarukille, usſornartulliakka operisſigik, operiomangikusſinga: illisſimakollusſiuk operællugolo, Atátak illumnémet, uangalo taurſomanétunga. Ama tava tiguniaralloarmænne, annaimænne, kemmekpei. Jordaniblo igdloanut ama piok, Johanneſe koirſekãrbianut, tersſanétuardlunilo. Kabſerſuillo ornikpæt okalluklutik: Johanneſe usſornartulliængikalloarpok; Johanneſible okauſee tamarmik tauna pivlugo ſegloſuitſouput. Taimaitomik tersſanétut amerdlaſút operbigæt.

§. 56.

Matth. 16, 13-28. Mark. 8, 27-38. 9, 1. Luk. 9, 18-27.

Mattoma kingorna Jeſuſe piok Zæſareab, Filippuſim iglorperkſuiſa erkænnut. Kisſingordlunilo tukſiarame, ajokærſukame kisſimik neijormænne, apperſorpei okalluklune: Innub Niarna innuit kannog okautigársſuk? kinauſugársſugloneet? Akiæt okalluklutik: Illeiſa Johanneſiuſugátit koirſirſok: illeiſale Eliaſiuſugátit: ama illeiſa Jeremiaſiuſugátit, Profetilloneet uttokait illæt umarſimarſoſugátit. Tava apperſorpei: Illivſeme kinauſugaiſinga? Simob Petruſib tava akia okalluklune: Kriſtuſiovotit, Gudib tokkoſuitſub Niarna. Jeſuſib tava ſápa okallugbigællugo:

Pid-

Pidluakautit, Simon, Jonab niarna. Uingub, aubloneet, tamattominga nælloiungnærsingikãtit, Atátamale killangmétub. Okaupaukitsõg: Petrusióvotit, kãrsomullo mattomunga aulæiængersitsomarpakka illageeksikka, tãrtorsublo pirsseuneræt arktusseuei. Tunniomarpaukitsõg killaub nálegauvianut mattuærsautinnik: Nunamelo kellersukettit tamarmik kellersorsimaissaput killangmetsõg: Kellerursækkettillo tamarmik nuname kellerursærsimaissaputtõg killangme. Ajokærsukenne tava innerterpei, Jesuse Kristusiogame unnibkarekkonnane innungnut.

Mattoma kingorna ajokærsukenne Jesusim okallugbigillerpei: Innub Niarna Jerusalemmut pisirsum unnerdlune, anniartingártitsartordlunilo uttokaunernut pellessiúnernullo, aglekenniglo illissimarsunnut, taukkonungalo ajektugaussirsub, tokkotitavlunilo, udlullo pingajuænne umaissirsum unnerpok; angiunnagillo tamattominga okallukpok. Petrusib tava ingminut pissipa, innerterdlugolo okalluklune: Nálegak, Gudib sernigillissit, taimaitomut pekkonnatit. Keviardlune tava Petro okallugbiga: Tunnumnut peet, torngnarsuk, mammiagaukit: Gudib pee issumaginginnaukit, innuille pee kissésa issumagangaukit. Innuit tava kãkoei, ajokærsukennelo okallugbigællugit: Uamnik mallingnigomarsok issumaminik pinniaissengilak, senningarsukssele, nagliugutikseloneet, udlut tamasa erksuktardlugo pissaua malliklungalo. Innursumi-

ſuminik erdligomarſok tokkuſavok: innurſuminigle erdlingitſok, uanga pivlunga, okautſillo tuſarnerſut pivlugit, innuſavok. Sillarſoarloneet tamat innub pigigalloaruniuk, tarninnele aſeroleruniuk, ſukſarau? Sumigloneet innuk tunnirſiginnaua, tarninne ama annaunekarkollugo? Uamnigle okautſimniglo iktortok taukkonane peteitſut ajortulliartullo ekkardlereene, taunatõg Innub Niarnæt iktoriſaugia tikkikune uſornarſuſiminik Atátamelo uſornarſuſianik, Engelit ajungitſut illagællugit. Tava innuit tamaſa akinniaiſauei ſullirſeinnik. Okarbigeilo: Illomut okaupauſe: Taukkoa illeiſa mãnétut tokko miſigisſengilæt, Gudib nálegauvianik pirſarſovlune aggerſomik tekkotinnatik.

§. 57.

Matth. 17, 1-13. Mark. 9, 2-13. Luk. 9, 28-36.

Taima okarame, udlut arbenek pingaſungormetta, Petro, Jakolo, kattengutalo Johanneſe Jeſuſim illagei, ingminullo piſſillugit kakkamut kingiktomut tukſiariartordlune. Tukſiartillunelo, uſornarſinekarpok irſigitillugit, kénællo tautoa adlangorpok, ſekkinertut keblertorſoængorpok, annoreilo kaumarſorſoængordlutiglo kakkortorſoængorput ſorlo aput, kakkorſairſut nunamétut taima aktikſomik kakkorſarnek ajorpeit. Atta, Moſeſelo Eliaſelo pinnerſorſovlutik ſakkommerpuk, okalluklutik, Jeſuſemik tokkuſirſomik Jeruſalemme. Petruſele illænnelo

tier-

uernarnermik ajulerſut. Itteramik, uſſornarſuſia tekkoæt, angutiglo taukko marluk ſennianétuk. Taukkoalo Jeſuſe kemmengmekko, Petruſe Jeſuſemut okarpok: Ajokærſoirſok, tamanéluta ajungilak. Piomaguit, tersſane pingaſunnik innillioromarpogut, illingnut attautſemik, Moſeſemullo attautſemik, Eliaſemullo attautſemik. Okautſinne mersſa illisſimangikei, annilárkangamik. Sulle taima okalluktillugo, atta, nuiab kaumarſub ullikpei, nippitõg nuiamit tusſarſaurſok, ima okalluklune: Tersſa Ernera asſærſara, tauna nuennerirſarara: tauna nálekſiuk. Tamanna ajokærſugeiſa tusſaramiko, pællorput kénamingnik, annilárlutiglo. Jeſuſible ornikpei, aktordlugillo okallugbigei: Makkilluſelo erkſidlariaurnaſe. Uilleramik, adlamik innukſingilet, Jeſuſe kisſiet tekkoæt. Kakkamille atterteramik, Jeſuſim innerterpei okalluklune: Tekkorſarſe tamanna okautigisſarunnasſiuk innungnut, Innub Niarna makkingikallarmet tokkorſunnit. Okauſerlo tamanna illumiugæt, okaratiglo tekkurſamingnik udlunne taukkonane. Ingmingnulle apperſortárdlutik: Suna tersſa, tokkorſunnit makkinek? Ajokærſugeiſa tava apperſorpæt, okalluklutik: Saogme aglekennik illisſimarſut okarpet, Eliaſemik ſiudliovlune tikkitſomartomik? Jeſuſible ſápei okallugbigællugit: Ap, Eliaſe ſiudliusſavomme, tamaſalo illuarſárdlugit. Okaupauſele: Eliaſe tikkiſimarſok, illisſaringákælle, isſumamingniglo pidláræt, ſorlo tauna pivlugo aglekſimavok. Taimatõg Innub Niárna

arna taukkonanga nagliuktinekangaisſavok, nachonarſillunilo, ſorlo aglekſimavok. Tava ajokærſugeiſa tusſauæt, Johanneſemik koirſirſomik okallugbigigattik.

§. 58.

Matth. 17, 14-21. Mark. 9, 14-29. Luk. 9, 37-43.

Kaumet, kakkamit attertermetta, innuierkſuit pãrpeit. Ajokærſukenne kemmekenne ama tikkinamigit; taukko innuierkſuit aglekenniglo illiſimarſut illuſimageit apperſordlugillo, tekkoei. Innuille tamarmik Jeſuſe tekkogamiko, annilárput, orniklugolo okaukikſarpæt. Aglekennik illiſimarſut tava apperſorpei: Suna apperkotigaiſiuk illivſinut? Innuierkſuille illætta ornikpa, iſigeinullo pællorpok okalluklune: Nálegak, ernera nákiguk, ernetuarangauko; annernepilluk okajuirſutiga, kaumettillo nungullugit nappararau, annernepillub tigudlarangane, erngerdlune niblerarau, iſivtidlaranganelo kappiorarau, korſakortardlunilo irkſorarpok; isſivterangamiuk, kemmengnek ajungajærpa: Ajokærſukængnut piſikalloariga, innælerlugillo anniſekkollugo, ajorpælle. Jeſuſib tava akia okalluklune: Tautokko opingitſut mumikſimarſullo ekkardlereet, kannok ſiviſſutikſomik neijuſſauauſe? kannorlo ſiviſſutikſomik koiægiſſauauſe? Ernerit aigallauk uamnut. Jeſuſe ornillermago tekkovlugolo, annernepillurkſub innuk erngerdlugo iſivtillerpa; taimailiormane, nunamut orlovok,

arkſakavlunilo kappiorpok. Anguta tava Jeſuſim apperſorpa: Kanga taimailia? Okarpok: innuvingminit. Kabſerſoaniglo orlotitara ingnermullo immarmullo, tokkonniardlugo: Ajungikukole, nákittigut annaullutalo. Jeſuſib tava okarbiga: Operſinnaguit! Opertunne ajornartokangilak, tamaſale ajungileit. Erngerdlune merdlertub taurſoma anguta niblillerpok, kejangárdlunilo kodlillerpok, okalluklune: Operpunga, asſærſok Nalegak, opingirſutſimnit annauniænga.

Innuit orninnæsſuarmænne, Jeſuſib tekkogamigit, annernek maujungnartok auokarillerpa, okallugbigællugo: Okajuitſok tusſillartorlo annernenga, okaupaukit: anneet omanga, kingornalo pullaisfærdlutit omunga. Niblingārpok tava, isſivtidlarlugolo anniok. Innuk tauna tokkorſotun-élerſok, kabſerſuillo tokkorſok unnerpæt. Jeſuſiblo arkſeiſigut tigua, makkitillugolo. Tava makkipok. Nukakpiararlo tersſangainnak piungnærpok, taunalo angutanut Jeſuſib tunniunia. Gudiblo usſornartua annilárutigæt tamarmik.

Iglomulle Jeſuſe pimmet, ajokærſugeiſa kisſimik ornikpæt okalluklutik: Saog uagut anniſinek ajorikput? Jeſuſible akiei okallugbigællugit: Opinginnauſe. Illomut okaupauſe: Senfkorneſut, irkſuglub koarangoatunétomik operſuſekaruſe, kakkamut omunga okarſinnauvoſe: Tersſanga nukterit teivkkunga! nukteromarpok tava, ajugakaisſennaſelo.

nafelo. Taimaitulle annernerit annirfaring-ilet, kisfienne tukfiarnermiglo nerringiner-miglo.

§. 59.

Matth. 17, 22-27. Mark. 9, 30-32. Luk. 9, 43-45.

Tersfangalo aularamik, Galilæa arvkotigæt: innuille kallerchitfomangilei. Jefufible us-fornartullee tamarmik aijeiforutigangattigik; ajokærfukenne ajokærfordlugillo okallugbigei: Okautfit okko tusfakesfe umamiugisfigik: Innub Niarna pisfitausfavok innuit arkfeinnut, taukkoalo tokkusfauæt; tokkopænnelo, udlut pingajuænne umaromariok. Okauferle tamanna illisfimangilæt, nællovlugolo fiunekangilæt. Allieifungálerput tava, apperfornerle fapperpæt.

Kapernaummut pimmetta, anningaurfennik katterfoirfut (nálegbingmut) Petro ornikpæt, okalluklutik: Ajokærfortivfe tunniutaringilau anningaurfak (nálekamut)? Okarpok: Nagga. Iglomut isfermet, Jefufim ingiarpa okalluklune: Simon Petro, Kannog isfumauvit? kikunnit Nálegaunerit nunamétut tunnirfutit anningaurfello pirsfarattigik? Kittornamingnit tekkornartennilloneet? Petrub tava akia: Tekkornartennit. Jefufib fápa: Kittornet tava tunnirfariakangilet. Ningekfarkonnatigigle, immauviub finnanut peet, nellukfivlutillo, fiudlerlo aulifegak kakkirfuk: aitfartikuko, Statermik (anningaurfamik)

nervſaromarpotit. Tauna tunniurſuk nálekamut pivlunga pivlutillo.

§. 60.

Matth. 18, 1-35. Mark. 9, 33-50. Luk. 9, 46-50.

Iglométillune apperſorpei: Suna illivſinut okautigaisſiuk ingerdlatilluſe? Niblingillelle: ingerdlatillutik ingmingnut okallukamik illærſik kimik angneroiomarſomik. Umætteiſa ekkarſauteit Jeſuſim illisſimagamigit, ingipok, arkanek marluglo kákoei, okallugbigællugit: Ardlarſe ſiudlióiomarſok kingudliusſavok, tamarmiglo kivgarisſauæt. Tava apperſorpæt okalluklutik: Kiname angnerova killaub nálegaukiane? Merdlertungoak tava Jeſuſib kákoa, akkornænnullo pisſipa, kunniklugolo okallugbigei: Illomut okaupauſe, utteromangikuſe, merdlertuttulo-éngikuſe, killaub nálegauvianut pinnauieisſengilaſe. Ingminik omatut merdlertotut miklillerſok angnerovok killaub nálegauviane. Taimaitomiglo merdlertungoamik illæsſirſub attemne illæsſiarigiãnga: uamnigle illæsſirſub kisſima illæsſiaringikãnga, uamnigle aulartitſirſok illæsſiarigia.

Johanneſible okallugbigillerpa okalluklune: Ajokærſoirſok, angut tekkogikput, atterne tornarſungnik anniſitſirſok, malligatalo: innerterparpulle, mallingimmattigut. Jeſuſele okarpok: Innertisſengilarſe. Usſornartullirſo-

ſokangilak attemne, erngerdlune arkſoaræl-lunga. Uautinut arkſoarlingitſub illagátigut.

Ama okariok: Illomut okaupauſe, er-mutſemik immermik immalingmik illivſenik immitſirſok attemne, Kriſtulib ajokærſug-arangaſe, akinekaisſæisſengilak. Uamnullo opertungoet illænnik aſſerorſairſomut illuar-nerovok, aſſerortereviub ujarkanik kongæ-ſiagut nivingardlugo, immauvingmullo itti-nerurſomut ippitillugo. Erkanak ſillarſoar-miut, aſſerorſairſut pivlugit. Aſſerorſair-ſokaisſavok: erkanarle innuk tauna aſſeror-ſairſok. Arkſauville aſſerorpattit, kippikit egillugillo. Illingnut ajunginerovok, illain-navlutit innurſumut iſſeruit, marlungnik arkſakarnermit, ingnermullo kammiſſengit-ſomut egitavlutit: Terſſane kugluiæt tok-kuſſengilak, ingnerællo kammiſſennane. Niu-vitſõg aſſerorpattit, kippũk, egillugolo. Il-lingnut ajunginerovok, tuſſiallutit innurſu-mut iſſeruit, marlungnik niukarnermit, an-nernartorſovingmullo egitavlutit, ingnermut kammiſſengitſomut: terſſane kugluiæt tok-kuſſengilak, ingnerællo kammiſſennane. Irs-ſivitſõg aſſerorpattit, pæruk egillugolo. Il-lingne ajunginerovok, igdluinnarmik irſſe-kardlutit innurſumut iſſeruit, marlungnik irs-ſekarnermit, ingnermullo kammiſſengitſomut egitavlutit: terſſane kugluiæt tokkuſſengilak, ingnerællo kammiſſennane. Tamarmik ing-nermik tarrajornekaisſaput, tunnirſutikſello tamarmik tarraitſomik tarrajornekaisſaput.

Tarrajok ajungikalloarpok: Tarrajorle tængæropet, ſumik ama pikkunartinekaisſaua? Illivſine tarajokarniaritſe, illageengniardluſelo illivſinut!

Miſikſoritſe, makkungoet illæt nachogekkonnaſiuk. Okaupauſe: Engeléſa killangmétut Atátama killangmiub kéna irſigirſaræt nungullugit: Innub Niarnæt annautſartorpei tamaſa tammarſimarſut. Kannog iſſumauviſe? Innuk tellimannik ungnirſakattartunnik ſauakarune, taukkoalo illæt tammarpet, ſiſſamannik ungnirſakattartut arbarſenneglo ſiſſamæt kemmeiſſengilágit kakkennut, tammartorlo ujariartordlugo piſſengilau? Nennguniuk, illomut okaupauſe: tauna tipeitſutigingárpa adlennit ſiſſamænnik ungnirſakattartunnit, arbarſeneglo ſiſſamænnit tammarſimangitſunnit. Taimatõg Atatauvſe killangmiub tammarkonginia okkungoet illæt. Kattengupit ajortulliarbigippattit; kiſſivit ornigúk, tennerterdlugolo. Nálekpatit, kattengutit tava annauſimauet. Tuſſængippattille, attautſemik marlungnigloneet illakarlutit ornigúk, opernarkollugo okauſerſe, marlúglutik pingaſulluſeloneet okallukauſe. Tuſſængippaſe, illageennut okarna, illageelle nálengippagit, nællurſorſoſugællugo, tunnirſutinnik katterſoirſoſugiſſauet. Illomut okaupauſe: Kellerſugarſe nuname kellerſornekaiſſavoktõg killangme: Kellerurſægarſele nuname, kellerurſærnekaiſſavoktõg killangme. Ama okaupauſe: Marluk nuname illag-

lageekunik, ſumigloneet tukſiaromavlutik, piomarſartik pisſauæk Atátamnit killangmiomit. Marluk pingaſulloneet attemne kattiſimarſarangetta, akkornænnétſomarpunga. Petruſib tava apperſoriartorpa okalluklune: Nálegak, kattenguma ajortulliarbigippanga, ajortei kabſinnik isſumakæisſauakka? arbenek marlungnik namakpa? Jeſuſible akia: Arbenek marlungitſunnik piaukit, 490. nigle (imaipok: innuit ungnirſut tellimællo auateit nángajeklugit, amerdlaſuſikſeinik isſumakæisſauettit innukapit ajortei). Taimaitomik killaub nálegauvia taimaipok, ſorlo nálegaunek nuname kivgenne kiglisſioromagei. Kiglisſiolermattik, illæt ſakkomerpok, akeetſortok nálekaminut 10000. dinnik Talentinnik, anningaurſarperkſoarnik. Akikſautekangimmet, nálegæt tauna tunnekkoa nullianiglo, kittorneiniglo, pekkuteiniglo tamannik, akillerbigekkollunilo. Kivgak tauna tava pællordlune manniubiga, okalluklune: Nálegak, kammautigekkennanga, tamaſa akilleromarpakka illingnut. Kivgak tauna nálegæt tava nákillerpa, aulakkollugolo akillerkoiungnærpa akeetſugeinik. Tava kivgak taivna aularpok, annigamelo, kivgakattime illæt kanningarpa akeetſortine anningaurſennik tedlimannik ungnirſakattartunnik. Tigua tava, kemminniardlugolo okallugbiga: Akeetſukettit uamnut akillikit. Kivgakattæt tava pællordlunilo tukſiarbiga, okalluklune: Kammautigekkennanga, tamaſa akilleromarpakka illingnut. Tusſaromangilarle, parnarſimau-

vingmullo isfertitfartorpa, akeetfugeiakillerfinnagit. Kivgakatteifale tamanna tekkogamiko, allieifungálerput, tamafalo tekkurfettik okautigiartorpeit nálekamingnut. Nálegæt tava kákoa, okallugbigællugo: Kivgapillurkfoanga, akeetfukettit uamnut tamafa isfumakærpakka, kénugbigangangma: Kivgakattillo nákisfengiliuk, forlo nákidlarivkit? Nálekab tava kammautiga, anniartitfirfomullo pisfillugo, akeetfugei tamafa akillerfinnagit. Taimatõg Atátama killangmiub pisfaugiãfe, umættivfine kattengutivfe tammarnerit isfumakængikusfigik.

§. 61.

Luk. 9, 51-56. 61. 62.

Kangattarbikfe nelliutillermet, pillerillerpok Jerufalemmut aularomavlune. Siudlikfennelo aulartipei. Taukkoa Samarittit iglorpeinnut innikfarfioriartorpæt, ivkoale innikfioromangikæt, Jerufalemmut ingerdlaumet. Ajokærfukækit Jakoblo Johannefiblo tamanna tusfaumagamiko, okarpuk: Nálegak, piomaguit, okaromarpoguk forlo Eliafe, ingnek killangmit nakkarkollugo, nungukollugillo. Jefufible keviardlugik tennerterpek, okalluklune: Annernerub kannongétub kittornarangattik, illisfimangiliko? Innub Niarnæt asferoriartungilei innuit tarningit, annautfartorpeile. Iglorpængnut adlennut tava aularput.

Ing-

Ingerdlatillutik okarbiginekartok: Nálegak, malligomarpágit; pekkogallengale, iglokattikka ſorarutikſamik okallugbigiartorkollugit. Jeſuſible ſápa: Arkſaminik tiguſirſok ſennakſaminik keviardlunilo, illuangilak ſulle Gudib nalegauvianut.

§. 62.

Luk. 10, 1-24.

Mattoma kingorna pingaſunnik ungnirſakattartut kollillo adlet ajokærſuket Nálekab kennerpei, marlutardlugillo aulartipei, iglorpængnullo nunnennullo ornigomarſaminut ſiudliutipei, okallugbigællugit: Katterſoivik angegalloarpok, katterſoirſulle ikkekaut. Taimaitomik katterſoiviúb naleganut tukſiaritſe, katterſoirſukſet aulartekkollugit katterſoivingminut. Aularitſe, atta, ſauarkettut aulartipauſe ammarkut akkornænnut. Kaurſarbekaraſelo, põkaraſelo isſigamakaraſe, innungnullo ſikkimirſaisſengilaſe ingerdlatilluſe. Iglomulle isſerangauſe, ima okaritſe: Iglo una ullapiſautekarle. Tersſanilo ullapiſautekaromartomik innukarpet, okauſerſe ullapiſautelik taurſomanétuaisſavok. Taimaitokangipelle, ullapiſautivſe utterbigiomariãſe. Iglomelo taurſomanétuaritſe, nerdliurſeinik nerrivluſelo immeritſe: ſennachvirſok akilleriakarmet. Nukteriaurnaſe iglunnut tamannut. Iglorpængnullo piguſe, illæsſiarippaſelo, nerriſitſe terſſane nerdliurſeinnik. Terſſanétullo napparſimarſut kaitſor-

ſarſigik, okarbigisſigiglo: Gudib nálegauviæt pallikſimakãſe. Iglorpængnulle isſeruſe, illæsſiaringippasſelo; tava iglut akkornættigut annigiſe, okallukluſelo: Kasſernek aglæt péjarparput illivſinut, iglorperkſoauvſinit attárſok uautine. Nællusſengilarſele, Gudib nálegauviæt pallikſimagãſe. Okaupauſe: Sodomamiut udlut nágatænne pingaisſengilet iglorpængnit makkonanga. Erkanak, Korazina, erkanak Betſaida! Tiruſemelo Sidonmelo taima aktikſunnik usſornartulliguma, ſorlo illivſene, itſak perkikſimisſægalloartut, morsſuklutiglo pogut illuænnut, akſet illuænnullo. Taimaitomik ekkartoirſivingme ivkoa Tiromiut Sidomiullo pingaisſengilet illivſenit. Kapernauma! killangmut kangattarauit, nettekangitſomut ſammunga ajektugausſautit. Illivſenik nálektub nálekiãnga. Illivſenigle nachorſub nachogigiãnga: uamnigle nachorſub nachogigiatõg aulartitſirſok uamnik. Pingaſunnik ungnirſakattartulle kollillo ajokærſuket tipeitſuklutik tikkinamik, okallukput: Nálegak, annernepilluillo aglæt nalekpátigut, akkit pivlugo. Okarbigeile: Tõrnarſuk tekkogalloariga nakkartok killangmit ſorlo ingnadlegiartok. Atta, nekkurſektikivſe, pullaterirſet, arkſegiarſuktun-éngajektullo Skorpionit tokkonartuglit tungmakkollusſigik, kingarſartublo pirsſauneranut tamannut nálegaungortikivſe, ſunnisſengiláſelo. Annernerille ajortut nálengmasſe, tipeitſutigisſarunnasſigik: Tamannale tipeitſutigingárſiuk, attesſe aglekſimametta killangme.

Tai-

Taimane Jesuse annernermine tipeitsukpok okalluklune: Atátak, killaublo nunablo nálegæk, usorágit, tamanna illisimarsunnut sillalingnullo angigangauko, merdlertunnulle nælloiungnærsinnauko. Illomut, Atátak, taima illuarigit. Tamasa Atátama tunniupei uamnut. Ernermiglo kinaursomik illisimarsokangilak, Atátab kisime illisimaua: Atátamigloneet kinaursomik illisimarsokangilak, Ernerub kisime, Ernerublo nælloiungnærsitsomarseisa nællunginiæt. Tava ajokærsukenne angnerursomik sábigællugillo okarpok: Pidluakaut irsit tekkunniktut tekkorsauvsinik. Illomut okaupause: Profetit kabserfuit nálegaunerillo tekkorsarse tekkoiomagalloaræt, tekkonnagolo, tusægarselo tusaromagalloaræt tusarnagolo.

§. 63.

Luk. 10, 25-37,

Attalo, aglekennik illisimarsok tava nækkoipok, ursserdlugolo okalluklune: Ajokærsoirsok, sullisaunga, tokkoviungitsulliakkollunga. Jesusible akia: Inneitsisinne kannog-aglekssimaua? kannorlo attuarpigit? Sápa okalluklune: Gude Náleket asaisauet, umættingnik illuitsomik, tarningniglo illuitsomik, pirsaunerniglo tamannik, isumangniglo tamannik: innukattillo tuglit illiktut asaisauet. Jesusible sápa: Akilluarpotit, taimailiorit, tava innusautit. Tauna illuaromatógame, Jesuse apperforpa: Kina tuglerára, innukattigaraloneet

neet kina? Jesusible sápa okalluklune: Innuk Jerusalemmit tessammunga Jerichomut aularmet, innurærsut tauna kanningarpæt; mattardlugolo unnattardlugolo killerpæt, tokkungajeklugo kemmekpæt: Illane pellesſib tersſunga ingerdlarſub tekkogamiuk, kangerſinnarpa. Taimatõg Levitib, pellesſit ikkiorteiſa illætta, tersſunga pirsſub, tikkinamiuk, tekkovlugolo, kangeria. Samariamiuble ingerdlarſub tikkillerpa, tekkogamiuk nakingãrpa, orniklugolo kidlee mattuſerpei, orpium orkſoanik immermiglo tungoſungnitſomik, Weinmik, koivlugit kidlee, nersſumelo kãnut kollardlugo, iglomullo ſinniktarbingmut pisſipa, angæjokavlunilo taurſomunga. Kaumet, aularomagame, anningaurſæk marluk niptarpek, tunniullugiglo ſinniktarbiub náleganut, okallugbigællugolo: Pauvkenniarúk, adlamiglo illagukik, akilleromarpágit, ama utterama. Kannog isſumauvit? pingaſut taukkoa illæt kina innurærſut killigætta innukattigællugolo tuglerau? Akia: Taurſominga nákinniktok. Jeſuſib tava okarbiga: Taimailioriartoritſõg.

§. 64.

Luk. 10, 38-41.

Tersſanga ingerdlatillutik, niuverbingmut iſerpok. Arngnak tersſanétok, Martamik attelik, taurſoma iſerkoa iglominut. Kattengutekariok Mariamik attelingmik. Tauna Jeſuſim iſſigeiſa ſænnut ingipok, okal-

okalluktillugolo nálengniarpa. Martale ullapillerpok ſakkinermik kivgartorbigællugo. Jeſuſelo ornikpa, okalluklune: Nálegak, asſiginnarpiuk, kattenguma kisſima kivgartortimmanga? Okarbigiung-eit, ikkiokkollunga. Jeſuſible ſápa, okallugbigællugo: Marta, Marta! isſumalliorpellardlutillo ullapipellakautit. Attauſẽnarle pirsſariakarpok: Mariab kennerſimaga ajunginek, taurſominga arkſarnekaisſengilak.

§. 65.

Luk. 11, 1-13.

Illane tikkiſamine tukſiartok. Sorarmet, ajokærſugeiſa illætta okarbiga: Nálegak, tukſiarnermik ajokærſortigut, ſorlo Johanneſib ajokærſukenne ajokærſorei. Tava okarbigei: Tukſiaruſe, ima okaritſe: Atátarput killangme, akkit usſornarſile; nálegauveet tikkiule, pekkorſet killangméſut nunametſõg taimaikille; udlut tamaſa pikſauvtinik tunnisſigut, ajortivtiniglo isſumakærbigittigut, uaguttõg isſumakærbigangautigik ajortulliortigigalloauvut, urſernartomut pisſitſarunnata, ajortomille annautigut.

Okarbigigieitſõg: Arlauvſe kia, asſæniktomik ikkingutekarune, unnurſablo kekkane ima okarbigiartoruniuk: Asſærſara ikkingutiga, attartordlanga timmiurſennik pingaſunnik, asſarſima ikkingutima tikkerarmanga, nerdliutikſamiglo ajupara: Illuanétub kammanga

manga imænna akisſennerpau: Sinnikteillisſarunnanga, matto parnarſimamet, uangalo, kittornengoakka illagællugit innærpunga. Taimaitomik makkinek ajulerpunga, tunnivlutit timmiurſennik? Okaupauſe: Makkingikalloarune, timmiurſennik tunnivlugo, ikkingutigangamiuk: tava makkisſavok, tukſiarbigingálermane, piomarſanik ajorſautanik tunnisſaua. Okaupauſeſõg: Tukſiaritſe, tava tunninekaisſauſe. Ujarleritſe, tava nennirſisſauſe. Kasſingortaritſe, tava mattuærbiginekaisſauſe. Kenurſok pirsſarau, ujarlerſorlo nennirſirſarau, kasſingortartorlo mattuærbiginekararau. Kia arlauvſe, angune niarnæt timmiurſamik tukſiarbigippane, tunnisſennerpau ujarkamik? auliſekamigloneet tukſiarbigippane, pullaterirſamik tunnisſennerpau? mænningmigloneet tukſiarbigippane, tunnisſennerpau Skorpionemik arkſegiarſuktun-éngajektomik tokkonartokartomik? Illivſe, nau ajortoſe, kittornesſe tunnirſutinnik ajungitſunnik tunniginnagusſigik: Angekainik Atátauvſe killangmétub tunninauiakei annernermik ajunginermik tukſiartinne?

§. 66.

Luk. 11, 37-54.

Taima okalluktillugo, Fariſæerit illætta nerriartorkoa ingminut, udlok ketterarpet. Jeſuſe tava iſeriartorpok, nerrivingmullo ingillune. Ubbarſimannane nerriomammet, Fariſæerib tekkogamiuk, aijeiſorpok illuarinnago-

nagolo. Nálekable okarbiga: Mersſam, illivſe Fariſæerit ermutſillo pogutello kaiſigut arsſekalloarpesſe, illusſele ullibkangãrput ajortunnik piomannermiglo. Okkorſe ſiornæroroſea! kã ervkæropet, illualo ervkærutſugaisſiuk? Kámik pingortitſirſub pingortinginiau illua? Taimaitomik tamaſa ervkærokogusſigik, illuleet tunniunniarſigik peetſunnut. Erkanarle okkorſe Fariſæerit, Minzelo, Rautelo nunab naurſoeelo tamaſa kollingit tunniurſarangausſigik nálekennut, illuarnerlo, Gudim asſarſuſialo ſennerkopægſe (isſumaginnagiglo). Tamakko pinniardlugit pisſægigſe, ivkole ipperarnagit. Erkanak okkorſe Fariſæerit! ajokærſoivingme ungadliojomavluſelo, ivkſiautet isſukleet attoromagausſigik, ſikkekorſilluſelo innungnik niuverbingme. Erkanak okkorſe aglekennik illisſimarſut Fariſæerillo, illungerſungitſoſea! illerveeſut mattorſimarſuttun-énauſe, innuit kátigut pisſukalloarput illisſimannagillo. Tava aglekennik illisſimarſut illætta ſápa okallugbigællugo: Ajokærſoirſok tamakkoninga okautſinnik arkſoarautiguttõg. Akia tava: Erkanaktõg illivſe, aglekennik illisſimarſut! innuit nagliuktinnausſigik nangmakennik arktornartunnik: illivſele nangminek tamakko aktoromangilesſe arkſamik attautſemigloneet naume. Erkanak illivſe, Profétit illigviorpesſe, angæjokauvſele ſiudlivſe tokkokoeit. Mattominga nællunæjarpoſe, angæjokauvſe pillurkſoee malliklugit pigisſe: ivkoa Profétit tokkokeit, illivſele illigviorpesſe. Taimaitomik Gudim illisſimar-

marſuſia ima okarpok: Profetillo aulartitello aulartitſomarpakka, taukkonunga, taukkoalo illeit tokkusſaueit, illeillo mallidlárdlugit: Profetit tamarluinnarmik auit ekkardlereenut taukkonunga akinniarnekarkollugit, koirſeit ſillarſum aulakautanit, Abelim auanit aglæt Zachariaſim auanut, ivna tokkokæt tunnirfirſarbiublo nálegbiublo akkornængne. Illomut okaupauſe: Ekkardlereennut okkonunga akinniarnekaiſſaput. Erkanak okkorſe aglekennik illiſſimarſut, illiſſimanartub mattuærſauta pærparſe. Nangminek iſſiſſengilaſe, iſſeromarſullo iſſerkongileſſe (Gudib nálegauvianut). Taimale okallugbigangattik, aglekennik illiſſimarſut Fariſæerillo peblingarniangálerpæt, okauſikſarſiordlutiglo. Allapernarſorpæt tava, okauſeenik paitſiſikſarſioromavlutik taurſomunga.

§. 67.

Luk. 12, 1-59.

Terſſanétillugo, innuierkſuit ornikpæt, kabſeenik 1000. dekartullo kattillerput, ingmingnut tungmartardlutik. Ajokærſukenne tava Jeſuſim okallugbigillerpei: Fariſæerit timmiurſekſeiſa ſernartukſænnut, terſſa ajungitſurſarnerænnut, mianerſoritſe. Irſertorſimarſut tamarmik ſakkomiſſaput, angiortullo tamarmik nællunæiſſengilet. Taimaitomik tãrtome okautigirſeſſe kaumarſome tuſſegauſſaput, inninnelo illauvſinut iſſirvſutiſſe okautauſſaput iglute-kænne. Okaupauſele, aſſar-

ſarſekka, erkſigisſarunnasſigik timinnik tokkotſirſut: tamaglæt piginnaurſut. Siorirſekſauvſinigle unnerſusſauauſe: Tauna ſiorisſiuk, tokkotſigune, annernartovingmut egitſiginnaurſok. Illomut okaupauſe: tauna ſiorisſiuk. Annærangoet tedlimæt akkekaraingilet anningaurſennik marlungnik? umnit taimaitut attauſerloneet Gudib puigungika. Nutſisſeſõg tamarmik kisſiſimagiput niakovſine. Taimaitomik erkſisſarunnaſe, annærangoarperkſoarnit ajunginerogauſe. Okaupauſele: uamnik misſiængitſok innungnut, taunatõg Innub Niarnæt misſiautigisſengila. Gudim Engeleenut: Innungnulle misſiartok uamnik, taunatõg misſiutausſavok Gudim Engeleenut. Okautſemiglo illuangitſomik okalluktok Innub Niarnanut isſumakærnekaisſavok. Annernermulle ajunginermut okauſerluktok isſumakærnekaisſengilak. Illinniartarbingmingnulle, nálegarſoarnullo, nálekennullo pisſisſappaſe; isſumallioriaurnaſe okauſikſauvſinik akirſutikſauvſinigloneet: Annernerub ajunginerub ajokærſusſammaſe terſangainnak okauſikſauvſinik. Innuille illætta, angutib, okarbiga: Ajokærſoirſok, angæjuga okarbigiuk, kingorngurſekſarpuk, auikkollugo uamnut. Okarbigale: Innungá, kia kiglisſioirſungortikãnga illivtingnut, kingorngurſekſartik auikkollugo? Okarbigei tava: Tukoinermut miannerſoritſe: pekkuterperkſuit innum innutigingilei. Arsſerſumik mattominga piei okalluklune: Angutekartok pisſorſoak, taurſoma nuna naurſulikſorſourſok, illumig-

ullo ima isſumalerpok, okalluklune: Sullisſaunga, naurſukka katterſugekſakka innikſakangimetta? Imale pisſaunga unnerpok: Koerſoakka ingimikardlugit pisſauakka, aglivlugillo ſennaiomarpakka, naurſukkalo tamaſa perkutikkalo katterſoromarpakka takkamunga, tarngnimnullo ima okaromarpunga: Asſærſara tarngniga, pigikſorſovlutillo takkoakangárpotit okkiut kabſerſuit: isſumalluarit, nerrivlutillo immerlutillo tipeitſugit. Gudible okarbiga: Sinnerſorſoangá, unnuak tamanna tarngningæronekaisſautit, kia tava pigisſauágit katterſukettit? Taimatog-éniput pekkutitonniartut, pisſónnatiglo Gudeme.

Ajokærſukennele okarbigei: Taimaitomik okaupauſe: Innurſutikſesſe timivſeloneet attirſekſeit allieiſutigisſarunnasſigik. Innurſút angnerovok nekkikſamit, timelo angnerovok annorarſennit. Tulluket irsſigisſigik, ſiaroarteringilet, katterſoinnatiglo, koekaratiglo illivekauvekangilet, taukolo Gudib nerriſitarei. Tingmirſennit kannog aktikſomik ajunginerovise? Kia ardlauvſe ingminut tapperſinnauau telliſút tekkitikſomik tekkirſutſe, nau tamanna allieiſutiga. Mingnek ajorusſiuk, ſaog adlet allieiſutigaisſigik? Arsſorutit taguſarſigik nuname naulerſut, ſennangilet perlainnatiglo. Okaupauſele: Salomoloneet, nau arsſoardlartok, taukkoa illættut arsſoarſimangitſok. Ivgit nunamétut Gudib taima arsſoaramigit, udlome naulerſut, akkagolo kirsſærſumut egitekſaumetta, angekainik illivſe

livse annorartartisſauãſe, tautokko operne-
kitſut? Taimaitomik ima okariaurnaſe: Sũna
nerrisſauarput? ſunaloneet immisſauarput?
isſumavellarkennaſelo. Makko tamaſa ſillam
innuiſa opingitſut nællurſullo pinniarpeit.
Atátauvſele killangmiub illisſimauãſe, taimai-
tomik ajorſartoſe. Gudible nálegauvia pin-
niarallarſiuk, tamakko tamaſa tava pisſauesſe.
Erkſidlariaurnaſe, okkorſe illageekſungoet,
Atátauvſe illuara tunniſukluſe nálegauving-
minik. Pekkutisſe tunnisſigik, peetſunnullo
tunniusſigik. Põkſinniaritſe, pisſokangornek
ajortunnik, pekkutitonniardluſelo killangme
asſerojuitſunnik, tigliktut pallikſengiſeinnik,
okkongoello asſerusſengiſeinnik pinniaritſe:
Pekkutivſe neijugæt umættivſeſõg neijoriæt.
Makkitſauvſigut ketterurſerſimatitſe, nenne-
rutisſelo ikkiſimalit. Innuillo arsſigisſigik, ná-
lekamingnik nerriuktut, katternængnit aggis-
ſirſomik: tikkipet, kasſingortarpello, mat-
tuærbigællugo pisſauæt erngerdlutik. Kivget
taimaitut pidluarput, Nálekab tikkipattik pig-
ãrtut. Illomut okaupauſe: Nerrivingmut
ingekkusſauei, ſárliakoſerlunilo ſakkivlunilo
nangminek kivgartorbigisſauei. Pigãrbium
aipane, pigãrbiubloneet pingajuænne tikki-
pattik taimailiortut, kivget taukkoa pidluar-
put. Tamannale illisſimaisſauarſe: Tigliktub
tigligiartorbia iglum innuæt nællungikuniuk,
pigaisſægalloarpok, iglominullo isſernauær-
ſardlugo pisſaua. Taimaitomik illivſeſõg
piginnangoritſe: Innub Niarna tikkisſammet
udlub nællunærkutane nerriugingikivſine.

Petrusib tava okarbiga: Nálegak, arsersumik mattominga kisivsa pivisligut, makkoloneet tamasa pivigit? Nálekable sápa: Pirssariakarpok illomornartomik illisimarsomiglo párssirsomik, tauna kivgaminut Nálekab párssirsungortimmane, pikseinnik tunnekollugit nelliutaranget. Kivgak tauna pidluarpok, taimailiortok Nálekame tikkippane. Illomut okaupause: Pekkutiminut tamannut pisisisaua. Kivgarle tauna umamigut ima isumalerune: Nalegara kigeilekkallaisavok, kivgello angutit arngnello unnattalerdlugit, nangminerlo nerrivlunilo immerlunilo uirvsengulerpet: kivgab taursoma nálega tava tikkisavok udlok irvsoma nerriugingikane, udlublo nællunærkutane illisimangisane, asserordlugolo pisaua Nalegæt, illomortungitsullo opingitsut illagællugit akinniaisaua. Kivgarle, nálekame pekkorsanik illisimarsok, piginnãngorsimannanelo, pekkorsalo mallingnago, unnattangârnekaisavok: Pekkorsanigle illisimangitsok, unnattariakartomigle pinniarame, ingmamik unnattarnekaisavok. Tunninekangártok, taursomanga amerdlakainik pekkorsaulisavok. Ingnek ekkitsartorpara nuname. Kannoktók mãnakut ikkomalluarsimapet! Koirsumigle koisikallariakarpunga, tamattominga koekkogallisaunga, koksellangárdlungale namaksisinnago. Nunamut pisugaisinga, innuit illageeksarniardlugit? Okaupause, nagga, ingmingnulle arksoardlisaput. Mattoma kingorna tedlimæt iglome attautseme ingmingnut arksoarniaromarput,

ping-

pingaſut marlungnut marluglo pingaſunnut, Atátak arkſoarliſſavok, ernerminut, ernerlo anguminut, anának panningminut, pannik arngnaminut, ſekke okkoaminut, okkoarlo ſekkeminut.

Ama innungnut okarpok: Nuia tekkorſarangausſiuk ſammanga nuilerſok, erngerdluſe okararauſe: Siedliſſavok; taimaitarau tava. Nigillerangello, okararauſe: Kiæktorſoængusſavok; taimaitarau tava. Illungerſongitſuna, nunalo killæglo kannongéſirſuk illiſſimaginnauægſe; Saogme tamanna nelliutok illiſſimaginnaungipiſſiuk? illuvſineloneet ſaogme illuartok iſſumagingipiſſiuk? Illingnut arkſoartartok aipariguko ekkartoirſomut, tava ingerdlatillutik ſaimarſarniaruk, kiglisſiortomut piſekonek, kiglisſiortublo parnarſimauviub párſirſanut tunniukonek, taurſomalo párſirſub annivekangitſomut egippattit. Okaupaukit: tersſanga annisſengilatit, akillerſinnago anningaurſet nâgatikſæt.

§. 68.

Luk. 13, 1-9.

Taimanele neijortut illeiſa unnibkaupæt Galilæamiunnik, taukkoa auit Pilatuſib akkukei tunnirſuteinnut. Jeſuſib tava ſápei; okallugbigællugit: Galilæamiut okko ajortulliarneroſugaisſigik Galilæamiunnit adlennit tamannit, taima aktikſomik pidlagaumetta? Naggarpunga. Okaupauſele: Sainiængikuſe, tamauſeſõg tava aſeroromarioſe. Arberſa-

negloneet pingaſut ivko kakkalliarſub Siloamétub nakkarbigirſei tokkollugillo, ajornerofugaisſigik innungnit adlennit tamannit Jeruſalemmétunnit? Naggarpunga. Okaupauſele: Sainiaromangikuſe, tamauſeſõg taima aſſeroromarioſe.

Mattomingale arſſerſumik okallugbigei: Orpik Feigelikſak innub ikkurſora tungoſungnitſolikſamut Weinelikſamut kakkaminut: paurnarſioriartoramiuk, nervſangilarle. Tungoſungnitſukſamik nautſevilliortomut tava okarpok: Atta, aurſet pingaſut orpik tamanna orniktardlugolo paurnarſioralloariga, nervſarinnagillo: kippũk, ſaog innekarlukſinnarpa tamãne? Taurſoma akia okallugbigællugo: Nálegak, taimaikallarle aurſak tamanna, auata arkſakardlugo, nuna orkſoromarpara, illuarſardlugolo: Kingorna paurnakaromanerpok. Pekkangippelle, tava kippũk.

§. 69.

Luk. 13, 10-21.

Ajokærſoiniarpoglo illinniartarbeet illænne, Sabbatiomet. Attalo, arngnak tersſanétok annernelik napparnartomik okkiut arberſanek pingaſut, pekkingavlunilo ardlornek ajortok. Jeſuſible tekkogamiuk, kákoa okallugbigællugolo: Arngnanga, nappærit! arkſaminiglo pattikpa. Erngerdlune tava isſuillerpok, Gudlo usſorekka. Illinniartarbingmut nálegak tava ningellerpok, Jeſuſe kaitſorſaimet Sabbateme: innuillo okallugbigei. Udlut

arbe-

arbenegliõput, ſennachvirſariakarpok, udlut taukkoa étillugit, kaitſorſariartorkoginnauvoſe: Sabbatiopelle, pinnaſe. Nálekab tava ſápa okalluklune: Illungerſõngitſok oma! illivſe tamauſe nersſutisſe umingmautisſelo ſiutitorſuillo annuæraingilisſigik nerriviænnit, immertitſartordlugillo Sabbateme? Abrahab pannia una, annuſimarſok arkſoardlerſomut okkiut arberſanek pingaſut, annuærnekaisſengila Sabbateme? Taima okallugbigangattik, arkſoardlerſeiſa tamarmik iktorillerpæt, innuillo tamarmik usſornartullee tamaſa tipeitſutigeit.

Okarpok tava: Suna Gudib nalegauviæt arsſigau? Sumulloneet arsſerſusſauara? Senfkorneſut, irkſuglub koarangoatun-épok, tauna innub pirsſara, nautſevingminullo ekkára. Naulerſok agdlivlunelo orpikſoængorpok, tingmirſello killaub attanétut innetalerput aualekuteine. Ama okariok: Sumut Gudib nálegauvia arsſerſusſauára? Timmiurſekſet ſernartukſættunépok, tauna arngnab tigua, akkullugolo timmiurſekſennut ursſerſutit pingaſut immeinnut, tamat ſernartungortekkollugo.

§. 70.

Luk. 13, 22-30.

Mattoma kingorna iglorperkſoatigut iglorpængoatigullo ingerdlavok, ajokærſoiniardlunilo imikardlunilo Jeruſalemmut. Innuille illætta okarbiga: Nálegak, kabſingoet innuit

innuit pidluartitekſauſugaigit? Okarbigeile: Illomordluſe iſertarbikitſokut iſerniaritſe. Okaupaufe: Kabſerſuit pinniaiſaput iſeromagalloardlutik, iſernerle ajuſaput. Iglum innuæt nækkoillunilo iſertarbiub mattua parnárpago, kingorna illivſeſõg ſillatane matto kaſingortariartoromariarſe, okallukluſe: Nálegak, Nálegak, mattuærbigittigut. Tava akiomarpãſe, okallugbigælluſe: Sumit pirſoſe, illiſaringilauſe, tamauſe kemmekſinga, ajortulliartoſeá! terſane kejavluſelo korſakortaleromarpoſe, Abrahalo, Iſaaklo, Jakolo, Proſetillo tamaſa Gudib nálegauviane tekkusfægusſigik, illivſele ſillatanut ajektorſimarſoſe. Innuitſõg pauangalo, ſammangalo, auangalo kauangalo piſaput, Gudiblo nálegauviane nerrivingmut ingiſaput. Atta, kingudlekarpok ſiudliusſirſunnik; ſiudlekardlunilo kingudliusſirſunnik.

§. 71.

Luk. 13, 31-35.

Udlok taivna Fariſæerit illeiſa ima okallugbigiartorpæt: Aularit, tamannalo kemmegúk, Herodeſib tokkotſomarmattit. Okarbigeile: Terriænniak taivna ima okarbigiartorſiuk: Atta, tórnarſuit anniſipakka kaitforſaiſevlungalo udlomelo, akkagolo, udlulle pingajuænne namakſiſaunga. Udlomele, akkagolo, akkagoagolo ſakkiginnaiſaunga. Proféte Jeruſalemib asſiane tokkotaraingilæt. Jeruſalem, Jeruſalemea! (innuit piei). Profe-

tin-

tinnik tokkotfirfok, illingnullo aulartitet ujarkennik milloraukit. Kabferfoanik kittornettit katterforomagalloarikka, forlo niovitfub arngnauvirfab katterkorfarei ivauei piarkenne efarkominut; piomangitfofele. Atta, iglurfe (nálegbikfoarfe) innuærutfomarpok. Illomut okaupaufe: ama tekkusfengilaufinga okartinnafe: Usfornakau, Nalekam akkane aggerfok!

§. 72.

Luk. 14, 1-24.

Tamattoma kingorna Farifæerit nálegeifa illætta igloanut nerriartortok Sabbateme, taukkoalo allapernarforpæt. Atta, angut tersfanétok immermik puitok. Aglekennik illisfimarfut Farifæerillo Jefufib fápei apperfordlugit: Sabbatiomet, kaitforfainek illuarpa? Taukkoale niblingilet. Tava tigua, kaitforfardlugolo, aularkoa. Sápei tava okallugbigællugit: Ardlauvfe nersfune fiutitõk umingmagloneet puillerfomut nakkarpet, kia Sabbateme kakkinnæsfuaisfenginerpau? Ama tava akinek ajoriæt.

Arsferfumigle nerriartortut okallugbigei; isfuklernik ivkfiautakaromarfut nerrivingme tekkogamigit, okarbigællugit: Katternæk nerriviængnut nerriartorkonekaruit, ungadlermut ingitfartusfengilatit, illingnit nálegaunerurfok nerriartorkofimarfokaræsfugællugo. Taurfominga illingniglo nerriartorkorfirfub ornikpattit okarbigippattillo: Tauna arvfæ-

 ruk!

ruk! pakkaitſivlutillo tava ingitſartoromarpotit tunnulermut. Nerriartorkonekaruille, tunnulermut ingitſartorit: illingnik nerriartorkorſirſok tikkipet, okarbigippattillo: Asſærſak, ungadlermut ſakkiomitſiarit, nerrekapit tava tamarmik usſorisſauátit. Nangminek nálengnartinniartok nálengnartinekaisſengilak: nangminerle nálengnartinniængitſok nálengnartinekaisſavok.

Nerriartorkorſiſiminulle okarpok: Udlub kekkane unnukulloneet nekkikſamik arkikſoiguit, ikkingutittit, kattengutittilloneet, idluttilloneet, ekkardleſilloneet, nunakattittilloneet pisſorſuit nerriartorkusſengilettit, taukkonunga ama akinniardlutit nerriartorkusſæſugællutit. Nekkikſamigle arkikſoiguit, tava peetſut, tusſiatullo, ajulerſullo, tekpeetſullo nerriartorkonniakit; tava pidluaisſakautit: illingnut akikſakangimetta: akinnekaromarpotille illuartut makkibiænne.

Nerrirſut illætta tamanna tusſaramiuk, okallugbiga: Pidluarpok timmiurſartortok Gudib nálegauviane! Okarbigale: Angut nekkikſamik angiſomik arkikſoirſok unnukut, amerdlaſúllo nerriartorkoei. Nerriviæt nelliumet, kivge ima okariartorkoa nerriartukſennut: Kaiſitſe, tamarmik piaræſimauput. Tamarmik tava kingudlereeklutik paitſiſikſakallerput. Siudlium okarbiga: Nautſevikſiara; tekkoiartusſægauko pirsſariakarmet, tukſiarbigaukit pasſekkonnanga. Aipæt ima okarbiga:

biga: Umingmait tedlimæt kemmuktukſet pisſiarangaukit, mãnalo tekkoiartorpakka, tukſiarbigaukit, pasſisſærnienga. Pingajuæt ima okarbiga: Nulliarama, taimaitomik piginnaungilanga. Tava kivgab taurſoma náleke okarbigiartorpa tamakkoninga. Nálegak tava kammaktorſoængorpok, kivgelo okarbiga: kaitſornek aularit iglorperkſuit akkornænnut arvkoſernginnullo, peetſut, ajulerſullo, tusſiatullo, tekpeetſullo tamaunga iſertinniakit. Kivgarle okarpok: Nálegak, okarauilluſaog taimaiſimavok, ſulle tersſane aſsélavok. Nálekab kivge tava okarbiga: Nunam arvkoſernginnut ungulunnullo aularit, iſerkonniardlugillo, igluga tettorkollugo. Okaupauſele: angutit nerriartorkorſaugalloet unnukut nekkikſara ðngilluinnaiſauæt.

§. 73.

Luk. 14, 25-35.

Innuierkſuit illagangænne, keviarpei okallugbigællugit: Uamnut pirſok, angune, arngnelo, nullelo, kittornennelo, kattengutinnelo, nangminerlo innurſutſe umigingippagit, ajokærſugariginnaungilara. Senningarſukſaminiglo, nagliugutikſaminigloneet, nangmangitſok mallingnangalo ajokærſugariginnaungilara. Kina ardlarſe kakkaliomagune, ingekallardlunilo erkainiarallisſengilágit pikſenne, ajorſaisſæſugællune innernago? Tuglikſei ſennagunigit, kallikſeinnik ajutſomannago, tamarmik tamattominga tekkunniktut mit-

mittautigekkonnane, okalluklutik: Innuk tauna ſennaleralloarpok, innernerlo ajordlugo. Nálegaunerloneet kina ſorſugiartoromannerpa nalegaunermut adlamut, ingikallardlunelo erkainiarallisſengilágit, amerdlaſuſeet ſorſuktukſet 10000.dit kollarisſenginerdlugit ſorſſuktukſet ornigutukſet 20000,dit: Kollarigunigille, ivna ſulle ungeſikſométillugo, okautſartorkoa kivgaminut, ſorſugungnærkollune. Taimatõg illarſe, piminik tamannik isſumakærnigomangitſok ajokærſugariginnaungilara. Tarrajok ajungikalſoarpok; tængæropelle tarrajok, ſumik pikkunartungortiſinnauarput? Nunamulloneet, aktennulloneet ſukſaiungnærpok, egitekſainnaurſorle. Tusſartukſennik ſiutelik tusſarle.

§. 74.

Luk. 15.

Taimane tunnirſutinnik katterſoirſut ajortulliartullo ornikpæ: tusſaruklugo. Fariſæerille aglekkenniglo illisſimarſut okallorojullerput, imalo okallukluti: Ajortuglit oma illekſivlugillo nerrekattigei. Arsſerſumigle mattominga okallugbigei: Kia ardlauvſe ſauennik piglub tellimannik ungnirſakattartunnik, taukkoalo illæt tammaiguniuk, ſisſamannik ungnirſakattartut arberſanek ſisſamællo kemmeisſenginerpágit innukajuitſome, tammartorlo ujariartusſengilau nenniſinnago. Nenniguniuk, kakkakpa tipeitſuklune. Tikkitſarangame, idlunnelo ekkardlénnelo ká-

ko-

kolerpei okallugbigællugit: Tipeitſukattigisſinga, ſauangoara tammaralloartok nennigauko. Okaupauſe: Taimatõg tipeitſungaisſaput killangmiut, ajortulliartok ſainiarpet, ſisſamannit ungnirſakattartunnit arberſaneglo ſisſamannit illuartunnit ſainiariakangitſunnit. Arngnabloneet kia kollinnik anningaurſaglub, taukkoa illæt tammaiguniuk, nennerut ekkisſenginerpau, iglo ſelliklugo ujarkikſaisſenginerpau nenniſinnago? Nenniſimaguniuk, asſærſenne nunakattinnelo arngnet kákorſarei okallugbigællugit: Tipeitſukattigisſinga, anningaurſautingoara tammaralloartok nennigauko. Okaupauſe: Taimatõg ajortullialik ſainiaranget, Gudib Engeleſa tipeitſutigilleriæt. Okariok ama: Angutekartok marlungnik ernelik. Nukkardliub angune okarbiga: Atátak, pekkotingnit pirſsekſakka pillakka. Pekkutinne tava auikpei nukkareengnut taukkonunga. Udlut kabſingoet námetta, nukkardliub pekkutinne tamaſa katterſorpei, nunamullo ungeſikſométomut aularpok, terssanelo pekkutinne nungulukſinnarpei ajortulliardlune. Pinnelo tamaſa nungummagit, kangnerlo angekanget nuname tamanne, taunatõg ajorſalerpok. Tamattomalo nunab innuiſa illæt ornikpa: Innub taurſoma kivgarillerlugo aulartipa nunaminut, polekit párekkollugit. Kárſillaromagalloarpok tava immiornerlukunnik polekit nekkikſeinnik, tunninekaranilo taukkoninga. Isſumamigut tava ekkarſalerpok, okalluklune: Udlut tapillugit amerdlakainik kivgakarpok angutiga, timmiurſa-

urſamik ajorſangitſunnik: uangale tamãne perdlillerpunga; Angutimnut angerdlaromarpunga, imalo okarbigiomarpara: Atátak, ajortulliakaunga Gudemut killangmétomut, illingnullo, kingornalo ernernik taiſinek kingakopunga: kivgaulanga kivgettit illagællugit. Tamanna tava kemmekpa, anguminullo angerdlalerpok. Sullile ungeſikſométillugo, angutæt tekkoa, nákigællugolo, akpallune kongæſiagullo erkipa, kunniklugolo. Niarnæt tava okallugbiga: Angutiga, ajortulliakaunga Gudemut killangmétomut, illingnullo; mattoma kingorna ernermik taiſinek kingakopunga. Angutale kivgaminut okarpok; Annorak pinnerſorſoak kaitſiuk, attitillugolo piſiuk, arkſeilo ketterdlerumik ketterdlerkoſerſigik, iſigamængniglo attitillugo, nocharlo puelaſõk kaitſiuk, tokkokollugolo: nerrivlutalo tipeitſukta, ernera tauna tokkogalloarmet, ama umarmimet, tammaralloarmello, nennirſaumimet. Tipeitſulerput tava. Niarnale angæjuklek narkſame aſſimétok angerdlarame, iglolo pallilleramiuk, ivngertullo karlortartullo tusſarpei. Kivget illæt tava kákoa, apperſordlugolo tamattominga tusſakaminik Taurſoma akia: Nukket tikkipok, nocharlo puelaſõk angupit tokkokoa, erne perkikſok ama pigamiuk. Angæjua tava kammaktorſoængorpok: iſeromangimet, anguta anniok iſerkonniardlugo. Angunele akia, okarbigællugolo: Atta, okkiut amerdlaſorſuit kivkartupaukit, innæſutittillo nungullugit mallingniarikka, ſauamigloneet angurſoarmik tun-

tunningiſainnaringma, tipeitſukollunga asſærſekka idlukka illagællugit. Niarnille tauna tikkimmet, piminik nungutſirſok arngnaunekarnermik, nochak puelaſõk tokkokoet tauna pivlugo. Angutæt tava okarbiga: Ernera, neijortuinnarpãrma, pikkalo tamaſa pigattit: irſuklutille tipeitſungaiſirſotit, nukket una tokkogalloarmet, ama umarmimet, tammaralloarmello, nennirſaumimet.

§. 75.

Luk. 16, 1-31.

Ajokærſukennele okallugbigei: Angut pisſorſoak párſirſokartok piminut. Tauna unnerlutigæt, nálekame pekkuteinik nungutſirſok unnerdlugo. Nálegæt tava kákoa okallugbigællugo: Kannongétomik tusſarpunga illiortingnik? Párirſettit kisſinniakit, nællunærſordlugillo, mattoma kingorna párſirſoiungnærpotit pimnut. Párſirſorle illumigut ima okallulerpok: Sullisſaunga, nálekama párſirſoiungnærkommanga? Arkſartornek ajorpunga, kénunerlo iktoriunga. Sullirſekſamnik illisſimallerpunga, illæsſiarekkollunga, iglomingnut, párſirſoiungnæruma. Nálekaminut akeetſortut tamaſa tava kingudlereekſardlugit kákoei. Siudlek ima apperſorpa: Kabſinnik akeetſorpit nálekamnut? Akia: nappartennik tedlimannik ungnirſakattartunnik orkſurſamik immalingnik. Okarbiga: Akeetſukettit agleket pikit, ingillutillo aglegæsſuarit marlungnik ungnirſakattartunnik kollin-

linniglo. Ama aipanut okarpok: Ivlimme kabſinnik akeetſorpit? Akia: Tellimannik ungnirſakattartunnik ouktutinnik timmiurſekſennik kakkortunnik immalingnik. Okarbigigia: Akeetſukettit agleket pikit, agleklutillo ſisſamannik ungnirſakattartunnik. Párſirſok tauna illueitſok nálekab nerſora, ſillalingoatut pinniarmet: mattoma ſillab kittornei illerkomingnik illisſimanerometta kaumarſub kittorneinit. Mãna okaupauſe: Asſæniktukſarſinniaritſe nunab peenik illueitſunnik, ajuleruſe, illæsſiarekkolluſe innimingnut nãkſaungitſunnut. Mikkirſungoamik pinniakikſok, angiſómiglo pinniakikiok: mikkirſungoamigle pinniarnerluktok angiſómiktõg pinniarnerlukiok. Nunab pee illueitſut párilluangikusſigik, kia párekkusſauãſe pirsſariakartunnik? Attartukenniglo pekkoſerlukuſe, kia tunnisſægãſe nangminekſauvſinik? Nálekæk marluk kivgab kivgartorbigiginnaungilek, ardlæk umigisſaua, aipale asſavlugo; ardlægloneet ungægisſaua, aipale asſiginnardlugo. Gudlo nunablo pee attautſikut kivgartorbiginek ajorpeſe.

Tamaſa makko Fariſæerit tukkuitſut tusſaramikik, mittautigæt. Okarbigei tava: Ajungitſomatógalloarpoſe innungnut, Gudible umættiſe nællungilei. Innuit ajungitſugirſeit Gudib maujugirſarei. Inneitſisſillo Profetillo erkotukſennik okallukput Johanneſe tikkisſinnago. Mattomale kingorna Gudib nálegauvia okautaulerpok okautſinnik tus-

tusfarnerfunnik, tamarmiglo isferniakaut. Killæglo nunalo nungunauiakauk, arsfilliengub attaufingub inneitfisfinnétub péjarneranit. Nulliaminik auitok, adlamiglo nulliarlune, arngnaunekarpok; auitamiglo nulliartok arngnaunekariok.

Angut pisforfoang-étok, aukpallarikfunnik fátunniglo erdlingnartunnik annoralik, udlullo nungullugit innuluardlunilo tipeitfuktok. Anguttõg peetfok tersfanéniok, Lazaruſemik attelik, isfertarbiæt fáne nellarfok, killektorfourfok, tukfiartok augvakkunnik pisforfub nerrivianit nakkartunnik. Kemmille alluktoriartorpeit killei. Peetforle tokkomet, Engelit ápæt Abrahab fánut. Pisforfoaktõg tokkogiok illirfaurforlo. Annernartorfoarme nagliungnartorfoarmélune, uillerame, Abraha tekkoa ungefikfométok, Lazaruſelo fanétok; torklulavok tava okallukklune: Atátak Abrahaá! nákinga, Lazaruſelo aulartikiuk, tikkerme noua immermut misfukkãrdlugo, okara niglerfarliuk, mattomane ikkomarforfoarme anniængarama. Abrahable fápa: Ernek, erkainiaruk, innutillutit ajungifettit pigaukit, Lazaruſele nagliuktartok. Mãnale tupedlerfitávok, ivlille anniartitávotit. Tamannalo tappullugo, akkornauvtine itteforojurkfoarmik aulæiængerfimarfomiglo kongnerfoakarpok: tersfanga illivfenut ikkaromarfut ajoraraut; taimatõg uautinut ikkaromarfut illivfenit ajoriput. Tava okarpok: Taimaitomik tukfiarbigaukit, Atátanga, au-

lartekkollugo Lazaruſe, angutima igloanut: Sulle kattengutekarama tedlimannik, okautſartorkollugit, anniængarbingmut tamattomunga pekkonnagit. Abrahab akia okallugbigællugo: Moſeſiblo Profetillo aglegeinnik pekkaramik, ivko nálekillisſigik. Sápa: Nagga, Atátak Abraha; tokkorſulle illætta ornikpattik, ſainiaromarnerput. Ama akia Abrahab: Moſeſelo Profetillo nálengikunikik, operisſenginiættõg, tokkorſut illæt umardlune ornikalloarpattik.

§. 76.

Luk. 17, 1-10.

Ajokærſukennele okallugbigei: Asſerornekanginek ajornakau. Erkanarle asſerorſairſok. Taurſomunga illuarnerovok asſerorteriviub ujaranik kongæſiagut nivingardlugo, immauvingmullo egillugo, makkungoet illætta asſerorſaineranit. Tamanna pivlugo miannerſoritſe. Kattengupit ajortulliarbigippattit, tennerterniaruk: ajorungnærpello, ajortei isſumakækit. Udlorme attauſẽnarme arbenelingnigloneet marlungnik ajortulliartarbigigunifit, udloinnarlo arbenek marlungnik orniktarunifit, perkikſimiunga unnerpet; isſumakækit tava tammarneree.

Aulartitet tava Nálekamut okarput: Operſuſerput nekkurſektirſuk. Nálekable okarbigei: Senfkorneſut, pukkulugirſatun-étomik operſuſekaruſe, mattomunga orpingmut tungoſungnitſunnik paumelikſamut ima okaruſe:

Ters-

Tersſanga pærit, immauvingmullo peet! tava orpiub tamattoma náleisſauãſe.

Kia ardlauvſe kivgaglub nunamik ſennachvirſomik, nersſutinnigloneet párſirſomik, narkſamit tikkitſaranget, ima okarbigisſennerpau: Erngerdlutit nerrivingmut inginæsſuarit? Ima okarbigisſengilau: Unnukut nekkikſinnienga, ſardliakoſerlutillo kivgartorbiginga, nerriſillungalo immertillungalo; kingorna nerrivlutillo immeromariotit? Kivgak tauna kutſauvigisſennerpau nálektuinnarmane? Taima isſumangilanga. Taimatõg illivſe malligekſesſe tamaſa namakſigusſigik, okaromarpoſe: Kivgapillungourſogut, pinniagekſauvut kisſéſa pigautigik.

§. 77.

Luk. 17, 11-37.

Jeruſalemmut ingerdlatillune, Samarialo Galilæalo arvkotigipek. Iglorpængnullo pimmet, angutit kollit puppikſut nellaupæt: taukkoa asſianut unnikput, torklulavlutiglo okarput: Jeſuſea, asſærſok ajokærſoirſok, nákittigut! Tekkogamigit, okallugbigei: Pellesſinnut tekkotitſartoritſe. Tersſungale ingerdlatillutik, puppæroput. Taukkoale illæt pupærollune misſigillerame, utteriok, Gudelo usſorekka nipperſoarmik, isſigeiſa ſænnut pællordlune kutſauviga. Tauna mersſa Samariamiut illæt. Jeſuſible ſápa okalluklune: Puppærotitet kollingungilet? nau taivkoa kollin-illoæt? Adlamik uttertokangila, Gude

usſorællugo, tekkornartak una kisſime utterpa? Tava okarbiga: Makkillutillo aularit, operſutſivit annaukátit.

Fariſæerille apperſormænne: Kakugo Gudib nálegauvia pisſennerpa? Akiei okalluklune: Gudib nálegauvia tekkukſavlune pingilak. Imaloneet okaisſengilet: Areit, manépok, ikkaneloneet. Areit, Gudib nálegauvia akkornauvſinut piſimavok.

Ajokærſukaminulle okarpok: Udlut nelliutſomarput, Innub Niarnæt udluiſa illæt tekkojomaisſauarſe, tekkusſennagolo. Ima okarbigiomarpasſe: Areit, tamanepok, ikkaneloneet! nálengnagillo tersſunga pisſengilaſe. Sorlo kadliub ingnera killaum igdloanit ingnadlegiartok killaum igdloæt aipanut; taimatõg Innub Niarna etſomariok udlukſamine. Tamannale nelliutinnago, anniængartikallisſavok, innuillo makkoa ajektoromarpæt. Sorlolo Noa innutillugo-étok; taimatõg Innub Niarnæt udlukſane-étſomariok. Ivkoa nerriput, immerlutiglo, nulliarput uinekorſivlutiglo, udlok tauna tikkillugo Noab isſerbia umiarſoarmut, ullerſub tava tikkipei, nungulluinnardlugillo tamaſa. Sorlolo Lothe innutillugo nerrivlutiglo immerput, pisſinniardlutiglo, tunnirſivlutiglo, iglulliorput, nautſevilliordlutiglo ikkurſoiput, udlok tauna tikkillugo, Lothim annivia Sodomamit, ſiellerpok tava killangmit ingnermiglo ikkuellekſaumiglo, tamaſalo nungupei. Taimatõg étſoma-

ſomariok Innub Niarnæt udlukſane ſakkomerbikſane. Udlok tauna iglub kanėtub piartoriaurnagit pingoenne iglomėtut; taimatõg narkſamėtub aſſime utterbigiſarunnagit kemmekenne. Lothib nullia erkainiarſiuk. Innuniartok innusſæromarpok; innuniængitſorle innusſavok. Okaupauſe: Unnuak taivna angutik marluk ſinnigbingme attautſeme innengakattigeeſapuk, attauſek illæsſiarine kaisſavok, aipale kemmengnekaisſavok. Arngnæk marluk kauitſekattigeeſapuk aſſerorterumik, attauſek illæsſiarinekaisſavok, aipale kemmengnekaisſavok Apperſorpæt tava okallugbigællugo: Nálegak, ſume taimaitſomarpa? Akiei: Kigdlolingmut nektoraglit kattitaraut.

§. 78.

Luk. 18, 1-14.

Arsſerſumigle okallugbigei, nungullugit tukſiaisſæisſengitſogut, okalluklune: Ekkartoirſok iglorperkſoarnėtok, Gudė taurſoma erkſigingika, iktorirſokaranilo innungmik. Tersſanėtſõg iglorperkſoarne uiglernek-énitok, taurſoma ima okarbigiartorpa: Annaunienga akkerartortimnit! Akkunikiarle tusſaromangika. Kingornale illumigut ima isſumalerpok: Nau Gude erkſigingilara, innuillo iktoringilakka: uiglerneruble taurſoma erdlokommanga, annautſomarpara, tusſængiæſarkonnanga kéſa. Nálegak tava okarpok: Atta, illueitſub ekkartoirſum okauſia nálekſiuk.

ſiuk. Gudible kennikenne annausſenginerpágit, udlullo unnurſello nungullugit torklulammænne, kigeilekkalloarame? Okaupauſe: Annaunæsſuaisſauei. Innuble Niarna tikkipet, nuname opernermik nervſaisſæſugaiuk?

Illeille ajungitſoſugirſut, illamingniglo nachorſut, mattominga arsſerſumik okallugbigei: Angutik marluk tekpauunga nálegbingmut tukſiariartortuk, aipa Fariſæeriúrſok, aipale tunnirſutinnik katterſoirſok. Fariſæere ingmikut kikkardlune, illumigullo ima tukſiardlune: Guna! kutſauvigaukit, adlettut innuiſun-énginama, péjairſuttut, illueitſulliartuttullo, arngnaunekartuttullo, tunnirſutinnik katterſoirſotulloneet omatut. Udluk marluk nerringitſaraunga Sabbatik akkornængne, pimmalo tamarmik kollingit tunniupakka nálekennut. Tunnirſutinnigle katterſoirſok alliſimavlune kikkartok, killangmulloneet ardloromangitſok, ſekkirſaminulle tiglukpok okalluklune: Guna! ſaimaunga, ajortungourſunga. Okaupauſe: tauna aiparminit ajorungnærſimavlune teſsamunga angerdlarpok iglominut. Nangminek nálengnartinniartok nálengnartinekaisſengilak: nangminerle nálengnartinniængitſok nálengnartinekaisſavok.

§. 79.

Matth. 19, 1-12. Mark. 10, 1-12.

Okautſit okko Jeſuſib nágamigit, Galilæamit aularpok, Judæab erkanut pivlune, Jordanib

danib igdloanut. Innuit ama amerdlaforfovlutik orningmænne, ajokærforiei illerkone attordlugo, kaitforfardlugillo tersfane. Farifæerit tava ornikpæt, ursferniardlugolo apperforpæt: Nulle angutib, pirsfutit nellinginnait pivlugit, auidlugo illuarpa? Akieile: Okautfit okko attuaingilisfigik? Innungnik pingortitfirfub aulakaumit pingortipek angut attaufek arngnarlo attaufek, okalluklune: Taimaitomik angune arngnelo angutib kemmeisfapek, nullelo ungægisfaua, taukkoalo marluk uinnik attaufiusfapuk. Taimaitomik marluiungnærlutiglo, uinnigle attaufiópuk. Gudib kattititæk innub auikfaisfengilek. Tava okarbigæt: Saogme Mofefib tunnekkoátigut aglekennik aurvfutikfennik, auekkollugolo arngnak? Akieile: Mafefib tunnekkoáfe aglekennik aurvfutikfennik, auekkoáfelo, umættisfe mangertorfómetta: Isfuanille taimaingilak. Iglome ama ajokærfugeifa mattominga apperformænne, akiei okallugbigællugit: Nulliaminik auitok (nulle angununekangipet) adlamiglo nulliardlune arngnaunekarpok tauna. Avtamiglo nulliartok arngnaunekariok. Arngnabtog, uvine kemmekuniuk, adlamiglo uiniklune, angununekariok tauna. Ajokærfugeifa tava okarbigæt. Angut nulliaminut taimailiusfapet, nulliarnek tava ajornakau. Okarbigeile: Okaufek tamanna innuit tamarmik fiunerfiginnaungilæt, taurfomingale tunninekartut kisfimik illisfimauæt. Aipaitfokarpok illeinnik, arngnamik timeinnit taimailutik erniufimarfunnik: Aipaitfokariok illeinnik,

nik, innungnut aipaitſungortitennik: Aipaitſokariok ama illeinnik, piarællutik aipaitſomarſunnik, killaub nálegauvia pivlugo. Siunerſiginnaurſub ſiunerſigilliung-una.

§. 80.

Matth. 19, 13-15. Mark. 10, 13-16. Luk. 18, 15-17.

Mattoma kingorna merdlertungoet pisſipeit taurſomunga, arkſaminik pattekkollugit tukſiukollugillo Gudimut. Merdlertungoennigle aitſirſut ajokærſugeiſa auokarillerpeit. Tamannale Jeſuſib tekkogamiuk, illuaringila, okallugbigællugit: Merdlertungoet uamnut pillit, innertidlariaurnasſigiglo, taukkoa Gudib nálegauvia pigangarsſuk. Illomut okaupauſe: Merdlertotut Gudib nálegauvianik pingitſok isſerbiginauieisſengilak. Erkillugillo, arkſaminik pattikpei, tængekartillugillo.

§. 81.

Matth. 19, 16-30. 20, 1-16. Mark. 10, 17-31. Luk. 18, 18-29.

Annimet, arvkoſinerlo attordlugo, Judit nálegeiſa illætta innuſuktub orninæsſuarpa, ſerkomigarbigællugolo ima apperſorpa: Ajungitſok ajokærſoirſok, kannongétomik ajungitſomik pinniaisſaunga, piomavlugo innurſut nákſaungitſok? Jeſuſible okarbiga: Saog ajungitſomik taivinga? Adlamik ajungitſok-

itſokangilak, Gude kisſime ajungilak. Innurſumulle isſeromaguit, inneitſisſit mallingniakit. Taurſoma apperſorpa: Suut? Jeſuſible ſápa: Inneitſisſit illisſimalluarpettit: Tokkotſisſengilatit, arngnaunekaisſengilatit, tiglisſengilatit; ſeglutigisſengilet aipait, angutillo arngnello nálekik, innukattillo tuglit illiktut asſaisſauet. Tava ſápa okallugbigællugo: Ajokærſoirſok, tamaſa makko mallingniarikka innutſivimnit. Suna kisſiet ſulle pingilára? Jeſuſible illekſivlune irsſiga okallugbigællugo: Attauſek ſulle pingilet, illuartuinnaromaguit. Pisſit tamaſa tunniartorkit, peetſunnullo tunniullugit, killangme tava pekkotikſarikſaisſautit, malligiartordlungalo nagliugutikſet nangmaguk. Tamanna tusſaramiuk, annilangárpok, allieiſuklunilo kemmekpa, pisſorſogame. Allieiſulerſok Jeſuſib tekkogamiuk, ajokærſukenne keviarpei okallugbigællugit: Illomut okaupauſe: Pisſorſoak killaub nálegauvianut pinnek ajungajæisſavok. Okauſeelo tamakko ajokærſugeiſa annilarutigangattigik, Jeſuſim ama ſápei okallugbigællugit: Asſærſekka kittornengoakka, Gudib nálegauvianut isſernek ajornakaut pimingnut tettekartut. Ajornænginerovok, nersſurſoak, Kaméle, merkutim irsſagut pivlune, pisſorſoarmit Gudib nalegauvianut isſisſirſomit. Annilangariput ama, ingmingnullo okallukklutik: Kiname tava pidluartekſængorſinnaua? Jeſuſible irsſigællugit okallugbigei: Innungne ajornakau, Gudimele ajornængilak: ajornartut tamaſa Gudim ajungimmagit.

Petrusib tava okarbiga: Areina, tamasa kemmekkivut, malliklutillo, suna akigisauarput? Jesusible akiei: Illomut okaupause: mãna mallikausinga, tamarmik nutaungorpetta, Innublo Niarna ivksiauvingmine ussornartome ivksiaisappet, illivsesõg ivksiaissaugiose ivksiautenne arkanek marlungne, ekkartóllugillo pisauesse Israelib kinguei, arkanek marluit ekkardlereet. Innub iglone kemmekuniuk, kattengutinneloneet, anguneloneet, arngneloneet, nulleloneet, kittornenneloneet, nautsevingneloneet, uanga pivlunga, okautsillo tusarnersut pivlugit, Gudiblo nálegauvia pivlugo, tellimannik ungnirsakattartunnik tauna mattomanétillune piomariok iglunnik, kattengutinniglo, arngnenniglo, kittornenniglo nautsevingniglo, mersa umigigænne, sillamelo tikkitsuksame innursumik nãksaungitsomik piomarpok. Kabserssuille siudleet kingudlingussaput, kabserssuillo kingudleet siudlingussaput.

Killaub nálegauviæt arsiga iglum ittua, udlarotok sennachvirsukssarsinniardlune nautsevingminut Weinelikssamut. Sennachvirsukselle akkoarangænne, anningaursamik piommammattik udlok naulugo sennarchekkollugit, aulartipei tava nautsevingminut tungolikssamut. Udlub nællunærkuta pingasungormet, annigame, adlet tekkoei niuverbingmétuartut sulliakangitsut, okallugbigællugit: Illivsesõg aularitse, tungolikssamut nautsevingmut, namaktomik illuartomik akilleromarpause.

Au-

Aularput tava. Ama annigiok, udlub nællunærkuta arbenengormet kollin-illoængormello, taimailioriok ama ſennachvirſukſarſiordlune. Uellilliartillermelle, udlub nællunærkuta arkanengormet, ama annigiok, adlettõg ſulliekſakangitſut tikkiniei, okallugbigællugit: Saog udlok naulugo ſullirſekſakaraſe tersſanéſinnarpiſe? Akiæt: Sennakorſirſokanginnauta. Tava okarbigei: Illivſeſõg aularitſe tungolikſamut nautſevingmut, illuartomiglo akikſamik piomarpoſe. Unnungmet, tungolikſab nautſeviub nálegæt párſirſe okallugbiga: Sennachvirſut kákovlugillo akillikit, kingudlek ſiudliullugo ſiudſermut aglæt. Udlub nællunærkuta arkanengormet ſennakonekartut tava ſakkomerput, tamarmiglo pekkattigeeklutik anningaurſarſiput attautſemik. Siudleelle tikkinnamik, amerdlakainik pisſæſugællutik illamingnit, tamarmiktõg anningaurſarſikattigeekput attautſemik Attautſemik pigamik, iglum ittua okallorojugbigillerpæt okalluklutik: Kingudleet makkoa udlub illainnengoa ſennachvirſut, uautinulle nellereekſipettit, nau udlub kiængnera arktornaneralo attorikput (ſennachviginnartogut). Akieile, taukkoalo illæt okarbiga: Asſærſak oma ikkingutiga, akillernerlugbigingilaukit: attautſemik anningaurſamik akilleromavlutit okarama, angingilatit? Anningaurſekſet piuk, aularlutillo. Kingudlerle tauna illiktut akilleromarpara. Pimnigloneet isſumamnik piginnaungilanga? tautorlukpit ajunginnama? Taima kingudleet ſiudlingusſaput, ſiud-

ſiudleello kingudlingusſaput. Kákoſimarſut amerdlakaut, kennikelle ikkekaut.

§. 82.

Joh. 11, 1-57.

Mariable kattengutællo Martab iglorpeine napparſimarſokartok, Lazaruſemik attelingmik, Bethaniamit pirsſomik. (Irvſomale Mariab, Nálekamik tennitſirſub tarnutikſamik, isſigeiniglo ſellumarſairſub nutſaminik kattenguta, Lazaruſe, napparſimarſok). Tava kattengutik arngnæk aulartitſipuk Jeſuſemut, imalo okariartorkorſipuk: Nalegak, atta, asſarſet napparſimavok. Jeſuſible tamanna tusſaramiuk, okarpok: Nappaut tamanna tokkonartukſaungilak, Gudele usſornarſekollugo, mattomingalo Gudib niarna nálengnarſekkollugo. Martale Jeſuſim asſængárpa, kattengutalo Maria, Lazaruſelo. Lazaruſemik napparſimarſomik tusſarame, ſulle marlungnik udliok tersſane, Johanneſib koirſikãrbiane. Mattoma kingorna ajokærſukenne okarbigei: Ama Judæamut aularta! Ajokærſugeiſa okarbigæt: Ajokærſoirſok, Judit taikkanétut, ſiornaumet, tokkonniarlutillo ujarkennik nailloromakãtit, amalo ornigomarpigit? Jeſuſib tava ſápei: Udlorme attauſénarme nællunærkutit arkanek marlungilet? Udlokartillugo ingerdlarſok aporiakangilak, ſillarſub tamattoma kaumarſoa tekkurſarangamiuk: Unnuarſiortorle aporarau, kaumarſokangimmet ſillarſoarme. Taima okarame,

ajo-

ajokærſukenne okarbigei: Asſarſerput Lazaruſe ſinnikpok, itterſariartoromarparale. Ajokærſugeiſa tava okarbigæt: Nálegak, ſinnikune, piungnæisſavok. Jeſuſe mersſa tokkorſomik okalluktok: taukkoale ſinnikſinnartomik okallugæſugæt. Jeſuſib tava okallugbigilluinnarpei: Lazaruſe tokkovok, illivſelo pivluſe tipeitſukaunga neijunginnauko, operkolluſe. Sullile mãna orniktigo! Tava Tomab, marlulliamik tairſab, illenne okarbigei: Illagittigo, tokko kattigiartordlugo! Lazaruſe udlut ſisſamæt illivermétok Jeſuſe tikkipa. Betania mersſa Jeruſalemmit kannitok. Juditſõg kabſerſuit Martamullo Mariamullo pirsſut tupedlerſariartorlugik, kattengutæk tokkorſok pivlugo. Jeſuſemik tikkillerſomik Marta tusſarame, páriartoræsſuarpa, Mariale iglométuartok. Marta tava Jeſuſemut okarpok: Nálegak, tersſanékuit, kattengutiga tokkusſengikalloartok. Sullilo mersſa illisſimauara, ſumigloneet Gude tukſiarbigigungne, tunnisſauãtit. Jeſuſib ſápa: Kattengutit makkisſavok. Martab tava okarbiga: Udlut nágatænne umarbingme makkitſomartok, nællungikalloarpara. Jeſuſib tava okarbiga: Uanga makkibiovlungalo innurſutavunga: Uamnut opertok, tokkogalloarune, innusſavok: Innurſoktõg, uamnullo opertok tokkusſengilak isſokangitſomut. Tamanna operaiuk? Marta okarpok: Ap, Nálegak, operaukit Kriſtuſiurſotit, Gudib Niarna, nunamut pisſimarſotit. Taima okarame, kattengune Maria kákoiartorpa angiordlune, okallug-

lugbigællugo: Ajokærsoirsub tikkisimavlunilo kakoãtit. Mariab tamanna tusaramiuk, nækkoinæsuardlunilo ornikpa. Jesusib iglorpait sulle tikkingikei, sullele Marthab párlimaubianétok. Iglométut Judit neijorteisa tupedlersseisa Maria nækkoinæsuardlunilo annirsok tekkogamiko, mallikpæt okalluklutik: Illerva ornikpa kejajomavlugo. Mariable Jesuse ornikamiuk, tekkovlugolo, isigeinut pællorpok, okallugbigællugo: Nálegak, tersanékuit, kattengutiga tokkusengitsok. Tauna kejarsok, taursomungalo ingiellutut Judit Jesusib tekkogamigit, annernermine allieisungálerpok, tamannalo umamiuga okalluklune: Sumut illivisiuk? Akiæt: Nálegak, tekkoiartoruk. Tava Jesusim irsik kodlillerpuk. Judit tava okarput: Areit, asængáralloara. Illeille okarput: Tekpiklitsirsub tekpeetsomik tokkoteilliginnaungikalloarnerpau una? Tamanna pivlugo Jesuse ama illumigut kejasungulerkau, illervanullo piok. Mersa itterssaursok, ujarkamiglo mattusimarsok. Tava Jesusim okaukei: Ujarak pærsiuk. Martable, tokkorsub kattengutæt, okarbiga: Nálegak, tippetungolerpok, udlut sisamæt tersanelerame. Jesusib sapa: Okarbigingikivkit, operuit, Gudim usornartua tekkusægit? Ujarak tava pærpæt tokkorsum innanit. Jesuse kongmut ardlorpok, okalluklune: Atátak, kutsauvigaukit tusarangma. Mersa illisimauaukit nungullugit tusartarangma. Innuille tersanétut pivlugit taima okarpunga, operekkollunga aulartikingma. Taima okarame,

rame, ima niblingárpok okalluklune: Lazaruſeá, anneet! Terſangainnak tokkungarſok makkillunilo anniok, niukikullo tellikikullo ſátunnik okkorutinnik immuſimarſok, kénalo annoraminermik mattuſimarſok. Tava Jeſuſib okarbigei: Makkonanga pærallarſiuk, piſugle!

Tava Judit amerdlaſút, Mariamut pirsſut, Jeſuſelo uſornartullirſok tekkogamiko, operbigillerpæt. Taukkoale illeit Fariſæerinnut okariartorput, Jeſuſe taima uſornartullimet. Tava Fariſæerit pelleſſiunerillo kattillerput, ingmingnullo okalluklutik: Sullisſaugut? innuk una uſornartullekau. Arkſoaringikutigo, innuit tamarmik operbigisſauæt. Mattoma kingorna tava Romiut péjariartoromarpátigut, nunamiglo innungniglo aglæt. Taukkoale illætta, Kaifaſemik attiglub, okkiok taivna pelleſſiunerurſub, okarbigei: Nællovluinnarpoſe iſſumallioraſelo. Uautinut ajunginerovok, innub attauſingub innuit tokkotigællugit, innuit tamarluinnarſoarmik aſſerokkonnagit. Ingminigle taima okangilak, okkiorle taivna pelleſſiunerogame, erkotukſamik okallukpok. Innuit (Judit) Jeſuſib tokkotigisſægei; innuinnaillo tokkotigisſengikei, Gudible kittornei ſiamarſimarſut attautſimut piſekkollugit. Udlub tamattoma kingorna ingmingnut okauput, kannog illivlutik tokkotſuklugo. Jeſuſele Judit tekkoænne ſakkiungnælerpok, innukajuitſuble erkanut aularpok, iglorperkſoarnut Efremmik attelingnut: terſanétuarlunelo ajokærſukenne illag-

illagællugit. Anniviuble kattibia nelliutillermet, Judillo amerdlasút mattoma erkanit pauunga Jerusalemmut aularput, anniviub kattibia nelliutinnago ubbaromavlutik. Tersanènamik, illamingnut Jesuse apperkotigæt, okallugbingmétillutiglo, ingmingnut ima okalluk put: Kannog isumauvise, annivikfiorbingmut pingimmet? Pellesfiunerille Farisæerillo mersa okaukorsiput innungnut: neijuganik illisimarsokarune, okarbigiartorkollutik. Tava tiguiomavlugo unnerput.

§. 83.

Matth. 20, 17-28. Mark. 10, 32-45. Luk. 18, 31-34.

Mattoma kingorna Jesuse ajokærsukenne illagællugit pauunga Jerusalemmut aularpok, Jesuselo siudleræt. Annilárpulle, erksivlutiglo mallikpæt. Ingminut taukko arkanek marluk ama pisinnamigit, okallugbigei, kannok pisfægænne, okalluklune: Atta, tekpauunga Jerusalemmut piogut, Profétillo agjegeit tamarmik erkorluinnaisaput Innub Niarna pivlugo: Tauna pisitausavok pellesfiunernut aglekenniglo illisimarsunnut, taukkoa tokkotekfainnængortisauæt, nællursunnullo tunniusauæt, taukkoa mittautigisauæt, ketserardlugolo ipperartusauæt, kikkiektorlugolo tokkotsomarpæt, udlullo pingajuænne umaromariok. Okauseele tamakko tamasa tusfangileit, nællunartugællugillo siunekaratiglo okalluktuanik.

Tai-

Taimane Zebedæusſib kittorneiſa arngnætta, ernængne Jakolo Johanneſelo illagællugik, ornikpa. Taukkoa marluk pællorbigællugolo okarbigæk: Ajokærſoirſok, pekkogallarpautikit, piomarſauvtingnik tunnekollunuk. Tava apperſorpek: Uamnut kannog illiorkoviſik? Akiæk: pekkotiguk, ardlarpuk tellerpikpit tunganut, ardlarpugle ſaumikpit tunganut ingekkollunuk nálekauvingne. Arngnættatõg kénubigigia okalluklune: Ernekka okko ingekkoigik nálegauvingne, ardlæk tellerpikpit tunganut, aipale ſaumikpit tunganut. Jeſuſible okarbigei: Tukſiautiſe nælloeſſe. Ermutſim imma immigekſara immerſinnauvikko? koirſutikſamniglo koekkoginnauviſik? Sápæk: Ap, ajungikalloarpoguk. Tava okarbigipek: Ermutſim imma immigekſara immisſægalloarpartik, koirſutikſamniglo koiſitſomariotik: Tellerpimale tunganut, ſaumingmaloneet tunganut, ingekkorſinek, uamnit pekkorſekſaungilak illivtingnut, Atátamale ingekkorſei taima ingisſaput. Kollit adlet ajokærſuket tamanna tusſaramiko, annarutillerpagik nukkareek okko Jakolo Johanneſelo. Jeſuſible kákoei okallugbigællugit: Nunab nálegarſoee nálegauniartartut illisſimauesſe, taukkoalo illeit pirsſarſuit nekkorſaraut. Illivſele taimaitokæisſengilaſe. Angneroiomarſok kivgarisſauarſe tamauſe, nálegauneroiomarſub kivgartorbigisſauáſe tamauſe. Innublo Niarna pinginiok, innungnut kivgartorbigekkollune; kivgartoriartorpogle, innurſuminiglo tunnirſivlune, amerdlaſut annaurſutikſænnik.

§. 84.

Luk. 19, 1-27.

Mattoma kingorna Jerichomut piput. Iglorperkſuillo arvkotigangagit, atta, angut tersſanétok, Zachæuſemik attelik, tunnirſutinnik katterſoirſut nálegæt pisſorſovlunilo. Jeſuſelo taurſoma tekkojomadlara, innungnillo ajoriok mikkirſungógame. Siudliullune tava akpallerpok, orpingmullo Feigelikſamut majoarpok, tekkonniarlugo, tersſona ingerdlaisſammet. Jeſuſele tersſunga pigame, ardlorame, tekkolerpa, okallugbigællugo: Zachæuſea, akkaræsſuarit, voitſiaro iglungnut isſeromarpunga. Tava akkaræsſuarpok, tipeitſuklunilo illæsſiara. Tamarmik tava tamanna tekkogamiko, okallorojullerput, angumut ajortulliartomut isſermet. Zachæuſible Nálegak ornikpa okallugbigællugo: Nálegak, areit, pikka marlungorlugit tunniupakka peetſunnut, pekkoſerluklungalo pinniarkakka ſisſamæt amerdlakainik uttertitſomarpakka. Jeſuſible okarbiga: Udlome iglo tauna annaurſutikſarſiok, Abrahab kinguarangago tauna (iglum innua) Innub Niarnæt tammarſimarſut ujariartordlugillo pidluartitſartormagit.

Tamarmik okauſee nálengniarmattigik, arsſerſumik okallugbigei, Jeruſalemmut pallillerame, Gudiblo nálegauvia erngerdlugo ſakkomisſæſugangarsſuk. Taimaitomik ima okarpok: Angut nálegak nunamut ungeſikſométomut aularpok, nálegauvik pinniardlugo, angerdlaruklune ama. Kivgenne tava kollit

ka-

kákoei, tunnivlugillo anningaurſarajurkſoarnik kollinnik, okallugbigei imænna: Niokutigisſigik tikkisſinnanga. Innukteiſale nækkoringinnamiko, ima okarbigiartorkoæt: Tauna nálegauniarkongilarput uautinut. Tikkinname, nálegauviglo pigamiuk; kivgenne ivko kákoei, anningaurſennik tunnirſenne, tusſaromavlune niokutiglit pisſeenik. Siudlek tava ſakkomerpok okalluklune: Nálegak, anningaurſarajurkſoarnik anningaurſarajurkſoarſiunga kollinnik. Okarbiga tava: Kujanak kivgarikſotit: mikkirſungoamik pinniakikauit, iglorperkſoarnut kollinnut nálegausſautit. Aipatõg ſakkomeriok okalluklune: Nálegak, anningaurſarajurkſoarnik anningaurſarajurkſoarſiunga tedlimannik. Taunatõg okarbigigia: Ivlitſõg nálegaiomarpotit iglorperkſoarnut tedlimannut. Pingajuarle ſakkomeraine, okarpok: Nálegak, tersſa anningaurſarajurkſoet, irsſertorſimagiga kakkikſautimnut. Erkſigivkit, angutaurſorſogauit: Illingiſettit pirsſaratit, katterſordlugillo ſiaroartengiſettit. Sápa: Kivgapilluk oma, okauſernik ekkartopaukit. Erkſinakerſunga angutaurſovlungalo illisſimagingma: illingiſakka pirsſartarikka, ſiaroartengiſakkalo katterſoraukit: Saogme anningaurſautiga anningaurſerirſunnut pingipiuk, tikkikuma, pisſægalloariga illævlugo adlennik? Tava neijortinne okarbigei: Taurſomanga anningaurſarajurkſoak arkſarſiuk, tunnivlugolo kollinnik anningaurſarajurkſoalingmut. Aklæt: Nálegak, tauna kollinnik anningaurſarajurkſoakarpok. Okaupauſele: Pekkartok ſu-

 mik,

mik, tunninekaisſavok: pekkangitſorle, arkſarnekaisſavok pianik. Ivkole uamnut kingarſartut uamniglo nalegaukorſingitſut kaitſigik, irsſigitillungalo tokkotſigik.

§. 85.

Matth. 20, 29-34. Mark. 10, 46-52. Luk. 18, 35-43.

Ajokærſukenne illagællugit Jerichomit annimet, innuierkſuit mallikpæt. Attalo, tekpeetſuk arvkotikſane ivkſiarſuk, tukſiardlutiglo kenulerſuk: Taukkoa ardlæk Partimæuſemik attelik, Timæuſib niarna. Innuierkſuit ſarſummattik tuſaramikik, apperſorpakik tamattominga. Jeſuſemik Nazaremiomik ſarſutomik okarbigangattik, torklulapuk okalluklutik: Jeſuſea, Davib Niarna, nákittiguk! Innuille ſiullerſortut auokarillerpagik nippangekkollugik. Niblingarpugle okalluklutik: Náleganga, Davib Niarna, nákittiguk. Jeſuſe tava unnillerpok okalluklune: Kákuſſigik. Kákoagik tava, okallugbigællugik: Nækkoilluttiglo tupedleritik, kákommattik. Annorarſettik tava nellukpakik, Jeſuſemullo pipuk. Jeſuſib tava apperſorpek: Kannog-illiorkoviſik uamnut? Akiæk: tekpikſekkollunuk. Jeſuſib tava nákingalerpek, irsſikikullo aktorpek, okarbigællugiglo: Aularitik, operautik, ajorungnærpotik. Erngerdlutiglo tekpikſillerpuk malliklugolo, Gudelo uſoringárpæk. Innuillo tamarmik tamattominga tekkuniktut Gude uſorinniarpæt.

AN-

ANNAURSIRSIVTA SULLIRSEI, ANNIARBIKSE NELLIUMET.

Sullirſei udlut arbenengormetta unnukut (Sonnabend).

§. 86.

Matth. 26, 6-13. Mark. 14, 3-9. Joh. 12, 1-8.

Udlut arbenengormetta, annivikſiortinnagit, Jeſuſe Bethaniamut, Lazaruſib tokkogalloab, Jeſuſim umartitæt neijuganut piok. Terſſane nerdlerpæt unnukut, Simob puppikſogalloab igloane, Martablo kivgartorbigei: Lazaruſele illagæt, nerrivingmut inginnamik. Tava Mariam ornikpa, ermutſirſardlune tarnutikſamik immalingmik pikkunartomik akisſómik, okumeilutettut okimeiſigirſomik, Jeſuſiblo isſigei tennipei, nutſaminiglo ſellumarſardlugit. Kingorna ermuſek asſerorpa, niakoagullo koilluinnarpa, nerrivingmeivkſiatillugo. Iglole tamakkerdlune tippigikſorſoængorpok tarnutib tivkanik. Ajokærſugeiſa illæt tava pillerpok, Judaſe Iſchariote piſſitſirſikſa kingorna, okalluklune: Tarnutikſak una ſaog tunniſimangila arkanek tellimannik ungnirſakattartunnik anningaurſennik, peetſunnullo tunnirſutikſennik? Peetſulle isſumagællugit taima okangilak, tigliktogamele, pǒkſirſaramelo, tunnirſutit párællugit.

Adlettõg ajokærſuket illeiſa illuaringiniæt okalluklutiglo: Tarnutikſak una ſaog koinerlukpa? Okallorojugbigællugolo. Tamannale Jeſuſib tusſaramiuk, okarbigei: Arngnak una allarſiuk, ſaog allieiſuktipisſiuk? ajungitſomik pimmanga. Nungullugit peetſunnik illakartuinnarauſe, ajungitſulliarbigiomagusſigiglo, piginnauesſe: uangale neijortuinnaisſengilauſe (timimnik.) Ajugaringiſaminik piok. Tarnutikſaut una timimnut koigamiuk, tennikallarpãnga, illivermut illirſausſægama. Illomut okaupauſe: Okautſit okko tusſarnerſut innungnut okautausſappetta ſillarſoarme tamanne, arngnaktõg tauna okautausſaugiok, kannongétomik mãna pigãnga erkaivlugo.

§. 87.

Joh. 12, 9-11.

Jeſuſemik tersſanétomik Juderperkſuit tusſaumaleramik, tauna pivlugo kisſiet tersſunga tikkiungikalloarput, Lazaruſele tokkorſunnit umartita tekkoiomariættõg. Pellesſiunerille Lazaruſeſõg tokkokiguklugo isſumalliorput. Tauna pivlugo Judit amerdlaſût tersſungnarput, Jeſuſelo operbigællugo.

§. 88.

Sullirſei Sabbateme, (Sonntag).

Matth. 21, 1-11. 14-17. Mark. 11, 1-11. Luk. 19, 29-46. Joh. 12, 12-19.

Akkagómet, Jeruſalemmut pallilleramik, Betfagelo tikkillugo orkſurſalikſamut kakkamut,

kamut, tava ajokærſukængne Jeſuſim aular-tipek, okallugbigællugik: Aularitik, iglor-pængnut ſiunautingnętunnut. Isſerutik, ners-ſut ſiutitók tava erngerdlutik naipisſauartik annuſimarſok, nocharlo ſenniane, kánut ſulle innungmik ingiſimarſokangiſainnartok: annu-ærdlugik, uamnullo pisſikik: imalo apperior-nekarutik: ſaog annuærpikko? ima akinniæk-ko: Nálekab attoromarpek: erngerdlune tava aularukusſapek illivtingnut tamaunga.

Innuierkſuit tava, kattisſimauvingmut pirsſut, Jeſuſemik Jeruſalemmut pirsſomik, tusſaramik, orpeet aualekuteit pieit, annivig-ællugolo niobiorpæt.

Ajokærſukægle aularpuk, okarbigangat-tiglo naipipakik nersſut ſiutitŏk nocharlo an-nuſimarſok isſertarbiub kiglingane, ſillatane, arvkoſerngub auikſarbiane. Siutitók nocharlo annuærmækkik, nálegeiſa apperſorpagik: Saog annuærpikik? Akiakik, okallugbigællugit: Nálekam attoromammagik. Akkoæraikik ta-va. Siutitórlo nocharlo pisſipakik Jeſuſemut, annoramingniglo nochak kadlermarsſuk, Je-ſuſe kãnut ingipok. Tamakkolo tamarmik tai-mailiput, Profétim okauſee erkokollugit, ima okartok: Zionib pannia okaukisſiuk, areit, Nálegaunerpit piuangitſovlunilo nersſuméllu-ne, nersſutiblo ſiutitub nangmaktorſub nochæt kãnellune ornikpãtit. Tamanna ajokærſugeiſa erngerdlutik illisſimangilæt: Jeſuſele tokkor-ſunnit makkiſimamet, erkaiæt, tauna pivlugo taima aglekſimamet, taimailiormarsſuglo.

Taima ingerdlatillugo, innuit kabſerſuit annorarſettik iſſuipeit arvkotikſanut, illeiſale orpeet aualekuteit kiblordlugit arvkotanullo ſiaroartereit. Ungeſigungnærmello, orkſurſalikſamit kakkamit attermet, ajokærſugarperkſuiſa tipeitſungnermik nipperſoarmiglo Gude uſorillerpæt, uſornartut tamaſa tekkorſettik pivlugit. Innuierkſuille ſiudlerſortullo mallingniktullo torklulaput okalluklutik: Hoſianna, Davib Niarna! Nálekam akkane tikkitſok Nalegaunerurſok uſornarſile! Atátauvta Davib nálegauvia tængekartinekarle! Nálekam akkane tikkitſok. Hoſianna! Erkikſinekarle killangme, nálengnekardlunilo kotſikſome!

Illeiſale, Lazaruſe illervanit kákommago umartillugolo, uſornartullia uſoringárpæt; tamannalo pivlugo innuit páriartorpæt, tusſaramik, taima aktikſomik uſornartullimet. Fariſæerille ingmingnut ima okallukput: Atta, ſapperluinnarparſe, innuit tamarmik mallikſuinnarmarſuk. Fariſæerille illeiſa okarbigæt; Ajokærſoirſok, ajokærſukettit auokaringákit. Akiei okallugbigællugit: Okaupauſe, okkoa nippangeralloarpetta, ujarket tava niblisſaput.

Iglorperkſoarnullo pallillerame, irſigei kersſætigællugit okalluklune: Kannoktók ſulle mãnakut illisſimagusſiuk ullapiſautikſarſe! Mãnale illivſinut irſivſinnullo irſertorſimarſok. Nelliutſomarpogle, kingarſartivſe ungoromarpãſe, auativſigullo illuiomarpãſe, anninauærſardluſelo tamanne nagliuktitſomarpãſe kittornesſe

nesse illagællugit, nungulluinnaisſauãſe, kallereekſunniglo ujarakaisſengilet iglusſe, annaubikſaralloauvſe udloa isſumaginginnausſiuk.

Jeruſalemmut isſermet, iglorperkſuit innuit tamarmik pikkitorſoængorput, okalluklutik: Kina-una? Innuille okarput: Tersſa Jeſuſe, Proféte Nazaremmit Galilæamétomit pirsſok. Jeſuſe tava Gudim igloanut, nálegbingmut, isſerpok, tamaſalo kemmerlordlugit. Nálegbingmémet, tekpeetſullo, tusſiatuilo orningmænne, tamaſa illuarſiei. Pellesſiunerille aglekenniglo illisſimarſut usſornartulliugei tekkogamikik, merdlertullo nálegbingme torklularſut tusſaramikik imænna: Hoſianna, Davib Niarna, usſornarſile! kammaktorſoængorput tava okallugbigællugo: Okkoa okauſeet tusſarpigit? Jeſuſible ſápei: Ap. Aglekelle okko attuaingiſainnarpisſigik: Merdlertungoet milluktullo karneinnit usſornautikſak illingnut illuarſarpet?

§. 89.

Joh. 12, 20-50.

Tekpauunga kattiſimauvingmut nálegiartortut illeit Grækiurſut. Taukkoa Filippuſemut, Betſaidamit Galilæamétomit pirsſomut, piput, tukſiarbigællugolo okalluklutik: Nálegak, Jeſuſe tekkoiomadlakarput. Filippuſe tava Andreaſemut okariartorpok mattominga, Andreaſelo Filippuſelo, okariartorkattigeekpuk Jeſuſemut.

Jesusible sápek okalluklune: Innub Niarnæt usornarsivia nelliupok. Illomut, illomut okaupause: Nautsejeksak irvsub illuanut pingikune, tokkonnanelo, attausioginnararau: tokkorsarangamele, tava amerdlirsarau. Innursusiminik assænniktub makkairsisfaua; innursusiminigle tamãne nuname umigirsub pigituinnaisfaua innursumut nãksaungitsomut. Uamnut kivgartoromarsub mallisfauãnga, kivgaratõg neijukamnétuaisfagiok; uamnullo kivgartortok Atátama nalengnartisfaua.

Mãna tarngniga allieisukpok, kannorlo okaisfirsunga? Atátanga, annaunienga mattomanga nelliutomit. Taimaitomigle mattomunga nelliutomut piunga. Atátak, akkit usfornarsiuk! Tava nippe killangmit ima tusfarfaursok: Usfornarsigiga, amalo usfornarsitsomariara. Innuit neijortut tamanna tusfaramiko, kadlerforfoængortok, unneræt. Illeifale, Engelib okallugbigiga, unneræt. Tava Jesusib sãpei okallugbigællugit: Tersfa nippe pivlunga tusfarfaungitsok, pivlusele piok. Mãna sillarsub pivlugo akkerartornekarpok, mãna mattoma sillarsub nâlega ajektornekaisfavok. Kangattartisimaisfægumale nunamit, tava tamafa kajungersitsomarpakka uamnut. Taimale okallukpok, nevsuiardlugo, kannog tokkusfægame.

Innuit tava akiæt: Inneitsisfinnik tusfartogut, Kristusemik tokkosuitsuinnaisfirsomik isfokangitsomut, kannongme okarpit: Innub Niarna kangattartitausfirsok? Innub Niarna

tauna

tauna kina? Jesusib okarbigei: Sulle kaumarsub neijudlegomarpãse. Kaumarsokartilluse sakkilluaritse, tãrtub kanningakkonnase. Társiortub ornigekse nælloa. Kaumarsokartilluse, operbigissiuk, kaumarsub kittornarekkolluse.

Jesuse taima okarame, aularpok, taukkonungalo irsertordlune. Nau irsigitillugit taima aktiksomik usornartullimet, operbigingilæt, Isaiasim okausee erkokollugit, ima okartok: Nálegak, kia operaigit ajokærsutivut? kialo Nálekab tellia illissimauau? Taimaitomik opernek ajorput, Isaiase ama okarmet: Tekpeelisillugillo umætteit mangertorsoængortikei, irsimingnik tekkunnekkonnagit, umamingniglo siunekarkonnagit, sainiakkonnagillo kaitsorsakkonnagit uamnut. Taima Isaiase okarpok, usornarsusia tekkogamiuk, okautigællugolo pigamiuk. Taimane Náleket kabserssuit operbigigalloaræt. Farisæerille pivlugit okautigiomangilæt, auiksaisæsugællutik kattisimauvingmit: innuit nálengnarsusiæt asænnerogamiko, Gudib nálengnarsusianit.

Jesusele aulartillune, torklulavlunilo okallukpok: Uamnut opertok uamnuinnak opingikalloarpok, aulartitsirsomulle uamnik operiok. Uamniglo irsigirsub irsigirsarigia aulartitsirsok uamnik. Kaumarsuksavlunga nunamut pirsunga, uamnut opertok tãrtometuarkonnago. Okautsimnik tusartok, operinnagillo, ekkartúsengilara: innuit ekkartutsartunginnaukit, annautsartorpakkale. Uamnik nachorsok,

ſok, okautſimniglo nálengitſok ekkartoirſokarpok. Okautſima ajokærſutimalo ekkartusſauæt udlut nágatikſænne: isſumamnik okallunginnama, Atátable innæppãnga, kannok ſullirſakkollunga okallukkoãnga, inneitſisſeilo nãkſaungitſok innurſutikſaurſut illisſimauakka. Taimaitomik okallukama, okallukpunga, ſorlo Atátam okallukkoãnga.

§. 90.

Matth. 21, 17. Mark. 11, 11.

Tava kemmekpei; unnungmello iglorperkſoarnit anniok Betaniamut, tersſanétuardlunilo arkanek marluk illagællugit.

§. 91.

Sullirſei udlorme ſiudlerme (Montag).

Matth. 21, 18. 19. Mark. 11, 12-19. Luk. 19, 47. 48.

Kaumet, ama udlarollune, iglorperkſoarnut ingerdlatillune kálerpok. Orpiglo Feigelikſak arvkoſerngub ſenniane pillulik asſianit tekkogamiuk, pallillerpa, paumakartugællugo. Tikkinnamiugle, pillukarſinnartok tekkoa, nelliungikallarmet paumakarbia. Jeſuſib tava okarbiga: Mattoma kingorna illingnit paumartortokaisſengilak isſukangitſomut. Ajokærſugeiſa tamanna tusſarpæt. Orpiglo tamanna Feigelikſak erngerdlune tokkolerpok.

Jeruſalemmut pigamik, Jeſuſe nálegbingmut isſerpok. Anniſillerpei tava niuvertut pis-

pisfirfullo nálegbingmétut, anningaurferirfullo illirfiveet tingmirfenniglo niokutiglit ivkfiauteit orlotipei, fumigloneet tigumiartut nálegbikut ingerdlakongilei. Ajokærforniardlugillo okallugbigei: Igloga taiornekaisfavok tukfiartarbingmik innungnut tamannut, Illivfele tokkotfivingortiparfe. Aglekennigle illisfimarfut pellesfiunerillo innungnullo náleket tamanna tusfaumagamiko, tokkonniaralloarpæt. Erkfigælle, innuit tamarmik nálekteifa ungægangarsfuk ajokærfuteilo aijeiforutigangattigik. Unnungmet, ama iglorperkfoarnit annigiok.

§. 92.

Sullirfei udlut aipane (Dienftag).

Matth. 21, 20-22. Mark. 11, 20-26.

Kaumet, orpik Feigelikfak farsfunnamiko, pænnertok tekkoæt tungauvingminut aglæt. Ajokærfugeifa tamanna tekkogamiko, aijeiforput okalluklutik: Orpik Feigelikfak kannog-illivlune tersfangainnak tokkonæsfuarpa? Petrufiblo okarbiga: Ajokærfoirfok, areit, Feigelikfak orpik auokarirfet tokkovluinnarpok. Jefufib tava akiei okallugbigællugit: Gudemut operitfe. Illomut okaupaufe: Nekkimannafe operufe, Feigelikfamut orpingmut taimailiorfinnaisfengikalloarpofe; kakkamulle omunga ima okarufe: Tersfanga kangattarit, immauvingmullo nakkarit! tava taimailiusfavok. Taimaitomik okaupaufe: Tamafa tukfiautivfinik pinniartekesfe, opevitfe,

pis-

pisſauesſe. Kikkardluſelo tukſiaruſe, illauvſenillo paitſiſekaruſe, isſumakærſigik: Atátauvſe killangmétub isſumakærkollugit tammarnisſe. Illauvſele tammarnerit isſumakæromangikusſigik, Atátauvſefõg killangmétub isſumakæsſenginiei tammarnisſe.

§. 93.

Matth. 21, 23-27. Mark. 11, 27-33. Luk. 20, 1-8.

Jeruſalemmullo ama tikkiput. Innuille nálegbingme ajokærſormagit, okautſinniglo tusſarnerſunnik okalluktillugo: pellesſiunerit aglekenniglo illisſimarſut ornikpæt, uttokaunerit illagællugit. Okarbigæt tava: Okautigut, ſuub pirsſauneranik taimailiorpit? Kialoneet taimaitomik pirsſaunermik tunniãtit, taimailiokollutit? Jeſuſim akiei okallugbigællugit: Apperſoromauauſeſõg okautſemik attautſemik: tamattominga okarbigigusſinga, tava okarbigiomarpauſeſõg, ſuub pirsſauneranik taimailiorpunga. Johanneſib koirſuta ſumit pirsſok? killangmilloneet, innungnilloneet? akinniarſinga. Ekkarſálerput tava, ingmingnut taima okalluklutik: Killangmit pirsſok unnerutigo, okarbigisſauátigut: Saog operingikikſe? Innungnille pirsſok unnerutigo: innuit tava erkſigisſauauvut, Johanneſe innuit tamarmik Profetiuſugangársſuk. Jeſuſelo akiæt okallugbigællugo: Sumit pirsſok nælloarput. Tava Jeſuſim okarbigei: Taimaitomik okarbigisſengilauſeſõg, ſuub pirsſauneranik taimailiortunga.

§. 94.

§. 94.

Matth. 21, 28-32. Mark. 12, 11.

Arsſerſutinnik tava okallugbigillerpei okalluklune: Kannok isſumauviſe? Angut marlungnik ernekartok. Taurſoma ardlæk ornikpa, okallugbigællugo: Ernera, udlome ſennachviartorit nautſevimnut Weinelikſamut kakkamut. Taurſoma ſápa okálluklune: Piomangilanga. Kingornale perkikſimillerame, aularpok nautſevingmut. Aipatõg erne ornikia, taimatõg okallugbigangane: Akia, okalluklune: Ap, Nálegak, pisſaunga, aularanelo. Arlækit kia angume pekkorſa mallikpau? Akiæt: Siudliub. Jeſuſib okallugbigei: Illomut okaupauſe, tunnirſutinnik katterſoirſut uerſartullo Gudib nálegauvianut isſernauiakaut illivſenit. Johanneſim ajokærſoriartorãſe arvkotikſamik illuartomik, illivſe merſa operingikikſe: Tunnirſutinnigle katterſoirſut uerſartullo operæt. Taimaitomik nau tekkogalloartoſe, perkikſiminginioſe, ivkoa kingornættigut operisſægikſe.

§. 95.

Matth. 21, 33-46. Mark. 12, 1-12. Luk. 20, 9-19.

Arsſerſut adla tusſarniarſiuk. Iglomut nálegaurſok nautſevilliorkorſirſok tungolikſamik kakkamik, ungalolerdlugolo nautſévik, nuna itterſillerkoa, nakkitarungmut (tungukſennut paumennut) kakkalliordlunilo: Nautſevilliortunnullo pisſinnamiuk, nunamut adlamut aularpok terſsanémerſoromavlune.

Okia-

Okiakut, paumet innerimetta, katterſoiviællo nelliumet, kivgame illæt aulartipa nautſevilliortunnut, tungukſet paurnget illeit piartokkollugit. Nautſevilliortulle kivgak tauna tiguæt, ipperartordlugolo, ſokartinnago angerdlartipæt. Ama adla kivgak aulartinia taukkonunga; tauna ujarkennik millorpæt, niakoala kidlidlárlugo mittautigællugolo, ſokartinnago aulartipæt. Ama pingajukſæt aulartinia, taunale tokkopæt. Ama kivget adlet aulártiniei ivkonanga amerdlinerit; taukkotõg taimailiorieit, ſorlo ſiudleet.

Nautſeviub nálega ſulle ernetuakartok, tauna asſaka. Okarpok tava: Sullisſaunga? ernera asſærſara aulartitſomarpara, tauna tekkoguniko, iktorisſennerpæt. Tava taunatõg aulartinia, taukkonunga. Weinmik nautſevilliortulle niarna tekkogamiko, ingmingnut okallukput: Terſa kingorngurſirſukſak, tokkoniartigo, kingorngurſekſeilo uautinut pisſittigik! Tiguæt tava, tungolikſamit nautſevingmit anniſipæt tokkollugolo. Nautſeviub nálega tikkikune, nautſevilliortut okko kannok pisſauágit? Akiæt: Ajortulliartorſuit okko tokkodlaisſauei, nautſeviglo nautſevilliortunnut adlennut attartortillugo pisſaua, nautſejennik taukkoa tunnisſauæt inneripetta. Jeſuſe okarpok: Ap, taukkolo nautſevilliortut tokkutſartoromarpei, nautſeviglo adlennut tunniullugo. Tamanna tusſaramiko, okarput: Kannoktók taimailiungilarle! Irſligei tava okalluklune: Agleket okko attuaingiſainnarpis-

pisſigik? Ujarak, iglulliortut egitæt, tikkærkokſængordlune ujaraulerpok. Terſa Nálekab taimailirſa, uſornakegioktõg irſſivtinut. Taimaitomik okaupauſe: Gudib nálegauvianik arkſarnekaisſauſe, nællurſunnullo tunniullugo, naurſunnik illuartunnik aitſirſunnut. Ujarkamullo omunga tutok akkonaromarpok, nakkarbigirſanele ujarkam oma ſerkomilluinnaisſaua.

Pelleſſiunerille Fariſæerillo arſerſutei tusſaramikik, mallugæt okautigigattik. Erngerdlutik tiguiomagalloarpæt, innuille erkſigeit, Profetiuſugangarſuk.

§. 96.

Matth. 22, 1-14.

Jeſuſim ama okallugbigillerpei arſerſutinnik, okalluklune: Killaub nálegauvia ſorlo Nálegaunerum erne nulliartartika. Kivgenne tava aulartipei, nulliareengnut nerriartorkattigeekſukſet kákollugit, aggeromangilelle. Kivget ama adlet aulakkogiei okalluklune: Nerriartortukſet okarbigisſigik: Atta, nerdliutikſekka arkikſorpakka, umingmautikka nersſutikkalo puelaſút tokkopeit, tamarmiglo namakſiput, nulliareekſæk nerrekattigiartorſigik tamaunga. Nachogælle aularlutiglo, illæt nautſevingminut, adla ſennachviniariartordlune piok, illeiſale kivgei tigueit, mitteklugillo tokkopeit. Tamanna Nalegaunerub tusſaramiuk, kammaktorſoængorpok, ſorsſuktukſennelo aulartipei, tokkotſirſullo taukko nungutſartorkoei,

iglorpeillo ikkuellektekkollugit. Kivgenne tava okallugbigei: Nulliareengnut nerdliutikset piarærsimagalloartut, kãkorselle kingarnakaut. Taimaitomik arvkoserngit kattinereennut aularitse, tamasalo kanningarkesse nerriartorkogisligik nulliareengnut. Kivget taukoa tava arvkosinernut aularput, kanningarkettiglo tamasa katterssorpeit, ajortullo ajungitsullo, uviksablo nerrivee tamasa tettorkidlárpeit nerriartortut. Kákorset tava Nalegaunerub tekkoiartorpei, tersanelo innuk arsutekangitsok tekkogamiuk, okarbiga: Asærsak oma! kannog illivlutit tamaunga isserpit, arsullo attinnago? Niblingilak tauna. Kivgenne tava Nálegaunerub okarbigei: Telliglo niuglo kellerssorsigik, egillugolo tãrnerursomut, tersane oppinerlo korsakotarnerlo-esapuk. Kákosimagalloartut amerdlakaut, kennikelle ikkekaut.

§. 97.

Matth. 22, 15-22. Mark. 12, 13-17. Luk. 20, 20-26.

Farisæerit tava ingmingnut okallugiartordlutik, okautsemik nappitiniaruklugo (sorlo nigamik) Allapernarsorpæt tava. Allapernarsortuksello aulakkoeit Jesusemut, ajokærsukamik illeit, Herodesiblo innukteisa illeit, ajungitsursárkollugit, okausikksarsiorkoeit Jesusemit, pisitsomavlugo nunab náleganut taursomalo pekkorsusianut. Taukkoa aulartitet ornikamiko, ima appersorpæt: Ajokærsoirsok, opernakersotit illisimauautigit, Gudimullo arvko-

tik-

tikſamik ajokærſoivluarpotit, fiorarſakarneglo, innungnik nellinginnarſiorauit. Taimaitomik okautigut; kannog isſumauvit? Kaiſere tunnivlugo tunnirſutinnik illuarpa, illuangilaloneet? tunnisſauarput, tunnisſengilarpulloneet? Jeſuſible pekkoſerluktut illisſimagamigit, okallugbigei: Illungerſúngitſoſea! ſaog ursſerpinga? Tekkollara anningaurſak tunnirſutikſak. Anningaurſak tava Jeſuſemut niptarpæt. Apperſorpei: Kia arsſinga, kialo okauſee kolláne? Akiæt: Kaiſerib. Sãpei tava: taimaitomik Kaiſere tunnisſiuk Kaiſerib pikſanik, Gudelo Gudib pikſanik. Innuit pivlugit arkſoarinek ajorpæt, akirſutalo aijeiſorutigæt, nippangerlutiglo tersſane kemmekpæt aularlutiglo.

§. 98.

Matth. 22, 23-33. Mark. 12, 18-27. Luk. 20, 27-38.

Udlok tauna Sadduzæerit illeiſa ornikpæt, umarbekaisſengitſomik unnerſut, apperſordlugolo okallukput: Ajokærſoirſok, Moſeſim ima aglegbigátigut: Angutim angejua tokkopet, nullelo kittornakangitſok kemmekpago; nullia tava nukkæt pisſaua, angejuminullo kinguekſiordlune pisſavok. Uautinele nukkareet arbenek marlũrſut. Siudlek nulliarame, tokkovok kittornakarane. Aipæt nulliarangamiuk, tokkogiok kittornakarane. Taimatõg pingajuæt pigia. Taukkoa arbenek marluk tamarmik nulliaræt kingudlereekſardlutik, kittornakaratiglo. Tamarmiglo kingor-

nættigut kéſa arngnaktõg tokkogiok. Umarbingme umarunik, taukkoa arbenek marluk arlætta kia nulliarisſauau? taukkoa arbenek marluk tamarmik nulliarangamiko. Jeſuſib tava akiei, okallugbigællugit: Tammakauſe, agleket nællogausſigik, Gudim ajugakangirſuſialoneet. Tamattoma ſillab kittornei nulliarput uinniklutiglo. Sillable aipanut pirſukſet, tokkorſunnillo makkitſomartut, nulliaisſennatiglo uinnisſengilet, kingorna tokkonek ajusſaput, Engeliſun-éſaput, Gudiblo kittornarangattik, tokkorſunnit makkikunik. Tokkorſunnigle umaromartunnik Moſeſim aglegeine attuaingilaſe, Gudim okallugbigangago orpikperkſoarne, ima okalluklune: Abrahab Gudigãnga, Iſaakiblo Gudigãnga, Jakoblo Gudigãnga? Gude mersſa tokkorſut Gudigingilæt, innurſulle Gudigæt: Taurſomunga tamarmik innúput. Taimaitomik tammakauſe. Innuille tamanna tusſaramiko, ajokærſutei annilarutigeit: Aglekennigle illisſimarſut illeiſa okarbigæt: Ajokærſoirſok, okallukluarpotit.

§. 99.

Matth. 22, 34-46. Mark. 12, 28-37. Luk. 20, 40-44.

Sadduzæerit okauſikſærotikei, Fariſæerit tusſaumagamiko, attautſimut kattillerput, taukkoalo illætta, aglekennik illisſimarſub, ingmingnut appersortarmetta, tusſagamigit, illuartomiglo akiniarmagit, tusſaramiuk, ursſerpa okalluklune: Ajokærſoirſok, kannog-épa okauſek

uſek angnek inneitſisſinne adlennit tamannit? Jeſuſib akia: Inneitſisſinnit tamannit okauſek terſsa angnerovok: Iſraelea, nálegit, Nálegak, Guderput, Gudetuinnávok: Gudillo Náleket asſaisſauet umættingnik illuitſomik, tarngningniglo illuitſomik, isſumangniglo tamannik, pirsſaunerniglo tamannik. Terſsa pirsſariakarnek angnerlo okauſek. Aipatõg tamattomatun-éniok: innukattit tuglit illiktut asſaisſauet. Adlamik angnerurſomik inneitſisſekangilak okkonanga. Okautſingnullo okkonunga marlungnut inneitſisſit tamarmik illageekſimaput Profetillo aglegeit. Aglekennik illisſimarſub tava okarbiga: Ajokærſoirſok, illomut okallukluakautit: Gud attauſénamet, omangalo adlamik Gudekangimet: Taunalo asſænniardlugo umamik illuitſomik, isſumamiglo illuitſomik, tarnermiglo illuitſomik, pirsſaunermiglo tamannik, innukanelo tugline ingmiſut asſavlugo, terſsa ajunginerovok tunnirſutinnit outekſennillo tamannit. Sillalingmik akiniarmane, Jeſuſib tusſagamiuk, okarbiga: Gudib nálegauvia pallikajarpet.

Fariſæerille kattiſimametta, nâlegbingme ajokærſoiſillune, Jeſuſim ima apperſorpei, okalluklune: Saog aglekennik illisſimarſut, Kriſtuſe Davim erneriga, unnerparsſuk? Kannog isſumauviſe Kriſtuſemik? Kia ernera? Akiæt: Davib. Okarbigei: Saogme Davib tukſiautimine erinnalingne Annernekut ajunginekut Nálekaminik tairſarau? ima okarame: Nálegara Nálekam okarbiga: Tellerpingma

tunganut ingitit, kingarſartittit illisſinnagit isſikauvit tungmarekſeinnik. Nálekaminik Davib tairſarangamiuk, kannongme ernerau? Akinek tava ajorluinnarpæt, tamarmiglo udlub taurſoma kingorna apperſornek ſapperpæt. Innuierkſuit mersſa tusſaromadlaræt.

§. 100.

Matth. 23, 1-39. Mark. 12, 38-40. Luk. 20, 45-47.

Innuit tamarmik nálengmænne, ajokærſukenne okallugbigillerpei: Moſeſim ivkſiautane aglekennik illisſimarſut Fariſæerillo ivkſiarſaraut. Taukkoa attuakorſeit illivſinut tamaſa nálekklugillo mallingniarſigik: illerkuille ſullirſeillo mallisſengilesſe. Okallukalloarput, taimailioratiglo. Taimaitomik aglekennik illisſimarſunnut miannerſoritſe. Erkſugekſennik okumeitſunnik erkſukſaungitſunnik kellerſoirſaraut, innuillo tueennut illivlugit pirsſareit, nangminerle aktoromammagit arkſængmik attautſemigloneet. Sullirſekſettigle tamaſa pirsſareit, innungnut nerſokkollutik. Attoromarſarut annorarſennik tekkiſunnik, attakutittiglo erkairſekſettik ſilliktorſoængortipeit, killungautittiglo angeſorſoængorlugit ſennarſareit. Nerrirſarangamik, ſedliojomaput, ajokærſoivingmelo ſedliojomavlutik ingitſomarſaraut, ſikkivigekkorſaraut innungnut nálekkonermik, niuverbingmétarangamik, taikkollutiglo Rabbimik (ajokærſoirſomik) innungnut.

Il-

Illivſele taikuſſengilaſe Rabbimik, attauſénarmik ajokærſoirſokarauſe Kriſtuſemik, illivſe tamauſe kattengutigeekpoſe. Atátenniglo taisſisſengilaſe nuname, attauſénak atátagangausſiub killangmétok. Taikuſſengilaſeſõg ajokærſoirſunnik, attauſek ajokærſortigangausſiuk, Kriſtuſe. Ardlarſele angnek kivgariſſauarſe. Nangminek nálekkotõk nachogineka-iſſavok, kingakotõrle nalengnekaiſſavok.

Erkanak okkorſe, aglekennik illiſſimarſut Fariſæerillo illungerſũngitſut! killaub nálegauvia parnarſarauſſiuk, innuit iſſerkonnagit. Iſſiſſennaſelo nangminek, iſſeromarſullo iſſerkongileſſe. Erkanak okkorſe, aglekennik illiſſimarſut Fariſæerillo illungerſũngitſut! uiglernerit peet nungutarangauſſigik, tekkiſunniglo tukſiautinnik tukſiutſomavlugit unnerpeſſe. Taimaitomik pidlangárnekaiſſauſe. Erkanak okkorſe aglekennik illiſſimarſut Fariſæerillo illungerſungitſut! nunakullo immakullo aulararangauſe, illaſinniardluſe Judekattikſauvſinik; illagippaſſele, tãrtomut kittornængortitararſe, illivſenit ajungarkollugo marloriardlugo. Erkanak, okkorſe, tekpeetſut teſſioirſut! okararauſe: Gudib igloanik angernerluktok, piungilak, tamanna: Gudible igloæt pinnerſuſianik erdlingnartuanik angernerluktok pidlagekſainnavok. Sinnerſorſuit tekpeetſoſea! ſuna angnerova, Gold erdlingnartok, Gudim igloaloneet erdlingnartitſirſok Goldemik? Imalo okararauſe: Altarmik (tunnirſirſarbingmik) angernerluktok, tamanna piungilak:

ilak: tunnirſumigle tunnirſirſarbiub kanétomik angernerluktok, pidlagekſainnavok. Sinnerſorſuit tekpeetſoſea! ſuna angnerova, tunnirſut, tunnirſirſarbigloneet ivlernartitſirſok tunnirſumik? Taimaitomik tunnirſirſarbingmik angernerluktub kãnétullo tamaſa tappupei. Gudim igloanik angernerluktub taurſomalo innua tappunia. Killangmiglo angernerluktok, tauna angernerlukioktõg Gudim ivkſiaubianik kãnétomiglo. Erkanak okkorſe aglekennik illisſimarſut Fariſæerillo illungerſũngitſut! kollinginnik tunnirſarauſe Minzelo, Tillelo, Kimmello, inneitſisſille pirsſariakarnerurſut asſiginnarpesſe, imaitut, illuarnek, nákinerlo, opernerlo. Makko taiſimarſut pinniaisſauesſe, ivkole ipperarnagit pisſægisſe. Okkorſe tekpeetſut tesſioirſut! ippernet kinnerirſarangausſigik, Kamélille érſardlugit. Erkanak okkorſe aglekennik illisſimarſut Fariſæerillo illungerſúngitſut! ermutſillo, pogutello kættigut keblerikſarausſigik, illuille ullipkarput piomatónermiglo nerriomauvellarnermiglo. Fariſæerea tekpeetſok! ermutſiblo pogutablo illuæk ſellikkallakik, kæglo keblerikſungorkollugik. Erkanak okkorſe aglekennik illisſimarſut Fariſæerillo illungerſúngitſut! illerveeſut kalliparſimarſuttun-ennauſe, ſillatættigut pinnerſurſaralloartut, illuættigut mersſa tokkorſut ſaurninnik mingungnartunniglo tamannik ullibkarſimauput. Taimainioſeſõg, kauvſigut illuarturſaralloarpoſe, innuit irsſigitillugit, illuvſigulle pekkoſerſonermiglo illueitſorſoarniglo ullibkarpoſe. Erkanak okkorſe

ag-

aglekennik illisſimarſut Fariſæerillo illungerſungitſut! Profétit illervit ſennachvigausſigik, illuartullo illervit pinnerſarausſigik, okallukluſe: Angejokauvut ſiudlivut innukattigigutigik, illagiomaisſengikalloarivut Profetit auit koivlugit. Tamattominga nangminek pivluſe angerpoſe, Profetinnik tokkotſirſut kittornarigâſe. Illivſeſõg ſiudlivſe naubarauteit ullibkartiniarſigik. Pullaterirſet kugluiararſuina! kannog-illivluſe anniængarbik kemmaratigisſauvisſiuk? Atta, okkorſea, illivſenut aulartipakka Profetillo, illisſimarſullo, aglekenniglo illisſimarſut, taukkoale illeit tokkotſomarpesſe, kersſungmullo ſenningarſomut kikkiektordlugit, illeillo ajokærſoivivſine ipperartoromarpesſe mallidlárlugillo iglorperkſoarnit ama iglorperkſoarnut adlennut, illuartut auiſa tamarmik tikkekolluſe koirſut nunamut, illuartum Abelim auanit, Barachiaſib niarnæt, Zachariaſim auanut aglæt, tokkotarſe nálegbiub tunnirſirſarbiublo akkornængne. Illomut okaupauſe: Tamakko tamaſa pivlugit ekkardlereet okkoa akinekangaisſaput. Jeruſaleme, Jeruſalemea! (innuit piei) Profetinnik tokkotſirſoſe, millordlugillo ujarkennik illivſinut aulartitet! Kittornesſe kabſerſoanik katterſoromagalloarikka, ſorlo arngnauvirſab katterkorſarei piarkenne éſarkominut, piomangitſoſele. Atta, iglurſe innuærotisſavok. Okaupauſe: Mattoma kingorna tekkusſengilauſinga, ima okartinnaſe: Usſornakau Nalekam akkane tikkitſok.

§. 101.

Mark. 12, 41-44. Luk. 21, 1-4.

Jesusele ingipok Gudim iklerbia sengmivlugo, innuillo irsigei anningaursennik illiorairsut Gudim iklerbianut, pisorsuillo kabserssuit amerdlasunnik illirsiput. Uiglernektõg peetsok tekkogia, anningaursæk marlungoæk taursoma illiartorik, okkoa marluk anningaursengoatut, Hellersut-épuk. Ajokærsukenne Jesusib tava kákoei, okallugbigællugit: Illomut okaupause, uiglernek una peetsok Gudim iklerbianut amerdlasunnik illirsiok illiorairsunnit tamannit. Taukkoa tamarmik pimingnik attungisamingnik amerdlasunnik illirsiput tunnirsutinnut Gudib peenut: taursomale uiglernerub peetsungovlune pinne tamasa illigei.

§. 102.

Matth. 24, 1-51. Mark. 13, 1-37. Luk. 21, 5-36.

Jesusele nálegbingmit annimet, ajokærsugeisa ornikpæt unnersotsomavlugo nálegbiub senneinik, illeisalo pinnersarsimarsok ujarkennik erdlingnartunnik mannikssunnik unnerpæt. Taukkoalo illætta okarbiga: Ajokærsoirsok, areit, ujarket sennarsuillo tamersa? Jesusiblo okarbigei: Tamasa makko tekkogalloarpisigik? Illomut okaupause, nelliutsomarpok, ujarket okkoa tamarmik asserorluinnaisaput kallereeksokaisennatiglo.

Nálegbium akkiane, orksursalikssame kakkame ivksiaumet, ajokærsuket Petrusib Jakob-

lo

lo Johannesiblo Andreasiblo kissimik ornikpæt, appersordlugolo: Ajokærsoirsok, kakugo tamakkoa tamarmik taimailisapet, sunalo nællunærkutausaua tikkibiksarnik, sillarsublo nágatiksanik?

Jesusible akiei, okallugbigællugit: Misiksorniaritse seglokittarnekarkonnase; amerdlasút tikkiusametta, attera atterirsursardlugo, okalluklutiglo: Kristusióvunga; tamannalo nelliusimavok, amerdlasút tava tammartisaueit: Taimaitut malligiaurnasligik. Sorssungniartunnik sorssuktulloneet nippersuinnik tussælleruse, erksisarunnase, taimailiorsinnarallaisametta, sillable nágatiksa nelliunauiengikallarpok. Innuit innungnut adlennut sorssungniaisaput, nálegauviglo nálegauvingmut adlamut, tamattigullo nunnet seiuktorsoængusaput; akitsortertorsoængusaput, tokkonartomiglo perdlukaisavok: killæglo erksinnartunnik nællunærkorsoakaisavok. Tamersa nagliungnartum aulakautiksa. Illivsele miannersoritse, tamakkoa tamarmik pingikallarmetta, tiguvluselo nagliuktitsomarpãse, ekkartobingmingnullo illinniartarbingmingnullo parnarursivingmingnullo pisisauãse, ipperartordluselo, nálegarsoarnullo nálegaunernullo pisisauãse uanga pivlunga. Tokkusauãse, innuillo tamarsoarmik umigisauãse attera pivlugo. Ekkartosutiksamingnigle taimailioromarpãse. Aularuppasele, kiglisiortarbingmullo pisippasse, okausiksarsioriaurnase, isumallioralla-rasselo: tersangainnarle illivsenut tunniursesse okau-

okauſerisſigik: illivſe okalluktõnginnauſe, Annernerle ajunginek okalluktóvok. Kannermiglo illisſimanermiglo tunniomarpauſe, illivſenut arkſoardlerſut arkſoaringiſekſænnik.

Udlullo taivkoa innuit amerdlaſút ingmingnut mammiaſaisſaput, illattiglo unnerlutigællugit, ingmingnullo umigisſaput. Kattengutib angutib kattengune pisſisſaua tokkomut, atátablo erne, kittorneiſalo angejokettik peblingarniaisſaueit tokkollugillo. Niarloneet attauſek niakovſinit tammaisſengilak. Isſumagikluſe tarngnisſe párinniarſigik. Profetiokoſerſullo kabſerſuit ſakkomeromarput, kabſerſuillo ſeglokittaisſaueit. Illueitſulliarneglo ſualukpellalisſamet, amerdlaſút ingmingnut asſænnigungnæisſaput. Isſoanulle aulaiængerſimarſok operdlune, annautausſavok. Nálegauvingmiglo okautſit tusſarnerſut okautausſaput nunarſoarme tamanne, innuit tamarmik nælloiungnærotikſænnik. Kingorna tava nagatikſak nelliusſavok.

Jeruſalemim auata forsſuktorperkſoarnik illuſimarſok tekkogusſiuk, illisſimaisſauarſe, asſerorbia nelliutillerſok. Tersſa erkſinartok nungutſivik, tamattominga Profete Daniel okalluktok, ivlernartome innemétog-og. Aglekennik okkoninga attuairſub nálegluarligit! Udlok taivna nelliupet, Judit nunænnétut kemmálit kakkennut, iglorperkſoarnétut anninæsſuarlit, asſimétullo narkſame isſisſengilet, iglublo kãnétok akkarane, ſumik iglominit aiklerdlune, nunaminétublo nautſeving-

fevingmine annorarfenne piartusfengilei. Tamakko udlut akiniarbiusfaput, agleket tamarmik erkokollugit. Erkanarle nárturfut milluktitfirfullo, tamanna nelliupet. Tukfiaritfele, kemmekonnafe okkiome Sabbatemeloneet. Udlut taivkonnane innuit nagliusfaput nellekangitfomik, fillam aulakautanit, Gudim innuit pingortekārmagit, tamanna tikkillugo, kingornalo taima aktikfomik nagliusfenginiput. Innuillo taukko kammautib pidlaisiauei. Illeit pænnamik ippiktorfoarmik tokkotausfaput, illeillo innungnut tamannut aularufausfaput, Jerufalemmelo nællurfut asferorluinnaisfauæt, nællurfut nelliubiæt namakfisfinnago. Udlullo taukkoa ikkigliſinekangipetta, innuk attauferloneet annaunekaisfengilak. Kennikelle pivlugit udlut taukkoa ikkigliſinekaisfaput. Udlut taivkoa nelliupetta, ima okarbiginekarufe: Areit, Kriſtufe tersfanépok, ikkaneloneet; tamanna operisfengilarfe. Kriſtufiokoferfut kabferfuit Profetillo kabferfuit feglurfut fakkomeromarput, nællunærkorfoarniglo usfornartorfoarniglo pinniaisfaput, kennikello tammartisfægalloarieit, taimailiginnaupetta. Illivfele misfikforniaritfe. Atta makkoninga tamannik okaukivfe nelliungikallarmetta. Taimaitomik okarbigisfappasfe: Innukajuitfomépok! annisfarunnafe: Imaloneet: areit, innemépok! operisfarunnasfigik. Sorlo kadlium ingnera pauanga pirsfarau, fammungalo ingnadlegiartardlune; taimatõg-etfomariok, Innub Niarna tikkisfapet. Kigdlolingmulle nektoraglit kattitaraut.

Ud-

Udlulle taivkoa nagliungnartut kingornættigut fekkinek anningællo ullorirfello nælunærkutekaisfaput. Sekkinerlo anningællo kaumaiungnæisfapuk, ullorirfello nakkaromarput killangmit, innuillo nunamétut annilangaisfevlutiglo nekkimangaisfaput, immauvikfoarlo fiorfudlaromarpok, kauchviumerfarfuillo kártorfoængusfaput; innuillo erkfinermik nerriungnermiglo nukkingærusfaput, nunamut piomartukfet pivlugit: Killaublo pirsfauneree aulaiomarmetta. Innub niarnæt nællunærkuta tava tekkukfausfavok killangme, innuillo nunamétut tamarfoarmik kennualeiomarput, Innublo Niarna tava tekkusfauæt killaub nuieine akkartok, pirsfarfovlunilo usfornartorfourfok. Engelinne tava aulartisfauei karlortaurfoarnik nippetorfoarnik, taukkoa kennigei katterforomarpeit annoreennit fisfamannit, auangalo, kauangalo, pauangalo, fammangalo, killaum isfuanit isfoanullo aipanut.

Tamakkoala tamarmik pillerpetta, ardloritfe, kongmullo kennerniaritfe, nelliutillermet annaufimaubikfarfe. Arsferfumik tava okallugbigei: Orpik Feigelikfak, orpeello tamafa irsfigisfigik: ivfekallerangetta, pillutakallerangettalo, aurfak pallillerfok illisfimauarfe. Taimatõg illivfe makko tamafa pillerfut tekkogusfigik, Gudib nálegauvia pallillerfok illisfimaisfauarfe. Illomut okaupaufe: Ekkardlereet okkoa nungusfengilet, makkoa tamarmik namakfisfinnagit. Killæglo nunalo nungusfapuk, okautfikkale nungunauieisfengilet.

Ud-

Udlormiglo taurſominga udlublo nællùnærkuteiſa illænnigloneet illisſimarſokangilak, Engelilloneet killangmétut, Ernerubloneet illisſimangilæt, Atátama kisſime nællungila.

Miannerſoritſele, umættisſe okumeitſorſoængortitſarunnasſigik nerringārnermik, immingārnermiglo, nunab peenulloneet allieiſungārnermik, udlormut taurſomúnga kanningakkonnaſe. Nunamétut tamaſa taurſoma tikkisſauei ſorlo nigak. Sorlo Noa innutillugo-étok, taimatōg etſomariok Innub Niarnæt tikkibikſane. Sorlo udlut taivkonane, ullib ſiornagut, nerriput immerlutiglo, nulliarput uinniklutiglo, udlok tauna tikkillugo, Noam isſerbia umiarſoarmut, asſiginnarſinnarpællo: Ullib tava kanningárpei, tamaſalo nungulluinnardlugit. Taimatōg Innub Niarnæt tikkibikſa etſomariok. Tamanna nelliupet, angutik marluk nautſevingmekattigeeſapuk, ardlæk illæsſiarirſausſavok, aipale kemmegausſavok. Arngnæk marluk kauitſekattigeeſapuk, arlæk illæsſiarirſausſavok, aipale kemmegausſavok.

Taimaitomik nungullugit pigárdluſelo tukſiaritſe, kemmeratigiginnaukollusſigik tamaſo makko piomartukſet, Innublo Niarnæt kénanut ſakkomerſinnauvluſe: Nálegauvſe tikkibikſa nællogausſiuk. Sorlo angutib iglone kemmeka, nunamut adlamut aulardlune, kivgennelo nálegangortillugit, tamaſalo tunniei ſullirſekfeinnik, isſertarbiublo párſirſa okaupa, pigārkollugo: taimatōg okaupauſe: pigārniaritſe. Taman-

mannale illisſimaisſauarſe: Tigliktub tigligiartorbia iglum innuæt nællungikuniuk, pigaisſægalloarpok, iglominullo isſertinnauærſardlugo. Taimaitomik illivſeſõg piginnángoritſe, Innub Niarna tikkisſamet nerriuktinnaſe.

Kiname illomordlune ſillakardlunilo kivgaua, nalegæt kivgaminut pisſita, pikſeinnik tunnekkollugit nerriviæt nelliutilleranget? Kivgak tauna pidluakau, taimailiortok Nalekame tikkippane. Illomut okaupauſe: Piminut tamannut pisſisſaua, Kivgapillugle adla umamigut ima okarune: Nálegara ſulle tikkinauiengilak, kivgakattinnelo unattalerdlugit, nerrivlunilo immerlunelo immerajuktut illagællugit: Kivgab taurſoma Nálega tava tikkisſavok, udlok tauna nerriugingikane, udlublo nællunærkutane, kivgab nællurſane: pidlaisſaua tava, illungerſúngitſullo illagællugit akinnaisſaua, tersſane oppinerlo korsſakortarnerlo-éſapuk. Taimaitomik pigãritſe, iglub nalegæt tikkibia nællogausſiuk, unnukulloneet, unnuak ketterarpelloneet, tingmirſet angutiviælloneet karlorpet, udlakulloneet tikkisſennerpok: tikkinæsſuarkonnaſe, ſinniktilluſelo kanningárkonnaſe. Illivſenulle okauſera tamannut okauſerara: Pigãritſe!

§. 103.

Matth. 25, 1-46.

Tamanna nelliupet, killaub nálegauvia-etſomarpok, ſorlo niviarſiet kollit kodleelirſardlutik, uvikſak niobiordlugo annivigæt. Tau-

Taukkoale tellimæt illisſimangitſut, tellimælle illisſimarſut. Illisſimangitſut kodlelirſaralloardlutik iginerurſirſængilet. Illisſimarſulle pogutamingne iginerutekardlutiglo kodlelirſarput. Uvikſarle mullumet, tamarmik uerngalerput ſinniklutiglo. Unnuarle ketterarmet, nipperſoakallerpok imænna: Areit, uvikſak aggerpok, niobiordlugo annivigisſiuk. Tava niviarſiet taukkoa tamarmik makkiput, kodleſiglo illuarſardlugit. Illisſimangitſulle okarput illisſimarſunnut: Iginerutivſinik tunnisſigut, kollevut kammingametta. Illisſimarſut tava akieit, okalluklutik: Naggale, amigarkennavok uautinnullo illivſenullo. Niuvertunnulle pisſinniariartoritſe pikſauvſinik nangminek. Pisſinniariartortillugille, uvikſak tikkipok, piginnängorſimarſullo illagællugo isſerput (uvikſab igloanut) nerriartordlutik. Matto tava parnárpæt. Okkoa kingornættigut niviarſiet ivko adlettõg ſillatengiuniput, okalluklutik: Nálegak, Nálegak, mattuærbigittigut. Akieile, okalluklune: Illomut okaupauſe, illisſaringilauſe. Taimaitomik pigãritſe, udlok taivna, udlublo nællunærkutaloneet nællogausſiuk, Innub Niarnæt tikkibikſa.

Taimaisſavok, ſorlo angutib nunamut adlamut aularomarſub kivgenne kákoei, pekkutinnelo tunniupei taukkonunga. Illæt tunnia Talentinnik tedlimannik, anningaurſekſarajurkſoarnik, aipa marlungnik, pingajuæt attautſemik, nabbartordlugit pinne isſumaminik taukkonunga. Erngerdlune tava aularpok.

Tellimannik Talentinnik pirsſok tava anniok, niokutiginniaramigit tellimannik adlennik Talentinnik illauei. Taimatõg marlungnik Talentingnik pirsſub adlængniktõg marlungnik illagipek. Attauſénarmigle pirsſub nuna itterfilleriartorpa, nálekamelo anningaurſauta irsſertordlugo. Mattoma kingornærſoa kivget okkoa nálegæt tikkipok kiglisſioromavlugit. Tava ſakkommerpok tellimannik Talentinnik pirsſok, adlennik Talentinnik tellimannik nekſardlune okallukpok: Nálegak, Talentinnik tellimannik tunnigingma, areit, adlennik tellimannik Talentinnik illauakka. Nálegæt tava okarbiga: Kujanak, isſumagikſotit pekkoſerlungitſotillo kivgak, kabſingoennik pinniarkikſotit, kabſerſoarnut pisſitſomarpaukit. Nálekauvit tipeitſugbianut isſerit. Tava ſakkomerioktõg marlungnik Talentingnik pirsſok, okalluklune: Nálegak, marlungnik Talentingnik tunnigingma, areit, adlængnik marlungnik illauakka. Tava Nálegæt okarbiga: Kujanak isſumagikſotit illomortotillo kivgak, kabſingoennik pinniarkikſotit, kabſerſoarnut pisſitſomarpaukit. Nálekauvit tipeitſugbianut isſerit. Kéſa ſakkommerioktõg attautſemik Talentemik pirsſok, okalluklune: Illisſimagaukit, Nalegak, ſioranárdlutit angutaurſotit, kibloirſarauit ſiaroartengiſarnik, katterſoirſarauillo ilingiſarnik: Taimaitomik ſioravlunga Talentit nunamut irsſertoriartoriga; areit, peet piuk. Nálegæt tava akia, okallugbigællugo: Ajortotit erkeiaſuktotillo kivgak, illisſimagingma kibloirſartunga ſiaroartengiſamnik, katterſoivlung-

lungalo illingiſamnik: Taimaitomik anningaurſautiga tunniusſægalloarit anningaurſennik niokutilingnut; tikkikuma, piga pekkajariga akillingardlugo. Taimaitomik Talentemik arkſarſiuk, tunniullugolo kollinnik Talentinnik pillingmut. Pekkartok ſumik, tunninekaisſavok, pekkangárdlunilo: Pekkangitſorle arkſarnekaisſavok peenik. Kivgarle attungitſok pigisſiuk, tãrnerurſomullo egitſiuk, tersſane oppillutiglo korsſakortaisſaput.

Innuble Niarna usſornarſuſimine tikkikune, Engelillo ajungitſut tamaſa illagællugit, tava ivkſiaisſavok ivkſiaubingmine usſornartome, innuillo tamarluinnarſoarmik kénæt ſáne kattiſimaisſaput. Auikſaisſauei tava, ſorlo párſirſub ſauenne-arngnet auikſararei angurſoarnit, ſauello tellerpingme tunganut pisſisſauei, angurſuille ſaumingme tunganut. Nálegaunerub tava tellerpingme tunganétut ima okarbigisſauei: Kaiſitſe Atátama tængekartitei, nálegaubik kingorngurſarisſiuk, illivſinut piginnãngorſagaurſok ſillarſum aulakautanit. Kãktunga, nerriſikivſinga. Immeroſuktunga, immikivſinga. Tikkeraurſunga, ſinniktarkogivſinga. Tammakangitſunga, annorartartikivſinga. Napparſimarſunga, tikkerarivſinga. Parnãrſimauvingmétunga, ornikivſinga. Illuartut tava akisſauæt: Nálegak, kanga kãktotit tekkogivtigit, nerdlerlutillo? immerokſuktotilloneet, immikivtigit? Kangalo tikkeraurſotit tekkogivtigit, ſinniktartillutillo? Tammakangiſillutilloneet annorartartikivtigit? Kangaloneet tek-

kogivtigit napparſimatillutit, parnãrſimauving-métillutilloneet, ornikivtigit? Nálegaunerub tava akisſauei okallugbigællugit: Illomut okaupauſe, okkoa kattenguma mingningoæt ſumik pigikſe, mattominga pigivſinga. Saumingme tunganétut tava okarbigisſauei: Arkſoarnartorſuit, uamnit aularitſe ingnermut kammisſengitſomut arkikſimarſomut tõrnarſungmut Engeleenullo. Kãkalloartunga, nerdlingikivſinga. Immeroſuktunga, immingikivſinga. Tikkeraurſunga, ſinniktartingikivſinga. Tammakangitſunga, annorartartingikivſingalo. Napparſimarſunga, parnárſimauvingmétungalo, orningikivſinga. Tava taukkoalo akiomariæt, okalluklutik: Nálegak, kanga tekkogivtigit kãktillutit, immeroſúktillutilloneet, tikkerartillutilloneet, tammakangiſillutilloneet, napparſimátillutilloneet, parnárſimauvingmétillutilloneet, kivgartorbiginneglo? Akisſauei tava, okalluklune: Illomut okaupauſe, ſumik okkoa mingningoæt pingikikſe, mattominga pingikivſingatõg. Tava taukkoa, annernartorſoarmut ſorajuitſomut piſſaput, illuartulle innurſumut nakſaungitſomut.

Okautſinne okko tamaſa Jeſuſib nãgamigit, ajokærſukenne okallugbigei: Illisſimauarſe, udluk marluk nápennik, annivikſiusſaput. Tava Innub Niarna piſſitausſavok kikkiektugavlunilo kersſungmut ſenningarſomut. Taimane pelleſſiunerit aglekenniglo illisſimarſut innuillo uttokaunereet kattillerput, Pelles ſiunerub Kaifaſemik attiglub iglorſoanut, ingming-

mingnullo okallukput, pekkoſerluklutik kannog illivlutik Jeſuſe tigutſomavlugo tokkotſuklugolo. Okarpulle: Annivikſiortillugo pisſarunnago, innuit pikkutorſoængorkonnagit, innuit erkſigangamikik.

§. 104.

Suilirſei udlut pingajuænne (Mittwoch).

Joh. 13, 1-30.

Annivikſiorbik nelliutinnago, Jeſuſim illisſimagamiuk, nelliutok aularbikſe mattomanga nunamit Atátamut; Sorlolo illengoenne nunamétut asſagei, taimatõg ſorarane asſatuinnarei: Unnukullo nerrigamik, Judaſib Iſchariotib, Simob niarnæt umættane tõrnarſub kajumikſarmago, Jeſuſe pisſiniarkollugo tokkomut, Jeſuſiblo illisſimagamigit, arkſaminut tamaſa Atátab tunniuſimagei, Gudemillo pirsſogame, Gudimullo ama pisſægame: Nerrigame, tava nækkoipok, annorajardlunilo ſarliakumik kettermigut kellerſorpok. Tava immek nappartamut koia, ajokærſukamelo isſigeit ubbalerpei, ſarliakuminiglo ſellumarſardlugit. Simon Petro orningmane, okarbiga: Nálegak, isſikakka ubbaisſauvigit? Jeſuſim akia okallugbigællugo: Sullirſara mãna nælloet, kingornale illisſimaisſauet. Petrub tava okarbiga: Isſikakka ubbangiluinnaisſauettit. Jeſuſible ſapa: Ubbangikukit, uamne pikſærutſomarpotit. Simob Petrub tava okarbiga: Nálegak, isſikakka kisſéſa pisſengilettit, arkſekka-

le niakoralo. Jesusib sapa: Ubbarsimarsub issigei kissimik ubbariakarput, ivlernarluinnarame. Ivlernaralloarposesõg, tamausele taimaingilase: pissitsirse illissimagamiuk, okarpok: Tamause ivlernangilase. Issigeit ubbaramigit, annorarsenne tiguei. Ama nerrivingmut ingillune, okallugbigei: Kannok pigivse, nællungilissiuk? Ajokærsoirsomik Nálekamiglo tairsarausinga, okarluarluselo, taimainnama. Sorlo uanga, Nálekauvse ajokærsortivselo, issikesse ubbarikka: taimatõg illivsenut issikesse ubbarniaisaugiesse. Arsserssumik tunniause, illivsenut illiorkolluse, sorlo pigivse. Illomut, illomut okaupause: Kivgak angnerungilak nálekaminit, aulartitarloneet angnerunginiok aulartitsirsiminit. Tamanna illissimagussiuk, pidluaisause, malliklugo pigussiuk. Tamause pingilause: kennikakka nællunginnaukit: aglekelle erkokollugit imaitut: Timmiursautimnik nerrirsub tungmarpãnga. Mãna mattominga okaupause, nelliutinnago: nelliupelle, operekkollussiuk uangaursunga. Illomut, illomut okaupause: Aulartitekssamnik illæssirsub illæssiarãnga, uamnigle illæssirsub illæssiara aulartitsirsok uamnik.

Jesuse taima okallukame, annernermine allieisungãlerpok, okalluklune: Illomut, illomut okaupause, illauvse pissitsomarpãnga ajortulliartunnut. Ajokærsuket tava ingmingnut irssikutillerput, kokssellangálerlutiglo, kina pissæsugællugo, taima okallungmet. Ajokærsugeisale illæt, Jesusib sekkéne nellarsok nerrisillutik,

Jesu-

Jesusim asserssa, tauna Simob Petrusib irssingmikssarpa, appersorkollugo Jesusim okautigirssanik. Taurssoma tava Jesusib sekkémut tulungárdlune, okarbiga: Nálegak, pissitsirsok illingnik kina? Jesusib akia: Auakomik missukamnik tunnirssara taunãvok. Auakko tava missukpa tunniullugolo Judassemut, Simob niarnanut, Isschariotemut. Auakko ẽmago, tõrnarssub pullaua. Jesusib tava okarbiga: piomarset pinniaræssuaruk. Suna pivlugo taima okarbigangago, nerrekatteissa merssa illissimangikæt. Illeit ima issumakarput, Jesusib taima okarbigæssugællugo, Judasse põksirssarmet, pissinniarkollugo piksamingnik, kattissimauviksartik nelliumet, peetssunnulloneet tunniussæssugæt piksseinnik. Auakko Judasib pigamiuk, erngerdlune anniok: merssa unnuaurssok, annimet.

§. 105.

Matth. 26, 14-16. Mark. 14, 10. 11. Luk. 22, 3-6.

Aularpok tava pellessiunernut forssuktuksello nálegeinnut, okallugbigællugillo, kannog illivlune pissitssomavlugo taukkonunga, okalluklune: Sumik tunniomauvissinga, illivssenut pissitssomarpara? Tamanna tussaramiko, tipeitsulerput, anningaurssenniglo ungnirssunnik kollinniglo tunniomavlugo unnerput. Namagangamigit, angerpok, kingornalo taukkonunga pissinniællerpa nautsorsordlunilo, innuit pikkititssomannagit.

§. 106.

Sullirſei udlut fisſamænne (Donnerſtag).

Matth. 26, 17-19. Mark. 14, 12-16. Luk. 22, 7-13.

Sernakangitſunnik timmiurſartoleramik, udlorme ſiudlerme annivikſiutikſak ſauarak tokkusſægamiko, ajokærſuket Jeſuſe ornikpæt, apperſordlugolo: Sumut arkikſoiartorkovisſigut, annivikſiutikſamik ſauarkamik nekkikſarnik? Tava ajokærſukængne, Petruſelo Johanneſelo aularkopek, okallugbigællugik: Iglorperkſoarnut aularitik; isſerſimagutik, innuk angut nellautſomarpartik immertaurſirſartok, tauna mallikko isſerbianut, iglublo innua okarbigikko: Ajokærſoirſum ima okaukoãtit: Pibikſara nelliumet, annivikſioromarpunga illingne, ajokærſukakka illagællugit. Innemik tava angiſomik unnerſusſauãtik illuarſimarſomik: tersſane pikſauvtinik arkikſoiſitik. Tava aularpuk, ſorlolo okaummattik, naipipæk, annivikſiutikſarlo ſauarak arkikſorpæk.

§. 107.

Joh. 13, 31-38. C. 14, 1-31.

Taukkoa uttermennik, Jeſuſe ima okarpok: Mãna Innub Niarna usſornarſiok, Gudelo usſornarſigiok taurſomane. Gude taurſomane usſornarſigame, Gudibtõg usſornarſisſaugia ingmine, usſornarſinæsſuaisſaualo. Asſærſekka kittornengoakka! neijudlekallaisſauauſe; ujarniaromarpauſinga, ſorlolo Judinnut okartunga: ornigekſara tikkinek ajusſauarſe: taimatõg mãna okarbigigiauſe. Inneitſisſitámik tunniauſe, illiv-

illivſenut aſakolluſe; ſorlo aſſagivſe, illivſenuttõg aſakolluſe. Illivſenut aſſaguſe, innuit tamarmik misſiligomarpãſe ajokærſugarangauſe.

Simob Petruſib tava okarbiga: Nálegak, ſumut pisſauvit? Jeſuſim akia: Ornigekſamnut mãnakut mallingnek ajorpãrma, kingornale malligomarpãrma. Petruſib ſapa: Nálegak, ſaog mãna aiparinek ajorpágit? tokkotigiomarpaukit. Jeſuſible akia: Tokkotigiomarpinga? illomut, illomut okaupaukit: Tingmirſet angutiviæt karlortinnago, misſerratigiomarpãrma pingaſurarterlutit.

Ajokærſukenne tava okarbigei: Umættivſine annilaraſe. Gudimut operitſe, uamnullo operitſe. Atátama igloane innit amerdlakaut. Taimaingipet, okarbigisſægalloarpauſe: innikſioriartorpauſe. Innikſauvſinigle illuarſaiartorkardlunga, utteromariunga, uamnullo pisſitſomarpauſe, neijukamnétuarkolluſe. Ornigara nællungilarſe, arvkollo nællunginiarſe.

Tomaſib tava okarbiga: Nálegak, orniket nælloarput, kannorlo arvkot nællusſengikikput? Jeſuſib ſãpa: Arvkotavunga, ſegloſuirſutavlungalo innurſutavunga. Atátamut pirsſokangilak, taurſomunga kajungerſingikuvne. Illisſarigusſinga, Atátagatõg illisſarisſaugiarſe. Aitſeillo illisſarillerparſe, tekkovlugolo.

Filippuſib tava okarbiga: Nálegak, Atátak tekkollarput, namakſisſaugut tava. Jeſuſib ſápa: neijormerſorivſe, illisſaringilinga? Filippuſea! uamnik tekkumniktub Atátagatõg tekkogia. Saogme okarpit: Atátak tekkollarput?

Atátamnétunga, Atatagalo illumnétok, operingiliuk? Illivſenut okallukama, isſumamnik okallugbigingilauſe, Atátamale illumnétub okalluktigãnga. Atátamnétunga, Atátarlo illumnétok operisſinga: ajoruſele, usſornartulliakka pivlugit operisſinga. Illomut, illomut okaupauſe: Uamnut opertok, uautut usſornartulliaisſavok, okkonangalo angnernik pisſavok, Atátamut pisſægama. Sumiglo tukſiaruſe attemne, pisſauara illivſenut, Atátak nálengnarſekkollugo Ernerminit. Sumik tukſiaisſæguſe attemne, tunnisſauãſe.

Asſagusſinga, okautſikka tava mallingniarſigik, Atátarlo tukſiarbigiomarpara, tupedlerſitſirſomik adlamik tunnekkolluſe, illivſinétuarkollugolo isſukangitſomut, ſegloſuirſutib annerneranik, tauna opingitſut piginnaungilæt, tekkunginnamiko, illisſarinnagolo: illivſele illisſararſe, neijortuinnaisſammasſe, illuvſenélo-étuinnaisſammet. Illiarſuinnængortitſomangilauſe, ornigomariauſele. Udlut kabſingoet nãpetta, ſillarſum innuiſa tekkusſæisſauãnga, illivſele tekkoiomarpauſinga, innugama, innuiomarioſeſõg. Udlorme taurſomane illisſimaisſauarſe, Atatamnétunga, illivſelo illumne, uangalo illuvſine. Okautſimnik piglub mallingniktublo asſauãnga, uamnigle asſænniktok Atátama asſaisſaua, uangatõg asſaisſaugiara ſakkomerbigællugolo.

Tava Judaſib Iſchariotiungitſub okarbiga: Nálegak, ſaog uautinut ſakkommeromarpit, ſillarſublo innueenut piomannek? Jeſuſim akia,

akia, okallugbigællugo: Uamnik asſænniktub okautſikka mallisſauei, Atátamalo asſaisſaugia, orniklugolo innigiomarparpuk. Uamnigle asſænningitſub okautſikkalo nálenginiei; okauſerlo tusſægarſe pigingiſara, Atátable uamnik aulartitſirſum okauſera. Taima okallugbigauſe, neijorallarauſe. Tupedlerſitſirſuble, Annernerum ajunginerum, Atátama aulartitæt attemne, ajokærſusſauãſe tamannik, illivſenullo okautſimnik tamannik erkaſitſomarpãſe.

Pidluarkoauſe, ullapiſautimniglo tunniauſe: ſillarſum innueeſut, ullapiſaumik tunningilauſe. Annilaraſelo erkſidlariaurnaſe umættivſine. Tusſartoſe, okaukivſe: Aularomarpunga, amalo ornigomariauſe. Asſægusſinga, tipeitſusſægalloarpoſe, okarbigangauſe: Atátamut piſſaunga, Atátak angneromet uamnit. Mãnale mattominga okaupauſe nelliutinnago, nelliupet operkolluſe.

Mattoma kingorna okallugbigingaivſengilauſe. Tamattoma ſillab nálega aggerpok, ſokaranilo uamne. Sillarſuble innuiſa illisſimakollunga, Atátak asſagiga, uamnut Atátab pekkorſei nálektuinnarpakka. Mãna nækkoititſe, aularta!

§. 108.

Matth. 26, 20-29. Mark. 14, 17-25. Luk. 22, 15-20.

Unnulermet, arkanek marluk illagællugit iglomut isſerpok; nelliumet annivikſiutikſamik ſauarkamik nerriſſevlutik, nerrivingmut ing-

ingipok, arkanek marluk aulartitet illagællugit. Tava okarbigei: Annivikſiutikſak ſauarak una nerriomadlariga illagælluſe, anniartinnanga. Okaupauſele: Kingorna mattominga nerrisſæisſaunga, Gudib nálegauviane namakſisſinnago. Ermuſek tava tigua, kujavlunilo okarpok: pigisſiuk tammakerdluſilo immerſiuk. Nerriſillutiglo Jeſuſe okarpok: Illomut okaupauſe, illauvſe, nerrekama, pisſitſomarpãnga. Allieiſulerput tava, apperſordlugo ingmikotardlutik okallukput: Nálegak, uangaunerpik? Akiei okallugbigællugit: Arkanek marluk illætta, pogutamut misſukſekama, pisſisſauãnga. Innub Niarna pisſitausſavongme, ſorlo taurſominga aglekſimavok: innugle tauna erkanak, Innub Niarnanik pisſitſirſok. Innungmut taurſomunga ajungineralloarpok, innungungikune. Judaſib, pisſitſirſæt, tava apperſorpa; okalluklune: Uangaunerpik, Rabbi? Akiale: ſorlo okartotit.

Nerriſillutigle, timmiurſak Jeſuſib tigua, tængekartillugolo augorpa, ajokærſukaminullo tunniullugo, okalluklune: Tiguvlugolo nerrisſiuk, tersſa timiga, tunniuſimarſok illivſenut. Taimailiortaritſe erkaivlunga. Taimanetſõg ermuſek tigugia, unnukut nerrigamik ſoraramik, kujavlunilo taurſominga tunnigiei, okalluklune: Tamauſe tersſanga immeritſe, tersſa auga, Teſtamentitáb (kingudliub pekkorſama) aua, illivſenut adlennullo kabſerſoarnut koirſok, ajortoærotikſænnik: Nungullugit immerangausſiuk, taimailiortaritſe erkaivlunga.

(1 Kor.

(1Kor. 11.) Illomut okaupauſe: Mattoma kingorna immisſæisſaunga, Weinelikſab orpiub tungoanik, udlok tauna nelliutinnago, immerkisſægiga, illagælluſe, Atátama nálegauviane.

§. 109.

Luk. 22, 24-38.

Ingmingnulle ſakkitſautillerput, illærſik kimik angnerusſenerſomik. Okarbigeile: Nunamétut nálegaunerit nálegaurſaraut, nálegarſuillo tainekararaut nálekennik ſaimarſunnik. Illivſele taimaisſengilaſe. Illærſele angnek nukkardlerſun-éſavok, illaminillo nálegaunerrurſok kivgatun-éſavok. Kina nélegaunerrova, nerrivingme ivkſiarſok, kivgartortorloneet? Nerrivingme ivkſiarſok illa? Uangale akkornauvſine kivgatun-épunga. Illivſele neijortuarpauſinga urſerſillunga, nálegauviglo tunniutſomarpara illivſenut, ſorlo Atátama tunniuka uamnut, nerrivluſelo immeromarpoſe nerrivimne nálegauvimnétome, ivkſiavluſelo ivkſiautenne, Iſraelim ekkardleree arkanek marluit ekkartóllugit.

Nálegarle okarpok: Simon, Simon, atta, Satanaſib (akkerartortub) piomagalloaraſe, igleraromavluſe, ſorlo timiurſekſet kakkortut pirsſareit: tukſiupaukille, operſutſit ſorakkonnago. Kingornale, ama ſainiaruit, kattengutittit nekkurſektinniakit. Okarbigale Petruſib: Nálegak, aipariginnängorpaukit parnärſimauvingmut tokkomullo. Akiale: Petruſea, okaupaukit, tingmirſet angutiviæt karlortinnago

ud-

udlome, misserratigissauãrma pingasurarterlutit, Illissaringikingma unnerdlutit.

Ama okarbigigiei: Nungullugit aulartitarangause põkkarase, kaursarbekarasełø, issigamakarasełø, taimane illane ajorsarpise? Akiæt: Naggale. Tava okarbigei: Mãnale pokkartub nekslardliuk, kaursarbiglo aglæt: taimaitokangitsuble annorarse tunniliuk, pænnasinniardlunilo pille. Okaupause: erkutsomarputtõg agleket imaitut: Ajortulliartut akkornænnut pisitaursok. Uamnik agleket namaksisaput. Akiæt tava: Nálegak, areit, tamersa pænnæk marluk! Okarbigeile: namakpuk.

§. 110.

Matth. 26, 30. Mark. 14, 26. Joh. 15, 16. 17.

Daviblo tuksiautei erinnaglit usornautikset nágamikik, Jesuse okarpok: Weinelikśak illuartok orpiovunga, Atátagalo Weinelingmik nautsevilliortóvok. Aualekutit uamnétut paungakangitsut tamasa péjaisauei: paungakartulle tamasa illuarsaisauei, paungakangákkollugit. Mãna ervkæropose okausera pivlugo, okautigirsara illivsenut. Illumnétuaritse, uangalo illuvsinétuaisaunga. Sorlo aualekut ingminit paungakarnek ajortok, Weinelikśab orpiub tungauvianétuængikune: taimaitarausetõg, illumnétuængikuse. Uangaivna Weinelikśak orpiovunga, illivse aualekutavose. Uamnétuartok uangalo taursomanétuardlungalo, paungakangaisavok. Pigingikusinga, ajungitsulliarnek ajusause. Illumnetuængitsut pé-

jar-

jarnekaisſaput, ſorlo aualekutit, tokkovlutiglo, taimaitullo katterſorareit kersſugællugit ingnermut, nungutillugillo. Illumnétuaruſe, okautſikkalo illuvſinétuarpetta, piomarſauvſinik tava tammannik tunninekaisſauſe. Mattominga Atátaga usſornarſinekarpok, ajungitſulliarangauſe, ajokærſugaræluſelo pisſauauſe. Sorlo Atátama asſauãnga, taimatõg asſaugiauſe. Asſærſutſimnétuaritſe. Okautſikka mallikusſigik, asſærſutſimnétuaisſauſe, ſorlo Atátama okauſee malliktuinnarikka, asſærſuſianétuarlungalo.

Taima okallugbigauſe, tipeitſurſuſera illuvſinétuarkollugo, tipeitſurſuſerſelo namakſilluinnakkollugo. Tersſa inneitſisſiga, illivſenut asſakolluſe, ſorlo asſagivſe. Asſænningnerurſokangilak imaitomit, asſærſenne pivlugit tokkotaiomarſomit. Ikkingutigauſe, okautſikka mallikusſigik. Mattoma kingorna kivgennik taiomangilauſe, nálekame ſullirſei kivgab nællummagit. Okaukivſele, ikkingutigangauſe: Atátamnit tusſakamnik tamannik nælloiungnærſinnauſe. Kennigaringikivſinga, kennigarauſele, ikkurſordluſelo, ajungitſulliariartorkolluſe, ajungitſulliesſelo étuarkollugit, ſumik attemne Atátamut tukſiaruſe, tunnekkolluſe.

Taima pekkoauſe, asſakolluſe illivſenut. Sillam innuiſa umigippasſe, erkainiarſiuk, umigekãrãnga illivſenit Sillarſum innuiſa illagigunisſe, asſaisſægalloarpãſe. Sillarſuble innuiſa illaginginnamisſe, taukkonangale kennerauſe, taimaitomik ſillarſum innuiſa umigãſe. Okau-

ſera

ſera erkaigisſiuk, okarbigangauſe: Kivgak angnerungilak nálekaminit. Nagliuktinnaminga, nagliuktitſomariãſeſõg. Sorlo okautſikka nautſorſoramikik, taimatõg okautſisſe nautſorſoromarieit. Taimailioromarpãſele attera pivlugo, uámnik aulartitſirſok illisſaringinnamiko. Tamattominga okarbigiartungikuvtik, ajortokaisſengilet. Mãnale ajortittik pinnerſarſinnaungileit. Uamnik umigirſub umigigia Atátaga. Akkornænne adlab usſornartulliængiſeinik usſornartulliangikuma, ajortokaisſengikalloartut. Mãnale tekkogalloareit, taimailutik, uangalo Atátagalo, tamaunuk umigátiguk. Taimaisſisſægãngale, okauſek una inneitſisſimingne aglekſimarſok erkokollugo, imaitok: pingikivtik umigãnga. Tupedlerſitſirſuble, aulartitekſama Atátamit, ſegloſuitſub annernerub, Atátamit pirsſub tikkikunisſe, okautigisſauãnga illivſenut, illivſeſõg okautigisſauauſinga, neijortuarauſinga isſuanit.

Taimaitomik okallugbigauſe, mammieitſekkonnaſe. Illageengnermingnit auikſaromarpãſe, nelliutſomarpogle, illivſenik tokkotſirſut Gude mattominga kivgartorbigisſæſugæt. Taimailioromarpãſele, Atátagloneet uangaloneet illisſaringinnamisſiguk. Tamattomingale okarbigauſe, nelliupet, erkaikollusſiuk, taima okarbigigivſe. Isſuanille taima okaungikivſe, neijorauſe. Mãnale uamnik aulartitſirſomut aularpunga, illivſenille ima apperſornekangilanga: Sumut pisſauvit? taimaitomigle okallugbigangauſe, umættisſe allieiſung-

ſungálerput. Opernartomigle okaupauſe: illivſenut illuarpok, aularama. Aulangikuma, tupedlerſitſirſub ornisſengilãſe. Aularumale, aulartitſomarpara illivſenut. Tikkikunele, ſillarſum innuee nælloiungnærſisſauei ajortorſoarmik, illuartorſoarmiglo, ekkartoirſobingmiglo. Ajortorſoak pivlugo, operbigingimmanga: Illuartorſoak pivlugo, Atátamut pisſægama, tekkusſæisſauauſingalo: Ekkartoirſobigle pivlugo, tamattoma ſillab nálega ekkartoirſamet.

Sulle okauſikſakangãrpunga illivſenut, mãnale nækkoriginnaungilesſe. Irvſoma ſegloſuitſub annernerub tikkisſægunisſe, pisſisſauãſe opernartunnut tamannut: Ingminik okallusſenginname, tusſakaminigle okallusſavok, nelliutukſello okautigisſauei illivſenut. Taurſoma usſornarſisſauãnga: Uamnit pisſaua, okautigællugolo illivſenut. Atátama pee tamaſa pigakka. Taimaitomik okartunga: Uamnit pisſaua, okautigællugolo illivſenut.

Killamik tekkusſengilauſinga: ama killamik nápet, tekkoiomarpauſinga, Atátamut pisſægama. Tava ajokærſugeiſa illeit ingmingnut ima okarput: Suna okauſerau, uautinut ima okarame: Killamik tekkusſengilauſinga, ama killamik námipet, tekkoiomarpauſinga, Atátamut pisſægama? Tamanna pivlugo okarput: Suna oma okauſerau, okálluklune, killamik nápet? Okauſia nælloarput. Jeſuſim illisſimagamigit, apperſoromagænne, okarbigei: Tamanna apperkotigarſe, illivſenut, okarama: Killamik nápet, tekkusſengilauſinga, ama kil-

lamik námipet, tekkojomarpauſinga. Illomut, illomut okaupauſe: Kejavluſelo kennualeiomarpoſe, ſillarſoarmiulle tipeitſusſaput, illivſele allieisſusſauſe, allieiſugungnæromarpoſele tipeitſulerdluſe.

Arnak erniſuktillune, allieiſugarau, ernivikſe nelliumet: nalungiarle erniarangamiuk, erkaiungnærpa nagliungnartok tipeitſungnermik, innuk ernioſimamet nunamut. Illivſeſõg mãna allieiſukpoſe, tekkoiomariauſele, umættisſelo tipeitſusſaput, tipeitſurſuſivſiniglo arkſarnekaisſengilaſe. Udlorlo taivna tikkiupet, apperſusſengilauſinga. Illomut, illomut okaupauſe: Sumik attemne Atátak tukſiarbigisſæguvſine, tunniomarpãſe. Sulle tukſiængitſoſe ſumik attemne. Tukſiaritſe, tunninekaisſauſe, tipeitſukluinnakkolluſe.

Taima arsſerſutinnik okallugbigigivſe; nelliutſomarpogle, arsſerſutinnik okallugbigisſenginnauſe, Atátagale okautigilluinnaisſauara illivſenut. Udlok taivna tukſiaisſauſe attemne: okarbigingilauſe, Atátamnut tukſiutſomavluſe: Atátab nangminek asſammasſe, asſagauſinga, operællungalo Gudmit pirsſunga. Atátamit annirſunga, nunamullo pirsſunga. Nuna ama kemmegomarpara, Atátamut aulardlunga. Ajokærſugeiſa tava okarbigæt: Atta, mãna okallukluinnarpotit, arsſerſumiglo okallungilatit. Mãna illisſimauautigit, tamaſa nællungikittit, apperſoriakaratillo. Taimaitomik operautigit, Gudemit annirſotit. Jeſuſib tava akiei: Mãna operpoſe. Atta, nelliutſomarpok, tamannalo nel-

nelliuſimavok, tamauſe ingmikotardluſe ſiamartisſauſe, kisſingorollungalo kemmeisſauauſinga. Mersſa kisſiméngitſunga, Atátab neijormanga. Taima okallugbigauſe, illumne erkikſinekarkolluſe. Nuname kokſellangãrpoſe, tupedleritſele, ajugaugama ſillarſoarmut.

Taima Jeſuſe okarame, killangmut ardlorpok, okalluklune: Atátak, mána nelliupok, Ernerit usſornarſiuk, Ernerpitſõg usſornarſekkollutit: Nálegautinnauko innungnut tamannut, tamaſa taurſomunga tunniurſettit taurſoma tunnekkollugit innurſumik nãkſaungitſomik. Tamannale innurſutávok nãkſaungitſok, kisſivit opernartovlutit Gudioluartotit, illisſarællutit, aulartitello Jeſuſe Kriſtuſiurſok illisſarællugo. Nuname usſornarſigivkit, uamnullo pekkorſet namakſiara. Atátanga, mãnalo illingne usſornarſinnienga, kaumarſomik pigirſamik, ſulle illingnetuarama, nunakangikallarmet. Atternik nælloiungnærſipakka innuit, uamnut tunniurſettit, nunamit kennikettit. Pigigalloarittit, uamnulle tunniupettit, okautſisſillo taukkoa puigornauærpeit. Mãnalo nællungileit, tamaſa tunniurſettit uamnut, illingnit pirsſut. Okautſisſit tamaſa uamnut tunniurſettit tunniumigikka taukkonunga, taukkoalo torkorieit, illisſimalluinnarpãngalo illingnit pirsſunga, operlutiglo, aulartikingma. Mãna makko tukſiupakka. Sillarſub innuee tukſiungilakka, tunniurſettille uamnut tukſiupakka, ivlit pigangaukit. Pikkalo tamaſa pigatit, pisſitſõg pigakka, taukkonungalo usſornar-

narſiunga. Nunamétſungnærpunga, makkoale ſulle nunaméput, uangale ornikpaukit. Opernartok Atátak, ſernigigit atterne tunniurſettit uamnut, attauſiokollugit, ſorlo uaguk. Nuname neijordlugit pigaukit, párigikka atterne. Uamnut tunniurſettit ſernigigikka, taukkonangalo tammartokangilanga, Judaſe kisſime, tammartok kittornak, tammarſimavok, agleket erkokollugit. Mãnale ornikpaukit, taimaleokalluktunga, ſulle nunamétillunga, tipeitſurſuſera pigituinnarkollugo illumingne. Okauſernik tunnigikka, ſillarſuble innuiſa tauko umigirſareit, illaginginnamikik, ſorlo ſillarſum innuiſa illagingikãngatõg. Makko nunamit pærkollugit illingnut tukſiungikalloarpakka, ajortomille ſernigekkoakka illingnut. Sillarſum innuiſa illagingileit, ſorlo illaginginiãngatõg ſillarſum innuiſa. Opernarſuſernik ajorungnærſikit, okautſisſit opernartouput. Sorlo nunamut aulartikingma, taimatõg aulartinniakka nuname. Taukko pivlugit tunniurſiunga tokkotekſainnængordlungalo, illungerſuinnartomik ajorungnærſekkollugit. Illingnulle taukkoinnait tukſiungilakka, uamnulle opertut, taukkoa okauſeennik, tukſiunniakka illingnut, tamarmik attauſioluinnarkollugit, ſorlo ivlit Atátak illumnépotit, illungnétuarlungalo: taimatõg taukkoa attauſioluinnarkollugit illuvtingne, ſillam innuiſa operekkollunga aulartikingma. Uſornartorſoarlo, uamnut tunniurſet, tunniuparatõg taukkonunga; attauſioluinnarkollugit, ſorlo attauſiurſoguk, taukkonanétuardlunga, illumnétuardlutillo, attauſioluinnak-

nakkollugit (ſorlo innutuak): Sillarſum innuiſa illisſimakollugo, aulartikingma, taukkolo asſauettit, ſorlo asſauãrma. Atátak, innuit uamnut tunniurſettit, neijukamnétuarkoakka, usſornarſuſera tekkokollugo, tunniurſet uamnut: asſagingma, nuna tungauvilerſinnago. Illuartuinnartorſoak Atátanga, ſillam innuiſa illisſaringilátit, uangale illisſaraukit: taukkoalo illisſimaugiæt, aulartikingma. Atterniglo taukko nælloiungnærſipakka, amalo atternik nælloiungnærſitſomarpakka, uamnut asſærſutſit taukkonanétuinnarkollugo, uangatõg taukkonanétuarlunga.

§. III.

Matth. 26, 30-35. Mark. 14, 26-31. Luk. 22, 39. Joh. 18, 1.

Jeſuſe taima okarame, iglorperkſoarnit anniok, Kidronmik attiglub kuub igdloanut pivlune, illerkonelo attordlugo orkſurſalikſamut kakkamut piok, ajokærſugeiſalo mallikiæt. Tava Jeſuſim okarbigei: Unnuak tamanna tamauſe mammiaſutigisſauauſinga: aglekſimamet: Párſirſok unattaisſauara, ſauello ſiamartisſaput: makkikumale tokkorſunnit, ſiudlerisſauauſinga, Galilæamut. Petruſib ſápa okallugbigællugo: Tamarmigloneet mammiaſutigigalloarpattit, mammiaſutigiomangilluinnarpaukit. Jeſuſible okarbiga: Illomut okaupaukit, unnuak tamanna tingmirſet angutiviæt karlortinnago marlungnik, misſerratigisſauarma pingaſurarterlutit. Okariorle ama: Tokkokat-

tigisfægukilloneet, misferratigiomangilaukit. Taimatõg ajokærfuket tamarmik okariput.

§. 112.

Matth. 26 36-45. Mark. 14, 32-42. Luk. 22, 40-46. Joh. 18, 1. 2.

Tava Jefufib ajokærfukenne illægællugit iglorfoak ungalufimarfok ornikpa, Gethfemanemik attelik, nautfévik tersfanémet, ajokærfukenne illagællugit Jefufe tersfunga isfertarpok. Judafible pisfitfirfæt nællunginia nautfévik tamanna, Jefufe kabferfoanik pirsfarmet tersfunga ajokærfukenne illagællugit. Tersfungalo pigame, okarbigei: Tersfunga ingititfe taivlunga tukfiariartortillunga. Petrufelo, Jakolo, Johannefelo, Zebedæusfim ernæk, illagei. Allieifulerlunilo kokfellangãlerpok, ólillerlunilo. Jefufib tava okarbigei: Tarniga allieifungákau tokkomut, tersfanétuarlufelo pigãrkattigisfinga. Kemmekpei tava, milloriartotut ungefikfigirfomik, nunamullo pællorpok, tukfiardlunilo, ajugakangipet, tamattoma nelliutub kangekkollune, imalo okarpok: Abba, Atátaga, ajornængipet, mersfa tamafa ajungilettit, ajugakanginnauit, ermufek una pæruk uamnit: piomarfamnigle pisfengilatit, pekkorfet pille!

Ajokærfukenne ornikamigit, finniktut tikkipei, Petrufelo okarbiga: Simona, finnikpit? killengoamigloneet pigãrkattigiginnaungilisfinga? Pigãrlufelo tukfiaritfe, ursfernartomut pekkonnafe. Annernek pillerigalloarpok, uinnigle ajulerpok. Aipekfanik ama tukfiariartor-

torpok, okalluklune: Atátaga, ermutſim oma kangernek ajorpánga, immingikallarivne, tava pekkorſet pille! Ama utterame, ſinniktut tikkiniei, uiſanek ajormetta uerngarnermik, akirſutittiglo taurſomunga nællovlugit. Tersſunga kemmekpei, pingajukſaniglo ama tukſiariartorpok attauſernelligarnik okauſekardlune. Engelible killangmit ſakkomerbiga nekkurſektillugolo.

Attalo, tokkub kaglilermane, tukſiangārpok, nipperſoarmik kodlinermiglo. Ebr. 5, 7. Kiægungnereelo kuttittun auktun-étut, nunamullo korlolerput. Tukſiarame ſorarame, makkipok, ajokærſukennelo allieiſungnermik ſinniktut pingajukſanik tikkipei okallugbigællugit: Mãna ſinnikluſelo kasſuerſaromauviſe? Tersſa! makkititſe, tukſiardluſelo, ursſernartomut pekkonnaſe. Atta, nelliuſimavok, Innub Niarna piſſitausſavok ajortulliartut arkfeinnut. Makkilluſelo aularta! Areit, tamanépok uamnik piſſitſirſok.

§. 113.

Matth. 26, 47-56. Mark. 14, 42-52. Luk. 22, 47-54. Joh. 18, 3-12.

Sulle taima okalluktillugo, atta, Judaſe, arkanek marluk illæt, tikkilerpok, forſuktorperkſuit, Pelleſſiunerillo Fariſæerillo kivgeit illæſerangamigit; taukkoa nennerurſirſarput, pænnalirſardlutiglo, pappilirſardlutik ornikpæt. Kannorlo piſſægænne, Jeſuſib tamaſa illiſimagamigit, annivigei okallugbigællugit: Kina

ujarpisſiuk? Akiæt: Jeſuſe Nazaremio. Jeſuſim okarbigei: Uangávunga. Judaſible pisſitſirſæt mersſa neijoriei. Uangavunga, Jeſuſim okarbigangattik, kingomordlutik utterærſorlutiglo nunamut niverput. Ama tava apperſorpei: Kina ujarpisſiuk? Okarput: Jeſuſe Nazaremio. Jeſuſib tava akiei: Uangaurſunga okaukivſe: Ujarusſinga, makko aularlit: Okauſee erkokollugit, ima okartok: Tammartokangilanga uamnut tunniurſarnik. Pisſitſirſuble nællunærkumik tunniei, okalluklune: Kunnigekſara taunaiomarpok, tigusſiuk aularnauærſardlugolo. Tersſangainnak tava Jeſuſe ornikpa, okalluklune: Rabbi, ajokærſoirſok, ullapiſautekarit. Kunnikpa tava. Jeſuſible okarbiga: Ikkinguna, ſaog tamaunga pivit? Judaſea, Innub Niarna kunningmik nællunæjardlugolo piviuk? Jeſuſe tava ornikpæt tiguvlugolo.

Neijorteiſale, kannok pisſægæt, tekkogamiko, okarbigæt: Nálegak, pænnænniaisſaugut? Tava illæt, Simon Petruſe pænnakarame, ammua, pellesſiunerublo kivga pænnaua, tellerpiæt tunganiglo ſiutárpa: kivgarle tauna Malkuſemik attelik. Jeſuſible ſápei, okallugbigællugit: Isſumamingnik pillit! Siutalo aktorlugolo illuarſia. Petromullo okarpok: Pænnet innanut manguguk! Pænnamik attortok tokkoginnavok pænnamik. Mãnaloneet ſulle Atátamnut tukſiarnek ajusſæſugainga, Engelerperkſoarnik Legioninnik arkanek marlungnik, amerdlinerniglo taurſoma tunnekkollunga ſernigirſikſamnik? Ermutſim imma immisſeng-

ſengilára, Atátama tunniurſa uamnut? Aglekelle uamnik kannog erkusſapet? Mãna taimaisſavok.

Tava Pellesſiunerit, nálegbingmullo náleket uttokaunerillo tiguiartormænne, Jeſuſim okarbigei: Sorlo innuktalikſoarmut annirſoſe, pænnalirſardluſelo pappilirſartoſe tiguniardlunga. Udlut nungullugit mersſa neijorivſe nálegbingme ajokærſoivlunga, aktungilauſingale arkſamik attautſemigloneet. Tamersſale nelliubikſarſe, tãrtublo pirsſaunera. Tamakkoalo tamarmik taimaingorput, Profetit aglegeit erkokollugit: Tava ajokærſugeiſa tamarmik kemmekpæt, kemmávlutiglo. Nukkakpirſable mallikpa, ſátomik annoramik uinnekutiglub. Nukakpirſello tauna tiguniarpæt. Uinnikune ſátok tava ipperarpa, tammakaranilo kemmerattigei.

§. 114.

Matth. 26, 57-68. Mark. 14, 53-65. Luk. 22, 54. 55. 63-65. Joh. 18, 12-24.

Innuierkſuille, ſorsſuktullo nálegætta Judillo kivgeiſa Jeſuſe tigulerpæt, kellerſordlugolo Hannaſemut pisſekãrpæt, Kaifaſib ſekkianut, okkiok taivna pellesſiunerõmet. Terſaivna Kaifaſe Judinnut okalluktok, illuartok unnerdlugo, innub attautſib innuit tamarluinaiſa tokkotigippagit. Hannaſible kellerſorſimavlugo aularukoa Kaifaſemut pellesſiunermut, terſſunga pellesſiunerit uttokaunerillo agleknniglo illisſimarſut tamarmik kattiſimarſut.

Simob Petrub mersſa, ajokærſukablo adlab Jeſuſe kingornanit mallikpæk. Ajokærſugak tauna tekkornartaunginname pellesſiunermut, Jeſuſe aiparællugo pellesſiunerum igloanut isſerpok, Petruſele isſertarbiub ſillatanétok. Tava ajokærſugak tauna, pellesſiunermut tekkornartaungitſok, anniok, arngnarlo, isſertarbiub párſirſa, okallugbiga, Petruſelo isſertipa. Kivget tava iglum ungoluiſa kekkænne ingnek ikkomatiniarpæt ingillutiglo. Petruſele akkornænnut inginiok tekkoiomavlugo, kannok pisſægæt, kejarſérlunilo ingnermut.

Jeſuſe tava pellesſiunerub apperſorpa ajo kærſugeiniglo ajokærſuteiniglo. Jeſuſible akia: Innuit tamaſa tusſartillugit, okalluktunga, illiniartarbingme nálegbingmelo nungullugit ajokærſoiniartunga, Judit tamarmik tersſunga nálegiartormetta, irsſertordlungale okallungiſainnartunga, ſaog mattominga apperſorpinga? Okautſimnik tusſartut apperſorkit, okautſikka taukkoa illisſimaueit, kannongétomigloneet okallugbigangauvtik, illisſimagiæt. Taimale okalluktillugo, kivget neijortut illætta Jeſuſe erkſarpa, okalluklune: Pellesſiunek taima akisſauviuk? Jeſuſib ſápa: Okauſerlukama, ſukutſia ajorpa, nællunæjaruk: illuartomigle okallukama, ſaog erkſarpinga?

Pellesſiunerille uttokaunerillo kiglisſioirſullo tamarmik ſeglutikſarſiorput Jeſuſemut, tokkotſuklugo, nervſangillelle. Kabſerſuit okautiginerlukpæt, ſeglovlutik, okauſeelle arsſigeengilet. Kéſa ſeglotorſoæk ſakkommerpuk,

puk, okalluklutik: Tusſarikpuk okalluktok· Gudim igloa arkfængnik ſennaſimarſok aſſeroromarpara, udlullo pingaſut adlamik ſennaisſaunga, arkfængnik ſennaſimangitſomik. Sullele okauſeet attauſiungilet. Tava pellesſiunek nækkoillune, akkornænnut kikkarpok, Jeſuſe apperſorpa, okalluklume: Akingiligit tamakko pivlugit, pasſimmattit? Jeſuſele nibleranelo akingiluinnarpok. Pellesſiunerub tava okaupa: Tokkoſuitſub Gudib kénæt ſáne apperſorpaukit, okarbigittigut: Kriſtuſiovit, Gudim uſornartub Niarna? Jeſuſe okarpok: Ap, uangavunga. Okaupauſele: mattoma kingorna Innub Niarna tekkusſauarſe ivkſiarſok pirsſaunerub (Gudib) tellerpiæt tungane, killaublo nuieine erkſerſok. Tava pellesſiunerum annorarſenne alliktulerpei, okalluklune: Gude mitteka, okautariakarungnærpok, atta, mãna Gude mitteka, tusſarparſe, kannog isſumauviſe? Okkoa tava tamarmik tokkokoæt, okalluklutik: Tokkotekſainnavok. Kéna tava ketſerarpæt, angutillo, Jeſuſemik tiguſirſut, mittautigæt, kẽnalo mattordlugo erkſarpæt, okalluklutiglo: Kriſtea, erkoniaruk erkſarſirſok illingnik. Adlenniglo okauſepillungnik mittautigæt, kivgello kénagut tiglukpæt.

§. 115.

Matth. 26, 69-75. Mark. 14, 66-72. Luk. 22, 56-62. Joh. 18, 17. 26. 27.

Petruſele takkammane ungalut illuænne ivkſiarſok: pellesſiunerublo kivgæt, arngnab, is-

isfertarbingmik párfirfub, Petrufe ornikpa, ingnermut kejarférfok: tava arngnam irsfiga, okalluklune: Taunatõg aipariga. Petrufemullo okarpok: Innub taurfoma ajokærfugaringilátit? Jefufib Galilæamium aiparigiãtit. Misfiarpogle, tamarmik tusfartillugit, okarpok: Taunaungilanga, illisfaringilaraloneet, okautfisfillo nællogiakka. Ungalunnullo pimmet, tingmirfet angutiviæt kárlorpok. Annimet, arngnab tauna kivgab, adlablo Petrufe tekkogipæk, Neijortunnut tava okarpuk: Tersfa (Jefufim) innukteifa illæt, Jefufelo Nazaremio neijora. Tava apperforpæk: Taurfoma (Jefufib) ajokærfugaringilátit? Misfiariok ama, Gude taivlugo, okauferluklunilo: Innuk tauna illisfaringilara. Tersfaitfiangormet, pellesfiunerub kivgeifa illætta, angutib, Petrufib fiutægæt idluæt, aulakaufer pa, okalluklune: Illomut, taunalo aiparigia, Galilæamiómet. Petrufemullo okarpok: Nautfevingme neijorit tekkungikivkit? Tersfanétullo okarbigæt: Illomut, taukkoa illagãtit, okautfivit nællunæjarpãtit. Petrufele ama misfiariok, okauferlulerlunelo, Gude taivlugo, okalluklune: Innuk taivna okautigirfarfe illisfaringilara. Sulle taima okalluktillugo, tingmirfet angutiviæt aipekfanik kárlorpok. Nálekab tava keviardlune Petro irsfigillerpa. Nálekam okaufia Petrub tava erkaia, okarbigangane: Tingmirfet angutiviæt marlungnik karlortinnago, misfiutigisfauãrma pingafurarterlutit. Petrufe tava annivlunilo kejangãrpok.

§. 116.

§. 116.

Sullirſei udlut tedlimænne (Freytag).

Matth. 27, 1. 2. Mark. 15, 1. Luk. 22, 66-71. 23, 1.

Kaulermet, pellesſiunerit innuillo uttokaunereet aglekenniglo illisſimarſut tamarmik kattiput Jeſuſe pivlugo, ingmingnut okalluklutik, tokkutſomavlugo. Kiglisſioirſoarmingnut tava pisſipæt, ama apperſoromavlugo, okalluklutik: Kriſtuſioguit, okarbigittigut. Okarbigeile: Okarbigigalloaruvſe, operisſengilauſinga; apperſoruvſelo, akisſengilauſinga, ipperaisſengilauſingaloneet. Taimaitomik, mattoma kingorna Innub Niarna ivkſiaisſavok ajugakangitſub Gudib tellerpiæt tungane. Tamarmik tava okarput: Gudim Ernerátimme? Sápei: ſorlo okartoſe, taunavungame. Taukkoale okarput: Sumik ama okauſikſarſioriakarpogut, nangminek okalluktok tusſarautigo? Tamarmik kattiſimarſut tava nækkoiput. Jeſuſelo ama kellerſoramiko, Kaifaſemit aularupæt, kiglisſiorbingmut, nunablo náleganut, Pontſiuſe Pilatuſemut, tunniupæt.

§. 117.

Matth. 27, 3-10.

Judaſible piſſitſirſæt tekkogamiuk tokkusſægæt, perkikſimilerpok, anningaurſello ivko ungnirſut kollillo uttertitſartorpei, pelleſſiunernut innuillo uttokaunereennut, okalluk-

luklune: Ajortulliakaunga, pingitſok auk pisſinnauko, (tokkokorſirſunnut). Taukkoale okarput: Sugarput? Ivlit piet. Anningaurſelle okko Gudim igloanut nellukamigit, kemmávok, nangminerlo nivingariartorpok, nakkaramelo karkpok, erdlaueelo aglæt annisimauput. (Act. 1, 18.)

Anningaurſelle ivkko pellesſiunerit tigueit, okalluklutik: illuangilak, okko illivlugit Gudim igloæt iklerbianut, aungmut, akiómetta. Tamannalo pivlugo ingmingnut okallukput, machiortublo nautſevia pisſiaræt anningaurſennik okkoninga, tekkornartet illivikſænnik. Taimaitomik nautſévik taivna tairſaræt aub (akianik) nautſévingmik ſulle udlome. Erkoſimauput tava Profeetim okauſee, okartok: Iſraelib kingueinit anningaurſet okko ungnirſut kollillo pisſiamik akkee pieit, akigællugillo machiortub nautſevianut, ſorlo Nálekam okallukkoãnga.

§. 118.

Joh. 18, 28-32.

Judille iglomut kiglisſiorbingmut isſingilet, ippegæſugællutik, annivikſiutikſak ſauarak nerriomavlugo. Taimaitomik Pilatuſim annivigei, okalluklune: Innunk una kannok pimmet, okautiginerlukpisſiuk? Akiæt okallugbigælugo: Tauna ajortulliangipet, illingnut pisſisſengikalloarikput. Pilatuſib tava okarbigei: Illivſe pigisſiuk, inneitſisſisſe malliklugit, pidlarſiuk. Judit tava okarbigæt: innungmik tok-

tokkotſinek ſapperpogut. Tava erkoſimauput Jeſuſim okauſee, nællunærame, kannongetomik tokkusſægænne.

§. 119.

Matth. 27, 11-14. Mark. 15, 2-5. Luk. 23, 3-12. Joh. 18, 33-38.

Tava okautiginerlullerpæt okalluklutik: Illisſimauarput, taurſoma innuit aſſerorarei, Kaiſermullo Nálegaunerſoarmut tunniurſekongilei tunnirſutit, Kriſtuſiovlunilo Nálegaunerurſum unnerſok. Tava Pilatuſe ama iſſeriok iglomut kiglisſiorbingmut, Jeſuſelo kãkoa, ima appersordlugo: Judit nalegaunerátit? Jeſuſim akia, okallugbigællugo: Illingnit taima okarpit, adlelloneet taima okautiginerpãnga illingnut? Pilatuſib tava akia: Judiovunga? Ekkardlivillo pellesſiunerillo pisſipãtit uamnut, ſullirſotit? Jeſuſible akia: Nálegauviga mattomanga nunamit pingilak. Nálegauviga mattomanga nunamit pipet, kivgama ſernigisſægalloarpãnga, Judinnut pisſitaukonnanga. Mãnale nálegauviga mattomanga nunamit pingilak. Pilatuſib tava apperſorpa: Nálegaunerovimme? Jeſuſib ſápa: Okarauit ſorlo, Nálegaunerovunga, innungordlungalo nunamut pirsſunga, ſegloſuitſok okautigællugo innungnut. Segloſuitſomit pirsſub tusſarpa okauſera. Pilatuſib tava okarbiga: Suname ſegloſuirſút? Taima okarame, ama Judinnut anniok, okallugbigællugit: Pidlagekſauſugingilara una.

Pel-

Pellesſiunerille uttokaunerillo paſſingãrmænne, akingilei. Pilatuſib tava okarbiga: Atta, kannog-aktikſomik paſſigãtit, akingiligit? Akingiluinnarpeile okautſemik attautſemigloneet. Tammanna nunab nálegæt aijeiſorutigingãrpa. Taukkoale ſorangilet, okallukſutiglo: Innuit pikkitorſoængortipei ajokærſutiminik, Galilæamit pillerame, tamaunga aglæt.

Pilatuſele Galilæamik tusſarame, ima apperſorpei: Innuk tauna Galilæamiova? Herodeſib nálegauvianit pirsſok tusſaramiuk, Herodeſemut aularukoa, udlut taukko étillugit, tauna Jeruſalemmétok. Jeſuſele Herodeſib tekkogamiuk, tipeitſulerpok, ivſak tekkojomadlaralloara, kabſerſoarnik tusſaumagamiuk, uſornartullisſirſorlo tekkusſæſugællugo. Nellinginnarniglo apperſoralloarpa, Jeſuſible akingila. Pellesſiunerille aglekenniglo illisſimarſut tersſanétut unnerlutigingãrpæt. Herodeſible ſorsſuktukſeiſalo nachogællugo mittautigingãrpæt, annoramiglo kakkortomik attitipæt, Pilatuſemullo uttertipæt. Udlok tauna Pilatuſelo Herodeſelo ikkingutigeelerpuk: Siornagut ingmingnut ningaukalloaramik.

§. 120.

Matth. 27, 15-23. Mark. 15, 6-14. Luk. 23, 13-23. Joh. 18, 38-40.

Pilatuſible pellesſiunerit, nálekello, innuierkſuillo attautſimut kákoei, okallugbigællugit: Innuk una uamnut pisſikikſe, innuit asſerolerei unnerdlugo piarſe. Attalo, nei-

jor-

jortilluſe kiglisſioriga, paitſiſivſinigle nervſarbigingilara innuk una, Herodeſibloneet naume. Taurſomunga aulartikalloarauſe, attalo, paitſiſikſarſirſokangilak taurſomane tokkorſutikſanik. Taimaitomik unnattarſinnarlugo ipperaisſægalloarpara.

Nungullugit annivikſiormetta, nunab nalegæt illerkomiſut innuit piomarſæt tokkotekſaugalloak, parnarſimauvingmétut illæt, annisitara. Taimanele adlennit ajornermik parnaruſimarſokarpok, Barabaſemik attelingmik: Tauna adlet peblingarniartut illagællugit tigurſaurſok, tokkotſigamik innungmik. Innuierkſuille niblerput tukſiarbigællugolo, illerkone attordlugo. Kattisſimamettale, Pilatuſim okarbigei: Kina uamnut aularkovisſiuk, Barabaſeloneet, Jeſuſeloneet, Kriſtuſemik tairſak? pellesſiunerit kingarællugo tersſunga pisſikæt, illisſimagamigit. Kiglisſiorbingmele ivkſiauvingme ivkſiatillugo, nulliæt ima okautfartorkoa: Illuartok una allaruk, voitſiak tauna ſinnektorangauko, nagliukaunga. Pellesſiunerille uttokaunerillo innuit okaukalerpeit, Barrabaſe tukſiukollugo Pilatuſemut, Jeſuſele tokkokollugo. Nunab nálegæt tava apperſorpei: Okko ardlængnik kimik annisitſekovisſinga illivſenut? Tamarluinnarſoarmik tava niblingārput, okalluklutik: Pæruk una, Barrabaſemigle tunnisſigut, annisillugolo. Pilatuſib ama torklulauei, Jeſuſe ipperaromagamiuk, okalluklune: Kannok pisſauara Jeſuſe, Kriſtuſemik tairſak? Tamarmik tava torklulaput: Kikkiektoruk,

kikkiektoruk kersſungmut ſenningarſomut. Pilatuſib pingajukſanik apperſorpei: Sumik ajortullia? tokkotekſæſugingilara: taimaitomik pidlarſinnardlugolo aularkuſauara. Nipperſoarmigle pekkotuinnarpæt, kikkiektorkollugo ſenningarſomut, taukkoalo pelleſiunerillo nipperſoæt ſualuktuinnalerpok.

§. 121.

Matth. 27, 24-30. Mark. 15, 15-19. Luk. 23, 24. 25.

Pilatuſible miſilikamigit, ajulerei, pikkitorſoængorſinnarmettalo, immek pia, arkſennelo ubbarpei, innuit irſigitillugit, okalluklune: Pingitſovunga illuartub taurſoma auanut, illivſe piarſe. Innuierkſuit tamarmik tava akiæt, okalluklutik: Aua uautinut pille kittornauvtinullo. Pilatuſib tava innuit nellertitſomavlugit Barrabaſe anniſipa taukkonunga, Jeſuſele ipperartorkoa, piſillugolo kikkiektorkollugo.

Nunab nalegæt ſorsſuktukſeiſa tava Jeſuſe piſipæt iglomut kiglisſiorbingmut, ſorsſuktukſello tamaſa terſiunga attautſimut kãkoeit, mattardlugolo piæt, annoramiglo aukpallarikſomik kadlerpæt, niakorutikſamiglo kénarikſunnik kakkidlernekutinnik perlaiput, niakoanullo illivlugo, ſulluortomiglo ajaupirſarpæt arkſeiſigut tellerpeſigut, ſerkomigarbigællugolo tukſiarbigæt, mittautigællugolo piæt, okalluklutik: Ullapiſautekarit, Judit nálegauneræt. Tava ketſerarpæt, kénagullo erkſarpæt, ajaupiarlo ſullortok piæt, mattomingalo niakoa annaulerpæt.

§. 122.

§. 122.

Joh. 19, 4-15.

Tava Pilatuſe ama annigiok, okallugbigællugit: Areina, tauna anniſipara illivſenut, illisſimakollusſiuk, illuartuinnauſugangauko. Taima Jeſuſe annirſok, niakorutekardlune kakkidlernekutinnik kénarikſunnik, annorakardlunilo aukpallarikſomik. Pilatuſib tava okarbigei: Areina, innung-una! (tekkusſunnarſiſitok) Pellesſiunerille kivgello tekkogamiko, niblingãrput, okalluklutik: Kikkiektoruk, kikkiektorung-una ſenningarſomut. Pilatuſib tava okarbigei: Illivſe pigisſiuk, kikkiektordlugolo, illuartuinnauſugangauko. Judit tava akiæt: Inneitſisſekarpogut, taukko malliklugit tokkusſavok, nangminek Gudimut erneritinname. Okauſek tamanna Pilatuſib tusſaramiuk, ſiorangálerpok, iglomullo kiglisſiorbingmut ama isſeriok, Jeſuſemullo okalluklune: Sumit pivit? Jeſuſible akingila. Pilatuſib tava okarbiga: Saog akiomangipinga? Kikkiektorkoginnavlutillo aularkoginnagaukit, nællovinga? Jeſuſim akia: Uamnut nálegauniarſinnaungikalloarpotit, pauanga tunninekangikuit pirsſaunermik. Taimaitomik uamnik illingnut pisſitſirſok ajortokarnerovok. Mattoma kingorna Pilatuſim aularkonniaralloarpa; Judille niblerput, okalluklutik: Tauna aularkoguko, Kaiſerim ikkingutigisſengilãtit: Nalegaunerojomarſok Kaiſeremut akkerartorpok. Okauſek tamanna Pilatuſib tusſaramiuk, Jeſuſe anniſipa, ingillunelo ivkſiaubingnut kiglisſior-

bingmut, ujaralingmik tairſamut, Ebræille tairſaræt Gabbatamik. Annivikſiortut kattibiæt mersſa nelliupok, udlub nællunærkuta kollinilloængortinnago, Judinnut Pilatuſe okarpok: Areit, okkorſe! Tersſa nálegaunerſe. Niblingálerpulle: Pæruk, pærung-una, kikkiektoruk ſenningarſomut. Tava Pilatuſim okarbigei: Nálegaunerſe kikkiektusſauára? Pellesſiunerit tava akiæt: Nálegaunekangilagut, Kaiſere kisſiet nálegaunerarput. Piſſipa tava taukkonunga, kikkiektorkollugo ſenningarſomut.

§. 123.

Matth. 27, 31-34. Mark. 15, 20-23. Luk. 23, 26-34. Joh. 19, 16-18.

Sorsſuktukſet tava Jeſuſe tiguæt, kadlermiglo aukpallartomik mattarpæt, nangminerlo annoreinik attitillugo. Aularupæt tava kikkiektoruklugo. Senningarſukſele ersſukpa, anniariartordlunilo kakkamut, niakokutómik tairſamut, Ebræille tairſaræt Golgatamik. Aularunnamiko, innuk kanningārpæt, Simonmik attelik, Zirenemio, Alexandriblo Rufuſiblo angutæk, nautſevingmit pirsſok; tauna erdlokopæt, ſenningarſorlo ersſuktillugo taurſomunga, Jeſuſib kingornagut.

Innuierkſuillo, arngnello mallikpæt, nákalſugolo kejauæt. Jeſuſible keviarpei okallugbigællugit: Okkorſe, Jeruſalemmiut panneńa! kejannanga, illivſenullo kittornauvſinullo kejatitſe. Atta, udlut nelliutſomarput, ima okaisſametta: Pidluakaut arngnet nārtoſuitſut erni-

niſuitſullo, iviengimingniglo milluktitſingitſut. Tava kakkarſoarnut okaromarput: nakkarbigisſigut! kakkængoennullo: mattortigut! Orpik umak taimailiorparsſuk, pænnertok kannok pisſauársſuk?

Adlæktõg marluk ajortulliartuk anniſipagik illagællugo, tokkotſomavlugik. Kakkak, Golgatamik attelik, tikkinnamiko, immipæt ſernartomik ſungarmik akkunelingmik. Tamanna õgiaralloaramiuk, immeromangila. Tersſane kikkiektorpæt ſenningarſomut, ajortulliartuglo innurærfuk, ardlæk tellerpiæt tunganut, aipale ſaumiæt tunganut, Jeſuſele akkornængne. Agleket tava erkolerput, ima okartut: Ajortulliartut akkornænnut pisſipæt. Jeſuſele okarpok: Atátak, isſumakærbigigit, ſullirſettik nællomattigik.

§. 124.

Matth. 27, 39-50. Mark. 15, 24-26. Luk. 23, 34-46. Joh. 19, 19-30.

Sorsſutukſet Jeſuſe kikkiektoramiko, annorei pieit, auiklugillo ſisſamangortipeit, ſorsſuktukſennut ſisſamænnut nabbartordlugit; taimatõg pigiæt kallipa: killukangimelle, kallipa, nuerſægaumet tamarme ſammunga aglæt: ingmingnut tava okallukput: auinnattigo una, immerartardlutale pinniartigo, immiarſirſub kisſime pigisſaua. Tava kallipa immerautigæt, agleket erkokollugit, ima okartut: Annorarſekka augorpeit ingmingnut, kalliparalo immerautigæt. Taimailiorput ſorsſuktukſet. Tersſanelo

ivkſiauarlutik allapernarſorpæt: Udlub nællunærkuta kollin-illoængormet kikkiektorpæt.

Aglekello kollanut ivertitekſet Pilatuſim aglekpei, niakoæt kollanut ſenningarſoanut ivertillugit. Aglekelle imaitut: Jeſuſe Nazaremio, Judit Nálegauneræt. Agleket okko kollanétut Judit kabſerſuit attuarpeit, Jeſuſib kikkiektorſimauvia kannekanget iglorperkſoarnit. Aglekſimapulle Ebræillo, Grækillo Latinerillo okauſeennik. Tava Pilatuſe Judit pellesſiunereeſa okarbigæt: Aglekenek, Judit Nalegaunerænnik, imale aglegit: Judit nalegaunerigænne unnerſok. Pilatuſim akiei: Aglekakka aglegærpakka, taimaiſinnaisſaput. Tersſonale ſarsſutut mittautigæt, illækemmiſarbigællugolo okalluklutik: Aijei, nálegbingmik asſeroirſotit, innerdlugolo udlut pingaſut, illingnik annauniarit, ſenningarſomillo mãna akkarit, Gudim erneripattit. Innuierkſuille irsſigiuarpæt. Pellesſiunerit aglekenniglo illisſimarſut uttokaunerillo innuit illagællugit mittautigingãrpæt, okalluklutik: Adlet ikkiorarei, ingminigle ikkiornek ajorpok. Kriſtuſiogune, Iſraelittillo nálegaunerippænne, Gudiblo kennigarippane, ſenningarſomit mãna akkarle, tava operiomarparput. Gude tettigangane, annauliuk mãna, nuenneriguniuk: Gudim ernerigane, unnerſok. Sorsſuktukſello mittautigigiæt, ſernartomiglo imminiarpæt, okalluklutik: Judit nálegauneripattit, illingnik nangminek annauniarit!

Ajortulliartugle aipæt nivingarſub mittautigigia, okalluklune: Kriſtuſioguit, illingnik nang-

nangminek annauniarit, uaguglo annautiguk. Aipæt tava ſápa; auokaridlerlugolo, ima okarbiga: Ivlillo ſulle Gude erkſigingiliuk, taunatut mersſa pidlarnekarpotit tokkotekſængordlutillo? Uagugle pidlariakaraunuk, ajortulliaraunuk; taunale illuangitſomik pinniængilak. Jeſuſelo okarbiga: Nálegak, erkaiginga, nálegauvingnéleruit. Jeſuſib tava ſápa: Illomut okaupágit: voitſiaro aiparisſauaukit nálegauvimne Paradiſeme.

Jeſuſible ſenningarſoæt ſennianétut arngna, arngnællo kattenguta, Maria Kleofaſib nullia, Maria Magdalenalo. Arngne Jeſuſib tekkogamiuk, ajokærſugarlo asſærſe ſennianétok, arngne okarbiga: Arngnak, areit, tersſa ernerit. Kingorna ajokærſuke okarbiga: Areit, tersſa arngnet. Tersſangainnak ajokærſukab ingminut pisſipa.

Udlub nællunærkuta arkanek marlungormet, nuna tamarme tãrtorſoængorpok, nællunærkutit pingajuæt tikkimmago. Sekkinerlo kaumaiungnærpok. Udluble nællunærkuta pingaſungormet, Jeſuſe niblingãrpok, okalluklune: Eli, Eli, lama aſabtani? tersſa imaipok: Gudiga, Gudiga, ſaog kemmekpinga? Tersſanétullo illeiſa tamanna tusſaramiko, okarput: Atta, Eliaſe kákoa.

Agleket tamarmik erkoſimametta, Jeſuſim illisſimagamigit, okarpok: Immeroſukpunga. Nappartak mersſa tersſanétok ſernartomik immalik. Illæt tava akpadlârpok, milluartorlo immerpa ſernartomik, ajaupirſamullo kappul-

lugo, immipa. Adlelle okarput: Voitjé, attegole, Eliaſim annautſartusſennerpau?

Jeſuſiblo immek ſernartok pigamiuk, okarpok: Mãna namakſiſimavok.

Jeſuſe ama niblingariok, okalluklune: Atátak, annernera piſſipara arkſengnut. Taima okarame, niake okkupa, annernengærdlunilo.

§. 125.

Matth. 27,51-56. Mark. 15,38-40. Luk. 23,47-49.

Atta, nálegbium unga allikpok marlungordlune, pauanga ſammunga tikkillugo aglæt. Nunalo ſeiuktorſoængorpok, kárſullo koppivlutik, illerveello mattuærlutik, amerdlaſullo illuartut ſinnivikſut tokkungarſut timeit umarput, illivernillo anniput, Jeſuſe makkimet kingorna, iglorperkſoarnullo ivlernartunnut piput, kabſerſoarnullo ſakkomerdlutik.

Sorsſuktukſelle nálegætta, illeiſalo neijortut, Jeſuſemik allapernarſoirſut, nuna ſeiuktorſoængortok tekkogamiko, usſornartullo adlet, annilangárput. Tava ſorsſuktukſet nálegætta Gude usſoreka, okalluklune: Illomut, angut tauna ajungiluinnartok Gudiblo ernera. Innuillo tamarmik tersſanétut taukkoninga usſornartunnik tekkunniktut, kannorlo pirsſartaket tekkogamikik, ſekkirſettik tiglukpeit, utterlutiglo.

Tamarmigle illei, arngnello kabſerſuit, Jeſuſemik mallingniktut Galilæamit, kivgartortullo, asſimétuartut: taukkoa illæt Maria Magdalenaurſok, Marialo, Jakoblo Joſeſiblo arngnæk;

næk; taukkoa ſenningarſub attanétut, Salomelo, Zebedæuſib ernereeſa arngnæt: adlettõg arngnet, kabſerſuit Jeruſalemmut majoakattei terſanéniput. Taukkoa tekkoeit usſornartut tamaſa.

§. 126.

Joh. 19, 31-37.

Udlok arkikſorbiõmet, Sabbatiusſamello, timeit ſenningarſométuarkonnagit, Sabbate tauna angekanget, Pilatuſe Judit innælerpæt, taukkoa ſaurngit næblorkollugit, akkartekkollugillo ſenningarſunnit. Sorsſuktukſet tava næbloriartorpeit ſiudliub aipællo kikkiektorſimakattikit ſaurngægik. Jeſuſemullo pigamik, tokkorſorlo tekkogamiko, ſaurnee næblungileit, ſorsſuktukſelle illætta ſennera angmarpa kallugiarſoarmik. Erngerdlutik tava auglo immerlo terſanga kolerpuk. Mattomingalo irsſigirſub tekkorſenne okautigigiei, okauſeelo opernakerſut, tâunalo illisſimavok, ſegloſuitſomik okallukame; illivſeſõg operkolluſe. Taimaiſerpok, agleket erkokollugit, imaitut: Saurnee næblusſengilesſe. Adlettõg agleket ima okariput: Kappirſamik inna irsſigisſauæt.

§. 127.

Matth. 27, 57-61. Mark. 15, 42-47. Luk. 23, 50-56. Joh. 19, 30-32.

Unnulermelle, angut pisſorſoak, Arimatiamit, Judit iglorperkſuinnit, pirsſok, Joſefemik attelik kiglisſioirſut illæt, piuangitſovlunilo isſumagikſok. Taurſoma isſumakattigingikei,

kiglisfioirfut Jefufe tokkokommarsfuk, nangminek Gudib nalegauvia nerriugangamiuk, Jefufiblo ajokærfugarangane, irsferarturfakut, Judit erkfigangamigit. Taurfoma nauiateilune Pilatufe isferbigiartorpa, Jefufiblo timanik tukfiarbiga, akkartekollugo fenningarfomit. Tokkorforle Pilatufib tusfaramiuk, aijeiforpok, forsfuktukfet nálegæt kákoa, apperfordlugolo tokkokamærfufianik. Siunerfigamiuk forsfuktukfet nalegænnit, tava tima tunniukoa Jofefemut. Sátomik annorakfarfigame, akkartitfartorpa fenningarfomit. Nikodemufefõg fiornaumet unnuarfiordlune Jefufemut pirsfartok, mãna tikkiniok, taurfoma Mirrhillo, Aloelo akunekfimarfut okumeitfigaut tellimannik ungnirfakattartut okumeilutættut tikkiupei; Tava Jefufib tima piæk, annorakfennullo immullugo tippigikfaumiglo tennipæk, Judit illerkoænnik illirfirfarangetta.

Jofefele nautfévekartok, kikkiektorbiæt erkáne, nautfevingmelo illivektãkkariok, karfomut illulękkorfaminik, fulle attornekangitfomik. Terfunga Jefufe illiæt, Judit arkikforbiætta udloa nelliumet, Sabbatiolermello, illiverlo tauna kannekanget; ujararfoarmiglo illervæt mattoa perroæt aularlutiglo.

Arngnettõg Jefufe illagællugo Galilæamit pirfut mallingniklutiglo illivek kemmerlorpæt. Taukkoa illeit Maria Magdalena, Marialo adla, Jofefim arngna: illivek fállugo ingipuk irsfigiuardlugillo, tima illinmarsfuk. Kingorna angerdlarlutiglo tarnutikfamik tippegikfaumiglo

lo oppellungarfariartorput. Sabbatiotillugole, kasfuerfarput, inneitfisfit malliklugit.

§. 128.

Matth. 27, 62-66.

Arkikforbiætta udloæt kingorna, kaumet, pellesfiunerit Farifæerillo tamarmik Pilatufemut piput, okalluklutik: Nálegak, erkaiarput, feglokittairfok ivna okartok, fulle innutillune: udlut pingajuænne makkitfomartum unnerfok. Taimaitomik illerva párekikfarkogiuk, udlut pingajuæt nautforforniardlugo, ajokærfugeifa tigligiartorkonnago, innungnullo okarkennaput, tokkorfunnit makkifimarfok unnerdlugo, kingudlerparlo pekkoferluta tava ajornerojomarpok fiudlerpanit. Pilatufible okarbigei: Tamersfa párfirfukfet, isfumauvfiniglo párekikfarkonniarfiuk. Aularput tava, illerub mattuæt ujara nællunærkutferamiko, illivek páritipæt pigártunnut.

§. 129.

Nálegauta Jefufib Kriftufib fullirfei, tokkorfunnit makkinname kingornalo killangmut kollarame.

Matth. 28, 1-8. Mark. 16, 1-8. Luk. 24, 1-9. Joh. 20, 1-10.

Sabbate kangiumet, Maria Magdalena, Marialo Jakob arngna, Salomelo, ama tarnutikfarfiput tennitfartoromavlugo. Udlut aulakautænne, udlorme fiudlerme, udlakut, fulle tãrmet, fekkinek nuisfinnago, illattiglo arngnet

net illagællugit, illivek ornikpæt tekkonniardlugo, tarnutikfettiglo illuarfarkettik nekfarieit.

Attalo, nuna feiuktorfoængorpok. Nálekam Engeliæt, killangmit akkardlune, ujarak illerrub pãnit pæriartorpa, kãnullo ingillune. Taurfoma tautoa forlo ingnadlegiartok, annoreilo aputtetut kakortigaut. Párfirfulle annilarput erkfinermik, tokkorfuttulloélerdlutik, kemmavlutiglo. Arngnelle ingerdlatillutik ingmingnut okarput: Ujarak illerrub pãnit kia arkfakátisfauau, angiforfómet? Taguſaramiko, ujarak arkfakáfimarfok tekkoæt.

Tava Maria Magdalena akpallune, aularpok, Simo Petrufemullo ajokærfukamullo adlamut, Jefufim asfærfanut, piok, okallugbigællugik: Nálegak aularupæt illivermit, fumullo illinerpæt nælloarput. Arngnelle adlet illivermut isferput, Nálekable Jefufib tima nenningilæt. Tamanna pivlugo ernumalerfillutik, nukakpiak tellerpiæt tungane ivkfiarfok tekkoæt, tekkifomik kakkortomik annoralik. Taurfoma, adla keblertunnik annoralik aiparællugo, ornikpei. Erkfingãrdlutiglo angmut nækkaput. Taurfomale okarbigei: Erkfekennafe, Jefufe Nazaremio kikkiektorfimarfok ujarikfe, illisfimauaufe. Saog umarfok ujarpisfiuk tokkungarfunne? Tamanẽngilak, makkifimavok, forlo okartok. Nálekam innigigalloa tekkoiartorfiuk, ajokærfugeilo tokkorfunnit makkifimarfomik okarbigiartoræsfuarfigik, Petrufelo angnerurfomik. Attalo, fiudlerisfauarfe Galilæamut, tersfane tekkusfauarfe. Erkaigisfiuk

Ga-

Galilæamékallarame, ima okarbigãſe: Innub Niarna innuit ajortulliartut arkſeinnut piſitausſavok, kersſungmullo ſenningarſomut kikkiektortisſavok, udlullo pingajuænne makkitſomarpok. Okauſee tava erkaieit, illivermillo anninæsſuarput, erkſivlutiglo tipeitſungãrput, ingerdlatillutiglo adlennut okangilet, erkſileramik, apallutiglo tamanna okautigiomavlugo ajokærſugeinut.

Petruſele ajokærſugarlo adla, Mariab Magdalenab unnibkäga pivlugo, aularlutiglo illivek ornikpæt. Tamangmigle mersſa akpakattigeeklutik: ajokærſugarle adla okillanerógame Petruſemit, ſiudliovlune illivermut piok, illuanut itſuarame annorarſet ſãtut okkorutigigalloee tekkoei, isſeranele. Tava Simob Petruſib mallikpa, illiverlo isſerbigangamiuk, annorarſet ſátut ingmikun-étut tekkoei, annoraminerle Jeſuſib niakoanut mattugiſimagalloak annorarſennut ſátunnut illiſimangitſok, ingmikulle kuglorſimarſok tekkoa. Kingorna ajokærſugarlo adla isſeriok, ſiudliovlune illivermut pirsſok, tekkovlugolo opera, (Nalekab tima aularurſauſugællugo). Sulle agleket, tokkorſunnit makkiſimarſomik unnerſut, nællogamikik. Ajokærſukæk tava angerdlaripuk, usſoruklutiglo, taimailimet.

§. 130.

Mark. 16, 9. Joh. 20, 11-17.

Jeſuſele, udlák makkinname, udlut aulakautænne, tekkotekãrpok Maria Magdalenamut,

mut, taurſomanga annernepilluit arbenek marluk anniſikei. Taurſoma ama illivek ornikamiuk, ſillatanétuællerlunilo kejavok. Kejagame, illerrublo illuanut itſuarame, Engelik kakkortunnik annoradlek ivkſiarſuk tekkopek, attauſek niakoæt innane, aipale isſigeiſa innænne, Jeſuſib timæt innigigalloane. Taukkoalo ima okarbigæk: Arngnak, ſaog kejauvit? Akipek: Nálegara aularummarſuk, ſumullo illinerpæt, nællogauko. Taima okarame, keviarpok, Jeſuſelo ſenniminétok irsſigillerpa, mersſa Jeſuſioſugingika. Jeſuſib tava okarbiga: Arngnak, ſaog kejauvit? Kina ujarpiuk? Nautſevilliortoſugangamiuk, okarbiga: Nálegak, aularukukko, ſumut illigit, okarbiginga, aipiartoromarpara tava. Jeſuſim okarbiga: Maria! Keviardlune okarbiga: Rabbuni, imaipok, ajokærſoirſok! Jeſuſib tava okarbiga: Aktoriaurnanga, ſulle pauunga Atátamnut pinginnama. Kattengutimnulle okariartorit, ima okaukoãſe: Atátamnut Atátauvſinullo, Gudimnut Gudivſinullo tekpauungnaromarpunga.

§. 131.

Matth. 28, 8-10.

Arngnelle adlet, ajokærſugeinut mattominga okariartormetta, Jeſuſib nellaupei, okallugbigællugit: Ullapiſautekaritſe! Taukkoa ornikpæt, isſigeilo erkillugit pællorbigæt. Jeſuſib tava okarbigei: Erkſekennaſe, mattomingale kattengutikka okautſartorſigik, Galilæamullo aularkollugit: tersſane tekkusſauãnga.

§. 132.

§. 132.

Matth. 28, 11-15.

Tersſungale ingerdlatillugit, atta, párſirſut illeit iglorperkſoarnut piput, pingorſimarſullo tekkurſettik tamaſa okautigeit pellesſiunernut. Taukkoalo uttokaunerit illagællugit, kattiſimaiartorput, ingmingnullo okalluklutik, ſorsſuktukſennullo tunniulerpeit anningaurſarperkſuit, okalluklutik: Ima okaritſe: Ajokærſugeiſa tigligiartorput unnuame, ſinniktilluta: nunablo nalegæt tusſaumalerpago, okaukikſarniaromarparput, pidlarkonnaſe taurſomunga. Anningaurſet taukkoa pieit, pinniarlutiglo, ſorlo ajokærſorattik. Tamanna Judit okauſerillerpæt illerkorællugolo ſulle udlome.

§. 133.

Mark. 16, 10. 11. Luk. 24, 9-11. Joh. 20, 18.

Ajokærſuket allieiſuktut kejarſullo tava Mariab Magdalenab tikkipei okallugbigællugit: Nálegak tekkogiga, imalo okarbigigãnga. Taukkoale, ajokærſuket, umarſok tusſaramiko, Magdalenamullo ſakkommerſok, operingilæt. Johannalo, Marialo, Jakum arngna, neijorteillo arngnet attautſimut kattiſimarſut tamattominga arkaneglingnut okallukalloarmetta, okauſeet piungitſugeit operinnagillo.

Udlorlo taivna Jeſuſe tekkogia Simob Petruſib Kefasmik attiglub. (1 Kor. 15, 4.)

§. 134.

§. 134.

Mark. 16, 12. Luk. 24, 13-25.

Mattoma kingorna taukkoa illagik ſakkomerbigipek, adlamik tautokardlune. Udlok tauna taukkoa ingerdlapuk iglorpængnut, Emmauſemik attelingnut, Jeruſalemmit ungeſingitſunnut. Ingmingnullo makko tamaſa ullirſet okautiginiarpakik. Attalo, taima okalluktillugik, ingmingnullo apperſortillugik, Jeſuſib pallilerpek, ingerdlakattigællugiglo, irsſigigle taimailinekarput illisſarinnago. Apperſorpok tava: Suna okautigaikko illivtingnut ingerdlatillutik allieiſuklutiglo? Aipæt tava akia, Kleofaſemik attiglub, okallugbigællugo: Kisſivit Jeruſalemme tekkornartauvit, udlut taukkoa illiugænnik illisſimanginnauit? Tava apperſorpek: Suname? Akiæk: Jeſuſe Nazaremio pivlugo, Profetiurſok, pikkunnartunnik uſornartullivlunilo okalluktok Gudimelo innungnelo tamanne. Tauna pellesſiunivta nálekautalo tokkokoæt, kikkiektorkollugolo ſenningarſomut. Uagulle Iſraelittit annausſæſugauvut taurſomunga. Udlome, udlut pingaſungorput, taimailiormarsſuk. Arngnettõg illævta, illivermut udlarotut, annilartikãtigut, tima nenninginnamiko-gõg, Engeligle tekkogiktik unnerput, umarſomik okalluktuk unnerdlugo. Tava illævta illivek ornikpæt, arngnello okarmetta, naipipæt, Jeſuſele kingorárpæt.

Tava okarbigipek: Tautokko ſiunekangitſuk, umattivtingnelo opernek ajortuk Profetit okauſeennik! Kriſtuſe taima aktikſomik anniar-

niartitekſaungitſok, uſornarſuſiminullo iſerlune? Moſeſelo Profetillo tamaſa okautigillerpei taukkonunga, aglekenniglo tamannik, ingminik aglekſimarſunnik nevſuiardlune nælloiungnærſipek. Iglorpængoello ornigekſettik pallileramikik, ſioaromarſurſárpok. Innælerpægle, okalluklutik: Neijortiguk, unnulermet, udloærotillermello. Iſerpok tava, neijoromavlugik. Attalo, nerriſillutik, timmiurſak tigua, tængekartillugolo augorpa, taurſomingalo tunnimmattik. Tava uillerpuk; illiſarangamiko, tammaiæk. Ingmingnut tava okallulerpuk: Umættivuk kirſangilek, okallugbigangattiguk ingerdlatillunuk, aglekennik nælloiungnærſimmattiguk? Erngerdlutik tava nækkoipuk, aularlutiglo, Jeruſalemmulle utteramik, arkaneglit neijorteillo kattiſimarſut tikkimmattik, ima okallukput: Nálegak illomut tokkorſunnit makkiſimarſok, Simon Petruſemullo ſakkommerſok. Taukkoalo illamingnut okautigæk, kannok pimmattik ingerdlatillutik, timmiurſak augormago illiſarigiktik unnerpuk.

§. 135.

Mark. 16, 14. Luk. 24, 36-48. Joh. 24, 19-25.

Udlulle aulakautænne, udlorme ſiudlerme, unnungmet, ajokærſuket kattisſimametta, mattutiglo parnarſarlugit, Judit erkſigangamikik; ajokærſukængnullo tamakkoninga okalluktillugit: Jeſuſib tava taukko arkaneglit ſakkomerbigiartorpei nerriſillugit, akkornænnullo pivlune okallugbigei: Ullapiſautekaritſe! Taukkoale annilarlutiglo erkſillerput, anner-

nerinnak tekkusfæfugællugo. Okarbigeile: Saog annilangãrpiſe? Saogmelo taimaitunnik ekkarſautekarpiſe umættivſine? Arkſekkalo isſikakkalo irſigisſigik, uangavunga, ſeptillungalo irſigisſinga: Annernek uinnekaranilo ſaurnekangilak, uautut tekkogausſinga.

Taima okarame, arkſennelo, isſikennelo, ſennerkelo niptarpei taukkonunga. Tava ajokærſuket tipeitſungãlerput, Nálegak tekkogamiko. Tipeitſungnermigle ſulle opernek ajormetta, usſorungmettalo, okarbigei: Tersſane nekkikſakarpiſe? Tava nerpiub ſyetam illanik egitſeillo poroſingoennik ſervſarpæt: tiguvlugillo, tamakko nerriei, irſigitillugit. Tava Jeſuſim auokaridlãrpei, tokkorſunnik makkiſimarſomik tekkunniktut operingimmattigik, umætteillo mangermetta.

Imalo okarbigei: Tamersſa okautſikka illivſenut, ſulle neijorauſe: pivlunga agleket tamarmik erkusſametta, Moſeſiblo Profetillo makperſegeinnétut, Daviblo tukſiauteinétut erinnalingne. Tava illisſimalerſipei, aglekennik, Gudim okauſeenik nælloiungnærſillugit, okarbigællugillo: Ima aglekſimavok, taimalo Kriſtuſe anniartiſimadleisſirſok, makkillunelo tokkorſunnit udlut pingajuænne, innungnullo tamannut okallukosſirſok atterminik, adlamik isſumakarkollugit ajorungnærkollugillo, Jeruſalemmelo aularneſitſivlune okautausſavok. Illivſele tamaſa makko okautigisſauesſe innungnut.

Aularomagame, Jeſuſim ama okarbigigiei: Ullapiſautekaritſe! Sorlo Atátama aularti-

kãnga,

kãnga, taimatõg aulartiniauſe. Taimalo okarame, ſulluarpei, okallugbigællugit: Annernek ajunginek pigisſiuk: Isſumakærſekesſe ajorteinnik isſumakærnekaisſaput; isſumakærſengiſesſe ajorteinnik isſumakærnekaisſengilet.

Tomaſible, marlulliamik tairſab, arkanek marluk illætta, neijungikei, Jeſuſib tikkimmagit. Taimaitomik adlet ajokærſuket ima okarbigæt: Nálegak tekkogikput. Akieile, okallugbigællugit: Arkſeiſa kikkiektornereet tekkungikukit, tikkeralo illingikuko kikkiektornernut, arkſekkalo illingikallarukit ſenneræt illuanut, operiomangilara.

§. 136.

Joh. 20, 26-29.

Udlut arbenek pingaſungormetta, ajokærſugei ama tersſane isſerſimarſut, Tomaſelo illagigæt. Jeſuſe tava, mattut parnarſimatillugit, akkornænnut piok, okalluklune: Ullapiſautekaritſe! Ama Tomaſemut okarpok: Tikkerit kairſuk, arkſekkalo kemmerlorkit: arkſettillo isſæktorkit, ſennerkamalo illuanut mangukit, opingitſungnærlutillo, operille. Tomaſib tava akia, okallugbigællugolo: Nálegara, Gudigalo! Jeſuſim okarbiga: Tomaſea, irsſigangangma, operpotit: Usſornakaut opertut uamnik tekkunningitſut.

§. 137.

Joh. 21, 1-23.

Mattoma kingorna ajokærſukaminut Jeſuſe ama ſakkomeriok Tiberiaſim immæt erkane,

kane, imalo ſakkomerpok: Simon Petruſe, Tomaſelo, marlulliamik tairſak, Natanaello, Kãnamit Galilæamétomit pirſok, Zebedæuſiblo ernæk, adlæglo marluk ajokærſukame illagik: taukkoa tamarmik attautſimenamik. Simob Petruſib tava okarbigei: Karkſurſeriartuſaunga. Sápæt: Illagiomauautigit. Umieitſiamut tava ikkiartorput erngerdlutik, unnuarle tamanna ſurſærput. Mãnale kauſimalermet, udlavlune, Jeſuſe immab ſinane kikkartok, ajokærſugeiſale Jeſuſioſugingilæt. Tava Jeſuſim okarbigei: Kittornengoakka, nekkikſakarpiſe? Akiæt: Nagga. Okarbigeile: Karkſutisſe umieitſiab tellerpiæt tungagut nellukſigik, tava auliſegaromarpoſe. Nellukpeit tava, karkſurſerlutiglo, auliſegarperkſoarnit ammunerlo ajorieit.

Ajokærſugak, Jeſuſim asſærſa, tava Petruſemut okarpok: Tersſa Nálegak. Simon Petruſe Nalegaurſomik tusſarame, annorarſe ſátok uinnekune attiva, tamma kanginname, immarmullo kirkſerlune. Adlelle ajokærſuket umiaitſiakut nunaliput, nuna ungeſigiungnæramiko, ablornerit ungnirſunnik ungnirſakattængajektuttun ungeſikſigaut, karkſutillo auliſeket illagællugit kallipeit. Niugamik, aumetikkomarſut auliſekello timmiurſarlo kænnut illiſimarſut tekkoeit. Jeſuſib tava okarbigei: Kaitſiſitſe auliſeket illeinnik mãna ammurſauvſinik. Simon Petruſe niuſimagame, karkſutit auliſegarſoarnik immaglit kakkipei nunamut, auliſekelle amerdlaſuſeet arbenek pingaſunnik ungnirſakattængajektut. Nau taima amerdla-

tig-

tigigalloet, karkſutit alliktungilet. Jeſuſib tava okarbigei: Nerriartoritſe. Ajokærſugeiſale tamarmik apperſornek ſapperpæt: Kiovit? illisſimagamik nálegaurſomik. Timmiurſak tava Jeſuſib tigua, tunniullugolo taukkonunga, taimatõg nerpik. Tamersſa pingajukſanik Jeſuſe sakkommerſok ajokærſukaminut amerdlænnernulloneet, tokkorſunnit umarame kingorna.

Nerrigamik ſoraramik, Jeſuſe Simon Petruſemut okarpok: Simon, Jonaſib niarna, makkonanga asſænnerovinga? Akia: Ap, Nálegak, asſagivkit illisſimauãrma. Okarbiga: Sauængoakka nerriſiniakit. Tava aipekſanik ima apperſorpa: Simon, Jonaſib Niarna, asſauvinga? Akia: Ap, Nálegak, asſagivkit illisſimauãrma. Tava okarbiga: Sauakka párinniakit. Pingajukſanik okárbiga: Simon, Jonaſib niarna, asſauvinga? Petruſe tava allieiſulerpok, pingajukſanik okarbigangane, asſauvinga. Akivlugolo okarbiga: Nálegak, tamarluinnarſuiſa nællunginnaukit, nællunginiãrmatõg asſagivkit. Jeſuſib tava okarbiga: Sauakka nerriſikit. Illomut, illomut, okaupaukit: Innuſukauit, nangminek ketterurſerſotit, piomarſarnullo aulartotit. Uttokalliguille, arkſettit isſæktoromarpettit, adlablo ketterurſeromarpãtit, piomangiſarnullo pisſisſauãtit. Taimale okarpok, nevſuiaromagamiuk, kannongétomik tokkukſamik Gude nerſorisſæga unnerdlugo. Taimale okallukame, okarbiga: Mallinga.

Petruſele keviaráme, ajokærſugak Jeſuſemik mallingniktok tekkoa, Jeſuſum asſærſa,

tullortok ivna ſekkeenut, unnukut nerriſillutik, imalo okartok: Nálegak, piſſitſirſok illingnik kina? Tauna Petruſib tekkogamiuk, Jeſuſe okarbiga: Nálegak, unaime ſukſaua? Jeſuſib ſápa: terſanétuarkogauko, tikkisſinnanga, ſugaiuk? Ivlit mallinga. Tamanna pivlugo kattengutigeet ingmingnut okallulerput: Ajokærſugak una tokkuſengilak Jeſuſible okarbigingika, tokkuſengitſok unnerdlugo, imale okartok: Terſanétuarkogauko, tikkiſinnanga, ſugaiuk?

§. 138.

Matth. 28, 16-20. Mark. 16, 15-18. Joh. 20, 31. 21, 24. 25.

Ajokærſuket taukkoa arkaneglit Galilæamut aularput kakkamut, terſunga Jeſuſib pekkommattik. (Terſungalo kattengutigeet angutit kabſerojurkſuit, 500. kattiſimaiartorput. 1 Kor. 15, 6.) Tekkogamiko, pællorbigæt, illeille ſulle nekkimauput. Jeſuſible ornikpei, okarbigællugillo, okalluklune: Tunninekarpunga pirſaunermik tamannik killangmelo nunamelo. Taimaitomik ſillarſoarmut tamannut aularitſe, innuillo tamaſa ajokærſorniarſigik okautſinnik tusſarnerſunnik, koivlugillo Atátab, Niarnællo, Annernerublo ajunginerum akkanut: Ajokærſorſigiglo, mallekkollugit tamaſa pekkorſekka illivſenut. Opertok koisſimarſorlo pidluartitekſængorpok, opingitſorle ekkartotausſavok. Imaitunnigle nællunærkutekaisſaput opertut: Attemnik annernepil-

nepilluit annisisfaueit, nutennik okennik okallusfaput, pullaterirfet péjaisfaueit, tokkonartomiglo immeralloarunik, funnisfengilet: napparfimarfut arkfamingnik aktorfinnarpattik, piungnæisfaput tava. Attalo, udlut tamafa neijortuinnaisfauaufe, filla nátinnago.

Mattoma kingorna aulartitab Jakob tekkogia 1 Kor. 15, 7.

§. 139.

Act. 1, 3-12. Mark. 16, 19. 20. Luk. 24, 49-53.

Udlut marlungnik ungnirfakattartut, aulartitet Jefufib fakkomerbigirfarangamigit, Gudiblo nálegauvianik okallugbigangamigit, kingudlerpamik Jerufalemmut katterforpei attautfimut, Jerufalemelo kemmekkonnago okaupei, Atátable okaufee unnerfugei nautforforniardlugit, tusfakettik taurfomanga (Jefufemit). Ima okartok: Atta, Atátama unnerfuga illivfenut aulartitfomarpara: illivfele iglorperkfoarne Jerufalemmetuaisfaufe, pauanga pirsfaunermik tunninekartinnafe. Johannefe koirfiok immermik, illivfelo ivfelligame koinekaromarpofe, annernermik ajunginermik. Kattifimarfulle apperforpæt okalluklutik: Nálegak, mãnakut Ifraelib nálegauvia ama illuarfaromarpiuk? Akieile: Pirsfariakangilak, tamattoma nelliubikfa nællunærkutikfaloneet illisfimagusfikik, tamanna Atátab ajugakangitfub isfumaminik piomarpa; illivfele annernerum ajunginerum, illivfenut pirsfukfab pikkunartua pisfauarfe, okautigisfauaufingalo Je-

ru-

rusalemme innungnut, Judæamelo tamanne, Samariamelo, sillarsublo issuanut.

Annisillugillo, Betaniamut pissipei, arksennelo kollarlugit tængekartipei. Atta, tængekartitillugit, pauunga kangattartipok, tekkuksavlune, irssigitillugillo nuiab kangattaupa, killangmullo tekpauungnartipok, ingillunilo Gudib tellerpiæt tunganut.

Killangmullo kangattartok ardlorbigangarsuk, atta, angutik kakkortunnik annoradlek senniænnétuk, ima okalluklutik: Okkorsea, angutit Galilæamiuna, saog killangmut ardlorsimauarpise? Jesuse tauna, illivsenit killangmut kangattartitok, ama akkaromariok, sorlo irssigigikse killangmut pirssok.

Tava pællorbigællugolo, Jerusalemmut tipeitsungārdlutik utteriput, kakkamit orksursalikssamit, tauna Jerusalemmit kannitok, sorlo Sabbateme pisuktuartut kigligbigirsartegettut ungesikssigau, inneitsissit nálekklugit. Nungullutiglo nálegbingméput, Gude usserinniardlugolo nersoræt. Annernek ajunginek pigamiko, tamannut okallugiartorput, Nálekablo nekkursektipei, okauserlo opernarsardlugo usfornartunnik illaursunnik.

Jesusib Kristusib sullirseisa nágatikssæt.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

Bh 622.
8°

VD18

ULB Halle
008 349 665
3

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12

NALEGAUTA

5

JESUSIB KRISTUSIB

ANNAURSIRSIVTA

SULLIRSEI

OKAUTSINNIK TUSSARNERSUNNIK AGLENG-

NIARTUT SISSAMÆT PISSITAUSIMAPUT

ATTAUTSIMUT.

Neue Ausgabe 1804.
völlig gleich.

BARBIME, 1778.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-190499109-12